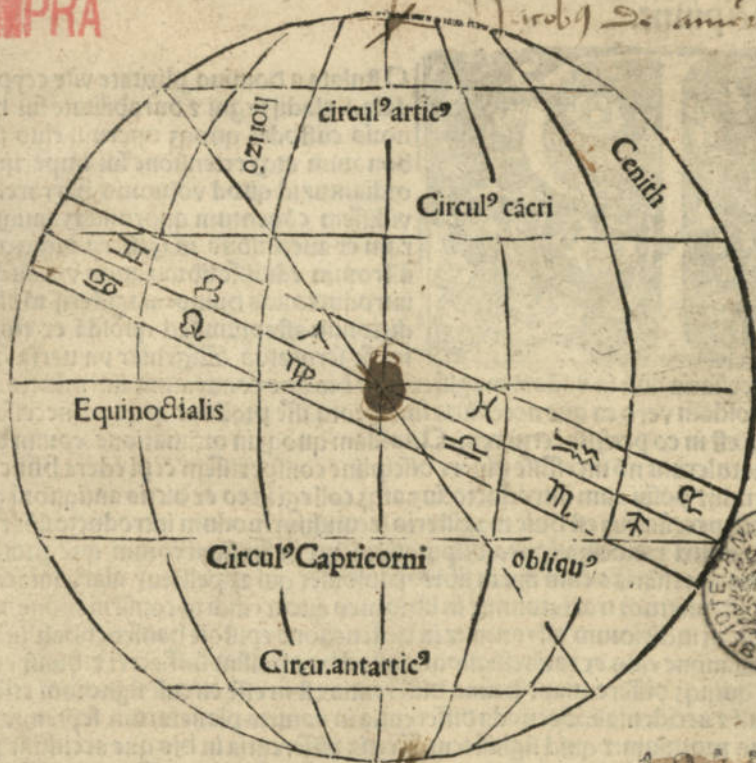

Alchabitius cum comento.
Cum gratia et privilegio.

COMPRA

AB

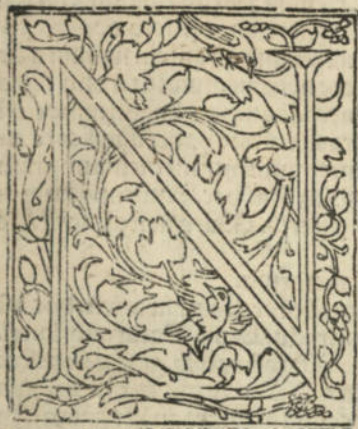
R. 134485

Zibellus ifagogicus abdilazi. idest serui gloriofi dei:
 Qui dicitur alchabitius ad magisteriu3 iudiciozũ astro-
 rum interpretatus a iohanne hispalensi scriptumque in
 eundem a iohanne saxonie editum vtli serie connexum
 incipiunt.

Postulata a domino plixitate vite ceypha-
 dala. i. gladij regni 7 durabilitate sui ho-
 noris custodia quoq3 operum eius sue
 bonorum atq3 extensione sui inperij: et
 ordiamur id quod volumus narrare. Cũ
 vidissem cduentum quorundaz antiquo-
 rum ex auctoribus magisterij iudiciozũ
 astrozum edidisse libros quos vocauerũt
 introductorios huius magisterij id est iu-
 diciozum astrozum: sed quosdã ex eis nõ
 fuisse scrutatos diligenter vniuersa que
 necessaria sunt in eodem magisterio de his que conueniunt introductorio.
 quosdam vero ea que necessaria sunt protulisse prolixer: q3 quod necessari-
 um est in eo perijisse cernerem. Quosdam quoq3 in ordinatione eorum que
 protulerunt nõ incessisse itinere discipline conspexissem cepi edere hunc li-
 brum: 7 posui eum introductorius. atq3 collegi in eo ex dictis antiquozũ q3
 quid necessariuz est huic magisterio secundum modum introductorij: 7 nõ
 introduxi ratiocinationes disputationi siue defensionĩ eorum que protuli-
 mus necessarias cum sint in libro ptolomei qui appellatur alarbamacalet
 id est quattuor tractatum: 7 in libro meo quem edidi in confirmatione ma-
 gisterij iudiciozum astrozum: 7 in destructione epistole haiffebenhali in an-
 nullatione eius ex ratiocinatione que ad hoc possint sufficere: 7 diuisi eum
 in quinq3 differentias. Prima differentia est in esse circuli signozum essen-
 tiali 7 accidentali. Secunda differentia in naturis planetarum septem: 7 qd
 illis proprium: 7 quid significent. Tertia differentia in his que accidunt pla-
 netis septem in semetipsis: 7 quid accidat eis adinuicem. Quarta differen-
 tia in expositione nominum astrologozum. Quinta differentia in vniuersa-
 tate partium 7 expositione esse earum in gradibus.

Differentia prima.

Itach idest circulus signoz: diuidit in .xij. ptes equales scđz diuisione circuli signoz: rü:z hee .xij. ptes dicunt signa z referunt ad imagines q̄ sunt sub eodē zodiaco circulo: q̄ sunt Aries Taurus Gemini Cácer Leo Uirgo Libra Scorpius Sagittarius Capcornus Áq̄rius .Pisces/ Et vnūquodqz istoz signoz diuidit in .xxx. ptes eq̄les: q̄ gradus vocant/ Et gradus diuidit in .lx. minuta: z minutū in .lx. scđa: z scđz i. lx. tertia. Silt̄ q̄ sequunt quarta. s. z gnta ascendēdo vsqz ad infinita. **C** Et sex ex his signis sunt septétrionalia. i. ab initio arietis vsqz in finem virginis q̄ sunt septétrionalia a linea eqnoctiali: z sex meridionalia. i. ab initio libe vsqz in finē pisciū. **E**t sex ex illis dicunt

directe ascēdētia idest ab initio cancri vsqz in finē sagittarij. **E**t sex tortuose ascēdētia dicunt. i. ab initio capricorni vsqz in finē geminoz. **E**t tortuose ascēdētia obediūt directe ascēdētibus: hoc ē duo signa q̄ fuerint vnus lōgitudis a capite cácri obediūt sibi vt gemini cácro. Taurus leoni Aries virgini. **E**t pisces libe áq̄rius scorpion. **E**t capricornus sagittario. **C** Et duo signa q̄ fuerint vnus lōgitudis a capite arietis dicunt p̄cordátia in itinere vt aries z pisces. Taurus z áq̄rius. Gemini z capcorn. Cácer z sagittarij. Leo z scorpio. Uirgo z libra. **C** Et vocat medietas circuli q̄ ē ab initio leonis vsqz in finē capcorni medietas maxia: z ē medietas solis: qz sol in oi hac medietate hz p̄ncipiū sicuti hnt plāete in suis terminis. **E**t alia medietas q̄ ē ab initio áq̄rij vsqz in finē cácri vocat minima: z est medietas lune: qz lūa silt̄ hz in oi hac medietate p̄ncipiū sicut sol in maxia z vocat illa medietas q̄ est ab initio arietis vsqz in finē virginis medietas calida: z alia q̄ est ab initio libe vsqz in finē pisciū vocat medietas frigida. **E**t vocat illa q̄rta ps circuli que est ab initio Arietis vsqz in finē geminoz quarta calida hūida vernalis puerilis sanguinea. **E**t illa q̄ ē ab initio cácri vsqz in finē virginis dī q̄rta calida sicca estiuālis iuuenilis colerica. **E**t illa q̄ est ab initio libe vsqz in finē sagittarij dī q̄rta frigida sicca autūnalis melácholica: z significat initiu z diminutiōis mediocris etas. **E**t illa q̄ est ab initio capricorni vsqz in finē pisciū dī q̄rta: frigida: hūida: defectiua fenilis: h̄yemalis: flática. **O**ibus at̄ pláctis q̄ ferunt in his signis non q̄ sint in eis: sed q̄ ferunt sub eis hoc ē indirecto eoz. **A**ltior z p̄pior circulo signoz z cursu tardior est Saturnus: deinde Jupiter. deinde Mars. deinde Sol. deinde Venus. deinde Mercurius. deinde Luna que est terre p̄pior z cursu oibus velocior. **S**ignificātur autē etiam per caput draconis z caudam cū planetis quedaz significatiōes sicut exponemus in sequētibus.

De domibus planetarum.

Abent quoqz planete in his signis potestates: quasdam p naturā quasda p accidēs. **C** Que sūt p naturā sunt hee domus. **E**xtra

tio. **Terminus. Triplicitas. Facies.** De illis autem que per accidens sunt loco conuenienti tractabimus. **Domus** sunt hec **Aries** et **Scorpius.** domus **Martis** **Taurus** et **libra.** domus **Veneris.** **Gemini** et **virgo.** domus **Mercurij** **Cancer.** domus **Lune** **Leo.** domus **Solis.** **Sagittarius** et **Pisces.** domus **Jovis.** **Capricornus** **Aquarius.** domus **Saturni.** **Septimū** autem signum a domo vniuersūque planetę dicitur eiusdem fore detrimentum. Et si duo signa fuerint domus vnius planetę dicuntur concordantia in almanica: hoc est in circulo qui latus est in medio et in ligatura strictus: et habet significare circulum zodiacū. **Signa** autem in que planetę dum intrant dicuntur gratulari in eis et domini eorum secundum dorothium sunt hec. **Saturnus** dum intrat **aquarius** gaudere dicitur **Jupiter** in **sagittario.** **Mars** in **scorpione.** **Venus** in **Tauro:** et **Mercurius** in **Virgine.**

De exaltationibus planetarum.

E sunt exaltationes planetarum. **Sol** exaltatur in **ariete:** hoc est in .xviii. gradu eius. **Luna** in .iiij. gradu **Tauri** **Saturnus** in .xxi. libe. **Jupiter** in .xv. gradu **Canceri.** **Mars** in .xviii. gradu **Capricorni.** **Venus** in .xvii. gradu **Pisium.** **Mercurius** in .xv. **Virginis** **Caput Draconis** in .iiij. gradu **Geminorum.** Et **cauda** in .iiij. gradu **Sagittarij.** In septimo autem signo ab exaltatione vniuersūque planetę: in simili gradu erit eius descensio: vbi gratia: sicut **Sol** exaltat in .xviii. gradu **arietis.** ita i. xviii. gradu **libre** cadit: et sic de ceteris. **Ptolomeus** autem ponit **arietem** totum exaltationem **Solis.** Et **thaurum** totum exaltationem **Lune** et cetera similiter.

De triplicitatibus.

Triplicitates vero sic distinguimus. **Quia** enim tria signa que in vna natura videntur concordari faciunt triplicitatem et eodem nomine vocantur. hoc est triplicitas. **Aries** ergo **Leo** et **sagittarius** faciunt triplicitatem primam: quia vniuersūque istorum signorum est igneum masculinum. diurnum calidum. s. et siccum colericum: sapore amarum. est quoque et hec triplicitas orientalis. Cuius domini sunt in die **Sol** et in nocte **Jupiter** et eorum particeps in die ac nocte est **Saturnus.** **Triplicitas** secunda est ex **Tauro** **virgine** et **capricorno:** quia hec sunt signa feminina nocturna terrea frigida. s. et secca melancolica sapore acris meridiana. Cuius quoque triplicitatis domini sunt in die **Venus** et nocte **Luna** quarum particeps in die ac nocte est **Mars.** **Tertia** triplicitas est ex **Geminis** **libra** et **aquario:** quia hec signa sunt masculina diurna sanguinea. s. calida humida aerea sapore dulcia occidentalia. Cuius triplicitatis domini sunt in die **Saturnus** et in nocte **Mercurius:** eorum quoque particeps in die ac nocte est **Jupiter.** **Quarta** vero triplicitatem faciunt **Cancer** **Scorpius** et **Pisces:** quia hec sunt femina nocturna septentrionalia aquatica flatica frigida humida sapore salsa. Cuius triplicitatis domini sunt in die **Venus:** et in nocte **Mars:** quorum particeps in die ac nocte est **Luna.**

Tabula domoy exaltationū Saudioy casuum ⁊ Triplicitatū planetarum.

V	♂ die	(1 19 di.		h 21		(10. Zn ha
8	♀ no.	) 3	♀			♀) ♂ b
II	♀ di.	Ω 3		♂ 3		h ♂ Zn c
oo	) d.n.	Z 15		♂ 28		♀ ♂) d
Ω	C d.n.					⊙ Z ha
mp	♂ n.	♂ 15	♂	♀ 27		♀) ♂ b
Ω	♀ d.	h 21		(1 19		h ♂ Zn c
m	♂ n.		♂	) 3		♀ ♂) d
⋈	Z d.	Ω 3	Z	Ω 3		(1 Z ha
⋈	h n.	♂ 28		Z 15		♀) ♂ b
≡	h d.		h			h ♂ Zn c
X	Z n.	♀ 27		♂ 15		♀ ♂) d

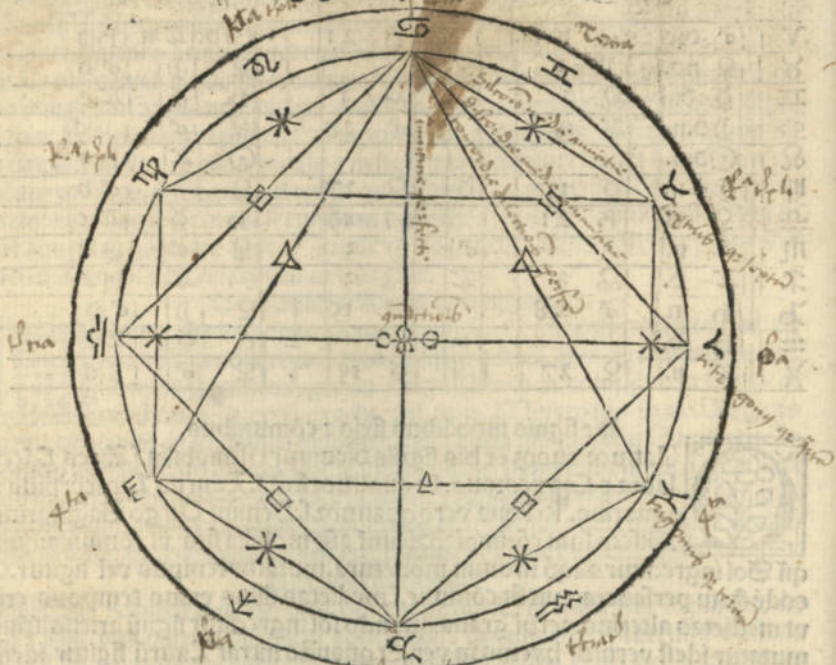
De signis mobilibus fixis ⁊ cōmunibus.

Quattuor quoq; ex his signis dicuntur essenabilia. s. Aries Lacer
 Libra ⁊ Capricornus. Et quattuor fixa. s. Laurus Leo scorpis ⁊
 aquarius. Reliqua vero quattuor. s. Gemini Virgo Sagittarius
 ⁊ pisces sunt cōmunia. Dicunt aut mobilia fixa v̄l cōmunia: quia
 quō Sol ingreditur aliq; istorum mouetur. i. mutatur tempus vel figitur. i. i
 eodē statu perseverat: aut sit cōmune. i. medietas illius vnus tempus erit
 vt medietas alterius: verbi gratia: quando sol ingreditur signū arietis ip̄us
 mutatur idest vertitur hyems in ver. Et quando intrat Laurū figitur idem
 tempus vernale quādo vero sol ingreditur geminos sit tempus cōmune. i.
 dimidium veris ⁊ dimidium estatis ⁊ sic de ceteris.

De aspectibus planetarum.

Dicuntur et signa se aspicerē: hoc est oē signū aspicit tertiu ante se
 ⁊ tertiu post se qd̄ ē v̄ndecimū ⁊ hic aspectus dicitur sextilis ⁊ ē aspe
 ct⁹ dilectōis ⁊ medie amicicie: ⁊ dicitur et sextilis eo qd̄ teneat sextā
 partē circuli. i. lx. gradus: verbi gratia: planeta qui fuerit in initio
 Arietis aspicit eū qd̄ fuerit in gemini ante se ⁊ eū qui fuerit i aquario post se qd̄
 est aspectus amicicie: Et aspicit quartū ante se ⁊ quartū post se. i. decimū ⁊
 hic aspectus vocat tetragōus eo qd̄ tenet q̄rtā ptem celi. i. lxxx. gradus: ⁊
 est aspectus discordie atq; medie inimicie: ⁊ aspicit quoq; quintū in signū ante
 se ⁊ quintū post se qd̄ ē nonū: ⁊ hic aspectus dicitur trigonus vel trigona ra
 diatio eo qd̄ tertiā pte celi. i. cxx. gradus teneat: ⁊ est aspectus cōcordie ⁊ dile
 ctōis pfecte. Aspicit aut septimū per oppositionē: ⁊ est aspectus inimicie p
 fecte. Et si in his signis ita se aspicientib⁹ fuerint planete dicunt se aspicerē:
 hic ē aspect⁹ ⁊ si duo planete fuerint in vno signo dicunt cōiuncti. Cum ve
 ro fuerit planeta i aliquo signo erūt radij illi⁹ i signis illis qd̄ aspiciunt ipsuz
 signum in simili gradu atq; minuto: verbi gratia: si fuerit mars in primo gra
 du arietis ⁊ in primo minuto eiusdē gradus erunt radij eius in primo gradu
 signi libe ⁊ in primo minuto eiusdem gradus: ⁊ sic intellige de ceteris aspe
 ctibus vt in hac figura patet euidentissime.

Figura aspectuum.

De terminis planetarum.

Sunt quoque planetarum in signis termini vel fines: et in unoquoque signo habent quosdam planetarum terminos per diversos gradus dispositos: nam ab initio arietis usque ad sextum gradum eiusdem arietis est terminus Jovis: et a sexto usque ad. xii. terminus veneris: et a. xii. usque ad. xx. terminus Mercurij. et a. 20. in. xxv. terminus martis Saturni: et pro diversitate eorum graduum: et gravitate eorum memorie descripsi eos in tabula ut leuius esset opus. Termini egyptiorum et dicunt esse hermetis.

♈	♉	6	♊	6	♌	8	♍	5	♎	5
♌	♍	8	♎	6	♏	8	♐	5	♑	3
♍	♎	6	♏	6	♐	5	♑	7	♒	6
♎	♏	7	♐	6	♑	6	♒	7	♓	4
♏	♐	6	♑	5	♒	7	♓	6	♈	6
♐	♑	7	♒	10	♓	4	♈	7	♉	2
♑	♒	6	♓	8	♈	7	♉	7	♊	2
♒	♓	7	♈	4	♉	8	♊	5	♋	6
♓	♈	12	♉	5	♊	4	♋	5	♌	4
♈	♉	7	♊	7	♋	8	♌	4	♍	4
♉	♊	7	♋	6	♌	7	♍	5	♎	5
♊	♋	12	♌	4	♍	3	♎	9	♏	2

Uidam autem sponunt triplicitates terminis eo qd Domini triplicitatum sunt fortiores in nutritione: qz significat nutritione: z qz nulla discordia est in triplicitate: sicut est in terminis cum sponunt: z qdam preponunt terminos triplicitatibus: eo qd Domini terminorum sunt fortiores in directione.

De faciebus signoz z cui planetarum attribuitur. *facies gr̄i de canob facies*
 Facies aut signoz sunt he: vnūquoz signoz diuidit in tres partes equales: quelibet pars conflat ex .x. gradibus z vocatur facies qrum initium est a primo gradu arietis. Prima ergo facies est a primo gradu arietis vsqz in .x. z datur Marti. Secunda vsqz ad .xx. gradus. z datur Soli qui succedit ei in ordine circulozum. Tertia vsqz ad finem pdicti signi. z est Venenis: similiter prima facies Lauri est Mercurii q Veneni succedit: ita vsqz in finem signoz. Cum igitur habueris gradum in aliquo signo z volueris scire ex cuius planetarum facie sit: sume ab initio arietis signa integra vsqz ad signoz de quo volueris scire z triplica ea z quod sup fuerit adde super hoc qd preterijt ex faciebus illius signi de quo faciem scire volueris cum eadem facie cuius dñm scire volueris z projice a planeta qui est dominus faciei signi arietis qui est Mars scdm successioez circulozum. 7. z. 7. z qd remaserit infra septem numera a Marte p successioem planetarum: z quo finitus fuerit numerus erit prima facies illius signi vnde fuerit gradus vsqz i. io. eiusde signi illius planete apud quem numerus erit finitus: z a. x. vsqz in. xx. alterius planete qui illum succedit: z a. xx. vsqz in finez alterius signi qui ei succedit: z in cuius decimo fuerit gradus ex signo erit facies illius planete. vocatur etiam domini facierum istarum a quibusdam decani cuius sequitur tabula.

In V	♂	io	☉	io	♀	io
In 8	♃	io	☽	io	♁	io
In II	♃	io	♂	io	☉	io
In 66	♀	io	♃	io	☽	io
In 88	♁	io	♃	io	♂	io
In III	☉	io	♀	io	♃	io
In 5	☽	io	♁	io	♃	io
In III	♂	io	☉	io	♀	io
In 4	♃	io	☽	io	♁	io
In 7	♃	io	♂	io	☉	io
In 3	♀	io	♃	io	☽	io
In X	♁	io	♃	io	♂	io

De virtutibus planetarum.

Lq iam auuente deo tractauimus de potestatibus planetaz in signis q sunt domus exaltatio triplicitas terminus z facies. Nūc igitur tractemus de virtutib seu fortitudinibus eoz in ipsis. nā dñs domus h3. 5. fortitudines: z dominus exal. 4. z dñs tripli. 3. dñs termini duas: z dñs faciei vnā. Intellige ergo ex h numero

ro fortitudines planetar. q. n. magis abundant in numero magis abundat in fortitudine: qdam sponunt terminu triplicitati. i. volut vt dñs termini sit fortio: dño triplicitatis: sed iam exposuimus supius in quo valet vnusq; qz. **Quidam** et de hac re tale dederunt cõparationem dicetes quod planeta cũ fuerit in domo sua est similis viro in domo atq; in domo sua: et cum fuerit in exaltatione sua est similis viro in regno suo et gloria: et cum fuerit in termino suo est sicut vir inter parètes et cognatos suos atq; gètes: et cum fuerit in triplicitate sua erit sicut vir in honore suo: et iter auxiliares atq; mistros suos et cũ fuerit in facie sua erit sicut vir in magisterio suo. De sũt vnuerse p̄: estas planetarum: essentiales in signis: et sequũtur has figure signorum.

De significationibus signorum et qd significant in semetipsis.

Quia in signis sunt qdam signa q̄ dicunt ronalia. s. Virgo Gemini ni Libra et Aquari. et p̄ma medietas Sagittarij qz eoz imagines in circulo ad imagines hoium figurant hec quoq; dicunt signa pulchras voces habetia hec quoq; vigent cũ fuerint in orietate.

Et qdaz dicunt alas habetia. s. Gemini Virgo et pisces. Et qdã qdrupedia: vt Leo et Sagittarius. Quedã eoz sunt domestica: vt Aries Taurus Capricornus: et hec viget cũ fuerint in meridie. Virgo aut et Capicornus et Aquarius viget cũ fuerint in Septentriones. Et ex signis qdam sũt tortuosa et vitiosa. s. Aries Taurus Cancer Scorpio et pisces. Et hec viget cũ fuerint in occidete. Et qdam ex eis sunt sterilia: vt Gemini Leo et Virgo. Et qdã sunt paucos filios hntia: vt Aries Taurus Libra Sagittarius Capicornus et Aquarius. Et qdam dicuntur multũ luxuriosa. s. Aries Taurus Leo et Capicornus. Et ex signis qdam dicunt mediã vocẽ hntia q̄ formant ad imagines aialium balatium et mugietium et rugietium: ut Aries Taurus Leo et Capicornus: et vltima pars sagittarij. Et qdaz sunt voce caretia. s. illa q̄ formant ad imagines aialium voce carentium. s. Cancer Scorpius et pisces.

De significationibus signorum.

Tvnũquodq; signũ hz p̄p̄ia significatõez in his q̄ significant ex creatiõẽ membroz et morib; hoium et regionũ et seminu et arborũ et cetera. **Aries** hz ex corpe hois caput et faciẽ et ex regiõib; bebil: et feriz. i. babilonia et psidam et arabia et salastim et palestina. **Taurus** hz arbores q̄ plantant: et ex corpe hois hz collũ et guturis nodũ: et ex regiõibus ezetimet et almechim et sande et araterad. **Gemini** est signũ largũ boni ai et hz ex corpe hois humeros et brachia et manus: et ex regiõib; v̄geti et armenia nuthrabigẽ etelenimstet. i. egyptũ etbartha. **Cancer** hz ex arborib; eas q̄ fuerint cõles lõgitudie: et ex corpe hois pectus cor stomachũ costas splene et pulmonẽ et ex regiõib; armenia minore et orietale plagã burhabẽ et massẽ et acin: et hz p̄cipatiõez in barach et atrabicen. **Leo** hz arbores p̄ceras. i. longas calidas et versutas: et multe angustie atq; tristicie: et ex corpe hois stomachũ cor dorsum latus et ex regiõib; artitri usq; in finẽ regionis habitabilis. **Virgo** hz q̄cqd seminat ex seminib; et est larga boni ai: et hz ex corpe hois v̄trem et interioza. s. telani. i. dyasfragma et intestina: et ex regionib; argumeta et

affem idest quedam regio circa hierusalem 7 alforas idest eufraten 7 insula
 que hispania 7 festix uel aseum. Libra habet arbores pceras 7 est larga bo-
 ni animi: 7 habet ex corpore hominis lumbos 7 inferiora ventris vmbilicuz
 7 pectinem 7 verenda anchas 7 ilia 7 nates: 7 ex regionibus roma-
 norum vel grecorum 7 que succedunt eis affines vsque ad Africam: habet
 etiam arasse vel azim vsq; in finem ethiopię 7 barthani: habet 7 carmen 7 fe-
 gestem 7 thebis uel thebil 7 tabrasten barah 7 ambarath. Scorpius habet
 arbores longitudine equales largus boni animi 7 habet ex hominis corpo-
 re verenda testiculos vesicam anum 7 femora 7 ex regionibus helehiget 7
 rura Arabum 7 fines eius vsq; in allegem: 7 habet in albach participatio-
 nem. Sagittarius ingeniosus 7 calidus habet ex corpore hominis femora:
 7 ex regionibus ethiopiã 7 maharaben 7 achiut vel acenit vel achichit q̄
 est india. Capricornus bone vite iracundus cautus 7 calidus: multe tristicie
 habens ex corpore se hominis genua: 7 ex regionibus ethiopiã annaban ala-
 con 7 acuth 7 mahamen vsq; ad duo maria etabant 7 achuit que est india.
Aquarius habet ex corpore hominis crura vsq; ad inferiora cauillarum id-
 est talorum 7 ex regionibus azenes idest nigredinem 7 althupha 7 partes
 eius 7 terram elhes 7 partem terre egypti 7 occidentales plagã 7 terre achu-
 ut. Pisces callidus 7 cautus commixtus multi coloris habes ex corpore ho-
 minis pedes: 7 regionibus carabzarem 7 septentrionalem plagam terre iur-
 gem 7 participationem in romanis vsq; ad effen habet insulam 7 egyptum
 7 alexandriam 7 mare licium.

De significatione planetarum in signis fm membra hominis.

L si quidem planete significauerint dolorem habent in vno quo-
 q; signo membrum sibi proprium. Tractemus ergo de doloris
 bus planetarum in signis: 7 primum incipiamus ab Ariete. Sa-
 turnus i ariete habet pectus. Jupiter ventrem. Mars caput.
 Sol femora. Venus pedes. Mercurius crura. Luna genua. In
 tauro. Saturnus ventrem. Jupiter dorsum. Mars collum. Sol genua. Ve-
 nus caput. Mercurius pedes. Luna crura. In geminis. Saturnus ventres
 Jupiter verenda 7 que succedunt. Mars pectus 7 que succedunt. Sol cru-
 ra 7 cauillas idest talos. Venus collum. Mercurius caput. Luna femo-
 ra. In cancro Saturnus virilia 7 omnia eis succedentia. Jupiter femora
 Mars pectus. Sol pedes. Venus brachia 7 humeros. Mercurius oculos
 7 guttur. Luna caput. In lede. Saturnus vereda 7 eis succedentia. Jupiter
 femora 7 genua. Mars ventres. Sol caput. Venus cor. Mercurius hume-
 ros 7 guttur. Luna collum. In virgine. Saturnus pedes. Jupiter genua 7
 eorum succedentia. Mars ventrem. Sol collum. Venus ventrem. Mercurius
 cor. Luna humeros. In libra Saturnus genua 7 eorum succedentia. Ju-
 piter oculos 7 eorum succedentia idest partes capitis. Mars verenda 7 eo-
 rum succedentia. Sol humeros. Venus caput. Mercurius ventrem. Luna
 cor. In scorpione. Saturnus canillas. i. talos 7 earum succedentia. Jupiter
 pedes. Mars caput brachia 7 femora. Sol cor. Venus verenda 7 eorum suc-

cedetia. Mercurius dorsus. Luna ventrem. ¶ In sagittario. Saturnus pedes. Jupiter crura et caput. Mars pedes et manus. Sol ventrem. Venus femora et brachia. Mercurius vereda et cor. Luna dorsum. ¶ In capricorno. Saturnus caput et pedes. Jupiter genua et oculos. Mars crura et humeros. Sol dorsum. Venus femora et cor. Mercurius verenda et eorum succedentia. Luna femora. ¶ In aquario. Saturnus caput et collum. Jupiter humeros pedes et pedes. Mars cauillas et cor. Sol verenda et eorum succedentia. Venus genua et eorum succedentia. Mercurius femora et cor. Luna vereda. ¶ In pisce Saturnus humeros et brachia et collum. Jupiter cor et caput. Mars cauillas et ventrem. Sol femora et eorum succedentia. Venus collum et dorsum. Mercurius crura et verenda. Luna femoralia.

De gradibus signorum masculinis et femininis.

Unt quoque in vnoquoque signo gradus qui proprie dicuntur masculini atque feminini. Nam ab initio Arietis usque in .viii. gradibus dicuntur esse masculini: et ab .viii. in .viii. feminini: et a .ix. in .xv. masculini: et a .xv. usque in .xxij. feminini: et a .xxij. usque in finem arietis masculini quos decreuimus describere sicut descripsimus terminos: et hic modo depingimus tabulam ut leuius redat opus deo auxiliante.

V	mas.	8	femi.	1	mas.	6	femi.	7	mas.	8		
♄	femi.	5	mas.	6	femi.	6	mas.	4	femi.	3	mas.	6
♃	femi.	5	mas.	11	femi.	6	mas.	4	femi.	4		
♂	mas.	2	femi.	6	mas.	2	femi.	2	mas.	11	femi.	4
♆	mas.	5	femi.	3	mas.	7	femi.	8	mas.	7		
♅	femi.	8	mas.	4	femi.	8	mas.	10				
♄	mas.	5	femi.	10	mas.	5	femi.	7	mas.	3		
♃	mas.	4	femi.	10	mas.	3	femi.	8	mas.	5		
♂	mas.	2	femi.	3	mas.	7	femi.	12	mas.	6		
♆	mas.	11	femi.	8	mas.	11						
♅	mas.	5	femi.	10	mas.	6	femi.	4	mas.	2	femi.	3
♄	mas.	10	femi.	10	mas.	3	femi.	5	mas.	2		

De gradibus lucidis: tenebrosis et fumosis et vacuis.

In vnoquoque istorum signorum sunt gradus qui dicuntur lucidi: et gradus qui dicuntur tenebrosi: et gradus qui dicuntur fumosi: et gradus qui vocantur vacui. Dicunt enim quidam quod ab initio arietis usque in tertium gradum sunt tenebrosi: et a .iii. in .vii. lucidi: et ab .vii. in .xvi. tenebrosi: et a .xvi. in .xx. lucidi: et a .xx. usque ad .xxiii. vacui: et a .xxiii. usque in .xxviii. lucidi: et a .xxviii. in finem arietis vacui: de quibus faciemus tabulam si deus voluerit.

V	te.	3	lu.	5	te.	8	u.	4	va.	4	lu.	5	va.	1
♄	te.	3	lu.	4	va.	5	lu.	3	va.	5	lu.	8	re.	2
♃	lu.	4	te.	3	lu.	5	va.	4	lu.	6	te.	5	va.	3
♂	lu.	12	te.	2	va.	4	fu.	2	lu.	8	va.	2		
♆	te.	10	fu.	10	va.	5	lu.	5						
♅	te.	5	lu.	3	va.	2	lu.	6	fu.	6	va.	5	te.	3
♄	u.	5	te.	5	lu.	8	re.	3	lu.	6	va.	3		
♃	te.	3	lu.	5	va.	6	lu.	6	fu.	2	va.	5	te.	3
♂	lu.	9	te.	3	lu.	7	fu.	4	lu.	7				
♆	te.	7	lu.	3	fu.	5	lu.	4	te.	3	va.	3	te.	5
♄	fu.	4	lu.	5	te.	4	lu.	8	va.	4	lu.	5		
♃	te.	6	lu.	6	re.	6	lu.	4	va.	3	lu.	3	te.	2

De gradibus putealibus.

In signis sunt quedam gradus qui vocantur putei: cum fuerit planeta in aliquo eorum dicitur esse in puteo: ut est sextus gradus ar ietis z cetera. ut in hac tabula sequenti ostendetur.

V	6	11	16	23	29	♄	1	7	20	30			
♄	5	12		24	25	♃	9	10	22	23	27		
♃	2	12	17	26	30	♂	7	12	15	24	27	30	
♂	12	17	23	26	30	♆	2	7	17	22	24	28	
♆	6	13	15	22	23	28	♄	1	12	17	22	24	29
♅	8	13	15	21	25		♃	4	9	24	27	28	

De gradibus azemena idest debilitatis corporis.

L sunt in signis qda gradus q dicuntur gradus azemena. i gradus debilitatis corporis. Est. n. azemena qda debilitatio corporis tpalis: ut surditas: cecitas: mebru amissio: z cetera talia q qd diu vixerit ho sp bebit: nisi miraclose sanet. Cu ergo fuerit luna in his gradibus in nativitate alicuius pueri: accidet ei pdicta azemena fm significatōez loci z aspectus seu loca planetar. Significat quoqz azemena p astra diversis modis. sic in libris nativitatū iuvenies. gradus aut azemene sūt hi q dscrībūt h i tabla.

♃	8	6	7	8	9	10	♃	19	29			
							♂	1	7	8	18	19
♄	9	10	11	12	13	14	15	♃	20	27	28	29
♅	18	27	28					♄	18	19		

De gradibus augmētantibus fortunā.

In hoc circulo sunt quidam gradus qui dicuntur augētes fortunā: nam: qui in ista tabula descripti sunt.

V	19					♄	3	5	21	
♄	3	15	27			♃	7	18	20	
♃	11					♂	13	20		
♂	1	2	3	4	15	♆	12	13	14	20
♆	2	5	7	19		♄	7	16	17	20
♅	13	14	20			♃	13	20		

De gradibus competentibus.

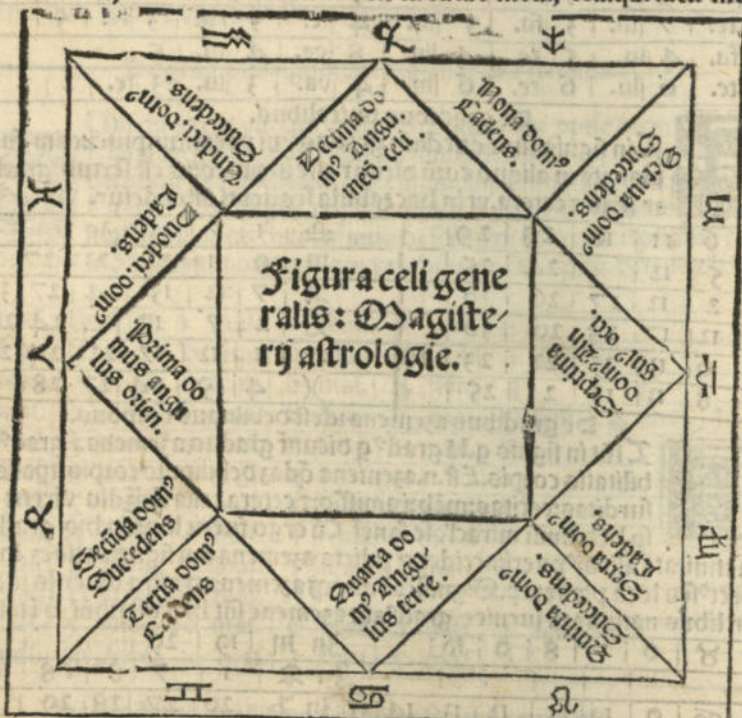
L

duo gradus qui fuerint vnus longitudinis a capite signorum mobilium dicuntur cōpotentes. i. vnus fortitudis 7 cōsortes seu participes in virtute. vt. xx. gra. capricor. vel cancri cū. x. gra. sagit. vel geminorū: 7. xx. gra. arietis vel libe cū. x. gradu pisciū vel v̄gis.

De esse circuli accidentali.

E

Ed q; auxiliāte deo iā ptulim? ēē circuli signorū essentialis: nūc pfe ramus accidentale. Nam circulus figuratur in omni hora tali figura: que diuidit in quattuor partes: q̄s diuidit circulus hemispherij: 7 circulus meridiei id est circulus medij celi: qui facit mediu;

diem: 7 vnaqueq; ps istarum partium diuidit in tres partes inaequales fm ascensiones signi ascendentes atq; hoc mō diuiditur circulus in duodecim partes que vocātur domus nominantur quoq; 7 cuspides 7 turres: cuius opus expositum est in libro Ezibi id est in libro cursus siderum. Principium quoq; diuisionis est horoscopus: hoc est ascendens cuius initium est super circulum hemispherij orientalis deinde secunda domus sequitur 7 tertia: 7 tereq; domus vsq; ad duodecimam. Quarta autem pars que est ab ascendente vsq; ad medium celi: que ē domus duodecima: vndecima 7 decima dicitur quarta pars orientalis masculina: 7 adueniens significat initiu vite: 7 vocatur puerilis sanguinea vernalis. Et ps alia que ē a medio celi vsq; ad gra

dum occidentalis signi id est septime qui et super circulum hemisperij occi-
 dentalis que est domus nona octaua: septima: est meridiana femina re-
 cedens significat mediam etate: et vocatur profectio iuuentutis estiualis co-
 lerica. **T**ertia quoque pars que est ab occidente usque ad gradum quarte do-
 mus que est super circulum meridiei sub terra que est domus sexta quinta et quarte
 ta. est occidentalis masculina adueniens significat sine vite: et vocatur autu-
 nalis melancolica et est senilis et est mediocrius etatis. **Q**uarta pars que est a
 quarta domo usque ad ascendens que domus est tertia secunda atque ascen-
 dens est septentrionalis femina recedens significat quod accidit homini
 post mortem eius et ad quid deueniet corpus eius vel eius dispositio de di-
 missa substantia: aut quid dicitur de eo scilicet virum laudetur vel vitupere-
 tur: et vocat hec pars senilis flegmatica defectiua hyemalis. **E**t ille due par-
 tes que sunt a medio celi usque ad ascendens: et ab ascendente usque ad quartam
 domum: ista medietas vocatur medietas ascendens: et relique partes que sunt
 a quarta domo usque ad septimam: et inde ad medium celi vocatur medietas
 descendens. **E**t quicquid fuerit super terram ex circulo id est illa pars circuli
 superior dicitur dextra: et que sub terra id est illa pars inferior dicitur sinistra.
Et ascendens et quarta et septima et decima dicuntur alamed id est quas nos
 angulos vocamus ut pulchrius sonet. **E**t secunda domus octaua et quinta
 et undecima succedentes angulis vocantur. **T**ertia autem et vii. viii. ac. xij. ca-
 dentes ab angulis dicuntur. Cum ergo planeta in angulis vel eius succedē-
 tibus fuerit dicitur proficere: et si fuerit in cadentibus ab angulis dicitur deficere
 et vnaqueque istarum domorum significat aliquid de esse hominum.

De domibus et significationibus earum.

Prima domus cuius initium oris in circulo hemisperij orientalis
 vocat a thale. i. ascendens: hec significat corpora et vitam et initia operum et
 interrogatiōibus et oratione et locutione et rumoribus: et quicquid cogitat
 interrogans in animo suo: et significat initia vite. **E**t dixit alende z god in
 natiuitate: quod dominus triplicitatis ascendens primus significat vitam et naturam nati seu interro-
 gantis et eius delectationem atque voluntatem: et quod diligat: et quod odio habeat: et quod boni
 seu mali ei adueniat in initio vite eius: et dominus triplicitatis secundus signi-
 ficat vitam et corpus et virtutem seu fortitudinem et medietatem vite: et dominus triplicitatis
 tertius significat id quod socii eius significauerunt: et significat finem vite in morte.

Secunda domus est domus substantie ac victus et ministrorum et auxi-
 liatorum: et significat finem annorum vite id est finem iuuentutis. **E**t dixit
 alende z god de dominis triplicitatis domus sbe: de primo. scilicet secundo ac de ter-
 tio vide quod eorum sit fortior esse et loco hunc facies merito auctorem
 sbe et significatore acq̄sitiōis: quod si fuerit in medio celi iueniet hanc a
 rege: et si fuerit in domo fidei alias fiducie est melius. **S**icut dominus triplicitatis. primus
 dat subam in initio vite: et secundo in medio vite: et tertius in fine eius.

Tertia domus est fratrum et sororum et propinquorum ac dilectorum fidei atque
 religionis mandatorum ac legatorum mutationum atque itinerum mino-
 rum: et significat esse vite ante mortem. **D**ixit alende z god dominus
 triplicitatis domus fratrum primus signat fratres maiores: et secundo
 medios: tertius minores: eritque eorum dignitas et eorum esse secundum loca eorum.

Quarta domus ē patris hereditatis finis rerū et thesaurorum et omnis absconditorum atque occultorum: et signat de eā vite hominum fines. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus patrum primus significat patres sanctos civitates et terras: tertius fines regum et carceres.

Quinta domus filiorum et dilectionum legatorum atque donationum: et significat quod futurum sit post mortem ex laude. scilicet vituperiorum. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus filiorum primus significat filios et vitam: secundus dilectionem: tertius vero legatos.

Sexta domus est infirmitatum et servorum: et significat finem vite: et quod quid futurum sit ante senectutem. Dixit alendezgod dominus triplicitatis domus infirmitatum primus significat infirmitates et validudines ab infirmitatibus et a malis et deterioracionibus sanctos significat vinculos et servos: tertius significat quod eveniet ex eis et eorum utilitatem atque opera: et significator est bestiarum ac pecorum: et omnium quadrupedum: et fortitudinis eorum multitudinis quoque eorum ac paucitatis morte eorum in manu

ei vel egressibus eorum ab ea. scilicet manuum: carceris quoque atque retentibus. Optima domus est mulierum: nuptiarum: cōtentionum quoque atque participationum et oppositorum: et signat medietatem finis vite erga senectutem. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus. vij. primus signat mulieres sanctas cōtēdēs: tertius cōmixtiones et participaciones.

Qta domus est mortis: signat timorem et mortem atque almaveritatem. scilicet substantias vel hereditates mortuorum quas debent heredes post mortem ipsorum possidere et significat annorum vite finem post senectutem. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus mortis primus significat mortem: secundus precepta seu res antiquas: tertius almaveritatem id est que hereditanda sunt ex mortuis.

Nona domus est peregrinationum itinerum fidei atque religionis sapientie prophetie et librorum epistolarum quoque ac legatorum narrationum seu rumorum atque somniorum: et initium dimidie vite significat. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus peregrinationis primus signat peregrinationem et omne quod accidit ei: secundus significat fidem atque religionem et validudines harum atque modum earum: tertius significator est sapientie somniorum et stellarum et auguriorum et veritatis exercitium in eis atque mendaciam.

Decima domus est regina et opera et sublimitatis: vel exaltationis regni quoque atque memorie et vocis. scilicet imperii et magisteriorum atque matrum: et signat dimidium annorum vite. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus regie primus signat opus et exaltationem. scilicet sedis sublimitationem et altissimam mansionem: secundus igitur vocem imperii et audaciam in eodem. tertius significat stabilitatem eius atque durabilitatem.

Vndecima domus est fiducia et laudis atque fortitudo: amicorum quoque et ministrorum ac auxiliatorum: et signat finem annorum medietatis vite. Dixit alendezgod quod dominus triplicitatis domus fiducia primus signat fiduciam sanctos amicos: tertius utilitatem seu profectum eorum.

Dodecima domus est inimicorum et laboris atque tristitie invidie et susurracionis caliditatis ingeniorum atque bestiarum: et signat finem vite et

qđ cōtingit matribus in cōceptione sua ex bono vel malo. Dixit alendezgod
dñs triplicitatis domus inimicorū; primus significat inimicos, secundus
labores, tertius vero bestias ⁊ pecora. Nec sunt que significant. xij. domus
De coloribus duodecim domorum.

Significant etiā. xij. domus colores: ⁊ hi sūt: nā domus ascendēs
vel prima ⁊ vij. sunt albe. ij. ⁊ xij. virides. iij. ⁊ xi. croce. iiii. ⁊ x. ru
bee. v. ⁊ viiij. mellite. i. hñt mellis colore. vi. vero. ⁊ viiij. nigre sūt.

De gaudijs planetarum in domibus.

Unusquisq; planeta habet in vnaqueq; istarum domorū quā
dam potestate: ex potestatibus scilicet accidentalibus que dicun
tur gaudium: q; mercurius gaudet in ascendente. Luna in domo
iij. Venus quoq; in. v. ⁊ mars in. vi. Sol in. viiij. Jupiter in. xi. Sa
turnus in. xij.

De fortitudine angulorum.

Dicitur in significatiōe domorū q; anguli significāt fortitudinē
⁊ pfectionē. Cadentes vero ab angulis debilitatē ⁊ detrimētū: ni
si q; viiij. ⁊ iij. significant rē aptam ⁊ detectā cū fama. xij. ⁊ vi. signi
ficant occultationem ⁊ retentionem ⁊ vilitatem rex. Anguli autē
⁊ domini angulorū significant magnitudinē honorū precij atq; fortune: for
titudinem ⁊ exercitationē ⁊ elongationē a cāu: ⁊ pñtia eorū in cadentib; cō
traria fortune. i. dedecus ⁊ casus. De succedētib; vero anguloꝝ. Dom; q; suc
cedit decime. i. vndema significat fortitudinē ⁊ fortunā mediāz amicorū: ⁊ ex
ea parte in qua erat fiducia. ⁊ illa que sequit quartā. i. v. significat fortunā me
diā p donatiōes ⁊ veneratiōes ⁊ cā filiorū cū veneratione leticia ⁊ gaudio: q;
autē succedit ascendēte que est secūda significat similiter fortunā mediā ex cā
substantie ⁊ ministrorū que vero succedit septime. i. octava significat similiter
fortunā mediā ex almauerith. i. ex sba q; hñt dñtas a mortuis ⁊ rebus occultis.

De significationibus dominorum angulorum.

Et quoq; sūt significatiōes dominorū angulorū dū fuerint pñtes
in angulis. Pñtia dñi ascendētis i ascendēte significat ei; fortunā p
semetipsum: ⁊ ei; acquisitionē: significat pñtia ei; i. x. p regē ⁊ ma
gisteria altiora: ⁊ cū fuerit i. vii. p cōuentiōes ⁊ factores atq; vro
res p presentā quoq; ei; in q̄rta significat fortunā p hereditates ⁊ cās patrū
⁊ p productiōes aquarū ⁊ populatiōes vel plātatiōes. i. edificatiōes ⁊ ex re
bus antiq; ⁊ radicalibus. C Significat quoq; domin; decime per pñtiā suā
in eadem decima fortunā vel per regem vel per regnū magnū ⁊ magisteria
altiora: ⁊ significat p pñtiā suā i septima regnū p victoriā p̄tentionū ⁊ ex caus
vrorū: ⁊ p pñtiā eius i q̄rta sigt regnum p amicitia nobiliū ⁊ regis ei; ⁊ p cau
sas tribunorū ⁊ per dispensatores regum ⁊ cultus terrarū ⁊ edificatiōes ci
uitatū ⁊ per diuisiones fluminū ⁊ custodias ciuitatum ⁊ ex reb; antiq; ⁊ per
pñtiā suā i ascendēte significat regnū p ingenia ⁊ per ppinquitatē regis reb;
vulgi. C Pñtia autē dñi septime in septima significat fortunā p negociatiō
nes ⁊ p cōuentiōes: ⁊ p nutritiōes quoq; ⁊ mulieres: ⁊ p satores: ⁊ significat
p pñtiā ei; in quarta p cōuentiōes mulierū: ⁊ p negociatiōes: ⁊ p cās patrū ⁊
hereditatū ⁊ cult; terre ⁊ pñtia sua in ascendente p cōuentiōes ⁊ negociatiō

nes per causas medicine atq; astronomie: et per opera spiritalia atq; inge-
nie et consilia: et significat per presentiam suam in .x. fortunaz per couen-
tiones et negociatides et per vxores et per causas regis. Presentia vero do-
mini q̄rte i quarta significat fortunā ex cultu terre: et fructu per causas pa-
trum atq; res antiquas: et per presentiam eius in ascendēte significat fortunā
ex cultu terre et fructu per ingenium et consilij pfunditatē: et presentia sua
in .x. significat pfectum ex cultu terre et fructu per causas regis et magiste-
riorum. Et pntia sua in septima significat fortunam ex cultu terre et fructu
per causas vxorum et satorum: et per negociationes. Dec significant domi-
ni angulorum per presentiaz suam in angulis suis. Similiter ergo facies de
presentia dominorum ceterarum domorum: et ideo inuoduximus in do-
minos angulorum vt esset exemplar in ceteris.

Qualiter sciatur quis planeta sit dominator.

E T cū volueris scire planetā dominatorem rei aspicias quis pla-
netarum sit pluris auctoritatis in domo rei: et planetam q̄ signi-
ficat naturam illius rei: sicut dicemus in naturis planetarū. Vt
de ergo quis planetarū sit fortior in domo rei: et i parte eius ex
fortitudinibus quas prediximus idest ex numero quem prediximus duz de
fortitudine planetarū et potestate tractauimus et qui fortior omnibus fue-
rit in loco rei: ipse erit dominator eius (verbi gratia: si interrogatio fuerit de
substantia et volueris scire quis sit dominator eius et fuerit secunda domus
que significat substantiam scilicet quintus gradus signi arctis: quia domus
est martis: habet in hoc loco mars quinq; fortitudines: exaltatio quoq; est
solis. et habet in eo quattuor fortitudines. est et ipsius solis triplicitas: et h3 i
eo tres fortitudines. habet ergo sol ibi septē fortitudines. et ē termin⁹ Jouis.
et habet ibi duas fortitudines: et ē et facies martis: et h3 ibi vnā fortitudinem
ergo mars habet ibi sex fortitudines: quinq; ex domo et vnā ex facie: et sol se-
ptē: et talis planeta vocat almubra. i. vincens. Sol ergo accipit ibi principa-
tum: q̄ h3 ibi septem fortitudines et ipse dominatur ibi in domo substantie
Similiter accipies in loco partis substantie et partis fortune et participem il-
lorum facies Jovem qui est significator substantie naturaliter et cōmiscibis
partium et planetarum testimonia: et facies hoc idem de omnibus domibus
et scies dominatorem earum.

De potestatibus accidentalibus planetarum.

E T potestatibus quoq; planetarū accidentalibus est albas idest
similitudo: et hoc est cū fuerit planeta diurnus in die super terrā
et in nocte sub terra et planeta nocturnus in nocte super terram:
et in die sub terra et si hoc fuerit masculin⁹ planeta in signo mascu-
lino: et planeta femininus in signo feminino dicitur esse in sua similitudine. i.
in suo albas. Et erit fortitudo eius vt viri fortitudo in loco eius pfectus. i.
acquisitio atq; fortune.

Quia auxiliante deo iam peregrinus quod
proposuimus tractare de circulo signorum ⁊
eius accidentibus. prosequamur nunc inten-
tionem septem planetarum ⁊ naturas eorum
esse quoque eorum ⁊ quid significant.

Saturnus est masculinus malus di-
urnus ⁊ est significator patrum si
fuerit pueri natiuitas in nocte ⁊ si
gnificat senectutes vltimam si fue-
rit occidentalis ⁊ initium senectu-
tis si fuerit orientalis ⁊ significat grauita-
tem frigoris ⁊ siccitatis ⁊ ex complexionem cor-
porum melancolicam ⁊ augmentum eius atque

distillationem. Et fortassis erit quandoque complexio frigida humida pon-
derosa ⁊ fetida est odoris ⁊ multe comestionis ⁊ vere dilectionis ⁊ significat
profunditatem consilij ⁊ multitudinem silentij ⁊ ex magisterijs res antiquas
⁊ preciosas ⁊ significat cultus agrorum ⁊ populationem terrarum ⁊ flumi-
num si fuerit fortunatus ⁊ res viles ⁊ laboriosas si fuerit malus ⁊ vt confri-
cationes in balneis ⁊ fullones ⁊ nautas. Et si fuerit fortunatus erit vere di-
lectionis spaciosus ⁊ patiens. Et si fuerit malus erit indiscretus. stabilis tri-
stis ⁊ merens male suspicionis multum suspicans ⁊ mouens homines in su-
rrationibus. Et si fuerit fortunatus significat de substantia res antiquas
⁊ durabiles ⁊ hereditates ⁊ terre cultus ⁊ si fuerit malus significat aquas sor-
didas ⁊ mali saporis veteres atque conuertibiles. Et ex infirmitatibus mor-
bos flegmaticos ⁊ melancolicos ⁊ viscosos ⁊ congelatos acutos vt lepra
morpheam podagram ⁊ caneros ⁊ cetera huiusmodi ⁊ significat peregrina-
tiones longinquas carceres ⁊ vincula laborem quoque ac tarditatem ⁊ af-
flictionem ⁊ almauerith id est substantias mortuorum. patres etiam ⁊ auos
⁊ fratres maiores eunuchos seruos ⁊ viles homines ⁊ significat ex operi-
bus opera coriorum si fuerit solus significator absque complexionem alicuius
planetarum. q. si complectitur ei Jupiter significat opus pgameni in quo scri-
buntur diuini libri. Et si complectitur sibi mars significat solcas solarium
⁊ preparationes earum. Et si complectitur sibi sol significat opus consuto-
rum coriorum. Et si complectitur ei venus significat opus coriorum ex quibus fi-
unt timpana ⁊ alia instrumenta quibus vtitur in ludis. Et si complectitur
ei mercurius significat opus coriorum in quibus scribuntur testameta ⁊ nu-
meri stipendiorum. Et si complectitur ei luna significat preparatidem corio-
rum ferarum ⁊ motanorum animalium ⁊ huiusmodi similia ⁊ significat de
lectis eam que vnitatem consistetur si fuerit fortunatus ⁊ si fuerit malus si-
gnificat credentiam vnitatis cum multa tamen hesitatione. i. dubitatidē. Et
dixit mēse bala. i. quem voluit deus exaltari. q. fuit vnus astrologus in sciē

tia perspicuus iudicij: quare sic dictus est q̄ siḡ fidem iudaicam: ideo quia
 est ex antiquioribus: et omnes confitetur eam et ipsa nullā aliam: sic Saturn⁹
 cui omnes iungūt et ipse nulli: siḡ quoq; indumēta nigra. Et dixerūt qui-
 dam alij q̄ Saturnus siḡ interiora auris et splenem: ac stomachum habet
 ex coloribus nigredinem: et de saporibus stipticos et acetosos. Et ex diebus
 sabbatum: et noctibus eam que precedit quartam feriam. Et quātitas or-
 bis eius est nouem graduū. Et anni fridarie eius lun. xi. maximi vero. 465.
 et maiores. 57. et medij. 43. et dimidiū: minores. 30. Fortitudo eius in plagis
 circuli ē in dextra septentrionis. Et dixit messeala q̄ siḡ de figuris hominū
 hominem inter nigrum et croceum: qui cum ambulauerit mergit oculos suos
 in terram pōderosus incessu adiungēs pedes. et macer recurus habēs
 paruos oculos: et siccam cutem venosam raram habens barbā in maxillis
 labia spissa callidus ingeniosus seductor interfecto. Et dixit Dorothius hic
 siḡ hominem corpore valde pilosum iunctis supercilijs: habet ex regionis
 bus Ascine et india et omnem terrā nigrorum. Et ex partibus habēs partē
 fortitudinis et stabilitatis: et siḡ terras vel res terrarū et hereditatum: et eos
 q̄ p̄sunt operibus et audacia et labore ingenia et causas mortis: et hęc parti-
 bus mundi albiū et albiū et eorum cōfinia et terras nigroꝝ et montes eorū.

Fupiter fortuna masculinus diurnus: et est significator substantie
 et operatur calorem et humiditatem temperatā aerē sanguineā
 et de etatibus significat iuuetutem vsq; ad p̄fectionē etatiū: et ex
 māgisterijs que p̄tinent ad legem: vt iusta iudicia iudicare: et p̄-
 cem inter hoies mittere et in bonis studere et substantie significat
 abundantiam: et ex negocijs illa q̄ sunt absq; seductione et siḡ animā et vitam
 letitiā et veritatem et religioz et paciētiam et omne preceptum pulchrū et pre-
 ciosum et abūdantiā venerioz: et ex infirmitatibus q̄ sūt ex sanguine p̄ augmē-
 tum quātitatis que nō fuerit sup̄flua extra naturā: nec ex sanguine v̄sō et cō-
 uertibilis est planeta sapiētie et intellectus et vsus. Cui si complectitur satur-
 nus siḡ nigromātiā et incantationes et exorcismos etc. Et si complectitur ei
 Mars significat scientiam medicine. Et si complectitur ei sol significat sci-
 entiam sectarum et prudētiā in cōtentionibus et disputatiōibus. Et si cōple-
 ctitur ei Venus siḡ cōpositionem sonorum et altiarum sciētiarum delectabi-
 lium. Et si complectit ei Mercurius siḡ sciām arithmetice et scribēdi astro-
 nomia quoq; et p̄hiā et geometriā. Et si complectit ei luna siḡ sciām dispo-
 sitionis aquarum et mēsure earū necnō terrarū: et ex qualitate animi siḡ largi-
 tatem et verecūdiā atq; iusticiā: et ex sectis pluralitatem atq; simulationē.
 Quidam autē dixerūt q̄ significat ep̄m et stomachū et aurē sinistra et brachia
 atq; vētre inferiora quoq; pectinis et intestina et ex colorib⁹ colorem cinerē-
 tium et viridem et hōꝝ siles: et ex saporibus hęc dulcem: et quātitas orbis eius
 est graduū. 9. et ex diebus hęc diem Jouis: et ex noctib⁹ noctes diei lune: et an-
 ni fridarie eius. i. d̄nationis eius sūt. 12. et anni maximi sūt. 428. maiores. 79.
 medij. 45. et dimidiū. minores vero. 12. et fortitudo eius ex plagis circuli est in
 occidentē. Et dixit messeala q̄ ex hominibus significat hominem album habē-
 bentem ruborem in facie: habentem oculos non profus nigros: nareō nō

9
equales ⁊ breues caluum: in aliquo dentium habentem nigredinē: pulchre
stature boni animi bonis moribus: pulchri corporis. Et dixit Dorotheus q̄
significat hominem habentem magnos oculos: ⁊ pupillam latam barbam
crispam ⁊ habet ex regionibus alchirath ⁊ babyloniam ⁊ asen ⁊ persidem:
⁊ alaormes ⁊ archadīam ⁊ ex partibus habens partem habitudinis p̄fect^o
⁊ significat fidem ⁊ appetitum in bonis: ⁊ ex operibus salubritatem securita-
tem ⁊ participationem.

Mars masculinus nocturnus malus operatur calorem ⁊ siccita-
tem ⁊ est significatio fratris ⁊ peregrinationis ⁊ habet ex ctatibus q̄
iuuetutem vsq; in finem iuuetutis ⁊ natura eius colerica amari
saporis ⁊ ex magisterijs omne magisterium igneū ⁊ qd̄ sit p̄ fer-
rum ⁊ ignem: sicut est percussio gladioꝝ cum martellis. Lūq; ei
complectitur Saturnus siḡ p̄cussionem ferri. Si Jupiter significat p̄cul-
sionem eris. Si sol significat p̄cussionem nūmorum aureoꝝ. Si venus signi-
ficat magisterium ornamentoꝝ. Si mercurius p̄cussionem acuiꝝ. Si luna
significat percussionem lacearum ⁊ libroꝝ: significat et̄ cum solus suscipit
significatiōem opus medicine. Si nullus planeta ei complectit̄ significat mi-
nutionem: ⁊ vulneratiōes ⁊ aptiōes ⁊ hoꝝ similia. Et si complectit̄ ei Satur-
nus siḡ opus medicine ⁊ vulnereꝝ. Et si iupiter siḡ opus naturarū. Et si
sol siḡ curam oculoꝝ. Si venus siḡ opus ornamenti: vt tonsuram crinium ⁊
barbarum ⁊ abscisionem vngularum: si mercurius siḡ abscisionem vena-
rum. Si luna significat eradicatiōes dentiū ⁊ purgatiōes aurium. Et p̄ se siḡ
iniurias miseroꝝ ⁊ effusionem sanguinis ⁊ oppressiones p̄ vim ⁊ abscissio-
nes viarum ⁊ iracundiam ⁊ ducatum exercitus ⁊ festinationem ⁊ inuerecū-
diam ⁊ peregrinationem extra patriam: ⁊ seditatem coitus: ⁊ casus pueroꝝ
rum id est abortiuoꝝ: ⁊ fratres medios atque sorores: scientiam ac discre-
tionem cure bestiarum. (Et ex infirmitatibus febres calidas ⁊ sanguineas
⁊ pustulas sanguineas alabraba que est rubedo corporis cum asperitate ⁊
seditate ⁊ cōmestione carnis cum putredine: ⁊ dimidiij capitis dolorem:
⁊ ignem sacrum ⁊ pauorem ⁊ cogitationes horribiles que inquietant ho-
mines ⁊ commouent ⁊ impediunt atque inanes reddunt: ⁊ quicquid fuerit
cum inflammatione caloris. Et ex qualitate animi commotiōem scilicet ani-
mi ⁊ conturbationem. Si aspexerit eum Saturnus significat odium ⁊ maxi-
mam inuidiam: ⁊ ex sectis eam in qua bellum fuerit ⁊ vnitatem ⁊ celeritates
mutatiōis a fide: ⁊ multitudinē hesitatiōis ⁊ mutatiōes de testamēto in testa-
mentum: erūt tñ hec oia sub vnitate. Dixerūt quidam q̄ habet ex membris
fel renes ⁊ venas ⁊ decursum spermatis ⁊ dorsum: habet ex colubus ru-
bedinem: ⁊ ex saporibus amarum: ⁊ quātitas orbis eius est. 8. grad^o. ⁊ ex die-
bus h̄z diem martis: ⁊ ex noctibus noctem sabbati: ⁊ anni fridarie eius sunt
septē: ⁊ anni eius maximi sūt. 264. maiores sunt. 66. medij autē. 40. ⁊ dimi-
diū: ⁊ minores. 15. ⁊ fortitudo ei⁹ in plagis circuli in meridie. Et dixit mesca-
la q̄ significet de imaginibus hoīum hoīem rubeū habētes capillos rufos
⁊ faciem rotundam leuiter hoīes de honestatē habētem oculos croceos
horribilis aspectus audacē al̄ citum habētem in pede signū vel maculam.

Et dixit Dorothius q̄ significat habentem acutum aspectū: 7 ex partibus partem audaciam 7 significat perseverantiam calliditatem 7 superbiam 7 leuitatem 7 mobilitatem 7 audaciam 7 negociationē acuitatem 7 festinationē in omnibus rebus: 7 habet ex partibus mundi Asce 7 terras romanorum vsq; in occidentem: 7 terras tuscorum.

Sol p̄ aspectum fortunatus est: 7 malus per cōiunctionem in vno signo est masculus diurnus operatur caliditatem 7 siccitatem 7 est significator patrum si fuerit natiuitas in die significat regnum maximum 7 animam vitalem 7 lumen 7 splendorem 7 intellectū 7 pulchritudinē 7 misericordiam atq; fidem. Et ex etate finem iuuetutis. Et participatur vniuersis planetis in dispositione annorum. Et ex magisterijs regimen 7 principatum: 7 significat iaculationem iaculorum 7 venationem purgatōez cū omni specie purgandi qua corpora interior 7 exterior purgatur. Et ex infirmitatibus significat infirmitates calidas 7 siccas in corporibus apparentes. Et ex substantia aurum plurimum 7 vniuersas species substantie. Et ex qualitate ipsius animi sublimitatem prudentiam 7 q̄ sequuntur honestatem. Magnitatem 7 gloriam: 7 prolixitatem mētis. Et ex sectis cultura 7 bonā 7 eis familia. Et significat imperium vocis 7 fortitudinem celeritatis. Si complectitur ei saturnus significat villicationem 7 huiusmodi principatum. Si iupiter significat in fide principatum 7 religionem 7 etiam iudicem inter homines iudicantem opera oppressorū vel iniuriarum etc. Si mars signat ducatum exercitus 7 inuestigationem bellorum. Si venus signat regnum per mulieres 7 per obsequium potētum. Si mercurius signat cōsultores regum 7 opus librorum 7 hereditatum 7 maiorum operum. Si luna signat opus legatorū 7 detectionem cōsilioꝝ 7 huiusmodi similia. Et dixerūt quidā q̄ sol signat imaginē vultus hoīs: 7 pp̄ie ex viris oculum dextrum: 7 ex mulieribus oculum sinistrum: 7 dixerūt qdam q̄ h̄z cor 7 medullam 7 femora. Et ex infirmitatibus comestionem carniū in ore: 7 detrimētum oris pp̄ie 7 descensionem aque in oculum: partēs eius in capite. Et dixerūt indi q̄ cū fuerit in ascēdente erit comburens 7 habebit signum in facie. Et h̄z ex coloribus quicquid videtur peregrino colore: 7 ex saporibus acrem. Et quātitas orbis eius est. 15. graduū. Et ex diebus diem habet dñicam: 7 ex nocibus noctem Jouis. Anni fridarie eius sunt decem. Et anni eius maiores sunt. 120. maximi sunt. 1460. medij. 39. 7 dimidium vel fm quosdā. 69. 7 dimidium: minores vero 19. Fortitudo eius ex plagis circuli est in oriēte. Et dixit mesceala q̄ signat 3 figuris hoīū eū que h̄z colorem inter croceum 7 nigrum. i. fuscum tectū cum rubore breui stature crispum caluū pulchrū corporis: 7 h̄z ex saporib; acutum. Et dixit Dorothius q̄ figura solis 7 lune est figura planetarū q̄ fuerint cum eis: 7 eius que dignior fuerit in loco eorū. Si ergo velis scire figuram solis scito q̄ sit crocea h̄ns partem ruboris capilloꝝ oculi eius aliquātulum crocei. Et ex partibus habens partem furororū. i. partem diuinationis: 7 est significator naturarum 7 spiritus sapiētie eleuationis 7 p̄fectionis fidei quoq; sciētiarū 7 laudum. Et ex partibus mūdi habet zamarach 7 cura 7 ferit 7 eius terminos 7 terras romanorum.

Ventus fortuna feminina nocturna *z* est significatrix mulierum *z* vxorum ac matrum si fuerit natiuitas diurna *z* operatur frigus *z* humiditatem temperat. *z* ex erate habet iuuetutem vel adolescentiam *z* ex magisterijs instrumenta ludorum ornameta quoq; *z* figuras pulchras *z* ludos alearum *z* schacorum *z* saltationes *z* ocia *z* fornicationes ac fornicatores *z* filios fornicationis *z* multitudinem coitus: *z* vniuersa genera luxurie *z* compositiones coronarum *z* vsus earum: *z* pulchritudinem ac mundiciam vestimenta etiam *z* ornamenta. Aurum *z* argentum *z* dilectionem ludos risus *z* gaudium *z* vnguetis diuersisq; speciebus vti potationes *z* ebrietates: seq; credit omnibus largitatem quoq; sigf: *z* dilectionem diligetiam *z* amorem iusticiam *z* domos orationis retinet quoq; fidem sigf magisterium omnium signorum veluti musicam etc. *z* si complectitur ei Saturnus sigf sonum cantationum quibus defletur aliquando mortui: vel quas cantant edificatores quando edificant edificia. Et si complectitur ei Jupiter sigf sonum lectionum vel cantationu quibus vtitur Domini sectarum in altaribus *z* locis orationis eorum in laudem Dei omnipotentis. Et si Mars signat sonos quibus vtitur seculares *z* cantus vulgi in quibus fit mentio blasphemie vel peccatorum: vel in quo fit mentio carceris vel laboris *z* horum familia: vt cantus in quo fit mentio captiouis *z* ablationis *z* percussiones flagellorum. Si Sol signat sonum ligni quo cantatur coram regibus *z* nobilibus. Si Mercurius sonum qui exercetur in compositione versuum. Et si Luna significat cantus nautarum in nauibus. Et ex infirmitatibus morbos habet frigidos *z* humidos q accidit proprie *z* multotiens in membris genitalibus. Et ex substantia que acquiritur propter pulchritudinem: vt sunt ornameta mulierum: *z* vestimenta earum margaritas atq; picturas. Et ex qualitate animi suauitatem *z* amicitiam: *z* comestiones *z* his similia: *z* cupiditates potidis *z* comestionis ac coitus. Et ex sectis culturam idolorum: *z* eos in quibus maxime exercentur comestiones atq; potationes. Et dixerunt quidam q significat anchas *z* spinam dorsu *z* sperma. Et alij dixerunt q habet significare pinguedinem *z* carnes *z* renes *z* vluu matricem ventrem pectinem *z* vmbilicum. Et habet ex coloribus albedies: *z* ex saporibus vinctuofum. Et quantitas orbis eius. 7. graduum. Et habet ex diebus diem Veneris: *z* ex noctibus noctem martis. Et anni fridarie eius sunt octo. Et anni eius maiores. 82. maximi. 45. *z* medij. 45. minores vero 8. Fortitudo ei⁹ in plagis circuli est in dextra orientis. Et dixit Mesalea q signat de figuris hominum hominem album trahentem ad nigredine pulchri corporis *z* capillozum: faciem habentem rotundam: *z* paruam habentem maxillam pulchros oculos: *z* eius nigredo oculozum est plusq; oportet. Et dixit Dorothius signat hominem pulchram faciem habentem pulchros oculos *z* multos capillos *z* plus album confectum rubore crassum ostendentem beniuolentiam. Et habet ex partibus partem desiderij: *z* significat amicitiam *z* ludum *z* dilectionem *z* patientia *z* coniunctiones masculorum. Et habet ex partibus mundi albiget *z* alienet *z* terras arabum.

Mercurius cōmixtus masculīnus diurnus inclinatur p naturam suā ad eum qui complectit ex planetis z ex signis est significator fratrum minorū: z significat seruos z dilectōes cōcubinarū z signat etiam deitatem z oracula prophetarū z credulitatem z opus z honorem vel orationē. Qui si in natura sua fuerit z nullus planeta ei complectitur significat res terreas z rerum augmentationem crescendō. Et etate iuuetutem: z pfectum in ea. Et operibus opa que generant cognitionē predicationem z rhetoricam z negociatōes z extimatiōnem z geometriā: z dispositionē rei z philosophiam z auguria z puerbia z scripturam: z verificādi scientiam z opus numeri maxime. Qui si complectit Saturnus significat ex opere numeri opus mēsure terrarū z hereditatū z numerū edificiorum atq; telarū. Si Jupiter signat numerum psallēdi z numerum librorū diuinorum. Si Mars significat numerū qui sit in donatiuis exercitiū z pugnatiū z numerum pussionum flagellorum atq; clauarū. Si Sol signat pcesse numero regum z substātie domorū. Si Venus signat numerum chordarum lignorū seu cythararum numerum sonorū atq; fistularum. Si Luna signat numerum ferculorum que fiunt ad cōmestiones itinerantium extra domum. Et signat de infirmitatibus infirmitates spirituales anime. i. cogitatōes horribiles: z inquietudinē mētis atq; dubitationes z cetera similia. Significat etiam animi qualitātē z similia s̄m cōplexione z suā z cōiunctiōē: cū fuerit fortunat⁹ erūt bonitates s̄m genus fortune que facit eum fortunatum: z s̄m locum in quo fuerint fortunatus mercurius: z cū fuerit malus erūt iniquitates s̄m malum qd eū facit malum: z s̄m locum in quo factus est malus. Et significat ex sectis culturam vnitatis z horum similia: z hoc secreto cū hypocrisia z simulatione. Et dixerūt quidam qd significat femora ymbilicū z pectinem z crura nervos atq; uenas z ex coloribus habet omnem colorē commixtū atq; variatū: zales mētiū qui est color floris lilij agrestis: z ex saporibus acetosum. Et quātitas orbis eius est. 7. gradū: z habet ex diebus diem mercurij: z ex noctibus noctem diei dominice. Anni fridarie eius sunt. 13. anni eius maiores. 76. maximī. 460. medij. 48. minores vero. 20. Fortitudo eius in plagis circuli est in septētrione. Et dixerunt quidam mercurius a medio retrogradationis eius vsq; ad stationem secundam significat pueritiam: z a statione secūda vsq; ad coniunctionem solis iuuentutem: z a coniunctione solis vsq; ad stationem primam mediam etatem: z a statione sua prima vsq; ad medium retrogradationis significat senectutem z cōtrarietatem: z in coniunctione sua per directionem vsq; ad stationem primam significat dilectionem z amicitiam z amoris imitationē: z ex statione sua secūda ad coniunctionem iens significat inquisitionem dilectionis z concordiam: z a statione sua prima iens iterum ad retrogradationem significat inquisitionem contrarietatis z dissimulationis tarditatem z uerecundiam paruam z occupationem z stuporem in rebus: z in medio retrogradationis significat celeritatem temperatam ppter ingenij debilitatem. z apud stationem secundam significat stuporem z occupationem ingenij z tarditatem z egressus ab hac celeritatem z apertionem ingeniorū: z

z conjunctione sua soli per directionem significat celeritatem ex passionem ingeniorum z latitudinem vel augmentationem eorum. Similiter Veneri accidit in his locis z planetis altioribus. Et dixit mesceala, mercurius significat ex figuris hominem non multum album neq; nigrum habentem colorem: frontem habentem eleuatam z longam: in facie longitudinem z nasus longum: raram habentem barbam in maxillis z oculos pulchros non ex toto nigros: longos quoq; habentem digitos. Et ex partibus habet parte negociationis: significat timorem z infestationem z bellum z inimicitias z seductiones z contrarietates: significat quoq; pfectum magistrum z subtilitatem in opere z inquisitione: z in ceteris que sunt in hominibus exactis z contentionibus. Et ex terris habet adelech alcuidem z maxime in meridie: z terras indorum.

Una fortuna feminina nocturna operat frigiditatem z humiditatem. Et ex significatrix matrum: si fuerit natiuitas nocturna z est in ea falsa temperatum. Et significat etatem puerilem z initium crescendi. Et ex operibus habet legationes z madata: z opera aquarum atq; terrarum fm quantitatem fortunij vel infortunij vel mali q; si fuerit bona significat bonum z conuerso. Significat etiam principatum si presuerit vel fuerit domina aliquibus rebus ad regem pertinentibus si fuerit fortunata a sole in bono aspectu z in bono loco. Et de substantia significat argentum z terre cultum si habuerit auctoritatem in quarta z ex fide religionem. Et ex infirmitatibus epilensiam paralysim gutta caducam z vultus torsionem enodationem membrorum z commotionem: z quicquid fuerit in similitudine frigoris z humiditatis. Et qualitate animi fm conjunctionem suam cum planetis. Cui si complectitur fortuna: z fuerit fortuna ipsa Venus significat curialitatem z benignitates: z animi suauitatem: z morum honestatem: z motus celeritatem: z diuinum obsequium. Si fuerit Jupiter significat honestatem cautelam z societatem z benignitatem z vite pulchritudinem. Et si complexa fuerit malis z fuerit mars significat studium susurationis inter homines z vsum in talibus. Si Saturnus odium simulationem ac inuidiam. Si fuerit sol ab aspectu laudabili significat dispositionem regalem. Et si fuerit Mercurius significat rhetoricam id est facundiam z bonitatem lingue z scripturam. Et dixerunt quidam q; significat cogitationem z nouitatem animi z debilitatem sensus z grauitatem lingue: z mulieres honestas: z nutritiones paruulorum: z matres z materas. z preparationes ciborum. Et dixerunt alij q; significat cerebrum pprie z pulmonem. Et ex coloribus habet croceum: ex saporibus salsum. Et quantitas orbis eius est 12. graduum. Et significat ex viris oculos sinistrum: z ex mulieribus dextrum. Et ex diebus habet die lune: z ex noctibus noctes veneris. Anni fridarie ei sunt noue. maiores aut. 108. maximis 20. z medij. 66. z dimidium: z fm quosdam. 39. z dimidium: z minores vero 25. Et fortitudo eius ex plagis circuli in dextra occidentis. Et dixit Mesceala q; significat de

figuris hominum hominem album cōfectum rubore iunctis supercilij: be-
 niuolum habentem oculos nō ex toto nigros: faciem rotundam pulchram
 staturā: et i facie eius signum. Et ex terris habet archoch et timanam et aldeis
 lam. Et quidam dixerunt q̄ significat pueritiam ab initio mensis vsq; ad .7.
 dies: et a .7. diebus vsq; ad .14. dies iuuetutem: et significat etatem perfectio-
 nis. i. medie etatis vsq; ad .21. dies et noctes: et senectutem vsq; ad coniunctio-
 nem: id est vsq; in finem mensis quando coniungitur soli. Et cum fuerit sub
 radijs Solis significat secreta et res occultas: et similiter omnis planeta: et in
 initio mensis quando crescit significat omne quod faciendum est: et in imple-
 tione sua quod destruendum est: quia decrescit: et in initio mensis ipsa et Sol
 significat accusatores: et in fine mensis accusatos: et significat in initio mensis
 lucrum et continentiam: in fine mensis stipendia et dispersiones. et significat
 in oppositione contrarietatem. et in initio mutationis ad oppositionem id est
 est cum fuerint inter eam et oppositionem. .15. gradus significat initium con-
 trarietatis et eius causam: et cum separata fuerit ab oppositōe significat cau-
 sas exceptōis a cōtrarietate: et in exitu suo de subradijs Solis significat exitus
 tum ab occultatione et his filia: et in introitu sub radijs siḡ aptationes ad oc-
 culrandū: et hora diuisionis a Sole siḡ aptationes exitus sui ab occultatione: et ho-
 ra exitus sui de subradijs significat apparitionem. et aduētum ab absentia: et
 dum fuerit in quarto aspectu Solis significat diminutionem rei seu descensio-
 nem: ab alto in infimum. Sicut in quarto aspectu sc̄do sed in quarto aspectu
 primo significat apparitionem rerum et lucrum et augmentum continentie:
 et in quarto aspectu Solis secundo significat horum opposita. Et dixerunt quā-
 dam q̄ Luna a coniunctione quidem vsque ad dimidium luminis sui pri-
 mum erit natura eius humida et a medietate luminis sui vsq; ad impletionem
 erit natura eius calor: et ab impletione vsq; ad dimidium sui luminis secun-
 dum erit natura eius siccitas: et a dimidio luminis sui secundi vsq; ad coniu-
 ctionem erit natura eius frigus. Reliqui vero planete ab ortu suo vsq; ad sta-
 tionem suam primam in natura humiditatis erunt et significant pueritiam:
 et a statione sua prima vsq; ad oppositionem solis erit natura eorum calor:
 et significat iuuetutem: et ab hoc loco vsq; ad stationem secundam erit natu-
 ra eorum siccitas: et significat perfectam etatem: et a statione sua secunda vsq;
 q; ad occultationem suam primam erit natura eorum frigus: et significat senes-
 cutem frigidam. Et dixerunt quidam q̄ sol significat spiritum. i. animam vi-
 talem. Luna cogitationem et sensum. Saturnus merorem et tristitiam vilita-
 tem et malum. Jupiter sapientiam et rationem. Mars iram furiam et celeri-
 tatem. Venus ludum et gaudium. Mercurius rationalitatem seu dialecticā
 et disciplinam. Et quia diximus in hoc capitulo de significatione planetarum
 dum complectuntur alteri planete. Similiter etiam est cōsiderandum in ces-
 teris rebus que significant planete.

Ordine vero planetarum seu principatu eorum in conceptioe pue-
 rorum: et quādiu fuerint in ventre matris. Sciendum est q̄ primus mē-
 sis ab hora. i. conceptionis est Saturni. Secundus Jouis. Tertius Martis.
 Quartus Solis. Quintus Veneris. Sextus Mercurij. Septimus Lune.

Octavus Saturni: ideo non vivit qui nascitur in octavo mense: eo q̄ sub
 potestate Saturni nascitur: et nonus Jovis Principatus quoq; siue ordina
 tio planetarum in vita humana. i. qualiter disponat vitam nati ita dividitur.
 Luna incipit ab ingressu nati idest a natiuitate pueri: et disponit fm quanti
 tatem annorum nutritiuorum qui sunt quattuor: anni. Deinde Mercurius
 post decem. deinde Venus octo. postea Sol. 19. postea Mars quindecim.
 postea Jupiter duodecim. deinde Saturnus vsq; in finem vite.

De natura capitis draconis et caude.

Caput draconis est masculinum. Similiter etiam est fortuna et na
 tura eius est composita ex natura Jovis et Veneris: et hoc signifi
 cat regnum et fortunam atq; substantiam. Et dixerunt quidam qd
 natura eius est augmentatio: quia cum fuerit cum fortuna auget
 fortunam eorum: et cum fuerit cum malis auget malitiam eorum. Et anni fris
 darie eius sunt tres. Cauda vero eius est mala: et natura eius est composita
 ta ex natura Saturni et Martis: et significat deiectionem et casum atq; pau
 pertatem. Et dixerunt quidam qd natura eius significat diminutionem qd
 fuerit cum fortunis diminuit fortunam eorum: et cum fuerit cu malis dimi
 nuit malitiam eorum: ideoq; dictum est: caput est fortuna cum est cuz fortu
 nis: et malum cum malis: et cauda mala cum bonis et bona cuz malis. Et anni
 eius fridarie eius sunt duo.

De horis diei et noctis quorum sunt planetarum.

Si fuerit aliqua dies vel nox alicuius planetarum erit prima ho
 ra ipsius planete et secunda hora alterius planete qui ei succedat
 dit: ceterorūq; fm ordinem circularū pari ratione est successio
 uerbi gratia. die veneris cuius est et dies prima hora est ipsius
 ueneris secunda mercurij. tertia lune. quarta saturni. quinta Jovis. sexta mars
 tis. septima solis. octaua iterum ueneris. nona mercurij. decima lune. vnde
 cima Saturni. duodecima Jovis. ecce habes. 12. horas diei inaequales. Item
 de horis noctis. prima hora sequentis noctis est martis cuius e et tota nox.
 Secunda Solis. Tertia ueneris. Quarta Mercurij. quinta Lune. sexta sas
 turni. septima Jovis. octaua iterum martis. nona solis. decima ueneris. vnde
 cima mercurij. duodecima lune. et sic habes etiam. 12. horas noctis inaequa
 les. Et incipit dies sabbati postea cuius prima hora est saturni: et ipse est
 tota dies sic per ordinem numerando inuenies horas dierum et noctium et
 diuisiones earum super planetas singulos si deus uoluerit.

De horis masculinis et femininis.

Incipiunt et hore esse masculinae et femininae: quia hora prima. vni
 uscu vsq; diei et noctis est masculina. secunda feminina. tertia
 masculina. quarta feminina. sicq; succedunt per ordinem. vna. s.
 feminina. alia masculina. vsq; in finem diei et noctis.

Handwritten marginal notes:
 et si fuerit dies et nox
 et si fuerit dies et nox
 et si fuerit dies et nox
 et si fuerit dies et nox
 et si fuerit dies et nox

Differentia tertia in his que accidunt planetis septem in semetipsis et quid
accidat eis ab invicem.

Quia iam annuente deo iam pegimus esse planetarum in semetipsis: et quid significent: prosequamur narrando quid eis accidat in semetipsis et ab invicem id est a quibusdam erga quosdam.

Significatio planetarum in semetipsis est ut sit planeta ascendens in circulo augis sue minor lumine et magnitudine atque cursu id est cum fuerit inter ipsius et suam augem minus. 90. gradibus ante vel retro si autem fuerit inter ipsius et augem. 90. gradus equales erit equalis in lumine et magnitudine atque cursu. si vero fuerit extra hec duo

loca. i. plus. 90. erit descendens de circulo augis et apparebit maior lumine et magnitudine ac cursu velocior: et si fuerit portio eius equata minor. 180. gradibus erit augens numerum. et si fuerit plus erit minuens numerum: et si fuerit portio eius equata ex. 180. gradibus. vel. 360. erit nec augens nec minuens: et si addat equatio equata super medium cursum dicitur augens cursum vel numerum: et si minuitur eius equatio dicitur minuens numerum. Et quando aliquis planetarum altiorum. 3. vadit plus medio cursu suo dicitur augere cursum: et si minus vadit dicitur minuire cursum: et si vadit tantum dicitur cursu equalis et quando aliquis planetarum inferiorum vadit plus medio cursu solis erit augens cursum. quando vadit minus dicitur minuens cursum: et quando vadit tantum erit cursu equalis. Luminarium autem esse in cursu est sicut esse trium altiorum planetarum. Sit quoque planeta septentrionalis cum transierit genzahar suum. i. cum transierit per viam Solis iens a meridie in septentrionem ille transitus. i. illa abscisio circulozum dicitur genzahar. cum ergo planeta transierit ipsam abscisionem et fuerit inter planetam et ipsam abscisionem minus. 90. gradibus. erit planeta septentrionalis ascendens: et cum fuerit a. 90. usque ad. 180. erit septentrionalis descendens: et cum transierint hunc numerum id est cum habuerit plus iens ad. 270. erit meridianus descendens: et cum transierint hunc numerum iens ad. 360. erit meridianus ascendens. hoc est esse planetarum in semetipsis.

De esse autem planetarum ab invicem tractemus. scilicet quid accidat. 5. planetis erga luminaria: et dicemus ex hoc quod dixit Ptolemeus de almagesta hoc est de visione invicem faciei ad faciem. hoc est cum fuerit inter planetam et solem: dum fuerit planeta occidentalis. i. dum sequatur solem tantum quantum est inter domum illius planete et domum solis de signis: aut cum fuerit inter ipsius planetam et lunam cum fuerit orientalis a luna. i. dum succedit luna tantum quantum est inter domum planete et domum lune ex signis. i. cum fuerit planeta tantum distans a sole post quantum distat domus eius a domo so-

Res: similiter d luna dicit: qz cu planeta successerit soli z fuerit a sole saturnus .sin.6. signo: z iupiter in .5. mars in .4. venus in .3. mercurius in .2. tuc dr esse in almugea solis. Sitr cu fuerit inter vnūqueqz planetā z lunā succedētē hic numerus signoz vnūscuiusqz planete dicitur esse in almugea lune.

De ductoria. i. securitate planete.

Et hoc ductoria planete. i. vt sit planeta in suo haiz. i. in parte sibi ppria z aliquo angulorum ascendētis: z aliquod luminarium: similiter in loco sibi consimili in quadrante videlicet in aliquo angulo. ita qd sit planeta in die orientalis a sole: in nocte occidentalis a luna z omnis planeta dicitur esse in sua ductoria sz quosdā cum fuerit inter planetam orientalem z solem. 60. gra. Et omnis planeta ex quo tegit a radijs solis donec appareat de subradijs vocat cōbustus: z tūz incipit intrare radios dr incepsit cōburi: z dum abscondit sub radijs z fuerit ppe solem p. 12. gra. dicit opprēssus: z cū fuerit cū sole in vnō gradu fuerint qz inter eos. 16. minuta: vel infra z latitudo eius sūtr vocat vnitus: z cū trāsierit eandem vnionē petēs exitū donec videat vocat euasus. Et ex quo apparent tres altiores de subradijs z incipiūt oziri. i. apparere mane ante solem: hoc est cū fuerint ppingores circulo hemisperij orientalis donec veniāt ad oppositionē vocant ozietales dextri: z ex quo trāsierit oppositionē donec cōiūgātur iterū soli vocātur occidētales sinistri. Venus vō z Mercuri⁹ ex quo sepaſt aliqs eoz a gradib⁹ solis in medio retrogradatiōis sue: z apparēt donec cōburant a sole i sua directiōe vocātur ozietales: z ex quo sepaſt a sole in medio directiōis sue dōec iterū cōburāt in retrogradatiōe sua vocāt occidētales: z cū fuerit in ortu suo. i. cū fuerit ozietales vocāt dextri: z dñr eē mas. z occiduo suo. i. cū fuerit occidētales vocāt sinistri: z dñr eē feminei: z tūc sūt fortiores. Tres vō altiores postqz exeūt de subradijs solis vocant ozietales z dñr augmētari in fortitudine vsqz ad. 30. gra. a sole z vocāt post h vsqz ad. 30. gra. alios ozietales fortes vel fortiores: z cū trāsierint solē. 60. gra. vocantur planete ozietales eūtes ad debilitatē donec veniāt ad retrogradatiōnem tūc noiant ozietales retrogradi: donec sint z veniāt in oppositiōe: z post hoc erūt occidētales retrogradi cū trāsierint oppositiōes: donec pueniāt ad directiōnē: deinde a directiōe vsqz ad. 60. gra. post directiōes donec sit lōgitudō eoz a sole. 30. graduū dicunt occidētales fortes: deinde a longitudine 60. gra. post directiōnē dicunt occidētales eūtes ad debilitatē: deinde fiunt occidētales debiles donec intrēt sub radijs sol. Inferiores quoqz ex quo sepaſt a sole: z ipsi retrogradi vocant ozietales debiles: sic qz esse nō desistūt donec veniāt ad directiōes suā: z tūc sūt ozietales fortes: donec lōgitudō eoz sit a sole sicut lōgitudō solis ab eis fuit dū cepissent debilitari eūtes ad retrogradatiōes: deinde sūt ozietales debiles dōec supponāt radijs solis post hoc sūt cōiuncti: deinde cōbusti euntes ad apparitiōes donec videātur: z ex quo separant a sole in directiōe vsqz ad. 60. gradus sūt fortiores: z a. 60. vsqz ad horā sue retrogradatiōis erūt occidētales fortes: z donec fuerint cū sole erunt debiles: z planeta cū erit de subradijs solis: z nulli planete iunctus fuerit dicit qd sit in lumine suo: hoc est esse planetā cum luminariis.

Demutub

Combusto

Quasi sub

De his que accidunt planetis ad seimicem.

Sse autem illorum erga seimicem hoc est idem q̄ cōiunctio. l. cum fuerint duo planete in duobus signis aspicientib⁹ se ⁊ fuerit leuior in signo suo minus gradibus q̄ fuerit ponderosior in signo suo: fuerintq; inter eos. 6. gra. vel infra: tunc dicit q̄ leuior eat ad cōiunctionem ponderosioris: ⁊ cū gradus eorū fuerint

equales perficitur coniuunctio eorū: ⁊ cum trāserit eum erit ab eo separatus cōiunctio hec dicitur cōiunctio longitudinis. **C**ōiunctio v̄o latitudinis ē: vt duo planete iungātur per latitudinem. Et si fuerit applicatio cōiunctiois oportet: vt sit latitudo eorum equalis in vna parte: si fuerit cōiunctio ex oppositione oportet vt sint latitudines eorum equalis: ita vt latitudo vnus sit ascendens in septentrione: ⁊ alterius descendens in septentrione vel vnus ascendens in meridie: ⁊ alterius descendens in meridie: aut si fuerit applicatio ex alio quo aliorum aspectum: hoc est q̄ sit latitudo vnus septentrionalis ascendens: ⁊ alterius meridiana descendens: ⁊ cōuerso in meridie: hec est applicatio latitudinis que dicta est. **C**Et cū separatur vnus planeta ab alio ⁊ nulli planetarum iungitur q̄ diu in eodem signo fuerit dicitur cursu vacuus. **C**Et cum fuerit planeta in aliquo signo: ⁊ aliquis planeta nō aspexerit hoc signū alter planeta q̄ diu in eodem fuerit dicitur fer alio vel agrestis. **C**Et cum separatur planeta leuis a planeta ponderosior ⁊ iunctus fuerit alteri. trāfert naturam p̄mi ad secundum. **T**ransfert etiam planeta naturam alio modo: hoc est vt planeta leuis iungatur planete ponderosiori: ⁊ ipse ponderosior iterum alteri se ponderosior: tunc melius transfer naturam leuioris ad ponderosiorē. **S**i autem non iungitur vnus istorum alteri: ⁊ iungitur vterq; alteri: tunc si aspexerit ille tertius planeta aliquem locorum circuli reddit lumen eorum ad locum ipsum. ⁊ hoc vocatur redditus luminis. **I**terum si vnus planeta non iungitur alteri: sed alter planeta tertius in vtroq; trāstulit lumen: tunc hec coniuunctio dicitur etiam redditus luminis. **C**sequitur prohibitio ⁊ fit duobus modis. **U**no. s. ex coniuunctione hoc cum fuerint tres planete in vno signo: sed in diuersis gradibus: ⁊ fuerit p̄derosior plus gradibus: tunc ille qui est medius p̄hibet priorē illum. s. qui est minus gradibus ne iungatur ponderosiori donec pertranseat eum. **S**ecundo modo vt duo planete sint in vno signo: ⁊ leuior iungatur ponderosiori: alter quoq; iungatur eidem ponderosiori per aspectum: ille ergo qui est cum eo in vno signo aspicientem prohibet a ponderosioris cōiunctione: si fuerint tamē gradus illius qui iungitur: ⁊ ipsius qui aspicit equalis. i. vnus numeri. **S**i vero ille qui aspicit fuerit propior gradui ponderosioris erit coniuunctio aspicientis. **E**t si coniungitur planeta domino illius signi in quo fuerit: vel domino exaltationis seu domino ceterarum dignitatum in quibus fuerit: dicitur pulsare id est mittere naturam illius planete domini. s. eiusdeꝝ dignitatis ad eū. **C**Et si fuerit planeta in aliqua dignitatū susratu ⁊ fuerit iunctus alij planete qui habeat etiam partem dignitatis in eodem loco mittit ei etiam vtrāque naturam suam: scilicet ⁊ illius cui iungitur: ⁊ hec missio omnis vocatur ascobol id est receptio.

conditio
ratio in se
alio
flabo luminis
by luminis
alio
alio naturae
alio

Nunc sequitur redditus. i. quādo iungitur planeta alicui planete qui cōburitur. i. q̄ fuerit sub radijs solis vel fuerit retrogradus redditus ei virtutem pp̄ debilitatem suā quā non valet retinere: tunc si fuerint vtriq̄ planete in angulo vel succedētibz angulorum erit redditus cum pficuo. similiter si fuerit qui coniungit ei tātum in angulo: et ille cui cōiungitur receperit eum. Si autē fuerit planeta q̄ iungit cadēs ab angulo et ille cui cōiungit in angulo vel in sequenti angulorum: aut si vtriq̄ fuerint cadentes erit redditus cum detrimento.

Nunc sequitur almenē. i. refrenatio que fit quādo planeta vult cōiungi alteri: sed ante q̄z iungat accidit retrogradatio et sic destruitur eius cōiunctio. C̄ hanc sequit̄ alichozad. i. cōtrarietas accidens: hec fit cum aliquis planeta leuis fuerit multoz graduum in signo et alter illo ponderosior minus gradibus. tertius quoq̄ leuior primo volens cōiungi ponderosioris: sed ante q̄z ei coniungatur fit retrogradus ille leuior qui habet plures gradus et iungit et applicatur illi pōderoso. et transiens illum iungitur etiam alteri planete leuiori: et sic destruit cōiunctio illius prioris cum ponderoso.

Sequitur alfazim. i. frustratio. h̄ quoq̄ fit cum aliq̄s planeta petit cōiunctionem alterius planete. sed ante q̄z p̄ueniat ad eum mutatur iste in aliud signum et erit aliquis planeta in paucis gradibus aspiens ipsum signum et erunt radij eius in initio signi. Cūq̄ exierit sequēs planeta de primo signo iungitur isti aspicienti et annullatur cōiunctio quā habebat cum illo. s. cum primo.

Inc sequitur abscisio luminis hoc est quādo aliquis planeta petit cōiunctionem alterius et fuerit in secundo signo a signo illius cui iungitur alter planeta: sed ante q̄z iungatur ei p̄us fit ille qui est in secūdo signo retrogradus. coniungiturq̄ ei et abscindit lumen suum a planeta qui volebat cōiungi ei: similiter si fuerit planeta iens ad cōiunctionem alterius planete: et ipse alter planeta cui vult iungi petat cōiunctionem alterius planete se pōderosioris: sed ante q̄z pueniat leuis ad gradus ponderosioris iungitur ipse ponderosus alteri seipso pōderosioris: et abscindit lumen illius a planeta primo leuiori.

De locis fortunatis et malis.

Sunt quoq̄ his planetis loca in quibus cōfortantur et in quibus debilitātur: et loca in quibus fiunt fortunę: et loca in quibus fiunt mali. Sed loca in quibus fiunt fortunę sunt h̄. vt. s. sint in aspectibus bonoz. i. in aliquo aspectu vtili. s. sextili: aut in trino aspectu qui a quibusdam ita nominatur exagona radiatio quoq̄ ac trigona: et vt sint mali cadentes ab eis sintq̄ separati ab ifortunaz: et iuncti fortunę: aut sint obfessi a fortunis vel radijs eorum. i. vt sint iter duas fortunaz vel inter radios fortunaz. C̄ hec est. n. obfessio vt habeat planeta fortunam vel radios eius

ante se 7 aliam fortunam; vel eius radios post se. Et quidam vocant hoc alio
 fert idest veneratio: aut sint vniti cum sole in vno gradu: aut sint in aspectu
 eius sextili: sine trino vel consimili aspectu lune 7 luna tunc sit fortunata: 7 vt
 cursu sint veloces aucti lumine 7 numero: aut sint in dignitatibus suis vlt in
 suo haim: idest in sua similitudine vt sit videlicet plæta masculinus in signo
 masculino: 7 femininus in signo feminino 7 diurnus in die super terram 7 in
 nocte sub terra nocturnus in nocte super terram: 7 in die sub terra 7 reliqua
 7 vt sint in signis in quibus habuerint dignitates seu potestates suas: vel in
 gaudijs suis vlt in gradibus lucidis recepti: 7 ex fortitudine eorum est vt sint
 ascendentes in septentrione: aut sint septentrionales: vel sint ascendentes in
 circulo augis sue: aut in statione secunda hoc est qñ fuerint in statione vbi
 dirigantur a retrogradatione: aut sint exeuntes de subradijs solis: aut sint
 in angulo: vel in sequenti eius: aut sint tres altiores orientales a sole: qñ eñ
 aspexerint sextili: aut trino aspectu: erit illis hoc augmentum fortitudinis:
 aut fuerint in quartis masculinis 7 sol euz fuerit in illis quartis masculinis:
 aut in signis masculinis erit fortis etiam nisi sit in libra: quia ibi cadit. Et ex
 fortitudine trium inferiorum est vt sint occidentales a sole: aut in quartis fe-
 mininis 7 ex fortitudine lune: vt sit in nocte super terram 7 in die sub terra in
 loco feminino: vel in signo feminino: 7 cum fuerit in exaltatione solis.

De infortunio planetarum.

Infortunio vero planetarum 7 destructione eorum est vt sint
 in coniunctione malorum: aut in oppositione eorum: vel in eos
 rum tetragona: aut trigona: aut exagona radiatide: aut si fuerit
 inter eos 7 corpus mali vel radios eius minus termino plane-
 te: aut fuerint in terminis malorum: aut domib⁹ eorum: aut sint
 mali eleuati super eos a. x. vel. xi. a locis eorum: 7 multo deterius si non rece-
 perint eos. Aut fuerint in coniunctione solis: vel oppositione eius: vel in te-
 tragona radiatione: aut fuerit in capitibus suorum genahar: aut cum cau-
 dis suis: aut cum capite draconis vel cauda sintq; inter eos 7 inter aliquem
 istorum scilicet locorum. 22. gradus vel infra: maxime si fuerit luna in alijs
 quo eorum: similiter 7 sol tunc magis impeditur ab eis. i. a capite vel cauda
 cum fuerint inter ipsum 7 vnum eorum etiam. 4. grad. ante vel retro: aut
 fuerint planeta obsessi inter duos malos: hoc est vt sit planeta in signo ali-
 quo 7 cum eo malus: vel radij eius ante se: 7 malus vlt radij eius post se: aut
 seperetur a malo per coniunctionem: vel per aspectum: 7 iungatur tali mo-
 do alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in signo quod est ante eum:
 idest in secundo ab eo: 7 in signo quod est post euz: idest in 12. ab eo fuerit al-
 ter malus: vel radij eius. Similiter dicitur de signis qñ sint obsessa. Quod si
 aspexerit fortuna vel sol eundem planetam obsessum: vel signum obsessum
 a trino: vel a sextili aspectu fueritq; inter eum 7 coniunctionem minus septē gra-
 dibus soluis ipsa malicia vel obsessio. Et ex hoc vt sit planeta retrogras

dus: vel sub radijs solis combustus: aut cadens ab ascendente: aut ex debi-
 litate eorum: vt sint tardi cursu: aut in statione prima: hoc est quando stant:
 vt retrogradi fiant: aut sint in gradibus tenebrosis: aut sint masculini i signis
 femininis: 7 gradibus femininis in die sub terra: 7 in nocte super terram:
 aut sint feminini in signis masculinis: 7 in gradibus masculinis in nocte sub
 terra: 7 in die super terram: aut sint in oppositione dignitatum suarum: seu
 potestatum: aut descendentes in meridie vel meridiani: aut cadentes ab an-
 gulis: vel a succedentibus angulorum: aut in domibus cadentibus: aut sint
 in via combusta que est medietas vltima libe: 7 pma medietas scorpionis:
 aut iungantur planete retrogrado vel impedito seu cadenti: aut non sint re-
 cepti. Aut sint tres altiores a solo occidentales: aut in quartis femininis: 7
 debilitas solis est: vt sit in signis femininis: aut in quartis femininis: nisi sit in
 domo nona: 7 debilitas trium inferiorum est vt sint orientales: aut in quar-
 tis masculinis.

De amicitia 7 odio planetarum.

E dicitur in planetis qd sint quidam eorum se inuicem diligen-
 tes 7 odientes: nam de diligentibus quidam antiquorum dice-
 runt qd Jupiter diligit omnes planetas 7 sit amicus eorum 7 ipsi
 illius preter martem. Ueneris amici sunt omnes planete 7 om-
 nes diligunt eum preter saturnum. Saturni autem amici sut
 Jupiter Sol 7 Luna 7 inimici eius Mars 7 Venus 7 ipsa plus habet eum
 odio. Et amica martis est Venus 7 ceteri planete odio habent eum 7 plus
 Jupiter 7 Sol. Solis vero amici sunt Jupiter 7 Venus: 7 inimici Mars
 Mercurius 7 Luna. Mercurij amici sunt Jupiter Venus: 7 Saturnus
 tantum: 7 inimici eius sunt Sol 7 Luna 7 Mars. Lune autem amici sut Ju-
 piter 7 Venus 7 Saturnus: 7 inimici Mars 7 Mercurius. Capitis draco-
 nis amici sunt Jupiter 7 Venus: 7 inimici Saturnus 7 Mars. Laude vero
 amici Saturnus 7 Mars: inimici Sol 7 Luna Jupiter 7 Venus. Et sut alie
 species inimicitie. cum fuerint duo planete habentes domos suas oppo-
 sitas: vt Mars 7 Venus: 7 cum coniunguntur dicitur apertio portarum.
 Tertia quoq; species inimicitie est vt sint duorum planetarum exaltationes
 opposite. Fortior autem planetarum amicitia est: vt concordet planeta cum
 planeta in natura 7 in qualitate atq; substantia 7 potestate sicut concordat
 Mars cum sole: quia vterq; concordat in caliditate 7 siccitate 7 acuitione 7
 celeritate: est dominus exaltationis eius in qua apparet eius fortitudo: 7
 vti concordat Luna 7 Venus in frigore 7 humiditate: est domina exalta-
 tionis eius. Cum autem concordauerunt duo planete in natura 7 substantias
 vt Jupiter 7 Venus sunt amici.

Et prosequamur nūc expositionem nominū astrologorum. Inīitium horum est. Coniunctio ⁊ res significantes destruc-
tiones seu mutationes que fiunt in hoc seculo ex cōiunctio-
nibus: quap̄ numerus est sex: maior autem omnibus cōiun-
ctionib⁹ est coniunctio saturni ⁊ iouis in initio arietis ⁊ h̄ fit
in. 960. ānis. **S**ecunda aut̄ eorū piunctio est in initio vni⁹
uscuiusq; triplicitatis ⁊ h̄ fit i. 240. ānis. Jungūtur. n. in vnaquaq; triplicitate
duodecies: ⁊ fortassis faciūt in vnaquaq; triplicitate. 13. piunctiones: deinde
mutat̄ eorū coniunctio ad triplicitatez que huic succedit. **T**ertia aut̄ con-
iunctio est saturni ⁊ martis in initio cancri q̄ fit in oibus 30. ānis. **Q**uarta
quoq; est cōiunctio iouis ⁊ saturni in vnoquoq; signo q̄ fit in oib⁹. 20. ānis.
Quinta ē descētio luminaris maioris in p̄ctū egnocij vernalis ip̄is. s. in
gressus solis i capite arietis que fit i omni āno. **S**exta est piunctio lumina-
rium ⁊ oppositio eorum que fit in dimidio cuiusq; mensis lunaris. Et quādo
dicitur ascendēs cōiunctionis dic̄t̄ vel significat ascendens mundi. i. signūz
quod ascēdit hora introitus solis in predictū punctum egnocij vernalis in
initio. s. illius anni in quo debet fieri coniunctio predicta.

De animodar. i. gradus ascendētis natiuitatū inuestigatione.

Et ex hoc animodar qd̄ est inuestigatio gradus ascēdētis alicui⁹ nas-
tiuitatis: ⁊ putant multi astrologorum q̄ inueniatur p̄ eundem idem
gradus ascēdētis natiuitatis alicuius: sed hoc falsum est: ⁊ hoc iā pa-
tefecit in libro meo quem feci de animodar: sed inuenit̄ p̄ eūdem dignior ois
bus gradibus circuli post gradum ascendētis in eadem hora s̄m cursuz nas-
turalem: ⁊ cōcordat multoties. i. accidit aliquādo q̄ inueniat̄ p̄ eum gradus
ascendētis. Cuius rei cognitio est vt cōsideret̄ gradus cōiunctōis vel grad⁹
preuentionis q̄ fuerit ante ipsaz natiuitatē: ⁊ si fuerit piunctio illi natiuitati p̄
prior vocatur ipsa natiuitas piunctionalis: ⁊ si fuerit preuētio illi ppior dic̄t̄
preuentionalis. i. in qualicūq; eorū fuerit natiuitas in cōiunctione. s. vel preuē-
tione eodem mō ⁊ noie natiuitas p̄dicta nūcupatur: ⁊ qz gradus cōiunctōis
nis est idem gradus in quo iungūtur luminaria nulla est inquisitio: nec indis-
get expositio: in preuētionē aut̄ qz vnūquodq; luminarium est in gradu suo
id est in diuersis gradibus. Necessē est nobis scire quē horū graduū velit itel-
ligi gradum preuentionis: ⁊ iam dixit Ptolemeus: qz gradus illius lumina-
ris qd̄ fuerit super terram est gradus preuentionis: ⁊ qdā sapiētum dixerunt
qz si euenerit in preuētionē q̄ vnū luminariū sit in gradu oriētis ⁊ alterum in
gradu occidētis: tunc gradus oriētis erit gradus preuentionis. Et dixit Uelli-
us: qz gradus preuentionis est gradus in quo fit impletio volēs intelligi gra-
dum lunese d̄ quia hoc ē opus Ptolemei oportet in hoc nos redire ad ei⁹
sentētiam. cum ergo gradus cōiunctōis vel gradus preuentionis certissime
patuerit cōstitues gra. ascēdētē p̄ extimatōe z hore natiuitatis ⁊ quattuor
angulos ⁊ reliquas domos: deinde aspicias gra. cōiunctōis: vel gradum p̄

ventionis que fuerit ante natiuitatem: z q̄s planetay in eo fuerit dignior vel
 fortior in eadem hora cōiunctionis vel p̄uentionis per multitudinē dignita
 tum seu potestati. i. cōsiderabis q̄s planetay habeat mai⁹ dominū in codez
 loco. Hunc ergo planetā equabis ad horā opinatā natiuitatis. Deinde aspi
 cies vtrūq; sit gradus illius planete in signo in quo est ppior gradus. r. dom⁹
 aut gradū ascendētis z cui horū ppior fuerit facies hunc angulū ad istar
 gradus ipsius planete r ei⁹ minutū: z diuides. xii. domus per eū dixit p̄toles
 meus si planete plures cōuenerint in dominio eiusdem loci z fuerint equas
 les in fortitudine cōstitues dominum loci illum qui fuerit dñs haim: q̄ si in
 hoc etiā cōuenerint cōstitues eum qui velocius d̄z mutari ab esse suo ad id
 qd fuerit melius. i. eū q̄ voluerit exire de aliquo signo in quo fuerit: z intrare
 aliud in quo habuerit plures dignitates: vel si fuerint oriētales a sole eligez
 eū q̄ soli fuerit ppingoz z nō fuerit sub radijs. Si v̄o in angulo fuerit ille est
 eligēdus q̄ gradui eiusdem anguli fuerit ppinquo: z hoc intellige.

Lex hoc hylech. i. locus vite in natiuitatibus cuius scientia est:
 vt primo aspicias horam natiuitatis: que si fuerit in die accipies
 a sole: q̄ si fuerit ante gradū signi ascendētis p. 5. gradus aut in
 fra: aut fuerit in .10. vel .u. siue masculinū fuerit ipsum signum seu
 femininū aptus erit: vt sit hylech. Si autē fuerit in his trib⁹ locis

.i. in septima vel octaua vel nona i signo mas. sinistr aptus erit: vt sit hylech.
 Si v̄o fuerit in his trib⁹ locis in signo feminino nō erit aptus: vt sit hylech.
 Hinc aspiciens Lunam que si fuerit in ascendēte vel in secūda vel tertia: aut
 in septima vel octaua erit apta hylech siue masculinū siue femininū fuerit si
 gnū. Et si fuerit ante gradū signi ascendētis p. 5. gradus vel infra: aut fue
 rit in .10. vel .ii. aut in q̄rtavel q̄ta vel in septima in signo feminino apte h
 ylech. Si autē fuerit in aliquo istoꝝ in signo masculino non erit apta hylech si
 fuerit in die natiuitatis. Si vero natiuitas fuerit nocturna incipiamus a lu
 na que si fuerit in aliquo p̄dictoꝝ locoꝝ: fm q̄ p̄diximus erit apta hylech.
 Si autē luna nō fuerit in eis aspiciēs post hoc ad solē. q̄ si fuerit ante gra. 7. p
 .5. gra. vel infra: aut si fuerit in .4. vel in .5. erit aptus vt sit hylech siue signū
 fuerit masculinū siue femininū. si vero fuerit ante ascendētem. 5. gradib⁹ vel
 infra: aut in ascendēte: vel in secūdo signo mas. aptabit et hylech. Si autē fue
 rit in aliquo istoꝝ locoꝝ in signo femi. nō erit aptus hylech. Quod si lumina
 rium aliq̄s nō fuerit aptū hylech. Aspice post hoc natiuitatē: vtrū sit coniu
 ctionalis aut p̄uentionalis. i. vtrū sit post cōiunctionē vel p̄uentionē. Quod
 si fuerit natiuitas cōiunctionalis z fuerit gradus cōiunctōis in aliquo angu
 loꝝ: vel in succedenti angulo: erit in loco apto hylech. Si vero p̄dictus
 gradus fuerit cadēs ab his octo locis. i. ab angulis z a succedētibus angul⁹
 nō erit hylech. Aspiciēs tūc gradū p̄tis fortune: q̄ si fuerit in aliquo anguloꝝ
 vel in succedētib⁹ angulis: erit in loco apto hylech. Si vero cadēs fuerit ab
 his. 8. locis. Aspiciēs post hoc gradū ascendētis z cōstitues eū hylech. Si
 v̄o natiuitas p̄uentionalis fuerit: incipies a gradu p̄uentionis. Aspiciēs q̄
 eum sicut prius fecisti in gradu cōiunctionis: z post ipsum gradū p̄tis fortu
 ne: post ipsam gra. ascendētis eo ordine quo p̄diximus in gradu coniu

nis. De sexu aut signorum non curabis. id est non aspicias utrum sint signa illa masculina vel femina. nisi tantummodo in luminaribus hoc est in gradu coniunctio vel praevisionis et ascendetis et partis fortune non consideres utrum sint in masculinis signis vel feminis. tam in angulis quam in succedentibus angulorum: sed hec quatuor tamen erunt tunc apta hylech cum fuerint in his octo locis. id est in angulis vel succedentibus eorum: si vero fuerint in locis recedentibus. id est cadentibus ab angulis non erunt apta hylech. Apparet itaque quod sol sit hylech aptus in die et nocte super terram et sub terra in .ii. locis: super terram in .6. locis et sub terra in .5. Luna quoque apta erit hylech in die et nocte super terram et sub terra similiter in .ii. locis super terram in .5. et sub terra in .6. et cum hoc si fuerit luna in his locis sub radius solis non erit apta hylech. Aspiciet autem hylech in angulis et succedentibus eorum secundum quod equatur. id est domus circuli per gradus horarum ascendens secundum quod exponit eius opus in canone planetarum: id est in libro cursuum planetarum. Et quod equaveris domos hoc modo: omnis planeta qui fuerit ante gradum signi ascendens vel cuiuslibet domus per .5. gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo que ei succedit: et omnis locus ex locis que praediximus est aptus hylech: si aspexerit eum aliquis dominorum illius qui sit dominus domus: aut dominus exaltationis: aut dominus termini: aut triplicitatis: aut dominus faciei: et si non: non erit aptus hylech.

De alcohoden.

Ex hoc alcohoden qui est significatio vite: id est dominus annorum vel dans annos quem cum volueris scire et iam praenosti hylech eo ordine quem praedixit: aspiciet dominum domus hylech: aut dominum exaltationis eius: aut dominum termini eius: aut dominum triplicitatis: aut faciei eius quis horum fortior fuerit et autem in loco hylech: et si aspexerit hylech erit dignior alcohoden. et si non aspexerit hylech quod fuerit plures auctoritatis aspicias eum qui fuerit auctoritatis minoris: donec inuenias alium quem ex illis qui aspiciat: et si non aspexerit hylech non poterit ille locus esse hylech: et tunc queres ab alio hylech et iterum queres ab eodem secundo hylech alcohoden eo ordine quo praediximus: et si equales fuerint duo plane te vel tres in auctoritate gradus hylech: et aspexerit uterque erit dignior alcohoden qui fuerit fortior loco. Si vero fuerint equales in fortitudine loci. si ubi fuerint ipsi plane te erit ille alcohoden qui propior fuerit gradui hylech.

Quibusdam autem videbatur melius inspicere a domino domus qui si aspexerit hylech ponebant eum alcohoden et non considerabant alterum: et si non inuenissent dominum domus aspicientem hylech accipiebant dominum exaltationis quem si aspiciere viderent hylech ponebant alcohoden eum et non considerabant alium: similiter faciebant de domino triplicitatis termini atque faciei per ordinem: erat Dorotheus proponens dominum terminum in hoc domino domus: Et quidam dixerunt quod si equales fuerint duo plane te vel tres vel plures in dignitate: et in propinquitate aspectus gradui hylech ille erit alcohoden qui erit in loco laudabili a sole: id est qui fuerit cum sole in uno gradu per .16. minuta: aut infra: vel propinquior: gradui anguli: aut

In initio ortus sui: id est cum mane apparuerit: aut fuerit in statione sua secūda: vel in aliquo esse scilicet laudabili a sole sicut pdiximus ipse erit alcohoden. Si vero gradus Solis fuerit hylech: et fuerit in Ariete vel in Leone erit Sol hylech: et alcohoden simul et non considerabitur alius alcohoden preter eum: similiter si fuerit gradus Lune hylech: et fuerit in Tauro vel in Cancro habeto eam pro hylech et alcohoden: simul et non considerabis alcohoden alium preter eam.

Amutam est qui preest natiuitati: ab eo significatur esse nati post hylech et alcohoden: et ipse planetis ceteris est pluris auctoritatis: i ascendete et in locis luminarium atq; in loco partis fortune in loco quoq; coniunctionis vel preuentionis que est ante natiuitatem. Quod si preuerit aliquis planeta duobus locis aut tribus aut quattuor: aut pluribus pre multitudine potestatis sue erit ipse almuta. i. aucto: et significato: vite post hylech: et alcohode et per euz significatur esse nati: et quidam habent eum pro alcohoden ad dādum vitam.

De profectioe signorum.

Lex hoc signū pfectionis in annis natiuitatum atq; mundi. Nā in annis natiuitatum scientia est: vt aspicias quot anni trāsierunt nato ex annis solaribus perfectis: aspiciasq; omni āno signū vnū et incipies ab ascendete nati per successiōem signorum quousq; finitus fuerit numerus signum quod succedit est signum pfectionis ab ascendente signum videlicet anni intrātis que non misisti in numero hoc erit in tali gradu sicut fuit in ascendete natiuitatis: et Dominus eiusde; dicitur alcohoden cui⁹ interpretatio est Dominus anni. Similiter numerabis a signo solis vniciq; anno signum vnum: et exhibit per hoc signum profectiois a sole. Similiter a signo Lune et a medio celi: et a parte fortune in similitudinem gradus radicis. i. puncti natiuitatis. Cuius rei exemplar est qd qui dam natus est oriente capricorno. s. i. 7. gradu eius: et sol erat in piscibus. 15. gradu: et mediu; celi scorpionis. octo gra. et luna in libra. 15. gra. et pars fortune in leone. 17. gra. et iam trāsierūt nato tres anni perfecti peruenietq; quartus annus ab ascendente in ariete qui est quartus a capricorno vsq; ad. 17. gradum eiusdem arietis. et erit mars alcohodem: et peruenit locus solis ad geminos vsq; ad. 15. gra. eiusdem signi: et peruenit luna ad capricornum. ad. 15. gra. et profectus a medio celi ad octo gradum aquary. et profectus a parte fortune peruenit vsq; ad. 17. gradum scorpj. Cumq; peruenierit annus ad gradum pfectionis: vt ad. 17. gradum arietis in hoc exemplo: et fuerit iter ipsum et similem gradum succedentis signi ad quem debet peruenire annus sequēs in eadem domo planeta vel radij eius: et volueris scire quando peruenit profectio ad ipsum planetam vel ad radios eius aspicias qd sit iter gradum ad que pueniet annus: et planeta; vel radios ex gradibus et minus: et multiplicabis illud per. 12. et sextam illius numeri que multiplicas vel in. 12. gradus et. 6. vnus gradus et quot puenerint erunt dies ex anno illo in quo

fueris in quibus pueniet pfectio a gradu in quo incipit vsq; ad gradum
 ad quē numerasti post fiet pfectio ipsi⁹ planete. ¶ Pfectio aut ex annis mū
 di dixit alkindus est qđ fuerit inter annū cōiunctionis que significauit sar
 racenoz sectā 7 iter annū albergerat in quo cepit primū pdicare mahomet⁹
 qui fuit p̄mus annorū arabū. 52. anni solares 7. 57. dies 7 fuit ascendēs annū
 illius cōiunctōis pdicte secte signū geminoz: 7 puenit pfectio eiusdem annū
 ad v̄ginem: 7 inter ipsum p̄mum annoz arabū: 7 primū annorum iezdagird
 regis persarū fuerunt 362.4. dies scilicet pfecti. Cum ergo volueris habere
 notitiā huius rei accipe annos iezdygird 7 verte eos in dies sicut iam ex
 positū est in azig. i. in libro cursuū planetarū: 7 adde desuper dies qui sunt in
 ter primū annorū arabū 7 iezdygird: 7 diuide hoc per. 365. dies 7 quartam
 partem diei 7 quot diuisiones exierint tot erunt anni solares: 7 qđ remanse
 rit ex mensibus 7 diebus erit ex anno impfactor: qđ cum ita collectum fuerit
 ex annis ipsi sunt anni solares ab initio annorū arabū: proice ergo omni an
 no signū vnū 7 incipe a v̄gine 7 ad quodcūq; signū te pduerit numerus ipsi
 sum erit signū ad quō puenit annus mūdi ab ascensione cōiunctionis pdicte
 secte. ¶ Alii autē extra alkindū visum est vt adderet super annos iezda
 gird perfectos. 6i. annos 7. ii. mēses 7. ii. dies. 7. i6. horas: ex annis persidum
 qui sunt sine fractione id est sine quarta diei 7 extēderent hos annos in dies
 ac verterēt dies in annos solares sicut pdiximus 7 inciperent proicere ab
 initio libe: qđ si volueris projectionem a signo cōiunctōis secte sit proiectio
 a scorpione: si vero volueris projectionē ab ascendente regni minue ex annis
 iezdagird annos illos. 37. persidos 7 verte eos in annos solares sicut pdixi
 mus: 7 incipe proicere a virgine. ¶ Rursus si volueris projectionē ab ascē
 sione projectionis mutationis cōiunctionis a triplicitate aq̄tica ad triplicita
 tē igneam minue ex annis iezdagird perfectis. 176. annos 7 verte illos qui re
 manēt in annos solares. 7 incipe proicere a leone 7 quo peruenerit numer⁹
 in eodem signo erit pfectus vnus cuiusq; initij eorū que diximus.

De directione significatoris.

Dex hoc sequit atazir. i. directio: hoc est vt dirigas significatores
 aliquem ad aliquem locuz signorū 7 scias qđ sit inter eos ex gra
 dibus directionis accipiesq; vniciq; gradui annū vnū. Cum
 ergo volueris scire hoc 7 fuerit ille significator in ascendente quē
 vis dirigere ad aliquam ptem circuli minue ascensionē gradus in quo fue
 rit significator quem volueris dirigere per ascensiones regionis de ascensio
 nibus gradus illius ad quem volueris dirigere eum: 7 quod remanserit erit
 gradus directionis: qđ si fuerit significator in gradu septime minues ascensio
 nes nadir. i. oppositū gradus in quo est significator de ascensionibus nadir
 illius gradus ad quē volueris ipsum dirigere in illa regione. Si vero fuerit
 significator in medio celi vel in angulo terre: minues ascēdēs gradus signi
 ficatoris de ascensionibus illius gradus ad quē volueris euz dirigere per ascē
 siones circuli directi: 7 quod remanserit erit gradus directionis. Si vero fue
 rit ille significator quē volueris dirigere in aliquo loco extra quattuor angu
 los. Aspicias longitudinem eius ab aliquo horum angulorum qui sunt an

gulus medij celi atq; angulus terre: hoc est vt aspicias significatorem qui si fuerit inter ascendens et medium celi: minues ascensiones gradus medij celi per circulum directum de ascensionibus gradus significatoris: et si fuerit inter. 7. et medium celi: minues ascensiones gradus significatoris de ascensionibus gradus medij celi per circulum directum: et quod remanserit: ex quolibet horum locorum fuerit: illud diuides per partes horarum illius diei gradus in quo fuerit significator: et quod exierit erunt hore longitudinis ab angulo. Et si fuerit inter ascendens et angulum terre minues ascensiones gradus significatoris per circulum directum de ascensionibus gradus anguli terre. Rursus si fuerit significator inter angulum terre et. 7. minues ascensiones gradus anguli terre per circulum directum de ascensionibus gradus significatoris: et quod remanserit ex quacumque horum locorum diuides per tempora horarum diei nadir id est oppositi gradus significatoris: et quod exierit ipse erunt longitudines hore ab angulo. ¶ Cumque scueris longitudinis horas ab angulo et volueris dirigere significatorem ad aliquem locum circuli signorum: et fuerit significator in medio circuli orientalis qui est a medio celi vsque ad angulum terre de eis que succedunt ascendens: minues ascensiones gradus illius in quo fuerit significator de ascensionibus gradus illius ad quem volueris dirigere per circulum directum: et quod remanserit erit significator circuli directi: serua eum. Post hoc minues ascensiones illius gradus in quo fuerit significator: per ascensiones regionis de ascensionibus illius gradus ad quem volueris eum dirigere: et quod remanserit erit significator regionis: post hoc aspice residuum quod fuerit inter significatores circuli directi: et significatorem regionis: accipiesque sextam partem eius et multiplicabis in hore longitudinis ab angulo: et quod fuerit erit equatio: et si fuerit significator circuli directi minor significatore regionis: addes equationem super significatores circuli directi. Et si fuerit significator circuli directi plus minues equationem ex eorum quod remanserit erit gradus directiois. ¶ Et si fuerit significator quem volueris dirigere in medietate circuli occidentalis que est ab angulo terre vsque ad medium celi de eo quod succedit. 7. minues ascensiones nadir gradus significatoris quem volueris dirigere de ascensionibus nadir gradus illius ad quem volueris dirigere eum per circulum directum et quod remanserit erit significator circuli directi. Post hoc minues ascensiones nadir gradus significatoris per ascensiones regionis de ascensionibus nadir gradus illius ad quem volueris eum dirigere: et quod remanserit erit significator regionis: deinde accipies residuum quod fuerit inter significatorem circuli directi et significatorem regionis accipiesque sextam partem eius: et multiplicabis in hore longitudinis ab angulo: et quod fuerit erit equatio. post hoc aspicias significatorem circuli directi si fuerit minor significatore regionis addes equationem super significatorem circuli directi: et si fuerit significator circuli directi plus significatore regionis minues equationem de significatore circuli directi: et quod ex eo exierit erit gradus directionis. ¶ Quod si fuerit significator in aliqua quarta: et locum ad quem diriges cum in alia quarta diriges significatorem ad angulum qui ei succedit: plus diriges ab angulo ad locum quem

ad modū ostēdi tibi directionē ab angulo ⁊ iungēs vtrāsq; directiōis. **Q**uod si fueris significatorē ⁊ volueris scire quo perueniet directio de circulo signorum in aliquo annorum: fueritq; significator in ascendēte: addes numerum annorum: super ascensionēs gradus ascendētis: ⁊ facies eum arcum in ascensione regionis: quo exierit arcus grad. de circulo signorum ibi perueniet directio in eodem anno. **S**i vero fuerit significator in 7. addes numerum annorum super ascensionēs nadir gradus significatoris: ⁊ arcuabis eum etiā in ascensionibus regionis: ⁊ q̄ exierit de circulo signorum: ad eius nadir perueniet directio eodē anno. **Q**uod si fuerit significator in 10. vel 4. addes super ascensionēs grad. significatoris in circulo directo numerum annorum: ⁊ arcuabis eum in ascensionibus circuli directi: q̄ exierit de circulo signorū ibidem perueniet in eodem anno directio. **S**i vero fuerit significator extra hec quattuor loca que sunt anguli scias horas longitudinis ab angulo sicut predicti: quod si fuerit significator in medietate orientali: addes super ascensionēs gra. significatoris per circulum directum numerū annorum quos volueris ⁊ arcuabis hoc in ascensionibus circuli directi: ⁊ quod exierit erit significator circuli directi: serua eum. post hoc addes numerum annorum etiā super ascensionēs grad. significatoris in regione: ⁊ arcuabis hoc in ascensione regionis: ⁊ q̄ fuerit exit significator regionis. post hoc accipies sextam partem residui inter significatorē circuli directi: ⁊ significatorē regionis: ⁊ multiplicabis eam in horis longitudinis ab angulo ⁊ q̄ fuerit erit equatio. **Q**uod si fuerit significator circuli directi minor significatore regionis addes equationem super significatorē circuli directi: ⁊ si fuerit plus minues eam de eor: q̄ remāserit ibi perueniet directio ex circulo signorum eodem anno. **Q**uod si fuerit significator in medietate occidentali facies eum nadir grad. significatoris sicut fecisti cum gradu significatoris in opere q̄ est ante eum: ⁊ quod fuerit ibidem perueniet directio ex circulo signorum in eodem anno: locus ad quem perueniet directio dicitur locus diuisionis ⁊ Dominus termini illius loci dicitur diuisor: q̄ si fuerit in gradu diuisionis planeta alius aut radij eius aut prope locum ante eum dicitur hic planeta aut Dominus radioꝝ particeps diuisoris in diuisione. **S**ignificatores quoq; qui dirigunt sunt quinq; loca. i. grad. ascendētis: ⁊ gra. Solis ⁊ gra. Lune. gra. quoq; partis fortune ac gradus medij celi. Gradus nāq; ascendētis dirigitur ad accidentis dignoscenda que accidunt in corpore: ⁊ gra. solis ad dignitatis ⁊ exaltatiōis causas: honoris quoq; atq; regni: ⁊ Luna propter esse anime ⁊ corporis atq; coniugij: ⁊ pars fortune propter acquisitiones ⁊ profectus exiguitatem ⁊ largitatem ⁊ medij celi propter magisterium ⁊ ceteras dispositiones particulares ⁊ esse eor. **S**i autē fuerit ascendens reuolutionis alicuius annorum mundi vel natiuitatum diriguntur significatores eius secundam hanc directionē vnicuiq; scilicet gradui diēni vnum. Quibusdam videtur vt dirigantur significatores anni hoc modo omnibus: scilicet 59. minutis: ⁊ 8 secundis vnum diēni: nam directio regum ⁊ principum sic dirigitur eis a gradu medij celi per ascensionēs circuli directi omnibus 56. minutis: ⁊ octo secundis vnum diēni: donec perue-

19
niat ad bonos vel malos planetas. Et dirigitur esse regum in incolumitate: aut infirmitate ex gradu ascendente ad bonos vel malos planetas omnibus. 59. minutis: et octo secundis diem unum per ascensiones regionis: et directio in reuoluitide annorum mundi et prenoscendum esse vulgi vel rusticorum a gradu ascendente: similiter et ad prenoscendum esse regis a gradu medij celi: et in reuolutione annorum natiuitatum ad prenoscendum esse nati a gradu ascendente reuolutionis omnibus. 59. minutis et octo secundis per ascensiones regionis diem unum.

De algebugthar.

Lex hoc sequitur algebugthar in natiuitatibus et est directio gradus ascendente: hoc est ut aspicias gradum ascendente in termino cuius sit planete et minuas ascensiones ascendente de ascensionibus que sunt indirecto finis termini planete per ascensiones regionis: et quod remanserit accipies unicuique gradui unum annum et omnibus quinque minutis mensum: et omni minuto. 6. dies et erit dominus termini dispositio annorum quid dicitur diuisor. Post hoc accipies gradus termini qui eum succedit et vertes eos etiam in gradus ascendente et quod fuerit accipies unicuique gradui annum unum: et omnibus. 5. minutis mensum: et omni minuto sex dies: et erit dominus termini diuisor et dispositio illorum annorum. Similiter intrabis cum omni termino domini per successionem usque in finem vite: si fuerit in termino ascensus planete: planeta aut radius eius erit participes in diuisione: et hec diuisio dicitur algebugthar.

De duodenarijs planetarum et domorum.

Lex hoc duodenarie planetarum aut domorum: hoc est ut aspicias quantum ambulauerit planeta in signo suo in quocumque fuerit aut gradus. domus que uolueris ex gradibus et minutis multiplicabisque hoc in. 12. post hoc addes desuper ipsos gradus atque minuta que multiplicasti in. 12. et quod collectum fuerit ex eo proiece ab initio gradus eiusdem signi dans unicuique signo. 30. gradus. et quo fuerit finitus numerus ibi erit duodenaria planetarum ac domorum.

De nouenarijs eorundem.

Lex hoc amanbabarar que sunt nouenarie. Cuius scientia est ut scias quantum ambulauerit planeta in signo suo ex gradibus et minutis: aut gradus. domus cuius uolueris scire nouenarium. post hoc diuide signum in nouem diuisiones et ynaqueque diuisio est ex tribus gradibus et tertia parte unius gradus. Post hoc aspicias in quo nouenario ex nouenarijs ceciderit gradus planete aut domus. Post hoc dabis primum nouenarium ex signis domino signi mobilis eiusdem triplicitatis et secundum nouenarium domino signi cuius est ipsum signum

quod succedit donec venias ad aliquem nouenarium ex quo est gradus: eritq; planeta dominus eius nouenarij: verbi gratia: signum ex quo fuerit gradus ille erat ex triplicitate arietis: erit ergo p̄mū nouenariū eiusdē signi martis domini arietis: z̄ s̄m nouenariū Veneris domine tauri: z̄ nouenariū tertium mercurij domini geminorū. Similiter vsq; ad nouenarium nonum. Et si fuerit signum ex triplicitate cancri erit p̄mum nouenariū eius lune: z̄ secundū nouenariū solis domini leonis: z̄ tertiu mercurij domini virginis. Et si fuerit signum ex triplicitate libe erit p̄mum nouenariū eius Veneris domini libe: z̄ secundum martis domini scorpionis: z̄ tertiu iouis domini sagittarij. Similiter in triplicitate capricorni p̄mum nouenariū eius est saturni domini capricorni: z̄ secundum similiter saturni domini aquarij: z̄ tertium iouis domini piscium. Deinde que sequunt s̄m ordinem successionis signorum: verbi gratia: planeta vel aliqua domus ex domib⁹. i. erat in .iij. gradu aquarij si diuidatur signum per nouē diuisiones erit gradus .iij. in diuisione sexta z̄ q; signum aquarij est in triplicitate libe ponit p̄mum nouenariū eius Veneris domini libe secundum martis domini scorpionis: z̄ tertiu iouis domini sagittarij: z̄ quartum saturni domini capricorni: z̄ quintum etiā saturni domini aquarij: z̄ sextu iouis domini piscium: eritq; nauhabar id est nouenarium .iij. gra. aquarij iouis.

Modus inueniendi dominum decani.

Ex hoc adozogen hoc est vt diuidas ascendens in tres partes z̄ sit omnis diuisio .iij. graduū: dabisq; diuisiones p̄mam domino ascendentis z̄ secundam domino quinti signi ab eo: z̄ tertium domino noni: nam ascendens .5. z̄ .9. vna semp sunt triplicitas: verbi gratia: ab initio arietis vsq; in decimum gradum eius est dozongen. i. Decanus est martis. Et si fuerit ex .iij. gradu vsq; .20. gradu erit eius dozongen sol dominus leonis. Et si fuerit a .20. vsq; in finem eius erit dozongen iupiter dominus sagittarij.

Ex hoc dominus orbis in natiuitatibus hoc est vt aspicias dominum hore in qua oritur natus dabisq; ascendens z̄ dominum hore anno primo natiuitatis eius z̄ significabit per eē eius id est dominum hore sanitas vel infirmitas corporis nati sicut significatur per dominum ascendentis radicis. i. natiuitatis: z̄ dabis dominum secūde hore ab ea secūde domui ab ascendente in secūdo anno z̄ significabitur per eum esse suum in eodem anno esse substantie z̄ sicut significatur per esse domini domus substantie: z̄ dabis dominum tertie hore ab ea tertie domui ab ascendente tertio anno z̄ significabitur per esse illius in eodem anno esse fratrum z̄ sororum z̄ ceterorum sicut significabit per esse domini tertie domus. z̄ dabis dominus hore quarte domui quarte ab ascendente in anno quarto: z̄ significabitur per esse suum in eodem anno esse patrum z̄ eorum qui significantur per domum quartam. Similiter facies de dominis horarum per successionem dabis. i. dominum vniuscuiusq; hore domui ex

Domibus radicalibus eritq; Domino hore. 12. ab hora natiuitatis domne. 12. ab ascendente radicis 7 annus. 12. 7 Dominus. 13. hore a natiuitate radicis ascē dentis 7 anni. 13. 7 Dominus. 14. hore ab ea dom^o substantie 7. 14. anni. Et no minatur dominus hore prime dominus ascendentis hore. 7 dominus. 2. hore dominus hore domus substantie 7 dominus hore tertie dominus hore domus fratrum: 7 sic de alijs. Silt^r domin^o vniuscuiusq; haruz horaru nos minatur nomine domus: 7 nominatur etiam orbis dominus 7 significat per eum omni anno sicut significatur per alcohoden: hoc est per dominum anni: 7 quidam astrologorum ponunt dominum orbis. s. ascendentis radicis anno primo 7. 2. anno planetam qui huic succedit. 7 in tertio anno planetaz qui huic succedit sicut dictum est in domino hore.

Ex hoc alfridarie dispositio: hoc est cum natiuitas fuerit diurna preerit in initio vite dispositioni eius fridarie sol secūdu quā titatem annorum fridarie eius qui sunt decem: post hoc planeta qui succedit soli qui est venus cui⁹ fridarie anni sunt octo. 7 post venerem planeta qui succedit ei 7 est mercurius: 7 anni eius sūt tredecim. Deinde luna: 7 anni fridarie eius sunt nouem: deinde saturnus 7 anni fridarie eius sunt. 11. Deinde iupiter 7 anni fridarie eius sunt. 12. Deinde mars 7 anni fridarie eius sunt. 7. Deinde caput draconis 7 anni fridarie eius sunt. 3. post hoc cauda: 7 anni eius. fridarie sunt duo sunt autē anni collecti simul. 75. anni. post hoc reuertitur dispositio ad solem: 7 similiter vsq; ad vltimū planetarum. Si autē fuerit natiuitas nocturna incipit dispositio a luna disponetq; annos fridarie eius qui sunt nouē. similiter planeta post planetam sicut predictimus in sole. Cūq; disposuerit planeta annos fridarie sue disponet pprie primam septimam solum. i. septimam partem fridarie sui. Deinde picipatur ei in secunda septima: planeta qui eum succedit: post hoc picipatur ei in tertia septima planeta, tertius qui succedit secūdum: 7 ita donec participatur ei planeta qui est ante eum in vltima septima ex annis fridarie eius: 7 est vnicuiq; iudiciū cū picipat alteri super natiuitate.

Ex hoc almanar. i. supereminentia qua dicitur q; planeta vadit super planetam: hoc est vt aspicias cursum planete medium 7 locum eius equatum: 7 si fuerit locus eius equatus minus medio cursu eius erit ascendens a medio circuli sui vsq; ad summitatem circuli: 7 si fuerit locus eius equatus plus medio cursu erit descendens a medio circuli sui vsq; ad infimum eius: 7 si fuerit locus eius equatus equalis medio cursu erit in medio circuli sui deinde locum planete minues de medio cursu suo postq; hoc certissime cognoueris. i. locū equatum: vel e conuerso minorem de maiori eorum subtrahendo 7 multiplicabis quod remanserit per septem 7 diuides per. 22. 7 quod de diuisione exierit erit hoc omni planete pro quantitate eius ascensionis vel descensionis. De venere 7 mercurio accipimus quod est inter vtraq; loca idest q; est inter lo

cum solis & veneris & mercurij & facimus vt supra: quia per hoc scimus quod eorum fortior sit in circulo augis: sed venus & mercurius cum fuerit aliquis eorum orientalis & fuerit locus eius equatus minus loco solis accipies residuum quod est inter locum solis & locum eius: faciesq; cum eo quemadmodum feceris vt dictum est in planetis altioribus ex multiplicatide & diuisione. Et propior ac fortior sit significatio planetarum dum abierint super seinuicem .i. dum abierit alter super alterum in coniunctione. In oppositide autem & in quarto aspectu erit significatio eorum minus apparens & debilior. Et tamen cum vnus illorum fuerit ascendens & alter descendens tunc ascendens eorum vadit supra descendentem. Cum vero ambo fuerint descendentes illi qui fuerit minoris descensionis vadit super illum qui fuerit maioris vel plurius descensionis. Si autem ambo fuerint ascendentes ille qui est maioris ascensionis vadit super illum qui fuerit minoris ascensionis. Dicit quoque & alio modo id est vt scias latitudinem vtrorumque planetarum: quia septentrionalis eorum vadit super meridianum. Et si fuerint ambo septentrionales ille qui fuerit plurius latitudinis vadit super eum qui fuerit minoris latitudinis. Si autem fuerint vtrique meridiani ille qui fuerit minoris latitudinis vadit super eum qui fuerit maioris latitudinis ideoque dicitur quod luna vadit super iouem in his duobus operibus. Similiter si fuerit aliquis duorum planetarum in medio circuli nullam latitudinem habens tunc ascendens septentrionalis vadit super eum qui caret latitudine & vadit ipse qui sine latitudine est super descendentem meridianum. Et ex hoc apertio portarum dicitur cum iungitur planeta inferiori planete superiori & fuerint cum hoc domus eorum opposite.

Ex hoc albus & est res que valde seruabant indi. Nam ipsi numerant post coniunctionem solis & lune .i. horas & applicat eas soli & diuidunt .i. horas trinas .i. in tres partes .i. in his solis & iudicant super omnes quattuor horas secundum iudicium dominorum triplicitatis solis hora coniunctionis: deinde dant veneri post .i. horas & diuidunt eas iterum trinas & iudicant super omnem trinam diuisionem secundum dominos triplicitatis veneris hora coniunctionis: post hoc faciunt similiter cum mercurio & alijs planetis per successionem eorum donec reuertitur orbis ad solem post .84. horas & non cessant sic facere frequenter donec venerit coniunctio secunda. Et quidam dicunt quod albus sic hoc quod post coniunctionem sint .i. hora inaequales que vocantur combuste: non oportet aliquem in his incipere aliquod opus: & post horas .i. sunt .72. hora incoste in quibus est utilis operum inceptio & post has .72. horas incombustas sunt .i. combuste similiter vsque ad coniunctionem que succedit. post hoc diuidunt has horas .i. in tres diuisiones id est in partes. Dixeruntque cum quis incipit in quattuor horis primis deambulare vel bellare timenda erit perditio anime sue: & in quattuor horis secundis timendum erit detrimentum corporis sui sine amissione anime: & in quattuor horis vltimis timendum est detrimentum substantie sue & suorum & omnium que possidet.

Quia explanimus expositiones eorum que sequuntur ex nominibus astrologorum. Exequamur nunc commemorationem vniuersarum partium. Et cum notauerimus in loco partium accipe a loco illo in locum illum et proice hoc ab ascendente vel de alio loco dicimus ut ad das super illud quod fuerit inter utraque loca gradus ascendens et proice ab ascendente vel ab initio signi a quo proicis. Cuius exemplar est opus partis fortune quia accipis quicquid est inter solem et lunam ex gradibus et addas super eos gradus ascendens signi et quod collectum fuerit proicis illud a 30. in 30. gradus et

incipis proicere ab initio ascendens signi et quo finis numerus ibi est pars fortune et in nocte contra a luna in solem et addes gradus desuper signi ascendens et proice hoc de 30. in 30. et incipe proicere ab initio signi ascendens. Incipiamus hic itaque post partem fortune partes. 12. domorum et incipiamus ab ascendente.

Prima domus est pars vite et accipit in die a ioue in saturnum et in nocte e contra et proicitur ab ascendente. Pars hyles accipitur a gradu coniunctionis seu preventionis que fuerit ante natiuitatem usque in gradum lune et proicitur ab ascendente. Pars futurorum id est pars solis accipitur in die a luna in solem et in nocte e contra et proicitur ab ascendente. Pars dilectionis et concordie id est pars veneris accipitur in die a parte fortune in partem futurorum et in nocte e contra et proicitur ab ascendente. Pars stabilitatis et fiducie ascendens durationis nati est sicut pars concordie et dilectionis. Pars animositatis et audacie id est pars martis accipitur in die a marte in gradum partis fortune et in nocte e conuerso et proicitur ab ascendente.

Secunda domus est pars substantie et accipitur in die et nocte a domino in gradum atque minutum domus substantie et proicitur ab ascendente. Pars paupertatis et paruitatis ingenij id est pars mercurij accipitur in die a parte futurorum in partem fortune et in nocte e conuerso et proicitur ab ascendente. Pars beatitudinis et triumphij atque victorie id est pars ionis accipitur in die a parte futurorum in iouem et in nocte e conuerso et proicitur ab ascendente.

Tertia domus est pars fratrum et accipitur in die a saturno in iouem et in nocte e conuerso et proicitur ab ascendente. Pars benivolentie fratrum accipitur in die a sole in saturnum et in nocte e conuerso et proicitur ab ascendente. Quod si fuerit saturnus sub radijs accipitur in die a sole in iouem et in nocte e conuerso et proicitur ab ascendente.

Quarta domus pars patrum est. et accipitur in die a sole in saturnum: et in nocte econvertero: et projicitur ab ascendente. Pars mortis patris accipitur in die a saturno in iouem et in nocte econvertero: et projicitur ab ascendente. Pars annorum accipitur in die a domino domus solis in saturnum: et in nocte econvertero: et projicitur ab ascendente. Et si fuerit in domo sua sol vel aliqua domorum saturni accipe in die a sole in saturnum: et in nocte econvertero: et projice ab ascendente et non consideres utrum saturnus sit apparens vel sub radijs. Pars hereditatum et possessionum accipitur in die ac nocte a saturno in lunam: et projicitur ab ascendente. Pars nobilitatis nati: et eius de quo fit dubitatio utrum sit filius illius patris cui imponitur: an alterius accipitur in die a gradu solis in gradum exaltationis sue: et projicitur ab ascendente. Quod si sol fuerit in gradu exaltationis sue in die et luna in nocte in gradu exaltationis sue erit pars in gradus ascendente: et erit significatio gradus ascendente. Pars finis rerum accipitur in die et nocte a saturno usque ad domum domus coniunctionis: aut peruentiois: et addit desuper gradus ascendente: et projicitur ab ascendente.

Quinta domus est pars filiorum: et accipitur in die a Jove in saturnum de nocte econvertero: et projicitur ab ascendente. Pars que significat tempus in quo debet filius fieri: et numerum eorum seu masculorum seu feminarum et quid mulier pariet accipitur in die ac nocte a marte in Jove: et projicitur ab ascendente. Pars scientie filij masculi et femine accipitur in die et nocte a Luna in Jovem: et projicitur ab ascendente. Pars per quam scitur natus de quo fit interrogatio utrum sit masculus vel femina accipitur in die a domino domus lune in lunam: et in nocte econvertero: et projicitur ab ascendente. Pars significans filium cum peruenerit iupiter ad eum: id est ad gradum partis significantis filium accipitur in die ac nocte a marte in iouem et projicitur ab ascendente. Pars dilectionis et gaudij accipitur in die ac nocte a venere in saturnum: et projicitur ab ascendente. Pars scientie esse filiorum accipitur in die ac nocte a luna in venere et projicitur ab ascendente.

Sexta domus est pars infirmitatis et aemena. id est debilitatis inseparabilis alicuius membrorum accipitur in die a saturno in marte in nocte econvertero: et projicitur ab ascendente. Pars seruorum accipitur in die a mercurio in lunam: et in nocte econvertero: et projicitur ab ascendente. Et dixit aléde z god accipitur in die a mercurio in partem fortune: et in nocte econvertero. Et dixit: oportet ut vitamur utrisque partibus insimul.

Septima domus est pars desponsationis virorum seu coniugij: et accipitur in die ac nocte a sole in venere: et projicitur ab ascendente. Et hec pars similis est parti mandatorum et rumorum. Et pars desponsationis mulierum vel coniugij ab hermete accipitur in die ac nocte a venere in saturnum: et projicitur ab ascendente. Et hec pars congruit parti cultus terre. Item pars desponsationis mulierum secundum velium

accipitur in die ac nocte a sole in martē:z proiicit ab ascendente. ¶ Pars de lectionis ac voluptatis accipit in die ac nocte a venere in gradum septime:z proiicit ab ascendēte. ¶ Pars nuptiaruz accipitur in die ac nocte a saturno in venerem:z proiicitur ab ascendente,

Quarta domus est pars mortis z accipitur in die ac nocte a luna in gradu z minutū domus octaue:z additur desuper q̄ ambu- lauerit saturnus in signo suo z proiicitur ab initio signi saturni.

¶ Pars planete qui interficit accipit in die a dño gradus ascē- detis in gradū lune:z in nocte ecōuerso zc. ¶ Pars anni in quo timef nato mors:z paupertas impedimētum ac destructio accipit in die ac nocte a saturno in gradum dñi domus coniunctionis vel p̄uētōis que fut- lit ante natiuitatē zc. ¶ Pars ligatōis z carceris:z utrū liberet ab eovel nō accipit in die a saturno in ptem fortune z in nocte econuerso.

¶ Nonā domus est pars peregrinatōis accipitur in die ac nocte a domino domus none in gradū z minutū domus none:z proiici- tur ab ascēdente. ¶ Pars itineris per aquā accipitur in die a sa- turno in .iij. gradum signi cancri z in nocte ecōuerso zc. Quod si fuerit saturnus in .iij. gradu cancri erit gradus partis gradus ascendētis. ¶ Pars religionis accipit in die a luna in mercuriū z in nocte econuerso:z proiicitur ab ascendente.

¶ Decima domus decima pars regidōis z regni:z quid operis faciat natus z accipitur in die ac nocte a saturno in lunā z proiicitur ab ascē- dete. ¶ Pars regis atqz regni accipit in die a marte i lunā:in no- cte ecōuerso:z proiicit ab ascen.z est alia pars similis parti pa- trum. ¶ Pars operis z regni fm Uellius accipit in die ac nocte a sole in gra- duz medij celiz:z proiicitur ab ascen. ¶ Pars significans utrū sit causa regni aut non accipitur in die ac nocte a sole in gradu medij.cel:z proiicitur a io- ue. ¶ Pars martis accipitur in die a venere in lunā:z in nocte econuerso:z proiicitur ab ascendente.

¶ Undecima domus est pars amicorum z accipit in die ac nocte a luna in mercurium:z proiicitur ab ascen. Et dixit alende:z god ac- cipitur in nocte econuerso. ¶ Pars significās effectū amicorū z amicitie accipitur in die a parte fortune in partem futurorum: z in nocte econuerso z cetera.

¶ Dodecima domus est pars inimicorū fm hermetē z accipitur in die ac nocte a domino domus inimicorū vsqz in gradum z mi- nutum domus inimicorum:z proiicit ab ascen. Et fm quosdam antiquorum accipitur in die z in nocte a saturno in martem zc. z he sunt ptes .iij. domoz zc. ¶ De sunt alie ptes qb̄ vtunt magistri iudicioz astroz multū. Ex qbus est pars que significat mēdaciū rumorū qñ ceciderit in signum tortuosum vel mobile:aut dominus domus fuerit retrograd⁹ vel impeditus:aut aspexerint eum mali vel ei sint cōiuncti. Et significat veritatē rumorū eorum si ceciderit cum fortunis aut in domibus seu terminis eaz vel aspexerint eum aut fuerit in signo pirecto: z accipitur in die a mercurio.

in venerem in nocte e conuerso 7 proiicitur 2c. Et fm albumasar in die a mer-
 curio in luna 7 in nocte e conuerso 2c. C Pars rationis 7 pfiditatis sensus ac-
 cipitur in die a saturno in luna 7 in nocte e conuerso 2c. C Pars sapientie 7 di-
 scipline accipit in die ac nocte a saturno in ioue 7 proiicit 2c. C Pars guer-
 re 7 preliorum accipitur in die ac nocte a saturno in luna 7 proiicit ab ascē.
 C Pars pacis 7 cōcordie exercituū accipit in die ac nocte a luna in mercu-
 rius 7 proiicitur ab ascēdēte. C Pars aspiciēdi in reuolutione anni accipit in
 die a luna in venerem 7 in nocte e conuerso 7 proiicitur a sole.

De partibus reuolutionū in causis regnorum.

Et quia auxiliante deo introduximus has partes que conueniunt in
 rebus particularibus prosequemur partes que conueniunt in reuo-
 lutione annorum mundi 7 cōiunctionum significantium causas regni
 7 stabilitatem seu durationem eius. Ex quibus est pars que dicitur pars re-
 gni seu imperij que exercetur in reuolutione mundi: accipiturq; a marte in
 lunam 7 proiicitur ab ascendente cōiunctionis que significat mutationem
 regni. Sic quoq; alio modo accipitur. s. gradu ascendētis cōiunctionis in
 gradum cōiunctionis 7 proiicitur a gradu ascendētis reuolutionis. Itē
 fit alio modo accipitur a gradu medij celi reuolutiōis vsq; ad sole 7 proiicit
 a ioue. i. a gradu iouis. C Pars tēporis regis id est q̄z diu debet durare: acci-
 pit hora electiōis regis a sole in .15. gradu signi leonis 7 proiicit a luna deide ac-
 cipit a luna in .15. gradu signi cancri 7 proiicit a sole. Alia pars de tpe electi-
 onis regis accipitur hora electionis regis in die a ioue in saturnum 7 in no-
 cte e conuerso 7 proiicitur ab ascendente reuolutionis anni in quo surrexerit
 rex q; si fuerit iupiter in signo cōi 7 fuerit reuolutio diurna: fueritq; iupiter
 cadens ab angulis tunc accipitur a saturno in iouem: 7 adduntur desuper.
 30. gradus 7 proiicitur ab ascendente. Si vero saturnus 7 iupiter fuerit sibi op-
 positi 7 fuerint ambo cadentes ab ascendente mediatur q; exierit inter eos.
 i. accipiat medietas graduum qui sunt inter eos: 7 proiicitur ab ascendente
 Et si fuerit iupiter in exaltatione sua: 7 fuerit reuolutio in nocte numerat ab
 eo in saturnum 7 proiicitur ab ascendente.

De partibus maxime sunt ex quibus extrahit tempus electionis
 regis 7 eius durationis. C Prima earū est vt aspicias horā ele-
 ctionis regis qua puenit profectus anni a cōiunctione triplici
 tatis que significauit sectam ex numero quo datur oibus. 30.
 gradibus annus 7 oibus gradibus duobus cum 3 dimidio mē-
 sis vnus: 7 cum scieris in quo gradu in signo sit hic serua eum: q; hic est lo-
 cus a quo equabis p̄mam ptem: 7 cum volueris aptare eum aptabis ascen-
 dens reuolutionis anni in quo surrexit ipse electus: post hoc aspice a plane-
 ta orientali a sole ex saturno 7 ioue in ipso anno vsq; ad gradum equationis
 ptis p̄me q̄z seruasti 7 proiice ab ascendente reuolutionis anni 7 quo perue-
 nit numerus ipse est locus p̄me ptis. C Pars secūda sic inuenit accipe in cō-
 iunctione in qua surrexerit rex vel cepit regnū ad quod signum vel gradum
 puenit pfectio anni ex numero quo datur oibus. 30. gradibus. ann. 7 2. gra-
 dib; cum dimidio mēsis vsq; ad diē quo surrexerit rex: 7 ipse erit locus equa-

Tr sapiens dominabitur astris. Dicit Ptholes
meus in sapientijs almagesti. Et potest decla
rari sic. Ille dominabit astris q effectus pue
nientes ex ipsis astris potest impedire vel pro
hibere: sed hoc potest facere vir sapiēs quare
rē. Maior est manifesta: qz ille dominaf alteri
qui potest sibi dicere fac hoc z facit: z dimitte
hoc z dimittit. Minor pbat auctoitate pto
lemei in qnta ppositione centiloqui vbi dicit.
Optimus astrologus multum malum phibe
re pōt qd fm stellas venturum est cū eius nas
turam psciuerit. sic enim p̄muniēt eum cū
malum venturum est vt cum venerit possit il
lud pati. Et cōfirmatur auctoitate eiusdem in

ppositione octaua eiusdē vbi dicit. Anima sapiens ita adiuuabit opus stella
rum quēadmodum seminator fortitudines naturales. Sed aduertēdū est
de modo per quē sapiens potest impedire vel adiuuare opus stellaz. Certū
est q nos nō possumus simplr impedire influētiam celestem sicut nec cōbu
stionem ignis: sed possumus disponere passuz ad recipiendum alio vel alio
modo influētiam celestem. Videmus enim q idem calor solis glacies dissol
uit z cōstringit lutum. Ponit haly de hoc familiare exemplum in cōmento
preallegate ppositiōis. Optimus astrologus rē. Dicens si sciuerimus q des
beat alicui euenire egritudo calida z sicca de natura martis: poterimus ips
ante aduentum illius influētie mutare ad oppositum. s. ad frigiditatem z hu
miditatem: z sic influētia que deberet sibi facere egritudinem reducet ipsum
ad temperamentum. Patet etiam cuilibet q possumus impedire actiōez
ignis ne comburat aliquod combustibile determinatum. s. remouendo ipm
ab igne vel p̄iciēdo aquam super ipsum. Cū igitur sciētie diuidātur secū
dum diuisionem rerum de quibus sunt: z quilibet dicatur sapiens in sciētia
sua accipiēdo large sapiētiam p sciētia sicut accipit albumazar in multis loc
cis sui introductorij: vt videamus de quibus sapiētibus sunt dicta verba p
posita: possumus distinguere inter sapiētes z sapiētes modo quodā vniuer
sali. De numero igitur sapiētum qdam sunt sapiētes veraciter: qdā appa
renter. Hanc distinctionem tangit Aristoteles in primo elenchorū vbi dicit.
Quidam sunt pulchri ppter decorem: qdam autem singū componētes se.
Et isti. s. apparēter sapiētes sunt bipartiti. quoniā qdam eoz apparent sapiē
tes solum secūdum estimationem vulgi sicut diuites huius mundi. z qdam
apud p̄uocatos sicut sophiste. Primi sunt habentes diuitias huius mundi
de quibus dicit Albumazar in introductorio suo magno vbi loquitur de se
ctis cōtradicientibus astronomie. Et sūt illi de noua secta. Dicit ibi Albuma
zar. Dignior apud vniuersitatem vulgi est cui fuerit plus substantie. sicqz fit
quia dignitas substantie apud ipos est plus dignitate sciētie. Et dicūt q cum

fuerit hō hñs substantiā nō impedit eū si fuerit imperitus in sciētia astrorū: z
 medicine z ceteraz sciaz pbātes pbatiōe falsissima: qz pbant sciam p substantiā
 tiam. Et hec pbatio erroris est pbatio falsissima: qz res pbātur p genus suū
 a. p cōsimile. i. sapiētia p sapiētiaz. suba p subam: z nō pbant p nō cōsimile sibi
 ergo nō pbat sapiētia p sbaz. Alij apparēt scientes vel sapiētes apd aliqua
 liter p̄actos sicut sophiste. De qbus dicit Ar. in p̄mo elēchoz. qbusdā ma
 gis opere sciū est videri z nō existere q̄z existere z nō videri: z magister Ala
 nus de insula loquēs de eis dicit. Huius scolas vsitat paupes legistis: veras
 lites agitāt: suntu agoniste. Sic pbat hic improbat: huic pcludit iste. Itqz duo
 centū cōclamāt ore sophiste. Vere sciētes differunt fm magis z minus cer
 tum: vt dicit Cōmētator: scdo methaphisice. Scie mathematice sūt in p̄ gra
 du certitudinis. Naturales vō sequūtur eas. Isti minus certi. Logici z natu
 rales nō trāsferētes se ad alias scias nō hñt de pbia nisi vba: de istis et dicit
 magister Alanus. Iste semp clamitat z argumētaz: dū Aristotelicas latebras
 riniaf. Sed si q̄ras qualr aut qd epulat mens studio viuūt sed vēter philoso
 phaf. Magis certi sunt mathematici. Et illi sūt diptiti qm qdā eoz studēt in
 motibus tm z nō curāt de iudicijs: vel negāt ea. Et isti sūt de qbus dicit Al
 bumazar in q̄rta z q̄nta secta p̄dicētū iudicijs fm q̄ videbit postea. Secūdi
 sūt studēt in motibus z in iudicijs: de qbus dicit Alanus loquēs de ipso Al
 bumazar. Illic astra polos celū septēqz planetas cōsultit Albumazar terrisqz
 reportat eoz. Cōsiliū armis terras firmāsqz caduca. Cōtra celestes iras su
 perūqz furorē. De istis Ptolemeus dicit vba pposita. Vir sapiens dñabitur
 astris. In qbus v̄bis Ptolemeus rāgit tres pp̄ctates vel p̄ditōes quas
 dz verus philosophus hēre: z maxime astronomus fm q̄s tria ḡna hoīum
 ab astronomia repellunt. P̄ma cōditio est stabilitas intētionis. Scda ē ha
 bilitas dispōnis. Tertia est abdicatio terrene possessionis. P̄mā tangit cu
 dicit vir. Secūda cū dicit: sapiēs. Tertia cū dicit: dñabit astris. ¶ Quātū ad
 p̄mā p̄ditōnē dicit Ptolemeus in p̄ma ppositōe cētiloquij. Scia stellaruz
 ex te z ex illis est. Et haly in cōmento eiusdē dicit. Qui res futuras scire desi
 derat duab⁹ vijs opz incedere. Una vt accipiat motū stellarū z opa que fiunt
 in rebus fm motū eaz. Et aspiciat libros quos antiq̄ scripserūt de significa
 tiōe motuū ipsaz: z adiūgat his q̄cunqz pbauit in tpe suo. Cū ergo magnus
 sit labor in aspiciēdo motus stellarū nō pōt astronomus eē effeminat⁹ nec re
 missus. Et cū multū tps regrat ad respiciēdū libros antiquoz nō pōt eē va
 gabūdus. Opz ergo vt astronomus sit firmus z stabilis in meditatiōe. Et sic
 effeminati z remissi ab astronomia sūt repulsi. ¶ Quātū ad scdam cōditio
 nem dicit Ptolemeus in septima ppositione cētiloquij. Nemo poterit dare
 certa iudicia fm stellarū cōplexionē: nisi hō q̄ vim aie z cōplexionē naturalez
 bene cognouerit vult ergo q̄ hō naturalr dz esse dispositus ad istam sciam
 q̄ dz p̄ficere in ea. Hoc fm q̄ mihi v̄f hz ista scia pre oib⁹ scientijs. Uidi enīz
 bonos clericos in logica z in naturali pbia q̄ nullo mō poterāt aliqd cape d
 astronomia: imo nec algorismū. Patet ergo q̄ naturaliter indispōiti repulsi
 sūt ab astronomia. de qbus Albumazar facit sectam fm q̄ videbitur statiz.
 ¶ Quātū ad tertiā cōditōnē dicit Haly in cōmēto p̄me ppositionis cētilo

quij. Quia oportet nos sollicitos eē circa mūdanas anferre a nobis futurorū
cognitio: sed si a mūdanis oib⁹ separeremur possemus futura p̄cognoscere. si
cut videmus heremitarū q̄ plures q̄ futura predicūt. Et epilepticorū q̄dam
dum epilētia torquetur futura p̄dicunt: q̄ tūc corp̄is sensibus nō vtunt sed
sola vi anime. Pater ergo q̄ philosophus nō d̄ esse diues teste philosopho
septimo politice. Non op̄ philosophum esse dñm terre z maris: sed sufficit
vt habeat famulum ministrātem sibi olera. Et sic habentes diuitias hui⁹ mū
di ab astronomia sunt repulsi. Quod aduertēs Socrates aurum proiecit in
mari sicut narrat Valerius. Ista conditio nō placet multis: nec etiam mihi.
Quātum ad istas cōditiones consolatur nos Albumazar in introducto
rioz sp̄aliter quātum ad vltimā: quia mutat eam ad oppositum. Dicit sic. Et
fortassis nō sufficiunt aliqui ad sapiētiam huius magisterij dum aspiciūt in
quibusdam rebus peruenire ex veritate z comprehēsiōne earum ad hoc vt
possint errorem a se repellere pp̄ breuitatem exercitiij eoz in cognitiōe oīuz
rerum. quarū cognitio necesse est illis in illa eadem intētiōe: quātum ad p̄
mā conditiōez. Et paucis interpositis dicit. Et hoies subtiles z profunde sa
piētie forsitan nō sufficiūt multi eorum qui vtunt eis comprehendere eas: cū
q̄ fuerit sciētia huius magisterij ceterorūq̄ magisteriorū que necessaria sūt
in p̄sentia rerum p̄e profunditate quā diximus a sensibus longinq̄ quan
tum ad secūdā cōditionem. Tunc cōsolatur nos z dicit. Non debet annul
lari quod ex eius sciētia potest pertingi p̄pter illud quod nō potest pertingi.
Et paucis interpositis dicit quia modicū sapiētie multi profectus. Et in hoc
mutat tertiam conditionem ad oppositum. Et probat q̄ maior vtilitas sit in
astronomia q̄ in aliqua alia scientia. Et si contingat in ea error tolerabilior
est z minus nocet q̄ in ceteris scientijs. Et dicit sic. Videmus nāq̄ medicos
errare in p̄sentia infirmitatū z morboz dum predicunt que accidunt infir
mo ex gravitate morbi z eius leuitate z ex celeritate sanitatis z eius tardita
te: eius quoq̄ sanitate uel morte: sed illud modicum erroris medicorum nō
impedit eos ab appetitū sui magisterij z ab eius dispositiōe z exercitio: nec
generat reprehēsiō vel dubium hoīum erga eos q̄ viderūt ex modico erro
ris in suo magisterio querere vtilitatem z profectus per eozū curationem z
acquiescere eoz medicaminibus. Similr z dispositores nauium nō dimittūt
magisterium suum nec dimittūt hoies cursum maris p̄pter modicū erroris
nautarum. Similr ceterarū sapiētiarum z magisteriorum auctores uix pos
sunt euadere accidentia erroris seu aduentum alicuius impedimenti quod
euenit eis: sed p̄pter hoc nō annullatur eorum magisteriū. Et horum omnīū
que diximus error impedimēti plus est q̄ error astrologorum: q̄ medicus
cum errauerit in p̄sentia infirmitatum: aut curatōe: aut in medicaminib⁹
fortassis erit hoc causa perditionis animarū. Et cum errauerint naute for
tassis erit hoc causa perditionis nauium z earum naufragium z eorum qui
in eis sunt interitus. Et si errauerint pastores z p̄ceptionis animalīū aucto
res erit hoc fortassis p̄uocatio perditionis eiusdem generis animalīū. At
vero si astrologi errauerint hoc magis ascribit̄ ignorātie astrologi in p̄scien
tia rei: ouittit enim inquisitor precauere horribilia anteq̄ ueniat z propter

hoc fortassis erit illis dimissio cautele puocatio eorūdem horribiliū adue
nietium z fortassis erit in eis perditio z fortassis nō. In ceteris autem magi
steriis nō est ita: qz maxima ps errois eorum auctorū est perditio z impe
dimentum absqz dubio. Et in hoc quoqz qd diximus dignitas z dignitatibz
scientie astroū: si ergo est magisteriūz astroū dignius ac nobilius ceteris
magisteriis: z semita eius magisteriūz in errore in quibusdam horis est infra
semitam ceterorū magisteriūz z eoz errore sanior z minus impedimenti
eoz veritas est maioris pfcui: quare equum est quantum decet oēs hoies
intellectuales z sapiētes recipere astrologos z vti eis z acq̄iescere veritati
eorum in his que dicūt. Hec autē scientia maxime illa pars que est de iudicijs
multos habet emulos z aduersarios. Quod aduertēs Ptolemeus in qua
dripartito suo cōfirmat iudicia astroūz: z Albumazar in magno itroducto
rio suo: z conueniūt ambo in modo cōfirmādū: nisi qz Albumazar plura po
nit qz Ptolemeus z pluribus vtitur rōnibus. Ambo in confirmando iudi
cia incipiunt ab opere solis. Dicit enim Ptolemeus in tredecima p̄positi
tione p̄ime partis. Quonia sol cum aere operat in rebus omnibus existen
tibus in terra. Et Haly in cōmento exponens verba Ptolemei dicit Ptole
meus vult nobis ostēdere qz sphaera ignis z aeris que mutātur per corpora
celestia mutāt res oēs que sunt in terris. Et Haly in cōmento secunde p̄posi
tionis eiusdem dicit qz radices huius sciētie sūt adeo māifeste qz populares
nihil sciētes sciunt z intelligūt eas inspiciendo z experiēdo ipsas. Et Ptole
meus in. 21. in p̄positione dicit qz nescij populares sciūt res ante qz accidāt.
Et qz magis est dicit ipse qz aialia muta sciunt res ante qz accidant. Albuma
zar etiā confirmat scientiam iudiciorū per multas ratiōes quas nūc omnes
narrare esset valde longū. Specialiter autē Albumazar disputat cōtra negā
tes iudicia astroz z diuidit ipsos in. 10. sectas. Et tangā breuiter de qualibet
secta duo aut tria verba. C. Prima secta dicit qz planetis nō eēt aliqua signi
ficatio sup res q̄ sūt in hoc mōdo q est sub circulo lune. Quibus dicit Albu
mazar qz oēs p̄bi cōcordati sunt qz ois substātia q̄ mouet motu naturali effi
cit in essentijs rerum sibi cōiunctaz per naturā p̄uersiones naturales: z hoc
declarat in actione ignis. Sed corpora celestia mouentur motu naturaliō
efficiunt in q̄tuor elementis sibi coniunctis per naturam conuersiones na
turales. Hanc rōnem innuit Albumazar in multis verbis. Possēt ēt assumi q̄
illam sectam dictum Aristotelis p̄mo metherozum. Necessē est mundū in
feriorem contiguū esse lationibz superioribz: vt tota eius virtus inde guber
netur. C. Secūda secta est eorū qui dixerūt qz planetis essent significationes
tantū super res vniuersales: vt sunt quattuor elemēta: z sunt genera z speci
es. Contra quos Albumazar ponit inter alia talem rōnem. Totum non est
totum: nisi per partes suas: ergo si significant super totum scilicet super spe
ciem oportet qz significant super individua que sunt partes specierū. C. Ter
tia secta est quorūdam disputātium qui dixerūt quō planetis nō esset signifi
catio super possibile: sed solum sup necessarium z impossibile. Et dicit Albu
mazar qz dissoluit rōnes istoz philosophoz: z affirmauit possibile per mul
tas ratiōes. Et inter alias ponit illam quā ponit Aristoteles in p̄mo periarz
d ij

menias. s. quod nō oportet consilari vel auxiliari. **Quarta** secta est quorū
dam qui aspererunt in scia totius que est sciētia circularū z esse eorū. Isti di
xerunt q̄ planetis non esset significatio super res que sūt z eueniunt in hoc
mundo ex indiuiduis alialium z seminum ac metallorū. Et q̄ eorū significa
tio eet sup corruptionē vel mutationē tēporū tātū. Et dicit Albumazar q̄ isti
nequerūt negare hanc quātitatē. s. mutationē tēporū eē ex fortitudine opis
planetarū qz hoc ex eorū ope iuenit z apparet z ei⁹ repulsio est dedecus. Et
postea arguit cōtra eos ex cōcessis. **Quinta** secta est eorū qui aspererūt in
scientia totius z anulauerūt sciam iudiciorū ex pte experimētōrū. Et dixerunt
q̄ iudicia astronomie nō sunt vera qz res ptingunt per experimēta z minus
qz pōt p̄cipi veritas rei per expimēta est dum iuenit bis in vno eē. Et hoc est
ipossibile in planetis: qz planeta cū fuerit in aliquo loco ex signis z fuerint ce
teri planete aspiciētes ipm vel cōiūcti ei nō reuertunt ad ipuz eē ex signis ni
si post mltā mltā annoz z nō puenit vta vni⁹ hoīs ad tātā quātitatē ānoz quo
mō ergo est possibile hoī vt iueniat planetas bis sup vniū eē q̄tenus p̄bet ex
reditio eorū ad loca eorū qd significēt. Quibus dicit Albumazar q̄ antiq̄ no
uerūt planetarū nās z eorū significaciones ex multis reb⁹ z diuersis quarūz
qdā sunt p̄ticularēs apparentes: qdā vō vniuersales. **Particulares** appa
rētes sunt quēadmodū iuenit ex opōne solis in calefactione z lune: in humi
ditate z putredine: z ex operib⁹ planetaz in corruptione z mutatione aeris
in oi die ac nocte. **Vniuersales** vō quēadmodū iuenit ex eorū significatiōe in
reuelutiōe annoz mūdi z natiuitatū. Et breuiter d̄tus vborū est q̄ hō in mo
dico tpe pōt experiri illa que coiter occurrūt sed quātū ad alia que raro sūt:
sic sūt p̄iūctiōes magne debet nobis sufficere dicta p̄decessorū nostrorū. **Sexta**
secta est quādam arithmeticoz qui pigritabāt aspicerē numerū stellarū z equa
tione ipsaz ex libro in quo est scia totius certissime. i. almagesti quem p̄tole
meus edidit. sed q̄suerūt loca planetarū per diuersas tabulas z iuenerūt ta
bulas differre quātū ad loca planetaz. id dixerunt q̄ iudicia nō sunt vera ex
quo nō habent vera loca planetaz. Quib⁹ dicit albumazar q̄ astronomus
cū de aliq̄ reueluerit iudicare in hoc debet cōsidere vt aspiciat naturas pla
netarū ac p̄prietates eorū z d̄m signi vniuscuiusqz eorū z sue exaltatiōis atqz
d̄nos triplicitatis sue. locum quoqz eius ex angulo z succedētib⁹ eius z ca
su eius ab angulo z p̄ntia eius in domo substātie z domo fratrum z ceteris
domibus circuli z postea iudicet. Gradibus vero signorū est significatio p̄ticu
laris qua vtunt astrologi in quibusdā reb⁹ p̄p̄iis. Si aut fuerit in loco pla
nete error ex minutis vel gradu vno nō ipedit hoc magisterium iudiciorū. Et
oportet euz qui exercet magisteriū iudiciorū cū dederit ei calculator loca pla
netaz ex signis in qbusdā t̄pibus vt iudicet per ipsa loca in qbus sunt plane
te si significant illud vel illud. Certitudo vero gradus in quo loco sint: ex si
gnis suis secundum veritatē erit sup calculatores z ab eis ext̄get. Et ponit
exēplum de medicis dicēs: q̄ medicus tenet iudicare naturam vniuscuiusqz
medicaminis z cui rei sit vtilis z qbus ifirmitatib⁹ p̄ficiat. Inq̄sitiō vero spe
cierū in regionibus z earū tritura a medicis nō est exigēda: sed ab auctorib⁹
speciez. Ita est dicit ipse de iudicijō astroz. Ad illuz qui exercet iudicia pert̄

nec solum defendere q̄ planete significant sup res huius mundi: q̄ significat: pertinet ad ipsum scire pprietates z naturas ipsorum. Ad calculato-
 rem vero pertinet verificare gradus eorū. **S**eptima secta est eorū q̄ repule-
 runt hanc scientiam eo q̄ asperissent in ea z impossibile fuit eos puenire ad
 id quod voluerunt. Sunt q̄ invidentes huius magisterij sectatores sup sciē-
 tia eorū in ipsa: z repellunt scientiaz magisterij iudicioz ppter inuidiaz. Istis
 non est cōtradiciendū vt dicit Albumazar cū sit eorū negatio ad hoc magiste-
 rium. Nam negator nō debet constringi: nisi per qd vincatur z cogat venire
 ad veritatē pstatē. **O**ctava secta est quorūdā qui se iactāt de medicinali sci-
 entia: vt acgrant per eam. non autē medici pbi z sapiētes in magisterio medi-
 cine q̄ iam legerūt libros antiquorū in scientia medicine ac sciuerūt radi-
 ces magisterij eorū z diuersitatē elemētoz seu tempoz ac naturaz: corruptio-
 nem quoq̄ eorū z cetera que sūt eis necessaria in magisterio eorū ex rebus sin-
 gularibus z rebus compositis. Isti nouerunt dignitates sciētie iudicioz
 astroz. Et sciunt q̄ sciētia astroz sit principium scientie medicine. Et utū-
 tur magisterio iudicioz in magisterio medicine vsu ferequenti in cognitiōe
 morborū z augmētatiōe eorū z diminutione z in temporibus curatiōis.
Multiplicaturq̄ eorum recta intētiō in magisterio eorū: z liberātur infirmi
 per manus eorū: ac multiplicantur pfectus hominū per eos. Quidam vero
 ex medicis ex his videlicet quoz imperitia abundat: ratio autē abbreviatur
 in scientia quorūdā que necessaria sunt illis ad hoc contēdunt in magiste-
 rio suo vt preponāt acquisitionē z postponāt scientiam: deniq̄ cōtraxerūt
 scientie iudicioz: z dixerūt q̄ non sit motibus planetarū in hoc mūdo for-
 titudo. Contra quos Albumazar allegat dictum Hippocratis dicēs. Et iaz di-
 xit Hippocras in libro aeris dum mētionem faceret de diuersitate aeris z ele-
 mentoz seu naturarū q̄ res quas diximus de diuersitate aeris sunt in sci-
 entia astroz. Et q̄ sciētia astroz nō est modica pars scientie medicine.
Nona secta ē vniuersitatis vulgi. Et isti diuidūtur in duas sectas: q̄z vna
 est eorū qui nesciunt dignitatem iudicioz ceterarūq̄ scientiarū neq̄ digni-
 tatem presciētie rerū. digniorq̄ hominib⁹ apud eos est cui fuerit plus sub-
 stantie. De istis fuit prius dictū. Contra quos dicit Albumazar q̄ substantia
 z fortuna aptātur sapienti z insipienti: forti quoq̄ z debili: z homo nō est lau-
 dabilis super hoc qd aptat ei ex hoc qz hoc non est aptatum ei p sciētia suā
 neq̄ p insipientiā: neq̄ per fortitudinem seu debilitatez suā: sed laudat super
 sapientiā z cognitiōe: quia dignitas hominis sup cetera animalia non fit nisi p
 sapientiam z cognitionem z per cognitiōe rerū que fuerunt z q̄ future sūt.
 Et quibusdā interpositis dicit q̄ dignius rerū in homine est futurorū
 scientia. **D**ecima secta est etiā vniuersalis vulgi. Et isti repulerunt scientiam
 huius magisterij propter hoc q̄ viderūt de multitudine erroris eorū qui se
 iactant de ea: eo q̄ vulgus recipit res p cognitiōe apparentie. Lunq̄ vidit
 sent multitudinē erroris eorū qui se iactant de hac sciētia in his que interro-
 gantur ex scientia iudicioz astroz: mēdaceam eam putātes repulerunt:
 z referunt magistros huius sciētie ad insipientiā z dixerunt q̄ est scia cassa.
 Dicit Albumazar q̄ isti non sunt culpandi in contradictione magisteriorū

huius scientie: quia plurimi eorum qui se iactant de ea sunt homines insipientes
 et imperiti atque caduci. Et quibusdam interpositis dicit quod isti exercent sub no-
 mine huius magisterij varias seductiones quibus seducunt homines debiles
 vult dicere quod quidam operantur geomanticam: vel per sortilegia sub no-
 mine huius scientie. Isti non querunt nisi lucrum. Et dicit cum isti interro-
 gantur de aliqua re tendunt in responsum ad rem qua gratulatur querens:
 et sibi congruit volentes eum letificare causa cupiditatis sue. Hec sufficiat de
 decem sectis quas ponit Albumazar. Et posset addi undecima secta. Et sunt
 illi qui dicunt quod ista scientia sit contra fidem. Quibus dico quod ipsi non legerunt li-
 bros sapientium antiquorum: quos si legissent scirent quod hec scientia non est con-
 tra fidem: immo pro fide. Ponunt enim doctores huius scientie mundum creatum
 quod est primum fundamentum fidei. Dicit enim Haly Alberagelin prima parte
 sui libri in capitulo de natura Jovis: quod tempore quo deus incepit creare
 mundum posuit Jovem in ascendente. Et Albumazar in introductorio suo di-
 cit. Et dicamus primum quod motus circuli sit a virtute prime cause. Et quibusdam
 interpositis dicit. Ecce qualiter pertraximus creatorem ex rebus apparenti-
 bus et notis que contingunt sensibus quod sit sempiternus habens virtute absque
 essentia finis immobilis et incorruptibilis altissimus sit nomen eius benedictum
 et exaltatum exaltatione maxima. **De divisione astronomie** explicatio brevis
 et pono divisionem quam ponit Albumazar in introductorio suo magno. Due
 sunt species astronomie: quarum una est scientia totius. scilicet de circulis et moti-
 bus eorum. Secunda est ars iudiciorum astronomie. Hanc divisionem ponit etiam
 Ptolemeus in principio quadripartiti sui. Et Haly in commento idem. Prima
 species est tradita perfecte et complete quantum ad principia et conclusiones
 a Ptolemeo in almagesti. Vel posset prima species subdividi. Scientia de mo-
 ribus est duplex: quedam est in instrumentalis: quedam tabularis. Illa instru-
 mentalis est duplex: quoniam quedam sunt instrumenta ad observandum siue
 investigandum motus: sicut sunt regule Ptolemei arulle et consimilia. Aliis
 sunt instrumenta pro operationibus quotidianis exercendis sicut astrolabium
 sphaera solida et similia. **Secunda species.** Ars iudiciorum astronomie habet quatuor
 partes principales. Quarum prima est de interrogationibus. Secunda de natiuitati-
 bus. Tertia de revolutionibus annorum: et hec est duplex. scilicet de revolutionibus an-
 norum mundi: et de revolutionibus annorum natiuitatum. Quarta de electionibus.
 De istis quatuor partibus Haly Alberagel fecit unum librum completum. Ptole-
 meus autez in quadripartito omisit duas partes. scilicet de interrogationibus et de
 rarum electionibus sed Haly qui commetavit ipsum: excusat ipsum dicens: quod
 satis potest haberi iste due partes ex his que Ptolemeus dicit ibidem. preter istas sunt
 quedam alie partes iudiciorum. scilicet de coniunctionibus magnis: de imaginibus: de sigillis: de
 quibus pars vel nihil habemus. Advertentes autem plurimi antiquorum et modernorum
 quod iste partes essent difficiles ad intelligendum debentibus priorum ad discere illam
 scienciam fecerunt libros introductorios in quibus posuerunt principia et expo-
 suerunt terminos quibus utuntur magistri iudiciorum. Inter autem alios introducto-
 rios liber Alchabici est magis approbatus apud modernos. Ideo dimissis
 alijs de ipso ad presens intendimus. His visis ad litteram descendamus.

omnia alia }
 de interrogacionibus }
 de natiuitatibus }
 de revolutionibus }
 de electionibus }
 Tabularis }
 de interrogacionibus }
 de natiuitatibus }
 de revolutionibus }
 de electionibus }

Opusculata a domino. In principio istius libri

mo que sit intentio libri. Secundo que sit utilitas. Tertio quis sit titulus libri. Quarto cui parti philosophie supponatur. Quiso quando debet legi. Sexto de subiecto libri. Septimo de diuisione libri. **I**ntentio libri est patefacere scientiam vniuscuiusq; rei cuius scientia necessaria est incipienti adiscere scientiam iudiciorum astrorum. Utilitas eius patet: quonia omnis qui vult scientia iudiciorum incipere doctrina huius libri sufficiens erit ei: qua si bene intellexerit poterit omnes libros iudiciorum per se intelligere. Titulus huius libri talis est. Incipiunt ysagoge Alchabicij ad scientiam iudiciorum astrorum. Et debet legi ante omnem librum iudiciorum astrorum. De qua parte sit patet ex precedētibus. Est enim de parte scientie iudiciorum astrorum. Subiectum eius est illud quod est subiectum in tota astronomia iudiciali. scilicet corpus celeste inquam per motum et lunam causat generationem et corruptionem in rebus existentibus sub orbe lune. Diuisione libri patebit in processu. Diuiditur autem iste liber prima diuisione in duas partes scilicet in partem proemiale: et executiuam. Pars executiuam incipit ibi. In nomine domini zodiacus et cetera. Pars executiuam diuidit in quinque partes secundum quod diuidit auctor in littera quas vocat quinque differentias sicut patet statim. Pars proemialis potest diuidi in quatuor partes quonia in prima inuocat diuinum auxilium pro completionem operis sui: et cum hoc captat benivolentiam regis sui ad cuius instantiam forte hunc librum composuit. In secunda parte ostendit causam sui libri siue motus qui mouit eum ad faciendum hunc librum. In tertia parte excusat se de rationibus. In quarta parte ponit diuisionem sui libri. Secunda pars incipit ibi: cum vidisset. Tertia pars incipit ibi: et non introduxi. Quarta pars incipit ibi. Et diuisi eum in quinque differentias. Primo breuiter sicut homo fidelis petit a deo plenitudinem vite: vt possit opus suum complere. Et petit durabilitatem honoris gladij regis et custodia operum suorum et ampliationem sui imperij.

cum vidissem. In ista parte ponit causas que mouit ipsum ad faciendum hunc librum. Et dicit quod cum vidisset multos antiquorum fecisse libros introductorios ad scientiam iudiciorum astrorum et quosdam ex eis non posuisse omnia necessaria ad introductionem et quosdam nimis prolixè tradidisse ea que tradiderunt: et inter confusa dicta eorum perisisse. i. obscurata esse illa que necessaria sunt ad introductionem. Et etiam quosdam non precessisse in dictis eorum ordine discipline preponendo illa que debent preponi: et postponendo illa que debent postponi: sed fecisse contrarium. Incepit edere hunc librum et collegit in eo ex dictis antiquorum ea que erant necessaria ad introductionem: et inutilia omisit.

et non introduxi. Sic excusat se de rationibus et dicit quod non potuit in hoc libro rationes que essent necessarie ad defendendum que dixit: quia iste posite sunt in libro ptolemei. sicut in quadripartito. Ibi enim ptolemeus confirmat iudicia per multas rationes. Et dicit et se fecisse unum librum de confirmatione iudiciorum ubi posuit rationes ad hoc sufficientes.

Et diuisi eum. Sic ponit diuisionē libri sui. Et dicit q̄ diuisi eus
in quinq; differētiās vt patet legēdo litteram.

A nomine domini. zodiacus. Sinitop
cmio in.

Acipit tractat̄. Et p̄ōt diuidi in quinq; ptes que sunt quinq; differē
tie sc̄dm q̄ auctor diuidit in littera. Prima differētia est de eē cir
culi signoz eēntialī z accidētali. Secunda est de naturis septē pla
netarū. Tertia qd accidit septē planetis. Quarta de expōne terminoz siue
nominū q̄bus vtunt magistri iudicioz. Quinta de piccione ptium. Secun
da dīa incipit ibi: z q̄ auxiliāte deo. Tertia ibi: Nā eē planetarū. Quarta ibi
Initium hoz. Quinta ibi: z cum notauerim. Prima ps diuidit in duas qm̄
in p̄ma pte expedit se de eē circuli signoz eēntialī. Secūdo de eē accidētali.
Secunda ibi. Nā circulus figurat̄ in omī hora. Prima pars potest diuidi in
q̄ttuoz ptes. In p̄ma determinat de diuisione circuli signoz z his que conse
quunt̄ ipsam diuisionē. In secunda pte determinat de dignitatibus planeta
rum insignis. In tertia de figuris signoz. In quarta qd habet signa ex mem
bris hominis z qd habent ex regionib; z plantis. Secunda pars incipit ibi
hnt̄ quozq; plane. Tertia ibi: sequunt̄ has figure signoz. Quarta ibi: z vnū
quodq; Prima pars p̄ōt diuidi in quinq;. In p̄ma parte ponit diuisionē cir
culi signoz. In secunda pte cōparat ista adinuicem. In tertia compar ea ad
q̄ttuoz tpa annū: z ad q̄ttuoz etates: z ad q̄ttuoz humores. In q̄ta ponit ordi
nem planetarum z exponit quō accipit in. cum dicit̄ planeta est in signo.
In q̄ta addit quoddā de capite z cauda draconis. Secunda incipit ibi: z sex
ex his signis sunt septentrionalia Tertia ibi: z vocat̄ illa quarta. Quarta ibi:
oibus autē planetis. Quinta ibi: significat̄ ēt per caput z caudā. Primo dicit̄
q̄ circulus signorum diuidit̄ in duodecim ptes eēles que vocant̄ signa z no
minat̄ nominib; duodecim imaginū que sunt in ipso circulo signoz: que sūt
aries taurus gemini zc̄. Et quodlibet signū diuidit̄ in triginta ptes eēles que
vocant̄ gradus. Et quilibet gradus diuidit̄ in sexaginta z vocant̄ minuta. Et
quodlibet minutū in sexaginta z vocant̄ secūda z quodlibet. secūdū in sexaginta z vo
cant̄ tertia. z quodlibet tertiū in sexaginta z vocant̄ q̄rta. z sic vsq; in infinitū.
Circā istam ptē p̄nt moueri duo dubia. Primū est de numero signoz. Se
cundum de ordine. De numero signoz disputat Albumazar dicēs. Quidam
ex his qui diuersa a nobis sensere cōtradixerunt dictis antiquoz in nume
ro signoz. Et dixerūt cur pustatis q̄ signa sunt duodecim nec plus nec min.
Quibus respondet Albumazar dicēs: q̄ Aracis philosophus patefecit. 48.
imagines que sūt in circulo. i. in octaua sphaera z earū nomia: z auctorizauē
runt eius sniam oēs sapiētes antiq; z p̄cordauerūt cum eo sup hoc. Et duo
decim ex his imaginib; sunt in circulo signoz. Hac de cā dixerūt q̄ sunt duo
decim. Aliā cām assignat Albumazar dicēs: q̄ philosophi iuenerunt quod
oēs res que sunt z destruunt̄ in hoc mūdo sunt cōposite ex elemētis z omni
indiuīduo q̄ efficit̄ ex quattuor elemētis sunt tria eē. sinitū medium z finis.
Quattuor: igit̄ elemēta multiplicata per tria faciunt duodecim: igit̄ signa sūt
duodecim. Tertia cā est q̄ per motū solis fit generatio z corruptio in reb; in

seriorib⁹ ⁊ eius opus plus appet in hoc mūdo q̄ opus aliorū planetarū. Et ipse rotat in his duodecim imaginib⁹ ⁊ sunt ei locus. Et fm Decursus eius in his duodecim imaginib⁹ varian⁹ tēpora anni. Ideo philosphi posuerunt duodecim imagines digniores significatiōe. Et attribuerūt eis significatiōez vniuersalē. Eteris vero triginta sex imaginib⁹ attribuerūt significatiōem p̄ priā. ¶ **S**ecūda dubitatio ē de ordie ⁊ de p̄ncipio. Aliq̄s enī posset dicere q̄re inceperūt ab ariete cum circulus nō hēat p̄ncipiū neq̄ finē. Ad hoc dicit Ptolemeus in.156. p̄positiōe p̄me ptis q̄dripiti: q̄ id est p̄ncipiū ab ariete q̄ est signū masculinū: agēs est digni⁹ passo ⁊ egnocialis trāsīt per ipm: ⁊ abinde .i. ab egnociali icipit maior mutatio toti⁹ firmamēti. ¶ **S**ed aliq̄s diceret per istā rōnem videt q̄ initiū debeat eē a libra: q̄ est signū masculinū ⁊ egnocialis trāsīt per ipm ⁊ maior mot⁹ firmamēti est ibi. q̄re ergo inceperūt ab ariete potius q̄ a libra. Pōt solui per dictū Ptolemei in.140. p̄positiōe p̄me ptis vbi dicit q̄ p̄ncipiū in firmamēto est ille loc⁹ in quo cōplexio t̄pis est humidior sicut p̄ma etas aialiu est in qua cōplexio est humidior. Posset aliter dici q̄ ab ariete incipit generatio: a libra vero corruptiō. ¶ **D**e ordine diceret aliq̄s q̄re posuerūt taurum post arietē: ⁊ deinde gemini: postea cācrum. Dicit Albumazar q̄ q̄ttuor sunt q̄litates simplices elemētorum. s. caliditas siccitas humiditas ⁊ frigiditas. Et due ex istis sunt sicut agentia. s. caliditas ⁊ frigiditas ⁊ alie due sunt sicut patiētia. s. siccitas ⁊ humiditas. Agentia autē sunt digniora patiētib⁹: ideo inceperūt ab agentibus. Et agentium vnuz est p̄ncipiū generationis. s. caliditas: ⁊ aliud p̄ncipiū corruptionis scilicet frigiditas. Res autē prius generat q̄ corrupit: id posuerunt arietem in p̄ncipio quod est signum calidum ⁊ siccum de natura ignis qui est p̄mo calidus. Et posuerunt cancrum in fine quod est signū frigidum ⁊ humidū de natura aque que est p̄mo frigida. Et posuerunt taurum post arietē: quod est signū frigidum ⁊ siccum de natura terre qua est p̄mo sicca: q̄ siccitas terre cōueniēs est caloz ignis. Et posuerunt signū geminorū ante cācrum q̄ est signum calidū ⁊ humidum de nā aeris qui est p̄mo humidus: ⁊ humiditas aeris est p̄ueniēs humiditati aque. ¶ **A**d euidētiā p̄dictorū est itelligēdū q̄ in octaua sphaera sūt quadraginta octo imagines: in q̄bus est concordia apud oēs antiquos sicut dicebat. ⁊ sunt in eis. 1022. stelle que dicunt stelle fixe ⁊ mouent oēs vno motu. s. ad motū octaue sphaere in cētuz annis fere vno gradu. Et antiqui posuerunt eas in sex ordinib⁹ ita quod illas que sunt maiores posuerūt in primo ordine ⁊ sunt q̄ndecim. Et que sunt infra has posuerūt in secūdo ordine: ⁊ sūt. 45. Et que sunt infra has posuerūt in tertio ordine: ⁊ sunt. 208. Et que sunt infra has posuerūt in q̄rto ordine: ⁊ sunt. 474. Et que sunt infra has posuerunt in quinto ordine: ⁊ sunt. 217. Et que sunt infra has posuerunt in sexto ordine: ⁊ sunt sexaginta tria. Ex his. 48. imaginibus. 12. sunt in via solis sicut dictum est: ⁊ sunt in eis ex stellis. 346. Nomina earū imaginū sunt aries taurus ⁊c. Et remanēt. 36. imagines q̄rū. 21. declinat a via solis ad septētrionē ⁊ 15. ad meridiē. Que declinant ad septētrionē hnt ex stellis supradictis. 360. Et noia imaginū sunt hec. Prima est vrsa minor. Secūda est vrsa maior. Tertia draco. Quarta diēs flāme vel succēsus. Quinta canis latrās vel vlulās.

50

Sexta corona septentrionalis. Septima icuruat⁹ vel genuflexus. Octava vultur cadēs Nona gallina. Decima sedēs sup sedē. Undecima deferēs caput algol. i. diaboli. Duodecima tenēs habenas. i. serpētari⁹. 14. serpēs. 15. amisa tor. 16. aquila volās. Alius liber hēt vultur volās. 17. delphin⁹. 18. equus prim⁹. Alius liber hēt caput eq. 19. equ⁹ secūdus. Ali⁹ liber hēt equus alat⁹. 20. mulier que nō nouit virū. 21. est triāgulus. Que vō declinat ad meridiē hnt ex stellis supradictis. 36. q̄rum imaginū nomina sunt hec. Prima earū est marin⁹ leo que qdā vsūm appellāt. 2. algebar. i. canis validus. 3. flumē. 4. lepus. 5. canis maior. 6. canis minor. 7. archa noe. 8. serpēs. 9. vas. 10. corū⁹. 11. deferēs leonē z ipsius medietas est humane figure z altera equi. 12. leopardus. 13. thuribulū. 14. corona meridionalis. 15. piscis meridianus.

Et sex ex his signis. In ista pte cōpat auctor signa ad inuicē. Et pōt didi i tres ptes. Primo cōpat ea q̄tū ad ptes mūdū: vel q̄tū ad decliatiōes. Secūdo q̄tū ad ascēsiōnes Tertio q̄tū ad qualitates. Prima in pncipio. Secūda ibi: sex ex illis dicunt directe ascēdētia. Tertia ibi: vocat medietas. Primo dicit q̄ sex ex predictis. 12. signis sunt septentrionalia: q̄ declināt a lineā equinoctiali versus poli³ septentrionalē. s. a pncipio arietis vsq̄ ad finē virginis. Et alia sex. s. a pncipio libe vsq̄ ad finē pisciū sunt meridionalia: q̄ declinant ab equinoctiali lineā versus polum meridionalē. Juxta quā ptem est intelligēdum q̄ equinoctialis est circulus que describit sol raptu firmamēti. s. per motum diurnum q̄ est in pmo puncto arietis z eundē describit in primo puncto libe. Ideo vocatur a ptolemeo equator diei z noctis: q̄ tunc t̄pis dies z nox sunt eiusdē longitudinis per vniuersum mūdū: ubi sol oritur z occidit. Hoc ideo dico q̄ duo sunt loca in mūdo sup que sol nō oritur nec occidit q̄ est in p^o arietis vel libe quoz vn⁹ ē sub polo arctico z alter sub polo antarctico. Tūc posset moueri illa q̄stio. Utrū sub equinoctiali sit habitatio. Uides q̄ non. Nā vbi est perpetua caliditas ibi nō est habitatio: sed sub equinoctiali est perpetua caliditas. sol enim semp decurrit super illā ptem z modicum declinat ab illa. Item auctor sphaere dicit q̄ quoz sunt zone in celo. quaz vna est torrida zona z illa secundum eū est sub equinoctiali z ex vtraq̄ pte vsq̄ ad tropicos z due sub polis z due medie. Ibi vult quod tres earū sunt inhabitabiles scilicet torrida zona ppter nimiū calozē: z due existēs sub polis ppter nimiū frigus z alte due fin eum sunt habitabiles q̄ temperate. Breuiter ego credo cū Quicēna q̄ sub equinoctiali sit habitatio z optima habitatio. Et breuiter pono vnam rōnem que mouit me. Ibi est optima habitatio vbi est maxima temperies: sed sub equinoctiali est maxima temperies: ergo zc. Maior est nota. Minorē declaro sub equinoctiali enim dies z nox sunt eq̄les sicut dictum est: z tātum pōt infrigidari aer in nocte sicut calefit in die. Item declinatio solis maxime variatur ibi. Mutat enim declinatio in vno die per 24. minuta id forte vix pōt accidere q̄d sol trāseat directe supra capita corū: q̄ hoc nō accidit nisi sol intraret p^o arietis vel libe recte in meridiē. Itē sol nunq̄ manet in eadē altitudine sup ipsos: sed statim in istāti si eēt mor⁹ in istāti variat altitudo. Ita enī velociter sicut p^o mobile mouet accedit ad meridiem z recedit a meridiē.

Et vbi debet fieri magna calefactio opz qd radij infgant per aliqz tempus: sicut videm⁹ in speculo ardēti si moueret speculum nō icēderet festucas vel aliā rē que opponeret. Item planete frigidi refrenāt ibi caliditatē calidoz: qz oēs semp sunt ibi p̄pinq̄ q̄zuis qdā dicāt q̄ planete nō causant frigiditatz sed eoz frigiditas est calor minor. In veritate hoc nō credo salua gr̄a illorū. Vidi enim qd eadē cā frigoz nō facit tātū frigus in ptib⁹ multū septētriona lib⁹ quātū facit in minus septētrionalibus. Possēt etiā p̄bari rōne. Si eēt ita q̄ nullus planeta influeret frigiditatem sed cāret caliditatē sequeret q̄ p̄sentia saturni in estate cistas fieret calidoz: qz tale additū tali: facit ip̄z magis tales sed hoc nō videm⁹ quare zc. Et si diceret aliqz q̄ minor caliditas sua tēperat maiorē caliditatē solis: sicut aqua tepida calidā. Hoc nō valet: qz ibi fit mixtio materialis. in influētijz aut̄ celestibus fit mixtio virtualis. Et est imaginādus in influētijz de maiori calore z minorū sic de duob⁹ ignib⁹ calefaciētib⁹ vnā ollam quozū vnus eēt fortior alio. Certū est quod minor ignis nō ifrigidabit ollam nec impedit fortiorē ignē in calefactiōe sua. Rōnes in oppositū sunt solute: qz p̄ma dicit q̄ est ibi p̄petua caliditas. Dico quod nō est ibi p̄petua caliditas que impediāt hitationem. Auctorem sphaere nego in proposito quantum ad hoc.

Et sex ex illis dicuntur directe ascē^{dentia.} Hec p̄

possēt diuidi sed nō est vis. Dicit breuiter qd. 6. signa ex signis p̄dictis ascēdūt recte. z. 6. oblique. Recte ascēdunt a p̄ncipio cācri vsqz ad finē sagittarij. Alia. 6. ascēdunt oblique. Ista habent ex tractatu de sphaera id nō est hic stā dū. Postea dicit q̄ tortuose seu oblique ascēdentia obediūt recte ascēdētib⁹. 110
Juxta qd notādū q̄ si duo nascant in q̄busdā tpibus in q̄bus oēs alie signifi- cationes sunt pars q̄tum ad radicē supiorem z et inferiorē: sed vnus eorum nascat sub signo directe ascēdente z alter sub signo oblique vel tortuose ascēdente. ille qui natus fuerit sub obliquo obedit alteri qui natus fuerit sub signo. directo dum illa signa sunt eiusdē longitudinis a p̄ncipio cancri. Verbi gratia: ille qui natus fuerit sub geminis obedit ei qui natus fuerit sub can- croz: ille qui sub tauro ei qui sub leone. z ille qui sub arietē ei qui sub virgine z sic de alijs. Postea dicit quod quelibet duo signa que sunt eiusdē longi- tudinis a p̄ncipio arietis dicuntur concordantia: sicut pisces z aries a qua- rius z taurus capricornus z gemini z sic de alijs. Et potest applicari sicut pri- us. Et hoc est ideo quia ascensiones illorum signorum sunt equales. Et hoc est quod dicit auctor tractatus de sphaera: quelibz duo signa equaliter distā tia ab alterutro punctozum equinoctialium adequantur in suis ascensionib⁹. Postea dicit quod medietas circuli que est a p̄ncipio leonis vsqz in finem capricorni vocat medietas maxima p̄pter ascensiones. Et est medietas solis: qz leo est domus solis z ascensiones incipiunt ibi notabiliter augmen- tari. Et sol hēt in tota illa medietate dignitates sicut planete in terminis suis. Et alia medietas est lune. s. a p̄ncipio aquarij. usqz ad finē cancri: z illa vocat medietas minima eo q̄ ascensiones notabiliter incipiūt ibi nominari. Et luna hēt ibi dignitatem quā sol habet in maxima.

Et uocatur medietas. Dic comparat signa ad inuice
nerali. Et breuiter dicit q̄ medietas que est a principio arietis vsq; ad finem
virginis est medietas calida: quia facit nobis estatez. Et alia medietas est fri
gida: quia facit nobis hyemē.

Et uocatur illa quarta pars. Dic cōparat ista
12. signa ad .4. tē
pora anni: ad .4. etates: et ad .4. humores siue complexiones. Et dicit q̄ q̄r
ta pars q̄ est a principio arietis vsq; ad principiū cancri est calida et humida
sicut uer et sicut etas puerilis et sicut complexio sanguinea. Et alia quarta ps
q̄ est a principio cācri vsq; ad p̄ncipiū libe est calida et sicca sicut estas: et sicut
secunda etas et sicut complexio colerica. Et alia quarta ps que est a p̄ncipio
libre vsq; ad principium capricorni est frigida et sicca sicut autumnus: et sicut
tertia etas que est principium diminutionis: et sicut complexio melancholica.
Et quarta pars que est a principio capricorni vsq; ad finem piscium est frigi
da et humida sicut hyems: et sicut etas vltima: et complexio flegmatica.

Om̄nibus aut̄ planetis. Dic ponit ordinē .7. plane
tarum: et quō accipit in q̄r
dic̄ planeta est in signo et patet in littera. Sed nota hic triplicem acceptiōez
signi sicut ponit auctor: spherē: quia ibi inuenies nō pono hic.

Abent autem planete. Prius determinat
uit auctor de diui
sione circuli signorum: et de quibusdam que cōsequitur ipsam di
uisionem. Dic vult determinare de dignitatibus planetarum insti
gnis. Et diuidit in duas. Quonia primo determinat de dignitati
bus essentialibus. Secundo de accidentibus. Sa ps est ibi: ex pt̄tib⁹ quoq;
planetay accidentibus in fine huius differētie. C̄ Prima pars diuidit in du
as: qm̄ in prima facit qd̄ dictum est. s. determinat de dignitatibus planetarū
in signis. In sa parte determinat de fortitudinibus quas habent in ipsis di
gnitatibus. Sa ibi: et quia iam auxiliāte deo. C̄ Prima pars diuiditur in qnq;
partes fm̄ quinq; dignitates: qm̄ primo determinat de dignitate planeta
rum que vocat̄ domus. C̄ Secūdo de dignitate que vocat̄ exaltatio. C̄ Ter
tio de dignitate que vocat̄ triplicitas. C̄ Quarto de dignitate q̄ vocat̄ termi
nus. C̄ Quinto de dignitate q̄ vocat̄ facies. Sa ibi: he sūt exaltatiōes. Etia ibi
triplicitates sic distiguim⁹. Q̄rta ibi: h̄nt quoq; in vnoq; signo. q̄nta ibi: facie
es aut̄ signoy. C̄ Prima pars p̄t diuidi in duas ptes: qm̄ in prima pte oñdit
q̄ sint domus planetay. C̄ In sc̄da pte q̄ qlibet eoy p̄ter solē et lunā h̄z duas
dom⁹: quarū vna est ei magis p̄ncipalis: et illa vocat̄ gaudiū: is oñdit q̄ sint il
le domus in qb⁹ gaudēt. Sa ibi: signa aut̄ in qb⁹. Prima diuidit in duas. Pri
mo ponit determinādūz de dignitatibus planetay et ponit diuisionē in litte
ra. Sc̄do p̄seq; ibi: domus he sūt. Dicit q̄ planete h̄nt in signis p̄dictis quas
dam dignitates seu pt̄ates per naturam et quasdam per accidens. Que sunt
per naturam sunt domus exaltatio triplicitas terminus et facies. De his aut̄
dignitatibus quas habent per accidens vult postea dicere.

Domus he sunt. Dicit q' aries z scorpi' sunt domus mar-

ti z virgo domus mercurij: cacer domus lune: leo dom' solis sagittari' z pi-
fces dom' iouis: capricorn' z aqri' dom' saturni. Postea dicit q' .7. signum
domo cuiuslibet dicit ei' detrimetu: verbi gra: sicut leo est dom' solis sic aq-
rius qd est signu oppositu leoni est detrimetu solis: z eodem mo itelligas de
alijs. Deinde dicit q' duo signa que sunt dom' vni' planete dnr' p'cordatia in
cingulo. i. in circulo signorum siue zodiaco qui est latus in medio z in ligatu-
ra strict' .i. iuxta polos. Ad q' itelligedu opz imaginari circulos traseutes p
pncipia signoz z per polos zodiaci: z totu spaciū cōprehensum iter quolibet
duos circulos est. vnu signū sicut exēplificatū fuit in lectiōe pcedere. Ista cō-
cordatia videt mibi parū facere ad hoc q' duo signa debeāt eē dom' vnius
planete qz qlibet duo signa illo mo cōcordāt. Jō pōt aliter exponi siue glosa-
ri verbū auctoris q' qlibet duo signa que sunt domus vni' planete dnr' con-
cordāta in zodiaco qstū ad distātia a domib' luminariū: z illo mo est veruz
verbi gra: gemini z virgo sunt dom' mercurij z eq'liter distāt a leone z a can-
cro que sunt dom' luminariū: z taur' z libra que sunt dom' veneris eq'lr dis-
tāt a leone z cācro. Et hāc cōcordātia iuenies in oib' Ptoleme' assignat cās
qre leo est dom' solis z cacer dom' lune z sifr de alijs in. i. 73. ppōne z. 6. p'io
pōnib' sequētib' pme ptis de domib' luminariū solis z lune dicit duo signa
septētrionalia que sunt ppingora zenith capitu n' orū qz alia z hac rōne faci-
unt calorē que sunt cacer z leo posuerūt ambo p domib' duoz luminariū
magnis z nobilib'. leonē qz masculū domū solis z cācrū qz femia domū lūe
Nali dicit in comēto exponēs verba p'dicta q' duo signa maxie septētrionalia
sunt cacer z gemini: sed gemini est signū calidū z humidū. iō nō cōcordat cuz
aliquo eoz. In hoc q' humectat nō p'cordat cuz sole qui calefacit z desiccāt:
nec cū luna qz feminea est z nocturna. signū aut' geminoz est masculinū z di-
urnū. Sed leo cōcordat cū sole: qz est signū calidū z siccū iō cōuenit vt leo sit
dom' solis z qz luna seqtur solē iō cōuenit vt dom' lune sit circa domū solis
Tūc diceret alijs qre ergo virgo nō est dom' lūe cū sit circa leonē qui est do-
mus solis. Dicit haly q' signū virginis nō puenit lune: qz virgo est signū siccū
luna vero humidā. Et pp hoc posuerūt cācrū qui est humid' domū lune. de
domib' aliozū planetarū assignat duas cās: qru vna accipit ab ordine plane-
tarū z signoz. Alia ab aspectib'. Breviter vt cōcludā itētiōne suā paucis ver-
bis vult dicere q' capricornus z aqrius sunt dom' saturni qz hec duo signa
maxime distāt a domib' luminariū z saturnus est superioz oium planetarū.
Et sagittarius z pisces sunt domus Jouis: qz hec duo signa sunt iuxta dom'
saturni: sicut Jupiter est sub saturno. Scorpio z aries sunt domus martis: qz
sunt iuxta domus Jouis sicut mars sub Jove. Libra z taurus sunt dom' ve-
neris pp eādē cām. Et virgo z gemini domus mercurij. Et si inceperit or-
dinem ab inferiori iuenies idē: verbi gra: virgo z gemini sunt iuxta domos lu-
minariū z sunt domus mercurij: qz mercuri' seqtur post lunā in ordine: z sic
de alijs. Alia cā qz assignat accipit ab aspectib' z vult dicē q' saturn' est ma-
ior in fortuna: iō dom' sue debēt distare a domib' luminariū aspectu oppo-

to qui est aspectus pfecte inimicitie. Isto autē mō distāt capricorn⁹ ⁊ aq̄rius. Capricornus enim est in opposito dom⁹ lune. s. cācri: ⁊ aq̄ri⁹ in opposito dom⁹ solis. s. leonis. Et Jupiter est fortuna maior. id dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu trino. i. aspectu pfecte amicitie. hoc mō distāt sagittari⁹ ⁊ pisces: sagittari⁹ enī aspiciit leonē aspectu trino: ⁊ pisces cācrū. Et mars est in fortuna minor: id dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu q̄rto qui est aspectus medie inimicitie. Hoc mō distāt scorpius ⁊ aries. scorpi⁹ enī aspiciit leonē aspectu q̄rto ⁊ aries cancrū. Venus est fortuna minor: id domus sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu sextili qui est aspectus amicitie medie. Hoc mō distant libra ⁊ taurus. Libra enim aspiciit leonem aspectu sextili: ⁊ taurus cācrum. Et relinquunt mercurio duo signa remanētia. s. virgo ⁊ gemini que sunt iuxta domos luminariū: q̄ mercuri⁹ nunq̄ pōt elongari a sole vltra vnum signū: immo nō pōt elongari a sole fm eq̄tiones tabularum Alfonsoj vltra. 28. gradus ⁊ 7. minuta.

Signa autem in quibus Lū glibet quinq; planetarū hēat duas domos ostēdit que sit dom⁹ pncipalis cuiuslibet eorū. Dicit q̄ saturnus gaudet in aq̄rio. Jupiter in sagittario. Mars in scorpiōe. ven⁹ in tauro. mercuri⁹ in v̄gie. **Hec sunt exaltationes.** Dicit q̄ sol exaltat in. 19. gradus du arietis 2c. Littera plana ē. Ptoleme⁹ assignat cām exaltationū planetarū in. 199. ppositiōe p̄me partis quadripartiti ⁊ in. 6. sequentib⁹. Vult dicere q̄ id aries est exaltatio solis: q̄ dum sol intrat arietē dies incipiūt augmētari supra noctes ⁊ calor eius incipit ibi apparere magis. Et libra est casus ei⁹ q̄ ibi incipiūt noctes augmētari supra dies ⁊ calor incipit ibi diminui. Et q̄ saturnus est opposit⁹ soli: q̄ vbi crescit calor: minuit frigus ⁊ ecōtrario. id libra est exaltatio saturni. aries vero casus. Et cum luna cōiungit soli in ariete incipit lumē eius p̄mo apparere in tauro: id taurus est exaltatio lune ⁊ scorpio casus suus: q̄ est signū oppositum. Et q̄ Jupiter facit ventos septentrionales ⁊ cācer est signū septentrionale. id cancer est exaltatio Jouis ⁊ signū oppositū. s. capricornus est eius casus. Et q̄ mars est radēs per naturā ⁊ p̄pe cū fuerit in capricorno multo magis comburit: q̄ iclinat ad ptē meridiei: id capricorn⁹ est exaltatio sua ⁊ est signum oppositū exaltationi Jouis: ⁊ cancer est eius casus. Et q̄ venus naturaliter humectat ⁊ maxime cum est in piscib⁹: id piscis est exaltatio veneris ⁊ signum oppositum scilicet virgo casus eius. Et q̄ mercurius deficcet per se ⁊ in hoc est p̄trarius veneris: id virgo est exaltatio sua quod est signum oppositum exaltationi veneris: ⁊ piscis est casus eius. Albumazar assignat fere eadem causas licet alijs vtatur verbis: ⁊ accepit eas a Ptolemeo: ideo sufficiant ista de causis domorum ⁊ exaltationum.

Triplicitates vero. Prius determinauit auctor de domibus ⁊ exaltationib⁹ planetarum. Hic determinat de triplicitatibus. Et q̄ aspectus cōcomitant triplicitates: ideo determinat ex sequenti de aspectib⁹ signorum. Et secūdū hoc h̄ pars pōt diuidi in duas ptes. In p̄i

ma Determinat de triplicitatib⁹. In secunda de aspectibus ibi. secunda: dicitur
 tur z signa se aspiceret. Prima pars pot⁹ diuidi in duas. In p^{ma} facit quod di
 etum est. In secunda ostendit que sunt signa mobilia que fixa z que coia. secunda
 ibi: quattuor quoq; ex his signis. Prima pars diuidit in .4. ptes secundu. 4.
 triplicitates. secunda ibi: triplicitas. tertia ibi: triplicitas. q^{ta} ibi. q^{ta} vo tripli
 citate. Prima in duas. In p^{ma} determinat de ipsis triplicitatibus in genera
 li. In secunda in speciali. Prima in p^{ncipio}. secunda ibi: aries leo z sagittarius.
 Dicit p^{mo} q^o oia tria signa que sunt eiusde nature faciunt vna triplicitatem
 Postea dicit q^o aries leo z sagittarius faciunt p^{nam} triplicitatez: q^{ia} illa tria
 signa sunt eiusdem nature scilicet ignea: masculina: diurna: colerica: calida z
 sicca sapore amara: z hec tria signa sunt orientalia. Et ista triplicitas sicut que
 libet aliaru3 habet tres dominos qui vocantur domini triplicitatis. Primus
 dominus huius triplicitatis in natiuitatibus vel questionibus vel quibuscu
 q; alijs rebus que sunt in die est sol. secundus est Jupiter. tertius est satur
 nus. In rebus que sunt in nocte p^{mus} dominus huius triplicitatis est Ju
 piter. secundus sol. tertius saturnus. **C** Notandum est hic quod dicit Albu
 mazar in introductorio suo q^o p^{mu}m signum istius triplicitatis scilicet ari
 es facit calorem t^{em}peratum. secundu. s. leo facit calorem ledentem. tertiu. s. sa
 gittarius facit calorem corrupentem. Quando aliquod istoz signoz3 ceciderit in
 ascendet coniuccionis vel oppositionis solis z lune in tempore hyemali t^{em}
 peratur frigus. In tempore estiuali fit calor excessiuus maxime si dominus
 illius signi fuerit p^{esens} in illo signo vel in aliquo angulorum aspiciens ipm
 ascendens. Postea dicit q^o taurus virgo z capricorn⁹ faciunt secundam tripli
 citatem q^{ia} sunt eiusde nature q^{ia} omnia tria sunt feminia nocturna terrea fr
 gida z sicca melancolica sapore acris meridiana. Huius triplicitatis domini
 sunt in die: p^{mu}s venus: deinde luna: deinde mars. Et in nocte luna p^{mu}
 deinde venus: deinde mars. Dicit Albumazar q^o p^{mu}m signum huius tripli
 citatis facit frigiditatem temperatam confortantem animalia z segetes. Se
 cunduz facit frigiditate ledentem. Tertiu3 corrumpentem. Quando aliquod istoz
 rum signoz3 cadit in ascendet coniuccionis vel oppositionis solis z lune in hye
 me z maxime capricornus fit frig⁹: maximum maxime si Saturn⁹ fuerit in ip
 sa triplicitate. Deinde dicit q^o tertia triplicitate faciunt gemini libra z aquari
 us: q^{ia} sunt eiusde nature. sunt eniz masculina diurna sanguinea calida z hu
 mida aerea occidentalia sapore dulcia. Et domin⁹ in die p^{mu}s est Saturnus.
 secundus Mercuri⁹. tertiu⁹ Jupiter. In nocte p^{mu}s est Mercurius. secund⁹
 Saturn⁹. tertiu⁹ Jupiter. Et Albumazar dicit q^o p^{mu}m signuz hui⁹ triplicita
 tis facit ventos t^{em}peratos p^{fort}ates z dulces. Secunduz facit vetos nociti
 uos. Tertiu3 facit vetos dissipates aialia z segetes. Quando aliqd istozum est
 ascendet in hora coniuccionis solis z lune mouent veti in illa lunatioe. z simili
 ter intelligas de oppositione. Postea dicit q^o quartam triplicitatem faciunt
 cancer scorpio z piscis: quia omnia tria sunt feminia nocturna septentriona
 lia aquatica frigida z humida sapore salsa. Lius domini sunt in die: p^{mu}s
 venus. Secundus mars. Tertius luna. In nocte p^{mu}s est mars. Secund⁹
 venus. Tertius luna. Dicit Albumazar q^o p^{mu}m signuz huius triplicitatis

facit humiditatē temperatā. Secūndū abundātes. Tertiū deſtruetes. Quādo aliq̄s signoz iſtoꝝ fuerit in aſcendēte cōiunctiōis vel oppoſitiōis ſolis ⁊ lune p̄ſumēdū eſt de pluua illo mēſe. Ab iſta. n. triplicitate ⁊ a uenere ⁊ a luna maxime incipiūt pluue. Dicit Abrahā auenezre q̄ ſi in cōiunctiōe vel oppoſitiōe q̄ p̄cedit introitū ſolis in arietē: ſiue fuerit cōiunctiō ſiue oppoſitiō fuerit aliq̄ qd̄ iſtoꝝ signoz aſcendēs: ⁊ cū hoc luminaria fuerint in angulis. i. in aſcendēte: vel medio celi: vel in occidēte: aut in angulo medie noctis erit nimia pluua in illo anno. Sed ſi luminaria fuerint in caſu ab angulis nō deſcēdet pluua in illo mēſe ⁊ in maiori pte illi⁹ anni. Et ego exptus ſum pluries q̄ q̄n aſcēdens cōiunctiōis eſt ſignū aquaticū: ⁊ luna ante oppoſitiōez intrat illō ſignū in eodē die q̄n luna intrat gradū q̄ fuit in aſcendēte incipit pluua ⁊ durat ad minus tantū quātum luna morat̄ in illo ſigno. Et ſuo mō intelligas de vētoſis ſignis ⁊ frigidis. Hoc inueni p̄ experiētiam: ſed poſtea hoc inueni in libro Abrahā auenezre. ⁊ multum gauisus fui: q̄ magis fui certus de ueritate: ſed Abrahā dicit q̄ B maxime eſt v̄ ſi ſignū aſcendēs fuerit aliq̄s anguloꝝ ſigū re illi⁹ terre. hoc intelligo de figura reuolutiōis illi⁹ anni in terra illa. Illa. n. diuerſificat ſz diuerſas regiōes. Et ſi nō fuerit aliq̄s aḡloꝝ ſigū illi⁹ terre erūt nubes ſiñ pluua. Lāe triplicitatū fere ſūt eedē cū cauſis domozūis p̄traſeo.

Quattuor quoq; ex his ſignis. Dicit oſtēdit q̄ ſūt ſigna

mobilia ⁊ q̄ fixa ⁊ q̄ media ſiue cōia. Et aſſignat cās ⁊ ponit exēpla ſra eſt plana. **N**otandū eſt hic q̄ Ptolemeus dicit in. 22. p̄poſitiōe cētiloquij. Noꝝ ua veſtimēta facere vel exercere luna in leone exiſte timēdū eſt. Et dicit **H**aly in cōmētō eiꝛde p̄pōnis q̄ oia ſigna fixa in hoc ſunt p̄hibita: ⁊ marie leo qꝛ cū hoc q̄ eſt fixū eſt ſignū magne victorie: ⁊ ſignificat victoriā oīum rez q̄ exercēt ⁊ malū dominiū in eis. Et dicit q̄ p̄ facere intēdit Ptolemeus ſcīndere ⁊ ſuere. Per exercere intēdit induere ⁊ vti ex hoc poſſumus accipere regulam q̄ oēs res quas volumus h̄re fixas debem⁹ incipere luna exiſtente in ſigno fixo: ſicut edificare domos ⁊ cetera. Et res quas volumus cito mutare debemus incipere luna exiſtente in ſigno mobili ſicut inter ⁊ cetera.

Dicuntur aut̄ ſigna ſe aſpicere. P̄ au.

Dictor determinauit de dignitate planetaz q̄ vocat̄ triplicitas. Et q̄ triplicitas accipit a trino aspectu: id̄ in hac pte incidentalr̄ determinat de aspectibus. In ſa pte de p̄iectiōib⁹ radioꝝ. Sc̄da ibi: cū uero fuerit planeta in aliquo ſigno. Prima ps p̄t̄ diuidi in q̄tuor ptes ſm q̄tuor aspectus. In prima determinat de aspectu ſextili. In ſa pte de aspectu q̄rto. In tertia de trino. In q̄rta d̄ oppoſito. Sc̄da ibi: ⁊ aſpicit q̄rtū ante ſe. Tertia ibi: aſpicit et̄ q̄ntū ante ſe. Quarta ibi: aſpicit et̄ ſeptimū. Dicit p̄mo ſigna d̄nr ſe aſpicere hoc mō. Omne ſignū aſpicit tertiū poſt ſe ⁊ tertiū ante ſe ſicut aries aſpicit ſignū geminoꝝ qd̄ eſt tertiū ante ſe: ⁊ ſignū aquarij qd̄ eſt tertiū poſt ſe. Et hic aspectus d̄r ſextilis eo q̄ tenet ſextā p̄tē circuli. f. 60. gradus q̄ eſt quantitas duoz ſignoz: ⁊ vocat̄ hic aspectus: aspectus amicitie medie ⁊

pōt esse rō: quia q̄libet duo signa isto mō distātia cōueniūt in vna qualitate z cū hoc in sexu: uerbi gratia aries z gemini cōueniūt in caliditate z in masculinitate: z similiter aries z aquari⁹. taurus z cancer cōueniūt i frigiditate z fe mineitate: z similiter taur⁹ z pisces z sic intelligas de oībus. Postea dicit q̄ quodlibet signū aspiciit quartū ante se z quartū post se: z iste aspectus dicit̄ tetragonus siue quartus: quia tenet quartā ptē circuli. s. 90. gradus q̄ est q̄zitas trium signoz. Et vocat̄ hic aspectus: aspectus inimicitie medie: q̄z q̄libz duo signa hoc modo distātia repugnāt aliq̄ādo in vna qualitate: aliq̄ in ambabus: discordāt ēt in sexu: q̄z si vnū eoz est masculinū: altez erit femininū. Et hec est cā quare in morbis acutis: vt plurimū fit crisis cuz luna venerit ad quartū aspectū loci in quo fuit in p̄ncipio morbi. maxime si fuerit repugnātia in ambabus qualitatibus: z cōiter tūc fit crisis salubris: uerbi gratia si luna fuerit in p̄ncipio egritudinis in aliquo signoz triplicitatis ignee maxime in ariete cū venerit ad quartū signū qd̄ repugnat in ambab⁹ qualitatib⁹ z in sexu cōiter fit crisis ad salutē: sicut si fuerit iu ariete quartus aspectus erit in cancro: si in leone quartus aspectus erit in scorpiōe. si fuerit in sagittario q̄rtus aspectus erit in piscib⁹. In alijs aut̄ signis nō ē repugnātia nisi i una q̄litate z in sexu. uerbi gratia: taurus z leo: taur⁹ est signū frigidū z siccū femininū. leo calidū z siccū masculinū. Et hāc repugnātia inuenies in alijs suo mō. Et pp̄ hoc crises in istis signis aliq̄n̄ sunt ad salutē: z aliq̄n̄ ad mortē s̄m fortunaz vel infortunaz aspectū ad lunā. Deinde dicit q̄ qd̄libet signū aspiciit q̄ntū aū se: z q̄ntū post se: z hic aspectus d̄r̄ trinus eo q̄ tenet tertiā ptē circuli. s. 120. gra. Et vocat̄ hic aspectus amicicie p̄fecte: q̄z q̄libz tria signa hoc mō distātia faciūt vnā triplicitatē z cōueniūt in naturis sicut fuit dictuz in. c. imēdiatē p̄cedēti. postea dicit: aspiciit ēt qd̄libet signū septimū a se. i. signū oppositum: z iste est aspectus p̄fecte inimicitie rōne oppositiōis. Et oīs planeta qui fuerit in aliquo gradu alicuius signi aspiciit planetā exītes in alio signo in cōsimili gradu eodē aspectu quo aspiciūt se illa duo signa. Et auctor loquit̄ de gradibus zodiaci: sed s̄m doctrinā p̄tolemei accipiunt̄ aspectus in egnocctia lic̄is pōt̄ s̄ra sic glosari. Et hoc itelligendū de gradibus egnocctialis. vbi gratia: si fuerit aliqs planeta in ariete: z alter in geminis z subtracte fuerint ascē siones circuli directi illius qui est in ariete ab ascensionibus circuli directi illius qui fuerit in geminis si remanserint. 60. gradus aspiciūt se aspectu sexti li. Hoc modo itellige de alijs aspectibus.

cum uero fuerit planeta. In hac parte auctor tan git projectiones radioz z expedit se breuiter dicens. Si fuerit aliqs planeta in aliquo signo proficit radios suos i cōsimili gradu signi: qd̄ aspiciit ipsuz aliquo aspectu. uerbi gr̄a: si aliqs planeta in p̄mo gradu arietis z in secūdo minuto p̄icit radios suos sextiles ad primū gradum geminoz in secūdo minuto eiusdem. Auctor: nimis breuiloquus fuit in hoc capitulo. ideo oportet aliquātulum imozari circa explanationem aspectū z projectionē radioz. Itelligēdum est p̄mo q̄ aspectus cōsiderātur tribus modis. Uno mō secūdam gradus eq̄les z secūdū hunc modū auctor in littera locutus est de aspectibus z projectioni

bus radioꝝ. Et vocatur gradus equalis gradus zodiaci nõ cõsiderado ascẽ
siones. Scdo modo cõsideratur aspectus secũdum gradus equinoctialis in
circulo directo:z hoc mō Ptolemeus iubet accipere aspectus in 60. propo
sitione cẽtiloquij: vbi loquitur de causis dieꝝ creticoꝝ:z hoc mō accipit cõter
aspectus in interrogatiõibus z reuolutiõibꝝ annoꝝ mundi:z in multis alijs.
Tertio mō cõsiderant aspectus z picciones radioꝝ fm modũ directionuꝝ:
z hoc mō accipiũtur in natiuitatibus. C Intelligẽdum est iuxta capituluꝝ de
aspectibus q aspectus accipiũtur tribus modis:z tot modis ẽt accipiũtur
picciones radioꝝ. Uno mō accipiũtur aspectus z picciones radioꝝ secun
dum gradus circuli signoz ita q cõputatur gradus zodiaci q sunt inter vnũ
planetã z aliũ:z iste est modus que ponit auctor in lra. Et hunc modũ tenet
Abrahã auenezre. Et dicit q quasi infinities est exptus q aspectus debent
accipi in zodiaco z nõ in egnocctialit:z hic modus est facilis valde. Et exẽplif
catũ fuit sufficiẽter d hoc in snfando lram. Scdo mō accipiũtur aspectus in
egnocctiali fm ascẽsiones circuli directi fm que modũ iubet Ptolemeus ac
cipe sicut dictũ fuit sup lram. Cũ igit fm hunc modũ volueris equare aspe
ctus quere ascensionẽ planetẽ in circulo directo q incipiunt a capricorno:
z serua eas. Deinde eodẽ mō quere ascensionẽ gradus alterius planetẽ in
eodem circulo directo:z serua eas. Deinde subtrahẽ ascensionẽ illius qui
ppinqũior fuerit capricorno fm ordinẽ signozum ab ascensionibꝝ illius q
longius fuerit:z si remãserint. 60. gradus aspiciunt se aspectu sextili. Si re
manferint. 90. gradus aspiciũt se aspectu qũto. Et si. 120. gradus remãserint
aspiciunt se aspectu trino. Pro aspectu autõ opposito nõ opz querere ascẽsio
nes: quia qn duo planete opponũtur in zodiaco: opponũtur z in egnocctiali.
Iste modus facilis est: ideo nõ opz hic multũ stare. Tertius autõ modus aspe
ctuum z piccionis radioꝝ est multũ difficilis maxime nõ exercitatis in cal
culatiõibꝝ. Intelligẽdũ est pmo circa hunc modũ q piccio radioꝝ accipit
fm ascẽsiones circuli directi qn planeta cuius radios volumus pũcere est i
medio celi vel in angulo terre. Et qn est in gradu oriẽtis: vel in gradu occi
dentis accipit fm ascensionẽ regionis siue horizõtis obliq fm tabulas fa
ctas ad illam regionẽ. Si autõ nõ fuerit planeta in aliquo qũtuor hor locozũ.
sed in locis intermedijs tunc accipiũtur mixtim. Cum igit volueris proie
re radios alicuiꝝ planete cõsidera si planeta ille cuius radios vis pũcere sit
in medio celi. vel in angulo terre:z tunc qre ascẽsiones illius gradus in cir
culo directo sup qẽ addas. 60. gradꝝ si volueris radiationẽ sextilẽ sinistrã. s.
illã que pcedit fm ordinẽ signoz a loco planetẽ. Et gradus post additionẽ p
ueniẽtes reduc ad gradus eqles in circulo directo fm doctrinã canonũ pri
mi mobilis:z gradꝝ zodiaci q puenit in illo sũt radij sextiles:z sic dxi s. 60.
gradibꝝ pro radiatiõẽ sextilẽ: ita intelligas de. 90. p radiationẽ qũta:z de. 120.
p radiationẽ trina. Si autõ volueris radiatiõẽ dextrã. sillam q pcedit a loco
planetẽ versus occidẽtem subtrahẽ ab ascẽsionibꝝ gradus planetẽ. 60. gra. p
radiationẽ sextilẽ vel. 90. p radiationẽ quarta: vel. 120. p radiationẽ trina. Et
numẽꝝ q remãet reduc ad gradus eqles sicut prius z gradus zodiaci q exi
uerit in illo sunt radij. Exẽplũ in radiationẽ sinistrã pono q saturnus sit in

angulo medij celi in fine sexti gradus uirginis ascēſiones illius grad^o in cir-
culo recto sūt. 247. gradus. 48. minuta. volo habere radiationē sextilē addā
ergo. 60. gradus: 7. puenient. 307. gradus. 48. minuta quos reducā ad gra-
dus equales in circulo directo: 7. exeunt. i. o. gradus. i. 4. minuta. i. 4. secunda
secorpiōis. ibi sunt radij sextiles saturni sinistri in hoc casu. Exemplū in radia-
tione sextilē dextra: subtrahā ab ascēſionibus p̄dictis. 60. gradus: 7. remanēt.
i. 87. gradus: 7. 48. minuta. reducā ad gradus eq̄les in circulo directo: 7. exe-
unt. 7. gradus. 9. minuta 7. i. 5. secūda cācri. ibi ergo in p̄posito sūt radij sexti-
les dextri Saturni. Si uero planeta cui^o radios uis p̄icere sit in gradu oriē-
tis quere ascēſiones gradus planete p̄ tabulā ascēſionū circuli obliqui deser-
uientem tue regioni. Et si uolueris radiationē sinistrā adde sup̄ ascēſiones
gradus planete. 60. gradus pro radiatiōe sextili: uel. 90. p̄ quarta radiatiōe:
uel. i. 20. pro trina radiatione. Exemplū in radiatiōe sextili sinistra: pono q̄ Ju-
piter sit in gradu oriētis in fine. i. o. gradus sagittarij ascēſiones illius grad^o
in orizonte obliquo sunt. 275. gradus: 2. 27. minuta: 7. volo habere radiatiōes
sextilē sinistrā addā sup̄ ipsos. 60. gradus 7. proueniēt. 335. gradus 7. minuta.
27. quos reducā ad gradus equales in circulo obliquo 7. exeūt. i. 2. gradus.
44. minuta. 2. i. secūda aquarij ibi ergo sūt radij sextiles Jouis. Exemplū in
radiatione sextili dextra. subtrahā ab ascēſionibus gradus Jouis. 60. gra-
dus 7. manēt. 215. gradus. 27. minuta. reducā ad gradus equales 7. exiūt. 25.
gradus. 54. minuta. 50. secūda libe. ibi sūt radij sextiles Jouis. Si uero pla-
neta fuerit in gradu occidētis opaberis cū gradu opposito. f. accipies ascēſi-
ones nadir gradus planete in horizōte obliq̄: 7. facies penit^o eodē mō quo
dc̄m est. Sed postq̄ reduxeris ad grad^o eq̄les loc^o radiōy est loc^o opposit^o il-
lius loci quē inuenis. Et ut clari^o pateat ponā in hoc exemplū. pono q̄ Ju-
piter sit in gradu occidētis in fine. i. o. gra. sagittarij: q̄rā ascēſiones. 10. gra. ge-
minoy 7. iuenio. 4. i. gradus. 9. minuta. addā. 60. gradus p̄ radiatiōe sextili: 7.
pueniunt. i. o. i. gra. 9. minuta. reducā ad gradus eq̄les in horizōte obliquo: 7.
exiūt. 2. gradus. 30. minuta. 45. secūda leonis. sūt ergo radij in opposito isti^o.
f. 2. gradu 30. minuta. 45. secūda aquarij. Si autē planeta cuius radios uis p̄
icere nō fuerit in aliquo locoy dictoy tūc op̄ accipere radiatiōes mixto mō
fm̄ p̄portionē distātie gradus planete inter vnū angulūz aliū. Modus autē
est iste si planeta cuius radios uis p̄icere fuerit inter mediū celi 7. gradum
ascendētem: accipe p̄mo ascēſiones gradus medij celi q̄s subtrahē ab ascē-
ſionibus gradus planete in circulo directo: 7. q̄d remanet est distātia a me-
dio celi quā serua. Deinde sup̄ ascēſiōes gradus planete in circulo directo:
60. gradus. adde pro radiatione sextili uel. 90. p̄ radiatione. 4. uel. i. 20. p̄ tri-
na: 7. quod puenerit reduc ad gradus equales in circulo directo: 7. q̄d pue-
nerit serua. 7. uoceſ radiatio circuli directi. Deinde quere ascēſiones grad^o
planete in horizōte obliquo p̄ tabulā regiōis tue sup̄ q̄s adde sūt. 60. grad^o
pro radiatiōe setili uel. 90. pro. 4. uel. i. 20. pro trina: 7. q̄d puenerit reduc ad
gradus equales p̄ tabulas tue regionis: 7. q̄d exiuerit sua: 7. uoceſ radiatio
regionis. Deinde uide differētiā inter radiationē circuli directi 7. radiatio-
nem regionis: quā differētiā multiplica p̄ distātiā gradus planete a medio

celi z pductū diuide per medietatē arcus diurni gradus planete. z pueniet
 pars pportionalis quā adde sup radiationē circuli directi. si radiatio circuli
 directi fuerit minor radiatione regionis z subtrabe ab ipsa si fuerit maior. z
 qd̄ puenierit erit loc⁹ radioꝝ. Medietatē autē arcus diurni gradus planete in
 uenies subtrahēdo ascēssiones gradus planete in circulo obliquo ab ascēssio
 nib⁹ ei⁹ nadir z mediādo illud. Posset et alio mō inueniri pars pportionalis
 dñe duarū radiationū. s. q̄ acciperet sexta pars dñe z multiplicaret per hoꝝ
 ras distātie planete a medio celi. Sed hic modus est magis tedious q̄ pri⁹
 mus: q̄ opz secūdū hunc modū diuidere distātiā gradus planete a meridie
 per ptes horarū gradus planete ad hoc q̄ iueniant hore distātie a meridie.
 Consulo pmū modū. Exemplū in hoc pono q̄ gradus medij celi sit. 20. gra
 dus leonis completus z saturnus sit in sexto gradu virginis cōpleto. Que
 rā distātiā saturni a medio celi per ascensionē circuli directi. Et inuenio
 in distātia. 15. gradus. 22. minuta. seruabo itaq̄ eam. Deinde subtrahā ascen
 siones gradus Saturni in circulo obliquo ab ascensionib⁹ gradus opposi
 ti. Et remanēt. 20. gradus. 20. minuta qui est totus arcus diurn⁹ Saturni quē
 diuidā per mediū. z veniūt. 100. gradus. 40. minuta qui est medietas arc⁹ di
 urni Saturni: seruabo itaq̄ eū. Deinde querā ascēssiones gradus saturni in
 circulo directo z inuenio. 247. gradus. 48. minuta quibus addā. 60. gradus:
 qz volo radiationē sextilē sinistraz. z puenient. 307. gradus. 48. minuta quos
 reducā ad gradus eq̄les in circulo directo: z inuenio. 10. gradus. 14. mi
 nuta. 14. sc̄ba sc̄orpiōis. z hec est radiatio circuli directi. Deinde querā ascēssio
 nes gradus saturni in circulo obliquo in regione cui⁹ latitudo est. 48. gradus. Et iuenio.
 147. gradus. 11. minuta quibus addā. 60. gradus: z pueniūt. 207. gradus. 11.
 minuta quos reducā ad gradus equales in circulo obliquo z inuenio. 19. gra
 dus. 52. minuta. 14. secūda libze. Cūideo q̄ radiatio circuli directi est maior
 quā radiatio regionis subtrahā minorē de maiori z inuenio in dñe. 20. grad⁹.
 22. minuta quā reducā ad idē genus: z pueniunt. 1222. reducā et distātiā
 saturni a medio celi ad idē genus. distātia fuit. 15. gradus. 22. minuta reducā
 ad idē genus. s. 920. minuta. multiplicabo dñam per distātiā z pueniunt.
 1126684. secūda. Deinde reducā medietatē arcus diurni saturni ad idem ge
 nus. Medietas arcus diurni fuit. 100. gradus. 40. minuta. reducta ad idem
 genus. 6040. pueniūt minuta per que diuidā numerū qui puenit ex multi
 plicatiōe. Et exiūt tres gradus. 6. minuta. 32. sc̄ba quos subtrahā a radiatione
 circuli directi: qz illa fuit maior z remanēt septē grad⁹. 7. minuta. 42. sc̄ba sc̄or
 pionis. ibi sunt radij saturni sextile sinistri in casu pposito. Cū autē volueris
 ris radiationē dextrā ubi precepī addere. 60. gradus subtrabe. 60. z opera
 beris sicut p̄us. Si vero gradus planete cuius radios vis p̄icere fuerit iter
 gradū ascēdētē z angulum terre vide longitudinē eius a gradu ascendēte
 quā scies hoc modo. Subtrabe ascēssiones gradus ascēdētis in circulo obli
 quo ab ascēssionib⁹ gradus planete in eodē circulo obliquo. Et si si volueris
 radiationē sinistraz. z qd̄ remāserit erit distātia planete a gradu ascendēte ser
 uo eē Deinde q̄re medietatē arcus nocturni gradus planete quē scies hoc
 mō subtrabe ascēssioes nadir gradus planete ab ascēssioib⁹ gradus planete

te: remanebit tot^{us} arc^{us} nocturnus quē media 7 sua medietatē. His itaq; ser-
uatis q̄re ascēiones gradus planete in circulo obliquo p tabulā factā ad la-
titudinē tue regiōis qb^{us} adde. 60. p radiatōe sextili 2c. 7 qđ puenit reduc ad
gradus equales in circulo obliquo 7 uocetur radiatio circuli obliqui. Deim^{us}
de quere ascēiones gradus planete in circulo directo: qb^{us} adde. 60. gra-
dus pro radiatōe sextili 7 cetera: 7 q̄ puenit reduc ad gradus eq̄les in cir-
culo directo: 7 qđ puenit serua: 7 uocet radiatio circuli directi. Deinde vi-
de diff^{erentia} rētiū inter radiationē regionis 7 circuli directi: subtrahendo mino-
re a maiori: quā differentiā multiplica p distantiam planete a gradu ascendēte.
Et pductū diuide per medietatē arcus nocturni gradus planete 7 exbit ps
pportionalis quā adde cū radiatione regionis si fuerit minor radiatōe circuli
directi: vel subtrahere a radiatōe regiōis si illa fuerit maior radiatōe circuli di-
recti. Et qđ post additionē vel subtractionē 3 puenit loc^{us} erit radioꝝ. Exēplū
in hoc pono q̄ gradus ascendēs sit. i. 8. scorpiōis 7 Jupiter sit in. i. o. sagitta-
rij q̄rā ascēsiōes grad^{us} ascēdētis in orizōte. 48. graduū: 7 inuenio. 245. gra-
dus. 55. minuta. Deinde querā ascēiones gradus Jouis in eodē horizōte
obliquo. 7 inuenio. 275. gradus: 7 27. minuta: subtrahā ascensionē gradus
ascendētis ab ascēsiōibus gradus Jouis: 7 remanēt. 29. gradus. 32. minuta
q̄ est distātia Jouis ab ascendēte. Deinde subtraxi ascēsiōes gradus oppo-
siti Jouis ab ascensionib^{us} gradus iouis: 7 residuū mediaui: 7 inueni. i. 7. gra-
9. minuta q̄ est medietas arcus nocturni gradus iouis. Deinde addidi ascē-
sionibus iouis. 60. gradus 7 puenērūt. 335. gradus. 27. minuta quos redu-
xi ad gradus equales in circulo obliquo: 7 inueni. i. 2. gradus 45. minuta aq̄-
rii. Et hec est radiatio regionis: seruauī itaq; eam. Deinde q̄siui ascensionē
gradus iouis in circulo directo: 7 inueni. 338. gradus. 2. i. minuta qb^{us} adde-
di. 60. gradus: 7 puenērūt. 398. gradus. 2. i. minuta. subtraxi vnam reuolutio-
nem. s. 360. gradus 7 remāserūt. 38. gradus. 2. i. minuta quos reduxi ad grad^{us}
equales in circulo directo 7 inueni. 50. gradus. 57. minuta aquarij: 7 hec est
radiatio circuli directi. Deinde subtraxi mino-
re radiationē de maiori 7 inue-
ni in differētia. 6. gradus. 48. minuta quā differentiā multiplicauī per distā-
tiam iouis ab ascendēte: 7 diuisi per medietatem arcus nocturni 7 inueni in
parte proportionali. i. gradum. 42. minuta. 47. secūda. quā subtraxi a radia-
tione regionis: q̄ illa fuit maior. Et remāserunt post subtractionē. i. i. gradus
2. minuta. i. 3. secūda aquarij: 7 ibi est locus radioꝝ iouis. ¶ Si autē velles
p̄icere radios versus dextrum tūc deberes videre distātiā gradus plane-
te ab angulo terre p ascēsiōes circuli directi quā inuenies subtrahēdo ascē-
siones gradus planete in circulo directo ab ascēsiōib^{us} angulī terre in circu-
lo directo. Et tūc ptē pportionalē duarū radiationū deberes addere radia-
tioni circuli directi si illa esset minor radiatōe regiōis: vel subtrahere si esset
maior. In nullo alio differt op^{eratio} nisi q̄ vbi p̄cepi addere ascēsiōib^{us}. 60. grad^{us}:
2c. dēs subtrahere. 60. 2c. ¶ Si autē gradus plāete cuius radios vis p̄iceres
fuerit inter gradū occidētis 7 gradū. i. o. dom^{us} op̄aberis cū gradu opposito
planete recte p eandē viā: sicut iam dixi inter ascendens 7 angulū terre. quā
do enim grad^{us} planete est inter gradum occidētis 7 mediū celi eius oppo-

situs gradus est inter ascendens et angulum terre. Et tantum distat gradus op-
 positus planete ab ascendente quantum gradus planete a gradu occidentis: id
 eadem est operatio: nec plus nec minus. Sed postquam compleueris operationes
 locus radioꝝ est locus oppositus illi loci quem inuenisti sicut tibi exemplificauit: quoniam
 planeta est in gradu occidentis. **C**Si autem contingat sicut sepe contingit quod gradus
 planete sit ante angulum: et locus ubi cadunt radij sui sit ultra angulum: sicut ubi gra-
 dus loci planete sit inter medium celi et ascendens et radij cadunt ultra ascendens. scilicet
 inter ascendens et angulum terre. Iste casus quasi frequenter contingit in radia-
 tione trina: et multotiens in quarta: et aliquando in sextili. Modus est iste si lo-
 cus planete cuius radios uis proijcere sit inter medium celi et ascendens et ra-
 dij sui debeant cadere ultra ascendens: uide distantiam planete a medio celi per
 modum prius dictum: et uide medietatem arcus diurni gradus planete per modum
 prius dictum: et serua utrumque. scilicet distantiam et medietatem arcus diurni. Deinde
 gradus ascensionis gradus planete in circulo directo. Quere et ascensionem gra-
 dus ascendens in eodem circulo directo. Deinde subtrahere ascensionem gra-
 dus planete ab ascensionibus gradus ascendens. Et quod remanserit serua: et
 uocetur pars radiationis circuli directi. Deinde quere ascensionem gradus pla-
 nete in circulo obliquo. et quere ascensionem gradus ascendens in circulo ob-
 liquo: et subtrahere ascensionem planete ab ascensionibus gradus ascendens: et
 quod remanserit serua et uocetur pars radiationis regionis. Deinde subtrahere
 partem radiationis minorem a maiori et remanet differentia quam multiplica per
 distantiam planete a medio celi et productum diuide per medietatem arcus diurni gra-
 dus planete et ueniet pars proportionalis quam adde parti radiationis circuli directi si
 fuerit minor parte radiationis regionis. uel subtrahere si fuerit maior: et quod uene-
 rit erit pars radiationis equata: quam si fuerit minor. 60. gradibus radij sextiles
 cadunt ultra angulum ascendens si fuerit maior cadunt ante angulum. Et si hec
 pars fuerit minor. 90. gradibus radij quarti cadunt ultra angulum. si maior cadunt
 ante angulum. Et si hec pars fuerit minor. i. 20. gradi. sicut est quasi frequenter ca-
 dunt radij trini ultra angulum. si fuerit maior. i. 20. cadunt ante angulum. Si igitur
 cadant radij ultra angulum subtrahere partem radiationis equatam a. 60. gra. pro
 radiatione sextili uel a. 90. pro radiatione quarta: uel a. i. 20. pro radiatione tri-
 na: et quod remanserit adde super ascensionem gradus ascendens in circulo obli-
 quo et quod prouenerit reduc ad gradus equales in circulo obliquo. et gra-
 dus signi qui exierit erit locus radioꝝ. Si sciueris istam operationem scies di-
 rigere planetam existentem in una quadra ad locum existentem in alia quadra.
 Nunc modum non uidi expositum nec positum in aliquo libro. **C**Ut planius pateat quod
 dixi ponam in hoc exemplum. Pono quod gradus medij celi sit. i. 0. gra. cancri et sa-
 turnus sit in quarto gradu uirginis: et gradus ascendens in oriente obliquo in
 regione cuius latitudo est. 48. gradus sit. 7. grad. 59. minuta libere. Quasi
 ascensionem gradus medij celi in circulo directo et inueni. i. 90. gra. 53. minuta.
 Deinde quasi ascensionem gradus saturni in circulo recto et inueni. 245.
 gradus. 55. minuta. Subtrahi ascensionem medij celi ab ascensionibus gra-
 dus saturni et remanserunt. 55. gradus. 2. minuta: quod est distantia saturni a medio celi.
 Deinde subtrahi ascensionem gradus saturni in circulo obliquo ab ascensio-

nibus gradus oppositi in eodē circulo obliquo z remāserunt. 207. gra. 3. minuta: z hic fuit arcus diurnus gradus saturni quē mediavi z inveni. i o i. gra. dus. 3 i. minuta. 30. fa que est medietas arcus diurni gradus saturni. Subtra xi ascensionē gradus saturni in circulo directo que fuerūt. 245. gra. 55. mi nuta ab ascensionibus gradus ascendētis in eodem circulo directo q̄ fue rūt. 277. gra. i 9. minuta z remāserūt. 3 i. gra. 24. minuta q̄ fuit pars radiatio nis circuli directi. Deinde subtraxi ascensionē gradus saturni in circulo ob liquo q̄ fuerūt. 144. gra. 277. minuta ab ascensionibus gra. ascēdētis in eodē cir culo obliquo que fuerūt. i 9 o. gra. 53. minuta: z remāserunt. 46. gra. 26. mi nuta que fuerūt pars radiationis regionis siue circuli obliqui: vidi qd̄ pars radiationis circuli obliqui fuit maior parte radiationis circuli directi. Sub traxi ergo minozē de maiori z remāserūt. i 5. gradus. 2. minuta que fuit diffe rentia duarū partium quā multiplicavi p̄ distantā saturni a medio celi z di uisi p̄ medietatē arcus diurni gra. saturni. z exierūt. 8. gra. 8. minuta. 59. fa z hec fuit pars proportionalis differentie quā addidi supra partē radiatio nis circuli directi z prouenerunt. 39. gra. 32. minuta. 59. fa. Isti sunt gradus ascensionum qui fuerunt in figura a saturno vsqz ad gradum ascendētem: z quia fuerūt pauciores qz. 60. sciui qz radij sextiles saturni in hac figura ce ciderunt. vltra gradum ascendētem. Subtraxi ergo hos gra. a. 60. pro radia tione sextili. z remāserūt. 20. gradus. 27. minuta. i. fm: quos addidi super as censionē gra. ascēdētis in circulo obliquo qui fuerunt. i 9 o. gra. 53. minu ta: z prouenerunt. 2 i i. gradus. 20. minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo obliquo z inveni. 22. gra. 54. minuta. 52. fa libere ibi fuerūt radij sexti les saturni in proposito exemplo fm̄ hunc modum debet fieri in alijs angu lis. Et hec de radiationibus sufficiant.

Abent etiam quinqz planete in uno quoqz signo terminos. ^{Pri^o auctor de}

terminauit de tribus dignitatibus eēntialibus planetaz. In ista parte auctor determinat de quarta dignitate essentiali quā habent planetæ in signis. Et diuidit in duas ptes: qm̄ in p̄ma parte ponit terminos planetaz. In secūda parte soluit quādam cōtrauersiā q̄ est inter aliquos de triplicitatibus z terminis. Secūda ps incipit ibi. Quidā p̄ponūt. Prima ps diuidi pōt in duas ptes: ita qz p̄mo incipit tractare de terminis planetaz lraliter. Secūdo ponit tabulā de ipsis terminis. Secūda incipit ibi: pp̄ diuersitatē eorū. dēz. Dic̄ p̄mo qz qnqz planete. s. Saturnus Jupiter Mars Ven^o z Mercuri^o hnt terminos dispositos p̄ diuersos gra. Et p̄mos termin^o ē Jouis a p̄ncipio arietis vsqz ad finē sexti gra. eiusdē. Et a p̄ncipio septimi gra. eiusdē arietis vsqz ad finē i2. est termin^o Veneris. Et a p̄ncipio. i 3. gra. vsqz ad finē. 20. est termin^o Mercurij. Et a p̄ncipio. 2i. vsqz ad finē. 25. est terminus Martis. Et a p̄ncipio. 26. vsqz ad finē Arietis est termin^o Saturni. Postea dic̄: z qz isti grad^o sūt diuersi: ita qz non uadūt equaliter nec fm̄ ordinē planetaz graue esset eos tenere in memoria: ideo posuit eos eo in tabula fm̄ qz videtur in littera.

Quidā preponunt triplicitates ter^{mis.}

Soluit q̄dā contrauerſiā que est iter ſapientes de triplicitatib⁹ ⁊ terminis. Et dicit qdā p̄ferūt triplicitates terminis. Et qdā p̄ferūt terminos triplicitatib⁹. Soluit iſtā p̄trauerſiā ⁊ dicit qd dñi triplicitatū ſunt fortiores q̄ſtum ad nu- tritionē puerozū: q̄ in natiuitatib⁹ ſignificāt nutritionē ⁊ ab eis accipiſ ſignifi- ficatio vtrū puer ſit vitalis aut nō. Dñi aut̄ terminoz ſunt fortiores in directi- one: q̄ dū dirigit gradus aſcēdēs alicui⁹ natiuitatis dirigit ad terminos for- tunarū ⁊ infortunarū, ⁊ dñs termini illi⁹ vocat̄ diuiſor vel diſpoſitor q̄ſdin- durat directio in illo termino: ⁊ ſi fuerit ibi aliq̄ planeta vel radij ei⁹ erit p̄ti- cepſ. De hoc diſfuſi⁹ dicit̄ in ſequētib⁹ dño p̄cedēte. ¶ Notādū eſt hic de ter- minis qd diſcordia fuit iter ſapientes antiquos de terminis. Et fuerūt tres opi- niones famoſe de terminis. quarū vna fuit indoꝝ. alia egyptioꝝ. tertia caldeoꝝ. Ptoleme⁹ in. 2. 18. p̄poſitione p̄me p̄tis q̄drupartiti magis approbat termi- nos egyptioꝝ ⁊ dicit ſe inueniſſe vnū librū de terminis antiquū qui p̄ uetulta- te erat p̄io maiorī pte fact⁹. Et ille cōcordabat cū terminis egyptioꝝ: ⁊ in il- lo libro ſumma graduū terminozū cuiuſlibet planete erat tā⁹ quāt⁹ numer⁹ annozū ſuoz maiorz quos dant in natiuitatib⁹. Verbi gr̄a: anni maiorz ſa- ſturni ſunt. 57. añi. Jouis. 79. Martis. 66. Veneris. 82. Mercurij. 76. ⁊ oēs iſti collecti faciūt. 360. Si volueris hoc experiri. cōputa gradus oīum termi- noꝝ alicui⁹ planete: verbi gr̄a Jouis: ⁊ inuenies numerū annoz ſuoz ſc̄i- licet. 79. ⁊ ſic de alijs. Haly in cōmēto. 206. p̄poſitionis p̄me p̄tis q̄drupartiti dicit. Illi de egypto fuerunt ſapientes magici qui fuerunt ab antiquo tpe. naz iſti fuerūt ſtudij ⁊ exercicij magni in ſciētijz ⁊ ſapientijz oībus de q̄bus hō ſe- iurare pōt. Et ſcim⁹ hoc per chronicas ſapientū antiquoz ſm qd loqueban- tur de ipſis ⁊ per ea que de ſuis operib⁹ remāſerūt a multis milib⁹ annoz: vſq̄ ad hodiernā diē. Tñ ego dico illud qd ego vidi de vna experiētia q̄ inue- ni in loco qui dicit⁹ eſt oculus ſolis: qd in modico tpe miracula magna vidi. hec ſunt verba Haly. de experiētia aut̄ tacet. In cētuloquo in cōmēto illius p̄ poſitiōis vultus hui⁹ ſeculi. dicit̄ vnā experiētia de ſigillo ſcorpionis facto in lapide ſm qd pōt ibi videri: ⁊ qui voluerit videre ibidē videat.

Facies autem ſignozū. ^{Dic determinat de} gnta dignitate ⁊ vl-
tima eēntiali q̄z hñt planete in ſignis q̄ vocat̄ facies. Et pōt diui-
di in tres ptes: qm̄ in p̄ma pte ponit diuiſionē ⁊ ordinationē facie-
rum. In ſecunda pte docet iuenire facies per numeros. In tertia
pte ponit de eis tabulā. Sc̄da pars ic̄ipit. Cū habueris grad⁹ in alquo ſigno.
Tertia eſt in fine vbi ponit̄ tabulā. Dicit qd q̄libet ſignū diuidit̄ in tres ptes
eq̄les q̄ vocant̄ tres facies ⁊ q̄libet facies eſt ex. 10. gradib⁹. Et ic̄ipit̄ iſte ſa-
cies a p̄ncipio arietis ⁊ p̄cedūt h̄z ordinē ſignoz ⁊ planetaz. ita qd p̄ma facies
eſt martis. ſ. p̄mi. 10. gradus. ſc̄da facies arietis. ſ. 10. gradus ſequētes ſunt ſo-
lis qui ſuccedit̄ marti in ordie ſphaeraz. Etia eſt veneris q̄ ſuccedit̄ ſoli. Et p̄-
ma facies tauri eſt mercurij que ſuccedit̄ veneri. Secūda lune que ſuccedit̄
mercurio. Tertia ſaturni. Et p̄ma geminoꝝ Jouis. ⁊ ſic ſecūdam hūc ordinē

vsq; ad finē signoz. Postea docet iuenire per numeros cui⁹ planete sit aliq; facies. Et dicit cū habueris gradū alicui⁹ signi z volueris scire cuius planete facies sit in illo gradu cōputa numerū signozū a p̄ncipio arietis vsq; ad p̄ncipiū signi p̄positi: z multiplica illū numerum per tres: z cū numero p̄ducto adde facies cōpletas signi p̄positi: verbi gr̄a: si transierint. i. o. gradus completi adde vnitatē. Si. 20. completi adde duo. Deinde a toto numero subtrahē. 7. quotiēs poteris. z qd̄ remāserit computa a marte p̄m ordinē planetaz. z vbi numerus finit⁹ fuerit sequēs planeta est dñs faciei quesite: verbi gratia pono qd̄ habeam. 15. gradus leonis volo scire cuius facies sit. 15. gradus leonis scio q; a p̄ncipio arietis sunt. 4. signa completa. multiplicabo ergo 4. per. 3. z erunt. 12. Et scio q; de leone transiuit vna facies completa: iō addā vnum z erunt. 13. facies cōplete a p̄ncipio arietis. subtrahā inde septē z remanēt. 6. Dabo. p̄mam vnitatem marti. secundam soli. tertā veneri. quartā mercurio. q̄ntam lune. sextam saturno. Erit ergo facies sequēs que non fuit completa Jouis. Postea ponit tabulam cuius opus facile est. Queres enī nomē illius signi cui⁹ dominū faciei queris z inuenies in directo quis sit dominus p̄me faciei z q̄s secūde z quis tertie.

¶ Quia auxiliante deo.

Postq; auctor de terminauit de di...

gnitatibus planetarū in signis. In ista pte determinat de fortitudinibus quas habēt in istis dignitatib⁹. Et pōt diuidi in duas partes: qm̄ in p̄ma pte ostendit quot fortitudines hēat planeta in q̄libet dignitate. In s̄ca pte cōparat istas dignitates ad res sēfibile. Sa est ibi: vñ qdā de hac re. P̄ma pars pōt diuidi in duas: qm̄ p̄mo continuat se ad dicēda. So p̄sequitur ibi: nā dñs dom⁹. Dicit q; adiuuāte deo cōpleuit de dignitatib⁹ planetaz in signis. mō vult ostēdere quot fortitudines hēat q̄libet in ipsi⁹ dignitatib⁹. Postea dicit q; dñs dom⁹ hēt qnq; fortitudines. dñs exaltatiōis hēt q̄ttuor. dñs triplicitatis hēt tres. dñs termini duas. dñs faciei vnā. Postea replicat illā p̄trouersā de terminis. Et ponit cōparationē in dignitatib⁹ planetarū dicēs q; qdā de dignitatib⁹ planetarū fecerūt talē cōparationē q; planeta existēs in sua domo est s̄llis viro existēti in domo atq; dñatiōe sua. Et planeta in exaltatiōe sua est s̄llis viro i regno atq; gloria sua z patet in littera. Ex ista littera pōt notari si aliq; planeta patiat magnū ifortuniū in domo vel exaltatiōe sua hoc est multū detestabile. sicut multū eēt detestabile si rex. vinces res in p̄prio regno suo z in fortiori loco regni sui. Jō qm̄ iularia eclypfant in p̄p̄ijs domibus vel exaltationib⁹ suis hoc est malum signum.

¶ Equuntur has figure signorum.

Pr̄ius auctor determinauit de dignitatib⁹ planetarū in signis z de fortitudinib⁹ q̄s hnt in istis dignitatib⁹. In ista pte determinat de figuris siue formis ipsoz signoz hoc est ostendit nobis que signa hnt formas humanas: z que hnt formas alioz animalium. z manet indiuisa. Dicit qd̄ quedā signa dicunt rōnalia. illa quozum imagines sunt figurate ad imagies hominū. Et illa sunt gemini virgo aquari⁹ libra z medie.

tas p̄ma sagittarij. ⁊ ista dicuntur habentia pulchras voces. Et virtus eorum est maior cum fuerint in oriēte. Et quedā ex signis dicuntur habētia halas. s. gemini virgo ⁊ piscis. Quedā ex eis dicuntur quaprupedia. s. sagittarius leo aries taurus ⁊ capricornus. Et eorū quedā sunt domestica. s. illa que sunt figurata secundum figuras animalium domesticorum. Et hec sunt aries taurus ⁊ capricornus. Et eorum virtus magis apparet cum fuerint in meridie. Virtus autē virginis capricorni ⁊ aquarij magis apparet cum fuerint in septentrione. Et quedam ex signis videntur vitiosa ⁊ turpia ⁊ tortuosa. s. aries taurus cancer scorpions ⁊ piscis. ⁊ virtus eorum magis apparet in occidēte. Quedā vero sunt sterilia. s. gemini leo virgo. Et quedam dicuntur habentia paucos filios. s. aries taurus libra sagittarius capricornus ⁊ aquarius. Et quedā ex his signis sunt multum luxuriosa. s. aries ⁊ taurus leo ⁊ capricornus. Et quedam dicuntur multum filiorum scilicet cancer scorpions ⁊ piscis. Et quedam ex signis dicuntur habentia dimidiam vocem: illa scilicet que habent vocem animalium balantium rugientium ⁊ mugientium: vt aries taurus leo capricornus ⁊ vltima pars sagittarij. Quedam ex signis dicuntur carentia omnino voce. s. illa que figurantur secundum imagines animalium carentium voce: vt cancer scorpions ⁊ piscis. Haly abenragel breuiter expedit se de formis signorum dicens. Signorum alia sunt in forma hominum. Alia in forma bestiarū. Alia in forma bestinglorū. Alia in forma reptilium. Que sunt in forma humana sunt gemini libra aquarij virgo. In forma bestiarū aries taurus capricornus ⁊ sagittarij. In forma bestinglorū. s. animalium rapatum. leo. In forma reptilium cancer scorpions ⁊ piscis.

H unum quodque signorum habet propriam significationē. ^{Pr^o auc^o}

tor determinauit de figuris signorū. In ista pte ostēdit nobis quid habēt signa ex membris hominum: ⁊ ex regionibus ⁊ ex planetis. Et pōt diuidi in duas ptes: quoniam in p̄ma parte facit quod dictum est. In secunda determinat de doloribus planetarum in signis. Secunda incipit ibi. Et signa dem planete significauerint dolorem. Pr̄ma pōt diuidi in .iij. partes secundū q̄. .iij. sunt signa. Clarū est qd̄ dicit in littera excepto q̄ nomina regionū nō sunt nobis nota. Et Notandū est hic qd̄ Ptolemeus diuidit totā terram habitabilem in q̄tuor ptes. Et secundū diuisionem Ptolemei imaginari pōt vna linea transiens ab oriēte in occidēte per mediū habitationis ita qd̄ ista linea diuidat partem meridionalem a septentrionali. Et dicit haly q̄ ista linea distat ab ægnoctiali per 36. gradus. ⁊ secundū hanc diuisionē distat ab vltima habitatione in septentrione per 30. gradus vel circa: ita quod tota latitudo continet 66. gradus. Et tāta est distātia ægnoctialis vsq; ad circulū arcticū: imo est 66. gradus. 26. minuta: ⁊ 30. s̄a. Ideo dicit haly vel circa. Et dicit quod infine istius linee versus occidentes est passagiū herculis. Et hoc est vnde transitur in hispaniam ⁊ est mare ibi strictū quod existens in vno littore potest videre existētē in alio. Et sunt ibi tres isule quā vnā vidēt trāsētes in hispaniam per

terrā occidētis. Et stat in ea idolū tenēs in manu clauēs ad demōstrandum
 q̄ vltra locum illū nō sit habitatio. Et in quilibet duarum aliarum insularū stat
 idolū sc̄dm eūdē modū. Et in pte oriētali in fine linee p̄dicte stat idola eodē
 dem modo tenentia clauēs z demōstrantia quod non sit vltra illum locū ha-
 bitatio versus oriētē. Dicit Haly q̄ Hercules posuit ista idola in signum q̄
 ipse acquisuerat totū mundum. Longitudo linee p̄dicte sc̄dm q̄ dicit Haly
 est 180. graduū. His visis s̄m sententiā Ptolemei imaginef ista linea diuidi p̄
 medium ita qd̄ remaneāt. 90. gradus versus oriētē: z alijs. 90. versus occidē-
 tem. Et imaginef transire vna linea per polos mundi per mediū diuisionis li-
 nee supradicte ita videlicet q̄ transeat per mediū terre habitabilis sc̄dm la-
 titudinem. P̄ma autē linea dicebat transire per mediū terre habitabilis
 s̄m longitudinē. Patet itaqz q̄ due linee supradicte que diuidunt totā terraz
 habitabilem in q̄tuor ptes cōiungunt in loco intersectionis linearū qui est
 punctus in medio terre habitabilis. Hac diuisiōe intellecta facile est videre
 sniam. Ptolemei in p̄titiōe signoz z terrarū. Dicit itaqz Ptoleme⁹ q̄ hec tria
 signa aries leo z sagittarius que faciūt p̄mam triplicitatem p̄tinēt ad q̄rtam
 ptem terre habitabilis que est iter septentrionē z occidēs. z illā q̄rtā gubernat
 Jupiter eo q̄ est septentrionalis: z mars hēt p̄ticipationē cum eo: qz p̄tinēt ad
 ptem occidētalē. Et tria signa triplicitatis secūde. sc̄aurus virgo capricornus
 p̄tinēt ad ptem que est inter meridiem z oriēs: z gubernat ipsam venus: qz
 est meridionalis. z hēt p̄ticipationē cum ea saturn⁹ qm̄ ad ptem oriētalem
 p̄tinēt. Et tria signa triplicitatis tertie. sc̄gemini libra z aq̄rius p̄tinēt ad ptem
 que est inter oriēs z septentrionē: z gubernat ipsam saturn⁹ eo q̄ pertinet ad
 oriēs z habet p̄ticipationē cum eo Jupiter eo q̄ pertinet ad septentrionem.
 Et tria signa triplicitatis quarte. sc̄cancer sc̄orpio z piscis p̄tinēt ad partem
 que est inter meridiē z occidēs. z gubernat ipsam mars: qz pertinet ad occi-
 dens. z habet p̄ticipationem cum eo ven⁹. Ex predictis poterit qlibet conie-
 cturare ad qd̄ signum p̄tineat qlibet terra. Sciēt enim per longitudines z la-
 titudinē regionis de qua q̄rta sit. Verbi gratia: ois terra cui⁹ latitudo est ma-
 ior. 36. gradibus. z lōgitudo ei⁹ ab occidēte min⁹. 90. gradib⁹ fuerit est de q̄r-
 ta septentrionali occidentali z sic de alijs suo modo. Cognita igitur quarta in
 qua est terra tua scis quod vnum signum ex tribus signis triplicitatis illius
 q̄rte respicit illā terraz. z poteris scire quod ex illis tribus respiciat eā per mo-
 res z cōsuetudines hoimū habitatiū in ea. Verbi gr̄a: scis q̄ terra christiano-
 rū est in pte septentrionali occidentali scio quod aries leo z sagittarius dñatur
 sup ipsam. Et si velim scire supra q̄z pte eius dñat qd̄libet istoz signozū respī-
 cio ad mores z cōditōes hoimū cum qbus signis magnis cōcordāt. Constat
 autē q̄ romani sunt famosiores z nobiliores istius q̄rte z ideo continēt vt at-
 tribuat eis signū nobilius inter hec tria. z hoc est leo domus solis. Constat et̄
 q̄ almani sunt homines iradūdī z furiosi de natura martis: ideo cōuenit vt
 attribuat eis aries domus martis. Constat et̄iaz q̄ hispani sunt boni milites
 exercitij magni in armis: ideo cōuenit vt attribuat eis sagittari⁹ qd̄ est signū
 militariū z belloz. Et hanc p̄titionē ponit Ptoleme⁹ in littera in secunda par-
 te quadripartiti. Dicit enim sic z p̄uincie cū ariete cōcordātes sunt terra b̄i-

tāne ⁊ terra de salacia. Credo q̄ deberet dici de scalauia ⁊ germāia. Et q̄ cō-
cordat cū leone sūt: italia: gallia: apulia: ⁊ cecilia. Et Haly dicit ibi: q̄ hī sūt ter-
mīa rome. Et q̄ cōcordat cū sagittario sunt terre de turcia calciata ⁊ hispa-
nia. De p̄tite aliōꝝ signōꝝ cū alijs terris pax curo. Quia nec noīa eaz nec
p̄ditōes hoīuz sūt mibi nota nec faceret mibi aliqua vtilitatē s̄ scire. **C**Si q̄
aut cognoscat eas ⁊ uoluerit in eis morari applicet s̄m modū dcm̄ in trib⁹ si-
gnis p̄dict̄. Dicit Abrahā auenezre q̄ p̄mū clyma est capricorni ⁊ aq̄rij: ⁊ gu-
bernator eius est saturnus. Scdm̄ clyma est sagittarij ⁊ piscis ⁊ gubernator
ei⁹ est Jupiter. Tertiu clyma est scorpij ⁊ arietis ⁊ gubernator ei⁹ est Mars.
Quartū est leonis ⁊ gubeanator ei⁹ est sol. Quintū clyma est tauri ⁊ libe ⁊
ei⁹ gubernator ē uenus. Sextū est geminorū ⁊ uirgis ⁊ ei⁹ gubernator mer-
cur⁹. Septimū est cācri ⁊ gubernator ill⁹ luna. **A**brahā auenezre ponit cō-
ditiones nascentiū sub q̄libet signo ⁊ ē sn̄a sua ista. **Q**ui nat⁹ fuerit sub p̄ma
facie ariet̄ erit ruffus ⁊ sim⁹: v̄eter ei⁹ erit pu⁹ ⁊ strict⁹ carne extenuat⁹: hēbit
q̄ supra pedē sinistr̄ signū ⁊ in cubito man⁹ sinistr̄: ⁊ amici ei⁹ erūt plures ⁊
ipe odiet malū. **Q**ui hō nat⁹ fuerit sub s̄a facie ierit ei nigredo p̄chritudi fa-
ciei cōiuncta: cor⁹ ei⁹ tēpatū p̄ceps in irā aio occultas volūtātē malā: estq̄
alī cordis: inimici ei⁹ plures erūt. **Q**ui nat⁹ fuerit sub tertia facie ei⁹ erit ruf⁹
fus color ei⁹ ⁊ croce⁹ ē erit solitari⁹. **Q**ui nat⁹ fuerit sub p̄ma facie tauri erit
breuis stature: sui oculi magni: labia spissa: ⁊ hēbit signū in collo: ⁊ ē corde fe-
stin⁹: amici ei⁹ plures: ⁊ manerib⁹ delitiar̄ delectabit ip̄e. **N**at⁹ aut sub facie
ei⁹ s̄a: hēbit faciē rotūdā: v̄trē latū: oculos pulchros: ⁊ ei⁹ aīa volūtaria resq̄
cito p̄p̄det: ⁊ circa spatulas pilosus existet. ⁊ hēbit signū in lūbis. **E**t q̄ nat⁹
fuerit sub tertia facie pulchri coloris existet pulchre q̄ facie: ⁊ hēbit signū in
oculo sinistro: vir q̄ laboriosus erit. nec in mulierib⁹ fortunat⁹ existet. **Q**ui aut
nat⁹ fuerit sub sine hui⁹ signi erit carēs testiculis naturalr̄ ⁊ sine vel hermos
frodit⁹. **Q**ui nat⁹ fuerit sub p̄ma facie gemioꝝ erit pulchri corpis ⁊ decētis:
⁊ oculoꝝ ⁊ piloꝝ: hēbit signū in capite vel in oculis. **V**isus ei⁹ acut⁹ minime ē
fracūsus eritq̄ laborator ⁊ cū mulierib⁹ minime fortunat⁹ existet. **E**t q̄ nat⁹
fuerit sub sc̄da facie erit breuis stature ⁊ niger ⁊ sup̄ eius cubitū signū nigres-
dinis: eiusq̄ v̄ba pulchra ⁊ dulcia. **N**atus sub tertia facie nimīū hēbit oculoꝝ
paruos: eritq̄ vir suspicator ⁊ leuis: ⁊ loquet v̄ba irratōabilia: eritq̄ mēdax.
Qui natus fuerit sub p̄ma facie cancri erit corpe ⁊ pilis decens: sup̄cilia ei⁹
erūt stricta naresq̄ longe ⁊ spatulē late: ⁊ habebit signū in cubito dextro: aut
eius brachio: ⁊ aīa eius bona: amici eius plures: eritq̄ sciens ⁊ ingeniosus.
Qui natus fuerit sub sc̄da facie: erit color eius rubeus breuisq̄ stature: carēs
barba: ⁊ habebit signū in oculis. **Q**ui sub tertia facie nat⁹ fuerit erit crassus
breuisq̄ stature: ⁊ habebit multitudinem piloꝝ in sup̄cilijs. **Q**ui nat⁹ fuerit
sub prima facie leonis erit pulcher corpore: ⁊ facie: ⁊ color vultus eius erit
rubeus albo cōmixtus: oculi eius cōmixti: pectus rectum: ⁊ crura sua patiē-
tur morbū in parte sup̄iori: ⁊ erit cognitus inter gentes: ⁊ simplex imixtus
q̄ cōsortio regum. **Q**ui natus fuerit sub secunda facie erit pulcher: pectus
eius erit latum: testiculi ⁊ crura gracilia: eritq̄ honoratus inter familiam ei⁹
ac alī cordis. **N**atus autem sub tertia facie erit aliquantulum breuis sta-

ture eritq; color ei⁹ alb⁹ roseo pmixtus: eius vox vehemens amas mulie-
res: z habebit plenitudinē amicoꝝ z morbos plures sustinebit. Qui nat⁹ fue-
rit sub p̄ma facie virginis erit decentis stature: erit corpus ei⁹ erectū z pul-
chriū: erit sciēs z act⁹: eius capilli crispī: z erit diligēs iusticiā: eius vox vehe-
mens: sterilis exister: aia eius bona: facies pulchra: eritq; scriba z bene doc-
tus. Qui aut natus fuerit sub secūda facie erit pulchre apparētie: ocli ei⁹ par-
ui: nasus eius pulcher: eritq; disciplinabilis z simplex p̄uoluntariū corde
diliget laudari. Nat⁹ sub tertia facie erit pulcher aspectu p̄ceptibilis discipli-
ne: veri sensus ac simplex z sapiens. Qui nat⁹ fuerit sub p̄ma facie Libe: erit
pulcher facie: z in ei⁹ capite vlnera icrūt: eritq; laborator z simplex ac discipli-
nabilis. Nat⁹ sub secūda facie erit pulchrū vultus z inerit ei ipedimētū in ocu-
lis: estq; corde p̄uoluntariū. Natus sub tertia facie erit pulcher z erit cogni-
tus z honorat⁹ inter gentes ipsi⁹. Et qui fuerit natus sub sine signi huius erit
nulli⁹ sexus aut vtriusq; Qui fuerit nat⁹ sub p̄ma facie scorpionis parū pul-
cher exister: z habebit signū in capite: z pect⁹ eius erit latū. Et habebit signū
in pede sinistro vel in manu dextra estq; hō castigationis bonaq; discretionē
plen⁹ ac in loquela festinus. Natus sub secūda facie caput ei⁹ erit magnum:
existerq; modice pulchre figure. z habebit signum in genu z dorso: z erit hō
discipline verba sua multiplicās. Qui natus fuerit sub tertia facie erit breuis
stature oculi eius cōorti appetēs comēdere amas mulieres. Qui aut natus
fuerit sub sine huius signi aut erit nullius aut vtriusq; sexus. Qui natus fue-
rit sub p̄ma facie sagittarij erit pulchre speciei: decor⁹ aspectu recte stature:
diligēs bonū: regib⁹ ac magnatibus se cōmiscēs. Nat⁹ sub secūda facie corp⁹
habebit cōdecē a facies tñ eius crocea supcilia cōpressā z hēbit signum in pe-
ctore. Nat⁹ sub tertia facie erit longus: pulcher facie: oculi eius vt murilegū
pect⁹ latū: z habebit signū in sinistro crure. Qui sub p̄ma facie capricorni na-
t⁹ fuerit erit corpus suū cōdecēs: pectus latū: z hēbit signū nigrum in cubito
erit astutus disciplinabilis simplex z p̄uoluntari⁹. Natus sub secūda facie pul-
cher: hēbit nares longas: oculi ei⁹ pulchri: voluntās ei⁹ mala z iracūdus: est
hō sciētie. Natus sub tertia facie erit pulcher corpore: ei⁹ tñ facies citrina: z
in eius brachio sinistro erit nota vel in ipsius genu: festin⁹ in irā: despiciens
malū vel pugnās pro malo: diligēs mulieres: hō discipline diligēsq; sodales
Qui aut natus fuerit in sine huius signi erit filius adulterin⁹ z oino huic iest
signo minime in mulierū natiuitatib⁹ valere. Qui aut natus fuerit sub p̄ma
facie avariū erit corpore z facie formosus: z hēbit in pectore aut pede sini-
stro signū: eritq; hō disciplinabilis z sodales diligēs. Natus sub secūda facie
erit longus: facies eius erit rubea: z signum hēbit in dorso z sub eius cubito
eritq; oibus diebus suis in dolore. Natus sub tertia facie corpore pulcher:
statura brevis: facie roseus: z hēbit signum sab cubitis: z erit mulier amatōr.
Et qui sub sine huius signi natus fuerit diversificatus erit in eius figura atq;
in oibus suis operibus. Qui autem sub p̄ma facie pisciū origine traxerit: cor-
pus eius erit album: z facies similiter: pectus eius latū: barba pulchra: frōs
preclara: oculi eius magis nigri q̄ albi. Et forte aliquod membrum sibi desi-
ciat: diliget dormire: eritq; gulosus z ebriosus: z habebit signum sub cubito

burgo

libra

scorpij

sagittarij

capricorni

arij

piscis

vel in pede. Natus vero sub secunda facie erit brevis stature, decorus aspectu: barba nigra: pilosus: et erit ambulans in duritia cum filijs hominum. Natus sub tertia facie piscium erit aspectu preclarus: oculi eius pulchri erunt morbosus.

Si quidem planete. Prius auctor ostendit quomodo signa respiciunt membra humani corporis. In ista parte ostendit nobis qualiter planete respiciunt membra corporis humani in ipsis signis. Et potest pars dividi in .xii. partes secundum .xii. signa. ubi partes incipiunt patet. Prima pars dividi potest in duas: quoniam primo proponit. Secundo persequitur ibi in ariete. Dicit primo quod si aliquis planeta significaverit aliquam infirmitatem siue debilitatem in corpore humano habebit in quolibet signo membrum proprium in quo erit illa infirmitas. Et quia ita est convenit tractare de doloribus planetarum in signis. Et incipit ab ariete procedendo secundum successione signorum et planetarum. Quod dicit auctor planus est in littera. Ad evidentiam unius partis pono unum exemplum. Pono quod in aliqua natiuitate saturnus significaverit nato debilitatem alicuius membri et sit saturnus in ariete. Dico quod illa debilitas vel infirmitas erit in pectore. Et si saturnus sit in tauro erit illa infirmitas in ventre et sic intelligas de ceteris signis. Pono et quod mars in natiuitate intelligas de reuolutione annorum nativitate significaverit vulnerationem et sit mars in ariete erit vulnus in capite. Si in tauro erit vulnus in collo: sic de ceteris signis et planetis intelligas. Ptolemeus vult quod membra in quibus cadunt morbi et impedimenta accipiuntur a figura celi in hora natiuitatis vel reuolutionis. Dicit enim in .74. propositione centiloquij cum fuerit mars in ascendente alicuius natiuitatis erit cicatrix in facie vel capite nati. Dicit enim Baly quod caput est ascendens et secundum hoc collum est secunde domus, brachia tertie domus et sic secundum ordinem domorum secundum quod dictum fuit de signis. De hac materia diffusius loquitur domino concedere in capitulo sexte domus.

Sunt quoque in uno quoque signo. In ista parte auctor determinat de quibusdam specialibus proprietatibus planetarum que sunt in diversis gradibus circuli signorum et sunt sex. sunt enim ibi quidam gradus masculini et quidam feminini. Et sunt ibi quidam gradus lucidi et quidam tenebrosi. Etiam sunt ibi quidam gradus qui dicuntur putei. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur azemena. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur augmentantes fortunam. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur consortes. Et secundum hoc ista pars potest dividi in sex partes: quoniam in prima parte enumerat gradus masculinos et femininos. In secunda parte enumerat gradus lucidos et tenebrosos et fumosos. In tertia parte enumerat gradus qui dicuntur putei. In quarta parte enumerat gradus qui dicuntur azemena. In quinta parte enumerat gradus qui dicuntur augmentantes fortunam et gradus sublimitatis. In sexta parte enumerat gradus qui dicuntur consortes. Prima pars incipit in principio. Secunda incipit ibi: et in unoquoque horum signorum. Tertia incipit ibi: in signis sunt gradus. Quarta ibi: et sunt in si

gnis quidam gradus. Quinta ibi. 7 in circulo. Sexta ibi: 7 oēs duo gradus. Prima pars potest diuidi in duas partes: quoniam in prima parte incipit enumerare gradus masculinos 7 femininos litteraliter. In secunda parte ponit tabulā de eis. Quid dicit patet in littera. Postea dicit q̄ sunt qdā gradus in circulo qui dicuntur lucidi 7 qdam tenebrosi: 7 qdā fumosi 7 quidam qui vocantur vacui. Et incipit primo eos enumerare. Et deinde ponit de eis tabulā 7 patet, postea dicit q̄ sunt in circulo qdam gradus qui dicuntur putei. 7 enumerat illos omnes in littera. 7 qdam libri habent tabulam de eis factam. Deinde dicit q̄ in signis sunt quidam gradus qui dicuntur azemena. Et dicit q̄ azemena est quedam debilitatio corporalis vt est cecitas vel surditas vel aliqd talium vel amissio membri. Juxta quod notandum q̄ dicit Haly Abenragel in pmo capitulo domus sexte libri sui de natiuitatib⁹. Quando pars azemena fuerit in p̄tione ascendentis 7 luna iuncta cum ea vel dominus ascendentis significat: q̄ azemena erit in illo membro nati quod cadit in partitione illius signi. Notandum est etiam q̄ si sol in natiuitate alicuius fuerit in gradu azemena erit debilitatio in oculo dextro si luna erit in sinistro. Postea dicit q̄ sunt quidam gradus in circulo qui dicuntur augmentantes fortunam 7 enumerat eos in littera. Juxta quam partem notandum est quod Haly dicit in commeto. 229. propositionis prime partis quadripartiti scire te conuenit q̄ gradus augmentantes fortunam sunt gradus exaltationis solis 7 planetarum fortunarum. sicut. 19. arietis. 3. tauri. 15. cancri. 27. piscium. Similiter sunt illi in quibus adiunguntur termini fortunarum: sicut. 13. sagittarij 7 13. piscium. 7 sunt etiam gradus terminorum fortunarum. Et gradus in quibus sunt stelle fixe de natura fortunarum. Et econtrario in quibus sunt stelle de natura infortunarum. Et postea dicit q̄ omnes duo gradus qui sunt eiusdem longitudinis a capite signorum mobilitum sunt eiusdem fortitudinis. Et dicuntur consortes sicut. 20. gradus capricorni. 7. 10. gradus sagittarij. Isti eni duo gradus equaliter distant a capite capricorni. 7. 20. libe. 7. 10. virginis equaliter distant a capite libe. Et. 20. cancri 7. 10. geminorum equaliter distant a principio cancri. 7. 20. gradus arietis. 7. 10. piscium equaliter distant a principio arietis. Ptolemeus dicit. 229. propositione prime partis. Astrologi ceteri multum locuti fuerunt de gradibus 7 diuiserunt eos in gradus lucentes lubricos 7 fumosos. Et sunt ex eis azemana: 7 sunt ex eis putei. Et locuti fuerunt de alijs multis sicut inuenies per multos libros astronomie. Et si hoc inuenerunt experientia bonum est q̄ operis per hoc. Et forsita si eis accidit q̄ aliquis planeta vel stella fuit in gradu vel eius radius 7 fecit fortunam ceciderunt q̄ gradus hoc fecerit. Et siquidem ita est conuenit vt te mutes de vno gradu in alium. Et hic finem imponamus nostre rationi. Videtur per istam litterā q̄ Ptolemeus non multum approbat gradus augmentantes fortunam 7c. Dicit enim si ita est conuenit vt te mutes de vno gradu in alium. gradus eni dicuntur lucidi vel tenebrosi propter stellas fixas ibi existentes. Et vult Haly secundam q̄ preallegatū fuit q̄ gradus dicuntur augmentantes fortunam in quibus sunt stelle de natura fortunarum. Constat autem q̄ stelle fixe mutant loca sua respectu zodiaci none sphaere. Ex illa littera Ptolemei po-

test trahi q̄ iudicia debent fieri secundum nonam sphaerā z non secundum
 octauā. Ex quo enim uult q̄ istos gradus oportet mutare: cōsequens est q̄
 grad⁹ sc̄dm quos debēt fieri iudicia non mutant. Albumazar in introducto
 rio suo p̄dit istos grad⁹. s. masculinos z femininos lucidos z tenebrosos z c.
 Et dicit ibi si planeta in natiuitate v̄l interrogatōe masculi fuerit in gradu ma-
 sculino uel in natiuitate feminine uel interrogatōe in gradu feminino erit cu-
 ius significatio fortior. De gradibus lucidis tenebrosis z famosis dicit si ce-
 ciderit planeta in gradu lucido: erit ei⁹ significatio fortior in significatōe ho-
 norum z significat pulchritudinem. Et si ceciderit in gradu tenebroso signifi-
 cat duritiem z tarditatem z horribilem rem z tenebrosam z malam. Et cum
 ceciderit in gradu fusco: uel ymbroso uel fumoso uel in gradu uacuo signifi-
 cat modicum horribile. Et si ceciderit planeta in gradu putei abibit eius pul-
 chritudo z aspectus z debilitat in significatōe sua. Fortune nāq; cuz cecide-
 rint in eos debilitant in significatōe eap. Mali v̄o cum ceciderint in eos des-
 bilitatur significatio eoz. Et fortassis significabit fortunā accidētalem p̄pter
 debilitatem eozū super malum. De gradibus augmētantibus fortunā dicit
 antiqui putauerunt q̄ in circulo erunt gradus augētes fortunaz. Et dixerūt
 q̄ planete cum nō fuerint in locis significatibus fortunā nati z fuerit luna v̄l
 pars fortune in his gradib⁹ aut fuerint ipsi gradus ascendentes augent for-
 tunam nati. Et si planete significauerint sibi casum. Isti gradus mouent euz
 in sublimitationem per aliquā quātitatē quodam motu. De gradibus subli-
 mitatis dicit. Quidam dixerūt q̄ cum ascendens fuerit aligs istoz gradūū
 aut fuerit sol in natiuitate diurna: aut luna in nocturna in quibusdam eozū
 z fuerit in loco optimo in figura. Et cum hoc significauerint planete radice
 natiuitatis fortunā p̄ducat natū ad sublimitatem z sedem nobilitatis z domi-
 nabitur terris z ciuitatibus: z possidebit diuitias multas.

¶ Quia auxiliante deo. Prius auctor de terminauit de eē
 circuli signoz essentiali. Sic determinat de esse accidētales ipsius.
 Et diuiditur in duas ptes: qm̄ primo cōtinuat dicta dicēdis. Sec-
 cundo psequitur ibi nam circulus signoz. Et illa diuidit in du-
 as ptes: qm̄ primo determinat de diuisione accidētales circuli signoz. Secundo
 determinat de pprietatibus z significationibus consequentibus ipsam diu-
 sionem: z incipit ibi: quarta autē ps q̄ est ab ascendente. Et illa diuidit in duas
 ptes: qm̄ primo ponit pprietates z significationes quartarum. Secdo ponit
 significatōes singulaz domoz: z illa incipit ibi: z vna queq; domoz. Primo
 dicit post q̄ cōpleuit esse essentialē circuli signoz. nūc uult tractare de eē acci-
 dentali ipsius. Postea dicit q̄ circulus figurat qualibet hora tali figura que
 diuidit in quatuor partes. quas diuidit circulus horizōtis z circulus meridia-
 nus. Et quelibet istarum quartaz diuidit in tres ptes equales fm̄ diuisionem
 signi ascendētis in circulo directo. Et hoc mō diuidit totus circulus in .12. p-
 tes que vocātur turres uel domus: cuius expositio est in canonibus tabula-
 tum. Intelligēdi sunt duo circuli magni trāseūtes p polos mūdi: quoz vnus
 est circulus meridianus: z alter circulus transiens p punctū zodiaci q̄ est in

contactu horizonis orientalis: et per punctum oppositum. scilicet qui est in contactu horizonis occidentalis intersecans circulum meridianum sup polos mundi. Isti duo circuli diuidunt totum celum in quatuor partes que quandoque inter se sunt equales quandoque inequales: ut plurimum tamen sunt inequales. Si enim principium Arietis vel principium libe fuerit in ascendente. Iste quartus est equalis. In omnibus autem alijs dispositionibus sunt inequales. Postea intelligatur portio circuli equinoctialis intercepta inter circulum meridianum et circulum traesentem per initium ascendente diuidi in tres partes equales. Similiter alia portio circuli equinoctialis que est ab ascendente usque ad inferiorem partem circuli meridiani. scilicet ad angulum terre intelligatur diuidi in tres partes equales. Deinde imaginentur circuli magni traescentes per diuisiones predictas et per polos mundi. tunc portio zodiaci intercepta inter quoslibet duos circulos primos est una domus. Hec est positio Ptolemei: et ista tenet ceteri. Est etiam alia imaginatio de domibus quam tenet Abrahamus auenezre. Et imaginatur transire circulos per diuisiones equinoctialis: et per intersectionem circuli meridiani et horizonis in parte septentrionis. Ista via communiter non tenet: ideo non curo eam multum explanare. Inuenire autem principia. id est domorum per astralabium non est difficile: imo leue. cuius doctrinam hic interponere esset longum et superfluum cum in canonibus astralabij fuerit posita sufficienter. Qui autem voluerit domos equare per tabulas in canonibus tabularum primi mobilis: et doctrinam completam inueniet. Deinde dicit auctor: principium huius diuisionis est ascendens cuius initium est in puncto hemispherij ex parte orientis. Deinde de sequitur secunda domus: deinde tertia: et sic usque ad duodecimam.

Quarta autem pars. Dicit auctor ponit proprietates et significaciones circuli signorum consequentes diuisionem eius accidentalem. Et dicit quod quarta pars circuli que est ab ascendente usque ad medium celi scilicet id est domus a i. et i. o. dicitur quarta orientalis masculina adueniens. Et significat initium vite et vocatur puerilis sanguinea. Et alia quarta est a medio celi usque gradum occidentis scilicet 9. 8. et 7. domus dicitur meridiana feminina recedens a nobis: et significat mediam etatem que vocatur perfectio iuuentutis: et vocatur estiuales et colerica. Tertia quarta que est a gradu occidentis usque ad angulum terre scilicet 6. 5. et 4. domus est occidentalis masculina accedens ad nos: et significat finem vite: et vocatur autumnalis melancolica: et est mediocris etatis. Quarta pars que est ab angulo terre usque ad ascendens scilicet tertia secunda et prima domus est septentrionalis feminina recedens a nobis: et significat quod accidit homini post mortem et quantum ad memoriam hominum scilicet utrum dicatur de ipso bonum vel malum. Et hec pars vocatur senilis flegmatica defectiua et hyemalis. Et est recte compatio quam auctor ponit hic sicut illa quam posuit in diuisione essentiali circuli. excepto quod addit hic quod significat initium et medium et finem vite: quod accidat homini post mortem eius. Postea dicit quod tota illa medietas que est a medio celi eundo per ascendens usque ad quartam domum vocatur medietas ascendens. Et alia medietas que est a quarta domo eundo per gradum occidentis usque ad medium celi vocatur descendens. Et tota medietas que

est sup terrā vocat̄ dextra: z illa que est sub terra vocatur sinistra. Deinde dicit q̄ prima domus z. 4. z. 7. z. 10. vocatur anguli. Et. 2. 5. 8. z. 11. vocatur succedentes angulis. 3. autem. 6. 9. z. 12. vocatur cadētes ab angulis. Deinde addit quoddā notabile: z dicit cū planeta fuerit in angulo vel in succedente dicitur p̄ficere: z si fuerit in eadentibus dicitur deficere.

Tunaqueqz istarum domorū.

Dicit auctor ponit significatōes pprias cuiuslibet. i. 2. domorū. Et tota ista ps pōt diuidi in quattuor: quoniā in prima parte ponit significatōes. i. 2. domorum quātum ad esse hoīum. In secunda parte ponit significatōes domorum quantum ad colores. In tertia parte ponit quasdam regulas que possunt dici amphibolici. In quarta parte docet eligere significatores. Prima incipit in principio. Secunda incipit ibi: significant: z. i. 2. domus coloris. Tertia ibi: z dicitur in significatōe domorum. Quarta ibi: z cum volueris scire planetam dominatorem rei. Prima pars potest diuidi in duodecim partes secundum q̄ ponit significatōes i. 2. domorum: z ubi incipiūt patebit. Primo dicit q̄ vnaqueqz domus significat aliqd de esse hoīum. Nam prima domus que incipit ab horizonte oriētali q̄ vocatur ascendens significat corpora hoīum z vitam: initia oīum op̄ez in interrogationibz z locutionibz z rumoribz z ceteris talibz. Et significat cogitationes querētis scilicet quod querēs h̄z in animo z significat principium vite. Et dominus triplicitatis prime domus. primus significat vitam z naturā nati seu interrogantis: z eius delectationes atqz volūtates quid diligat vel qd odio habeat: z qd boni vel mali accidat ei in initio vite. Et sc̄s dñs triplicitatis huius domus significat vitā z corpus z virtutē siue fortitudinē nati z medium vite. Tertius dñs triplicitatis significat idē q̄ socy z significat p se sinez vite. Ex ista l̄ra pōt colligi q̄ si p̄mus dñs triplicitatis huius domus fuerit fortior alijs duobz erit p̄ma ps vite melior: z sic d̄ alijs duobz intelligas. Circa istā domū q̄dam sunt notāda. Notādū est p̄mo de intētiōe q̄rētis qd dicit Ptolemeus in. 94. ppōne cētilogi. Locus fortioris significatois in ascendēte ē id qd est in aīo interrogantis. Itē cū volueris scire intētiōne q̄rētis: vide q̄ planetay hēat plures fortitudis in ascendēte in illa hora qñ venit ad te aīo interrogantis: vide in qua domo ex. i. 2. domibz sit ille planeta. z dicas s̄m significatōes illius domus in qua fuerit. Verbi gr̄a. Pono q̄ ascendēs sit leo z sol hēat plures fortitudines in gradu ascendēte: z pono q̄ sol sit in. 2. domo dico q̄ intētiō sua est petere de substantia sua vel de lucro: vel de aliquo consimili. Et si sol fuisset in terra domo dixissem q̄ vellet petere aliqd de esse fratris vel fratrū z sic de alijs domibz suo mō. Et si ueniens ad te tenuerit aliquā rez in manu sua vel alio modo eam occultauerit: z si volueris scire substantiā z naturam illius rei aspice planetā fortiozem in ascendēte si aspexerit ascendens erit illa res de substantia signi ascendētis. Si non aspexerit ascendēs erit d̄ substantia signi in quo est planeta. Si fuerit signum terreū: erit de natura terre vel aliq̄ res q̄ nascit̄ de terra. Si fuerit signū aquaticū: erit aliq̄ res de natura aq̄: vel q̄ nascit̄ i aq̄. Si fuerit aereū: erit aliq̄ res d̄ nā aeris. Si fuerit signū

igneū erit aliq̄ res q̄ opaf̄ p̄ ignē. Et si volueris scire colorē rei aspice dñm
 boze ⁊ fm̄ colorē illi iudica. De colorib⁹ planetarū dices postea vbi loquet̄ de
 naturis planetarū dño ꝓcedēte. Et si volueris scire vtz res sit noua vel antiq̄
 aspice lunā: si fuerit sup̄ terrā erit noua. si fuerit sub terra erit antiq̄. Et si volue-
 ris scire vtz sit lōga vel breuis: aspice dñz termini grad⁹ angulī terre q̄ si fue-
 rit in auge sui circuli erit res lōga. Si fuerit in opposito auge erit breuis. Si
 in lōgitudib⁹ medijs mediocriū iter longū ⁊ breue. Nec est sn̄a Ptolemei in
 90. ꝓpōne cētologi. Lū aspexerit significator ascēdēs ⁊ c. Dicit Haly Abenra-
 gel si aliq̄ q̄sierit a te de vita sua vtz sit lōga uel breuis: aspice dñm ascēdēs
 ⁊ lunā. Si fuerit salui ab ifortunis significāt longā vitā. Et si fuerit cōbusti v̄
 ifortūati significāt puā vitā. **C** Notādū ē circa nutritionē. s. vtz puer sit vital⁹
 vel nō. Dicit Haly Abēragel qñ dñi triplicitatē luminaris tēpozis vult dicere
 dñi triplicitatis signi in quo est sol si fuerit natiuitas diurna vel signi lune in
 natiuitate nocturna fuerit in ascēdēte: vel in i. o. domo: vel i. i. vel. 5. est signifi-
 catio bone ac leuis nutritōis. Et si fuerint in septima: significāt malā nutritio-
 nem: ⁊ anxīa atq; laboriosa. Qñ grad⁹ ascēdēs ⁊ luminare tps dñati fue-
 rint: significāt q̄ nō nutrit̄ nisi dñi triplicitatis fuerint salui ⁊ firmi i angul.
 Qñ luna fuerit ifortunata in ascēdēte: nutritionē nō significāt. Qñ luna fue-
 rit in .4. domo iūcta corp̄: aut cū ifortuna aut de q̄rta uel oppositōe aspicit in
 fortunā significāt q̄ nō nutrit̄ ⁊ mater ei⁹ est in piculo: aut forsitā moriet̄. Di-
 cit Abrahā Huenezre. Si dñs ascendēs fuerit cōbust⁹ natus nō viuēt spaciū
 8. dieꝝ. Portata fuit mihi natiuitas vnus pueri cuius ascēdēs erat uirgo
 ⁊ Mercuri⁹ fuit in piscib⁹ i detrimēto suo retrograd⁹ ⁊ cōbust⁹. ⁊ ego credi-
 di huic dicto ⁊ dixi q̄ puer nō uiueret ꝓ octo dies ⁊ mortu⁹ fuit in sexta die.
Dicit Haly Abēragel: piūctio planetarū humanitatē nō significāt. Vult dice-
 re, cōiūctio pluriū planetarū in ascēdēte nō sigt̄ nutritionē. Et ponit ibi vnuz
 exemplū notabile. Dicit vocauit me rex nostre ciuitatis: ⁊ vna ex mulieribus
 pepat filii ⁊ fuit ascēdēs libra. 8. gradus termin⁹ Mercurij: ⁊ fuerūt in eo
 Jupiter Venus Mars ⁊ Mercuri⁹ ⁊ cōuenit ibi vna societas astrologorū
 ⁊ qlibz eorū suam opinionez dixit: ⁊ ego tacui. Rex dixit mihi quid habes q̄
 nō loqueris. Cui respondi date mihi terminum trium dierū: quia si filius ve-
 ster transferit tertium diem erit de ipso miraculū magnū. Et quando natus
 cōpletas habuit. 2.4. horas posuit se ad loquēdum: ⁊ locut⁹ fuit ⁊ fecit signū
 cū manu ⁊ rex multum expauescebat inde. Et dixit possibile eē q̄ diceret ali-
 quā ꝓphetiā: vel aliquod miraculum. Et rex iuit ad natū: ⁊ nos cū eo ad au-
 diendum quid diceret. Et infās dixit: ego sum nat⁹ infortunat⁹ ⁊ natus sum
 ad iudicādū amissionem regni ⁊ destructionē gentis almanam. Hinc statim
 cecidit nat⁹ ⁊ mort⁹ est. **C** De his qui moriuntur ante q̄z recipiunt cibum di-
 cit Ptolemeus in q̄dripartito. generaliter dico q̄ qñ aliq̄d luminare fuerit i
 aliquo angulorum ⁊ fuerit similiter aliqua infortuna participatiōe habēs
 cum eo in longitudine que sit cū eo gradu per gradū: vel ipsum aspiciēs in
 figura duorū alterum equalium. Nec habuerit cum eo fortuna participatiō-
 nem de figura. Et dispositor luminarium loci inuent⁹ fuerit in locis planeta-
 rum infortunarum natus ille non recipiet cibum ⁊ moriet̄ hora qua nascet̄

Dicit abrahā cū fuerit cauda draconis in ascēdēte natiuitatis nat⁹ ille erit ce-
 cus ⁊ scōz distātia ei⁹ a gradu ascēdētis erūt āni. Verbi grā: si fuerit in .io. gra-
 du ab ascēdēte cecabit in .io. āno. Electiones hui⁹ dom⁹ sunt inceptions re-
 rū. sicut incipere edificare vel aliqd cōsile. Dicit hysspalēsis in electionib⁹ p⁹me
 dom⁹. Si sciueris natiuitatem alicui⁹ caueas in electione sua ne ponas signū
 in ascēdēte in quo fuit ifortuna in sua natiuitate. Si autē ignoraueris natiui-
 tatē elige scōm nām rei pro qua fit electio. verbi grā: si fit electio pro incipien-
 do scribere aliqū librū fortificet mercuri⁹. Si pro eundo ad bellū fortificet
 mars. Si si pro edificādo ponat signum fixū in ascēdēte. Dicit idē hysspalēsis
 volēs horā sanguinis minuēdi eligere fac vt sit luna in trino vel sextili aspe-
 ctu martis. ⁊ caue ne sit coniuncta cum eo corp⁹ patr⁹ vel in q⁹rto vel in opposito
 ei⁹. C. Et fac ut sit luna in signo humoris minuēdi

Secunda domus. Dic auctor ponit significatio-
 nes scōe domus. Et dicit q⁹ se
Secūda dom⁹ significat substātiā ⁊ victū ⁊ auxiliatores ⁊ ministros
 ⁊ significat finē iuuetutis. Et Anduzgā dixit vide q⁹ ex trib⁹ dñis
 triplicitatis dom⁹ substātie sit fortior in se. i. in loco in quo est in
 figura ⁊ hñt facies significatorē substātie. Qui si fuerit in decima domo hēbit
 substātiā a rege. Et si fuerit in domo fiducie. i. in yndecima erit meli⁹. Alia lit-
 tera hēt si fuerit in domo fidei erit magis. Credo q⁹ p⁹ma littera sit uera. Do-
 mus enim fiducie est domus substantie regis. Et p⁹mus dñs triplicitatis dat
 substātiā in p⁹ncipio vite: qui si fuerit fortunat⁹ erit nat⁹ diues in p⁹ncipio vite.
 secund⁹ dat substātiā in medio vite: qui si fuerit fortunatus erit natus diues
 in medio vite: tert⁹ dat substātiā in fine vite. qui si fuerit fortunat⁹ natus erit
 diues in fine vite. Et s⁹nt⁹ intellige de ifortunijs eorum id est si aliq⁹ eorum fue-
 rit ifortunat⁹ amittet natus substātiā in illa pte vite que ei attribuit. Dicit
 hysspalēsis in canonibus huius dom⁹ cōsidera vtrum dñs scōe domus sit in
 ascēdēte uel dat vim suam domino ascendētis ⁊ nō sit in domo lapsa si sic
 hēbit lucrum sine labore. Et si econtra fuerit fit econuerso. Et si Jupiter fue-
 rit in natali angularis uel sit in suo honore uel hēat vim in ascendente uel cō-
 sideret ptem fortune: uel sit dñs domus solis in natali diei: uel dñs domus
 lune in natali noctis: uel sit dñs hore non deerit nato census in vita sua: quia
 hic id est Jupiter est dñs substātie. Si vero dñs ascendētis aspiciat dominū
 substātie uel suam domum uel ptem fortune aspectu inimicie destruet sub-
 stātiā manu sua ppria. Si dñs ascendētis fuerit in secūda domo infortu-
 natus dabit pprio uelle substantiam suam. Si uero sit ibi planeta infortuna-
 tus qui nō sit dñs ascendētis capiet ab ipso vi sine furto. Si capico⁹ sit
 ascendens natus erit cupidus ⁊ avarus: q⁹ dñs ascendētis ⁊ dominas secun-
 de sunt idem scilicet saturnus. Dicit ptolemeus in canonib⁹ huius domus
 res p⁹ntinentes ad lucra substātie quomodo erūt conuenit nobis perquirere a
 parte fortune solummodo quā scimus semper per id quod est inter solem ⁊
 lunā ⁊ p⁹ncip⁹ ab ascendente in nascentibus de die ⁊ in nascentibus de nocte.
 Juxta quod notandum est q⁹ pars fortune secundum ptolemeum p⁹uocif
 hoc modo. subtrahat yerus loc⁹ solis a uero loco lune ⁊ quod remāserit cō-

42

putatur a gradu ascendenti & ubi numerus finitur ibi est pars fortune hoc
mō iubet Ptolemeus semp facere siue fuerit in die siue in nocte. De hoc plī
xius dicitur Deo concedēte in expositione quinte differētie, ibi. n. habet locū.
Postea dicit Ptolemeus iudicium huius est istī^o maneriei. Uolo dicere acci
pe planetas gubernatores signi. Dicit ibi Haly qđ regula p quā scimus nati
diuitias est accipe planetas gubernantes locū ptis fortune & prepones illū
qui habuerit ibi plures dignitates. Deinde dicit Ptolemeus & qñ guberna
tores partis fortune fortes & potētes fuerint: erit natus magnarū diuitiarum
maxime si duo luminaria testificabūtur ibi testimonio cōcordato: id est aspe
ctu trino vel sextili. Ptolemeus scias qđ Saturnus significat qđ diuitie nati
erunt ex parte mulierū: aut p labore terre: aut p maria. Et Jupiter significat
quod diuitie erunt pro senescalia vel pro donis bonorum & religiosorum. Et
Mars significat quod diuitie erunt producēdo milites: aut gubernādo ho
mines armorum. Et Venus significat quod diuitie erunt p donis amicorū &
mulierū. Et Mercurius significat qđ diuitie erunt pro scientijs & mercimo
nijs. Dicit Haly abenragel debemus in hoc primit^o inspicere ad stellas fixas
que sūt prime in scēde magnitudinis. Et si aliquā earū inuenerimus in gradu
ascendēti: uel in gradu decime domus: aut in gradu septime: aut in gradu
q̄rte: aut i gradu solis si natiuitas fuerit diurna: uel in gradu lune si natiuitas
fuerit nocturna. Et melior horū locorū oīum est gra. ascendēs. Deinde gra. i. o.
domus: deinde gradus septime: deinde q̄rte. Et si de p̄dictis stellis fuerit in
duob^o locis: uel in trib^o: aut plurib^o si natus fuerit cum hoc de pgenie regis
erit rex altus. Et si de pgenie regali nō fuerit: habebit potētīā & mādātū simi
le potētīe & mandato regis & pueniet ad magnam nobilitatem: & altū dñūm
& p̄cipiet ciuitatibus vllis & genti. Et scias qđ stelle fixe. s. primi honoris ele
uant homē ad altū gradum & magnam dignitatē & permutāt de infimo ad
supremū. Hoc idem dicit ptolemeus in. 2. 9. ppositione centlosquij. stelle si
xe dant dona modum excedētia: sed multotiens finiunt in malum. Dicit Ha
ly in cōmento eiusdem ppositionis cum he stelle sole p̄fuerint: id est sine te
stimonio fortunarū planetarū erit mors illorum mors pessima. Dicit Haly
Abenragel quādo pars fortune fuerit cadēs: & in malo loco: uel fuerit sub ra
dijs solis: aut in radijs infortune & dominus eius in loco peregrino id est in
loco in quo nullam habet dignitatem & dominus secunde domus nō aspe
xerit ascēdēs: natus erit laboriosus & pauper & angusta & misera uita uiuet.
Nō ē bon^o sol neq; mars neq; saturn^o in secūda domo in aliqua natiuitate
nec inde nat^o bonū hēbit: qm̄ sol destruet planetas: & aufert eis lumē: & mars
est significat or impedimētorum laborum & defectus substantie. Saturnus
significat paupertatez & indigentīā & peius hoc toto est si dñs dom^o substantie
fuerit cōbust^o cū dānatiōe ptis fortūe. Dicit abrahā auenezre si uolueris sci
re quis nascētium fuerit pauper uel diues aspice dñūm secūde domus q si
fuerit fortunatus erit diues: si cōbustus uel retrogradus uel in casu suo erit
paup: sicut dictū est in natiuitatib^o ita intellige de questionib^o. De electiōib^o
que sunt in hac domo dicit hyspalēsis si uolueris emere aliquā rez causa lu
crādī aspice ut sit luna in aspectu trino uel sextili solūz caueas ne sit sub luce

Solis: et melius est: ut dñs ascendētis det vim planete existenti in decima vel undecima domo: ita quod recipiens nō sit retrogradus. Si Jupiter sit in ascendente quartadecima vel undecima vel secunda domo bonū est. Aspice etiam ut sit pars fortune in bono loco: et melius est ut dominus partis eam aspiciat vel Luna vel Sol.

Tertia domus. Sic ponit significatōes tertie domus: et dicit quod tertia domus si-

gnificat fratres et sorores propinquos et cognatos et dilectos: et significat fidem ac religionem mandata et legationes mutatioes: et itinera brevia. Et significat esse vite ante mortem. Et dicit An- drea: Dominus triplicitatis huius tertie domus primus significat fratres maiores. Secundus mediocres. Tertius minores: et eorum status et dignitas iudicatur secundum status istorum dominorum. Dicit Haly Abenragel quando sol fuerit dominus tertie domus ab ascendente et combusserit domum secunde domus aut partem substantie significat quod natus perdet substantiam occasione fratrum: et soluet pro eis impositiones amissiones et damna multa. Quando dominus tertie domus et pars fratrum vel Jupiter fuerint in signis communibus vel signis multorum filiorum et fortune aspexerint eos aspectu amicicie: et cum receptione: significat quod natus ille primogenitus est a fratribus suis: et quod habebit fratres potentes et bonos. Si dominus domus fratrum fuerit combustus aut pars fratrum fuerit combusta vel si sol fuerit in domo fratrum: aut in opposito Jouis: he sunt significatōes paucorum fratrum et quod destruuntur et expergentur. Quando dominus domus fratrum infortunatus fuerit super terram: significat quod dānum et occasio perueniet in fratribus qui fuerint ante eum. Et si habuerit istud infortunium eo existente sub terra malum: et damnum istud perueniet ad fratres qui erunt post eum. Et hoc modo dices in bono et fortuna quando fortunatus fuerit in locis bonis et fortibus. Si dominus domus fratrum fuerit in ascendente: significat natum esse primogenitum: vel erit solus sine hoc quod unquam fratres habebit vel sorores: vel quando inter ascendens et medium celi nō fuerit aliquis planeta significat similiter quod natus est primogenitus. Et si aliqui fratres nascētur post eum perdentur. Et si forte aliquis ex eis remanserit: semper tamen erit maior et melior. Quando in aliqua revolutione annorum nati fuerit dominus tertie domus in decima ab ascendente natiuitatis aliquis fratrum eius morietur in illo anno. Similiter si dominus tertie radice natiuitatis fuerit in decima domo revolutionis: hoc est ideo quod decima domus ab ascendente est octava a domo tertia. Si aliquis quesierit a te de statu fratris sui aspice signum tertium ab ascendente que est domus fratrum et dominum sue triplicitatis et dominum illius domus et que ex fortunis uel infortunis aspicit ipsum et in quo loco est: quia si inueneris dominum tertie domus in sexta domo uel applicante dño septe domus: aut dñm septe in tertia. dicas quod frater eius est infirmus. Et si ipsum inuenieris in quinta uel in quarta. dicas quod frater eius non est in loco suo: quod iuit extra locum suum. Et si inuenieris dominum tertie domus infortunatum: aut in quarta. dicas

qđ frater ei⁹ est in anxietate aut in infirmitate. Et si inueneris dñm tertie cum Marte ambos piunctos z combustionē intrātes sub radys solis. dicas qđ nō euadet ab infirmitate. Et si ambo cōbusti fuerint iudica modis omnibus mortes. Et hoc modo inspicias si interrogatus fueris in reb⁹ p̄nētibus ad alias domus vt d̄ p̄re vel filio vel vxore &c. Dicit hyshalēsis volēs incipere p̄ximū iter fac ut planeta fortuna aspiciat domuz tertiam uel eius dñm ita qđ nō sit ibi malus uel eius quart⁹ aspect⁹ uel opposit⁹. Si est luna in tertia domo bonuz est. Cancer Leo z Capricornus mali sunt p̄ breui itinere. Luna in ascēdēte uel in q̄rta domo in omni electiōe malū. Cauendū est ne Luna sit in via cōbusta q̄ est a. i. 9. gradu librie vsqz ad tertiū Scorpionis Cauendū est etiam ne sit luna ppe caput uel caudā Draconis infra. i. 2. gradus.

Quarta domus.

Dic ponit significaciones quarte domus. Et dicit qđ q̄rta domus significat p̄ces z hereditates z fines reruz: significat thesauros z omnes res occultas z absconditas: significat finem uite. Et dicit anduzgas dñs triplicitatis quarte domus p̄mus significat patres. secunduz significat ciuitates z terras. tertius significat finem rerum z carceres. Dicit Daly abenragel. Aspice statum patris a dominis triplicitatis quarte dom⁹. Si dominus triplicitatis quarte domus primus fuerit in domo uel in exaltatiōe sua: aut in suo hāiz receptus a sole uel Joue z fuerit in alto loco medij celi uel in quinta domo significat bonum statum p̄ris nobilitatez altitudinē z diuitias posse z longā uitam z bonam fortunā z hoc si signum in quo fuit hic planeta fuerit masculinū: tamen si signū ipsū fuerit femininū significat matri ea que diximus: z maxime si planeta fuerit feminin⁹. Quid sit hāiz exponet postea deo cōcedente. Et si secundus dñs triplicitatis q̄rte domus fuerit fortunat⁹ p̄r hēbit terras z poplābit eas z laborabit in eis z hēbit ex hac parte bonā utilitatē aut lucy. Et si fuerint hi planete in esse diuerso seu cōtrario p̄rium iudica. Et si dñs triplicitatis q̄rte dom⁹ tertius fuerit fortis z fortuna tus ut prediximus: pater erit homo qui extrahet thesauros z vineas icidet: z aptabit lapides preciosos. Et si fuerit in diuerso statu ab eo qđ dixim⁹ erit incisor lapidum uel laborabit in materijs malis z fetētibus. Si sol in natiuitatibus diurnis uel saturnus in nocturnis. Et ps p̄ris silr aspexerint ascēdēs uel ei⁹ dñm de q̄to uel oppositiōe significat qđ pater nati filiu z abhorrebit z odiet eū z pcurabit vt interficiat. Et si luna z pars matris aspexerint ascēdēs uel ei⁹ dominum abhorribilitas illa z maliuolētia in filiu erit a matre. Dicit hermes quarta domus est fouea planetarum quoniā est in fundo circuli celi z infirmitate: est in trino aspectu. i. 2. domus. que est domus tenebrarum laborum anxietatum z carcerum: z est gaudium infortune maioris: z est in fertili aspectu sexte domus que est domus tenebrosa infirmitatis z damni z gaudium ifortune minoris. Quādo aliquis planeta fuerit in quarta domo z in suo casu est sicut homo in solitudine suffocatus donec creat inde. Dicit Daly abenragel quādo pars fortune fuerit ifortunata in signo masculino iudica quod pater p̄us moiet quam mater. Si in signo feminino mater p̄us moiet quā pater. Pars patris accipitur d̄ die a sole in saturnūz de no

ete ecobraz et proicitur ab ascendente. Pars matris accipitur in die a venere in lunam et de nocte e contrario et proicitur ab ascendente. Si dominus partis patris fuerit super terram et dominus partis matris sub terra iudica quod mater prius morietur quam pater. Et si contrarium fuerit contrarium iudica. Dicit Haly abenragel dixit albezen filius alhezib. Quadam die cum esset cum abolabe et fuit cum eo meraefo venit ad me quidam senex et dedit mihi chartam unam in qua scripta erat unius natiuitatis figura. et dixit mihi quod aspiceres in eadem figuram ego quesui ob eo cuius erat illa figura seu natiuitas. qui respondit quod erat cuiusdam filij sui et dum inspicerem et cogitarem in ea abolabe accepit eam de manu mea et aliquantulum aspexit in ea et dixit. Primum quod in hac natiuitate videmus est quod natus iste ortus est de adulterio quia non est filius illius qui dicit quod filius eius est. Ego dixi unde habes hoc et respondit. Senex iste dicit quod hec natiuitas est filij sui et pater nati cuius est hec natiuitas iam sunt quattuor anni quod decessit et obiit eodem anno quo natus ortus fuit. Et ego quesui unde habebat hoc. et ipse dixit. ego aspexi ad gradum patris et inueni eum in opposito matris et non erat inter eos plus uno gradu. Et inueni partem patris in .i. domo ab ascendente que est octava et quarta et erat inter partem et saturnum unus gradus propter quod iudicavi quod pater huius natiuitatis non quo natus fuit ortus decessit. et hic senex dicit quod est filius eius unde natus adulterinus est. et tunc senex dixit. ego non sum pater huius nati sed est filius filij mei et filius meus. pater eius decessit eodem anno natiuitatis istius sicut hic homo bonus dixit.

Vinta domus. Dic ponit auctor significationes ante domus. Dicit quod hec domus significat filios tam masculos quam femininos. Et significat dilectiones et legatos sue nuncios et dona. Et quod futurum sit post mortem ex laude vel vituperatione. Et dixit anduzgag quod domus triplicitatis domus filiorum primus significat filios et vitam eorum. Secundus designat dilectiones. Tertius significat legatos sue nuncios. Dicit Ptolemeus in rationibus huius domus convenit ut inspiciamus ad planetas existentes in loco zenithi capitum nostrorum et ad locum qui sequitur illum. et est locus fortune et ad locum partem cum illis in figura. Dicit Haly in commento locus qui est zenithi capitum nostrorum est .io. domus. et locus qui sequitur est .i. domus que est domus fortune. Et regula qua sciemus esse filiorum est accepta a planetis existentibus in his locis aut existentibus in locis partem cum eisdem sicut est ascendens et .7. domus quod utraque earum partem cum .io. et .i. Et si non inuenierim in his locis planetas inspicimus si quos inuenierim in .4. domo. vel .5. et accipiemus inde significationem. Dicit Ptolemeus et luna venerit et Jovis iudicabimus in dando filios. Solem martem et saturnum in auferendo et dabimus mercurium partem cum quocumque eorum qui secum partem in figura. Dicit Haly in commento. Si fuerit in locis predictis aliquis ex planetis fortunis significat quod habet filios. Si aliquis ex infortunis nullum habet filium et si habuerit erunt debiles et pauci. Et si mercurius partem habuerit cum fortunis erit fortuna. si cum infortunis erit infortuna. Dicit Ptolemeus et est oppositio .i.44. parte partis res partem

culares filiorum poteris scire per considerationem qñ bene inspexeris in quo
 libet eorum ad planetam dantem filios ita quod cum ponas loco ascēden-
 tis ⁊ scies cetera pricularia filiorum generaliter sicut per natiuitatem. Dicit
 Haly in comimēto. Quod autem vult Ptoleme⁹ in hoc loco narrare est id qđ
 accidit in natiuitate mea. Inspexi ⁊ iueni Joue in decima domo ⁊ in .28. gra-
 du capricorni aspiciētem se cum luna ⁊ saturno ⁊ significabat hoc qđ haberē
 filios ⁊ quod morerentur quia saturnus erat cum Joue in .io. domo. ⁊ quia Ju-
 piter erat in signo feminino ⁊ luna similiter significabat quod essent plures
 vno ⁊ qđ essent plures femine. Et qđ Jupiter erat oriētalis significabat qđ hē-
 rem masculum. ⁊ sic habui tres filios. vnum masculū ⁊ duas feminas: ⁊ oēs
 obierunt: erat aut gradus ascendēs natiuitatis masculi circa gradū saturni
 in mea natiuitate ⁊ ppter hoc mortuus est cito. Et erat gradus ascēdens vni-
 us femine in piscibus in sextili Jouis in mea natiuitate ⁊ in trino lune mee na-
 tiuitatis: ⁊ erat sol ylech in signo capricorni. Et erat gradus ascendēs alteri⁹
 femine in capricorno. ⁊ hoc est mirabile: ppter qđ sciri pōt qđ natiuitates sem-
 per inter se cōcordāt vna cū illa. Dicit hyspalensis volens horā generādi fili-
 um eligere masculum: sit Jupiter in quouis angulo vel sit soli oriētalis sitqđ
 dñs hore masculus ⁊ melius est vt signū ascēdēs sit masculinū ⁊ ēt eius dñs.
 ⁊ si luna sit fortunata a Joue erit melius. Pro femina accipe signa feminina
 ⁊ planetas femininos ⁊ sit Jupiter occidentalis. Dicit Haly abenragel qñ in
 gnta domo fuerit aliqua fortuna ⁊ dñs qñte domus liber ab infortunijs ⁊ as-
 pexerit medium celi natus multos hēbit filios ⁊ vivent ac ibunt ad bonū. Et
 si fuerit cōtrarium: cōtrariū significat. Aspice in oibus natiuitatibus si in uene-
 ris luminaria infortunata non habentia ullum aspectum: fortune natus ha-
 bebūt paucos filios. ¶ In sciēdo tēpus in quo habent filij aspice ad planetas
 qui habuerit plures dignitates in domo filioꝝ. si eū iueneris in pte oriētalī
 hēbit filios in iuētute sua. si eū iueneris medio celi hēbit eos in medio etatis
 sue. Et si in septima hēbit eos in pncipio senectutis. Si in q̄rta hēbit eos cir-
 ca finē vite sue. Sit qñ ann⁹ puenerit ad signū in quo fuerit Jupiter vel ve-
 nūs in radice natiuitatis hēbit filiū in illo anno. Dicit Haly abēragel si iterro-
 gat⁹ fuerit p muliere si est pgnās aut nō aspice si dñm ascēdētis ⁊ lunam am-
 bos iueneris in domo filioꝝ: aut si iueneris dñm dom⁹ filioꝝ in ascendente
 liberū ab infortunis: dicas qđ mulier illa sit pgnās. ⁊ si dñs ascēdētis aut dñs
 domus filioꝝ dederit vim suam planeta existēt in angulo. Et silr si dñs ascē-
 dētis receptus fuerit ⁊ recipiēs ipsum receptus. dicas qđ est pgnans. Et si
 dominus ascēdētis dederit vim suam planete cadenti ab angulo: significat
 quod non est p̄gans.

Sexta domus.

Dic ponit significatides. 6. dom⁹. Di-
 cit sexta dom⁹ significat isfirmitates ⁊
 seruos ⁊ significat finē vite ⁊ qđ futuz sit añ senectutē. Dixit aduz
 gaz qđ p̄m⁹ dñs triplicitas hui⁹ dom⁹ significat isfirmitates ⁊ qua
 lesctūas siue deterioratides isfirmitatū. Scōbs significat vernacu-
 los ⁊ seruos. ¶ Nota dñā iter vernaculū ⁊ seruū. vernacul⁹ enī idē ē qđ famul⁹
 ⁊ vocat seru⁹ p̄ductici⁹. seru⁹ est qui est cōditōis seruilis. An dixit qđā veris

etoz. Est pb^o hic verna cui nō est cara taberna. terti^o dñs triplicitas^o sexte do-
mus significat qd bonū vel mali eueniat sibi ex seruis z eoz vtilitatē atqz opa.
Et cū hoc est significator bestiarū z pecoz z oīuz qdrupediū que nō equitant
z significat multitudinē vel paucitatē z fortitudinē eoz z q̄tū māebūt in ma-
nu ei⁹ z qñ recedēt a suis māib⁹. significat et carcere z retētiōes. Dicit Ptole-
me⁹ in. 6o. ppōne cētiloquij. Albohara sane z certe sūt bore i qb⁹ Declarant
mutatiōes morboz ad bonū vel ad malū uelociter f3 loca lūe in āgulis q̄dra-
ti z clusi a circulo directo. Alteratiōes vō q̄ pcedūt has z indicāt sūt vera loca
lūe in āgulis almutemō. Que at pcedūt has sūt loca lūe i āgulis hñtib⁹. i. 6. la-
tera. Et h post q̄z pcesserit eē egritudis f3 eq̄litate z nō acciderit aliqd extrise
c⁹ q̄ prur bet i hrmū. cū igif iuenerim⁹ h fortunā tā de fixis q̄z de erraticis si-
gnificabit alteratiōne p̄sperā. Si vō in fortunā alteratiōne aduersā nisi fuerit
egritudinē ipsa infortuna cōtraria z in suo hāiz. Luna vero in his angulis si-
gnificat morbos acutos z sol p̄lixos. Et sifr oīs planeta f̄m pp̄ias cōsuetu-
dines. C⁹ Da⁹ in cōmēto eiusdē dicit q̄ Ptoleme⁹ docuit nos cām dierū de
terminabiliū z qd sint z qñ determinent de bono vel de malo z alteratiōes
f̄m ordinē. Utilitas vō in hoc maior est medicis q̄z astrologis. z hoc iō quia
multi philosophi cōueniūt sup determinatiōes dicētes q̄ sunt alteratiōes
z p̄lia inter nām egri z morbi acuti in q̄rta die z septima die z. i. 4. die z. 2. z
que augent sc̄dm hoc accepta solo auditu z doctrina sine sciētia. z non ratio-
nant in hoc nisi per illud q̄ preterijt de experimentis suis. Sed Ptolemeus
dixit cām ei⁹ patefecit vñ fiat. z cā f̄m Ptolemeū est qz nā deuicta est a mor-
bo in initio ei⁹ z p̄hibet eā ne pcedāt ei⁹ opa sc̄dz eq̄litate nec repugnat illa
morbo in hora: qua vincit: sed expectat vt sit luna in q̄rio loco illi in quo fuit
in p̄n^o morbi: qz tūc nō erit vis hūoz q̄ mouent in eo sic fuit in p̄n^o morbi. tūc
eni icitat⁹ vt repugnet illi sicut nō agit p̄udēs actor cū accusato isipiente cū vo-
luerit illi repugnare nisi cū eius virtus debilitata fuerit z in illo loco in quo
careat auxiliatoribus. Et excitat illam. s. naturam in quarto signo a signo in
quo incepit egritudo z luna existente in illo qz ab omni signo quartum cōtra-
rium est nature eius: z similiter septimum: qz hec loca. s. quartus aspectus z
oppositus significant inimiciās z contrarietates. Et tempus quod est iter
initii morbi z introitū lune in gradu quadrati in quo fuit in initio morbi per
ascēsiōes signozum in circulo directo z p̄iectiones radiorū sunt septem
dies: z eodem modo quod est inter lunam in initio morbi z ipsam in opposi-
tione sunt. 14. dies: z quod est inter initium morbi z q̄rtum aspectum sc̄dm
qui est contrarius initio morbi sunt viginti vnus dies. z secundum hunc mo-
dum pcedit modus aliorū dierum. Et erunt hec puncta angulī quadrati
quē includit linea circuli directi: z illis punctis alia puncta sunt indicatiua: z
est vt perueniat luna ad punctum qui abscondit vnumquēqz arcum cui sub-
tendit latus de lateribus q̄drati per medium. Et in his arcubus sunt latera
figure habētis octo angulos. Et omnia hec puncta cōtraria sunt punctis in
q̄bus incepit morbus per nām. Igif obseruet astrologus qd fuerit in his pun-
ctis tam de stellis fixis quā de erraticis siue fuerint fortune siue ifortune. Et
si fortune fuerit iudicet quod significāt victoriā nature super colera. infortūe

45

Verò significant quòd colere sperabunt nã nisi fuerit infortuna cõtraria morbo z fortis in suo hãiz. non enim fortunabit lunam cum fuerit in suo hãiz. sed remouebit morbum per hoc quod est illi contraria: per hoc quod infortuna est contraria morbo vt si fuerit frìgida z morbus calidus: z si fuerit calida. z morbus frigidus z cum his similibus in specie diuersitatum. Et dicit quòd eẽ solis in morbis prolixis fit sicut esse lune in morbis acutis quorum maius tempus erit orbis lune z in prolixis orbis solis. Innuìt etiam nobis Ptolemus subtilè quòd: cum diceret omnis stella scõm quod est illi de moribus. Docuit quippe nos quod quicquid immoderatum est in nobis z fuerit in moribus quos in cõsuetudine non habemus dicitur pro morbo. Et dixit iustum est hoc nisi accidat aliquid extrinsecus quod disturbet ordinem determinationis. z locuti sunt de re que destruit determinationem hi qui exposuerunt librum amphiomoz Hippocratis: z ideo non necesse est nobis recitare in hoc libro. Tota itẽtio Ptolemici z Daly stat in hoc quòd causa quare. 7. dies. z. i. 4. z. 21. sunt dies cretici est quia luna in septima die vt frequenter venit ad quartum aspectum loci in quo fuit in principio morbi: vt frequenter luna in. 14. die venit ad locum oppositum z in. 21. die vt frequenter venit ad scõm quartum aspectum. Ideo dicit Daly cum voluerit astrologus iudicare de die cretica debet obseruare tempus quo luna veniet ad quartum aspectum loci in quo fuit in principio morbi z si tunc cõiungat cum planetis beniuolis vel aspiciat ipsos aspectu laudabili: vel si cõiungat vel aspiciat stellas fixas que sunt de natura fortunarum significat quod crisis erit ad bonum. Et si coniungat vel aspiciat infortunas significat cõtrarium nisi infortune fuerint contrarie materie morbi: cum hoc fuerit infortuna in suo hãim: quia tunc potest significare bonum: sed hoc est per accidens. Verbi gratia: si egritudo sit flegmatica z luna aspiciat martem significat bonum. Et quando luna peruenerit ad bonum locum cui subtendit latus octogoni in equatore erit dies indicatiua. Latus octogoni sunt. 45. gradus. z est medietas aspectus quarti. z licet non sit aspectus. habet tamen maiorem cõuenientiam cum aspectu quàm alia loca: z ideo quando luna in quarto aspectu debet coniungi fortunis cum in medietate illius loci peruenerit iam natura sentit iuuamentum z incipit insurgere contra materiam morbi digerendo ipsam: z id tunc apparent signa digestionis in vrina. z aliquando fit crisis in quarta die. scilicet quando luna inuenit ibi planetam fortunam: z tunc signa digestionis debent precedere in tempore quo luna peruenerit ad locum cui subtendit latus. i. 6. angulorum z hec est medietas octogoni. Sufficiant hec de causis die rum creticorum. Dicit Ptolemus in. 70. oppositiõ centiloquij cum fuerit luna in oppositiõne solis mixta stellis nebulosis significat morbos inseparabiles in oculis. Et similiter si fuerit occidentalis luna z in angulo z fuerint vtriusque mali occidentales ascendentes post lunam z sol in angulo z vtriusque mali ascendentes ante solem z illi oppositi. vnus alteri perdet natus vtriusque oculum. Dicit Daly in cõmento eiusdem. maius impedimẽtum in duobus luminibus est cõ fuerint duo mali id est saturnus z mars ascendentes ante solem z post lunam: vnus eorum in oppositiõne alteri. z sol significat oculum dextrum. luna vero sinistrum. Et in euitabile est quin netus amittet vtriusque oculum cui fuerit

gnificator in eius natiuitate hoc mō. Stelle vō nebulose sūt he achoraze: caput geminoꝝ: et locus in quo cadit aqua quā fundit aquarius gutte leonis et alie que nō lucent. Dicit Haly Abérigel in rōnibus huius domus primitus loqui volumus in hoc capitulo in occasionibus et accidētibus que accidunt in spiritu et sunt infirmitates spiritus. Postmodum loquemur in his que accidunt in corpore et sunt infirmitates corporis. Postea dicit dico quod demones ci sunt illi qui non habent in natiuitatibus suis Mercurium cum luna in aliquo aspectu: nullo eorū aspiciēte ascendens: et fortior in natiuitate sua si diurna fuerit quod sit saturnus: et si nocturna Mars: et quis eorū fuerit sit in angulis et hec est natiuitas demonū. Quō idō sol dānatus fuerit ab infortunis uel a domino domus infirmitatis et fuerit super terram in natiuitate diurna uel luna in tali dānatione sub terra in natiuitate nocturna accidet nato cecatio in oculo dextro. Et si hoc ifortuniū solis fuerit sub terra in natiuitate nocturna uel super terrā lune in natiuitate diurna istud damnum et cecatio erit in oculo sinistro. Quando sol et luna fuerint ambo in sexta domo infortunati nati sine aliqua dubitatione cecabitur. Quādo Mercurius fuerit iunctus cum saturno uel in eius aspectu quarto uel opposito: aut fuerit cadens ab angulo in loco vili et infortunato: aut combustus fuerit uel retrogradus: aut pegrinus in signo muto natus ex quacūq; harum significationum erit lingua dānatus uel mutus. Quādo Mercurius fuerit dñs sexte domus: uel in oppositione saturni natus surdus erit. Maior et fortior significatio mutitatis est quā dñs ascendētis et dñs exaltatiōis sue: et dñs triplicitatis eius: et Mercurius et luna sint omnes in signis mutis. Quando sol fuerit infortunatus uel dānatus sub terra significat dānationem stomachi. Et quā luna fuerit dānata sub terra: significat dānationem pulmonis. Et si Mars fuerit hoc modo significat dānationem epatis. Et si Saturnus hoc modo fuerit: significat dānationem splenis. Et si Mercurius hoc modo fuerit: significat dānationem splenis. Dicit Ptolemeus in 89. propositione centiloquij detestabilis in significatione egrotatis est ut sit significator interrogationis ingrediēs sub radijs uel sit pars fortune infortunata. Dicit Haly Abérigel in questionibus huius domus si queretur a te pro aliquo infirmo utrum sanabitur aut non: aspice lunam et solem et almutem ascendētis: et si fuerint liberi ab infortunis et non habuerint aspectū cum domino domus mortis. Dic quod euadet ab illa infirmitate. Et si duo eorum fuerint sicut diximus similiter euadet. Et si luna et almutē ascendētis: et maxime si ipsa fuerit domina temporis. id est si quēstio fuerit nocturna habebūt aspectū cum domino domus mortis nō poterit liberari a morte. Et qualibet uice qua aliquis significatorū applicuerit infortune fortificabitur infirmitas quousq; seperetur ab eo. Tempus mortis erit quādo almutem ascendētis: aut luna se coniunxerint cum domino domus mortis: aut cum infortuna que ipsam infortunauit: aut quod applicet ad quartum uel oppositum aspectum eius.

Septima domus. Sic ponit significatiōes septime domus. Et dicit quod septima domus significat mulieres et nuptias et cōditiones et oppositiōes. Anduzgam

Dicit q̄ p̄mus dñs triplicitatis septime domus significat mulieres. secundu
 significat cōtētionē. terti^o p̄ticipationē z cōmixtionē. Dicit P̄tolem̄us in
 rōnib⁹ huius domus cōuenit vt aspiciam⁹ in cōiugio virorū statū lune ho
 ra natiuitatis viri ita q̄ p̄mo aspiciam⁹ ad lunā si fuerit in duab⁹ q̄rtis oriēta
 libus erit cōiugiū viri in sua pueritia aut copulabit⁹ cū puella postq̄z dies in
 trauerit. Et si fuerit in duabus q̄rtis occidētalib⁹ cōiugiū erit tardū aut copu
 labit⁹ cū vetula. Et si luna fuerit sub radijs⁹ z p̄ticipata fuerit cū saturno nūq̄
 copulabit⁹. Et si applicuerit saturno copulabit⁹ cū muliere laboriosa z praua.
 Et si applicuerit Joui erit mulier abstinentie bone z boni ornamēti. Et ap
 plicuerit marti. erit audax z superba. Et si applicuerit veneri erit pulchra le
 ta z bone receptionis. Et si applicuerit mercurio: erit bona itelligens z bo
 noruz verborū. Et conuenit vt aspiciam⁹ cōingiū mulierum a statu solis ho
 ra sue natiuitatis ita q̄ si fuerit sol in duab⁹ q̄rtis oriētalib⁹ cōiugiū mulieris
 hñtis talē natiuitatē: erit in sua pueritia vel copulabit⁹ puero postq̄z in dies
 processerit. Et si fuerit in duab⁹ q̄rtis occidētalibus: copulabit⁹ tarde aut ve
 tulo postq̄z in dies processerit. Et si sol fuerit p̄cipatus cum saturno erit ma
 ritus bone legis amator laboris. Et si habuerit p̄ticipatiōē cū Joue. erit ab
 stinētie bone nobilis cordis. Si cū marte erit fortis cordis sine vllō amore. Si
 cū venere erit limpidus. Si cum mercurio erit p̄fectuosus in suis factis z fa
 ctor multarū rerū. Dicit Haly Abenragel in q̄ninus huius domus. Si q̄s a
 te quesierit pro coniugio si erit vel nō aspice ascendēs z ei⁹ dominū z lunam
 z planetā a quo separaf⁹ z da hos pro significatorib⁹ q̄rtis z septimā domū
 z eius dñm z planetā cui applicuerit luna pro significatorib⁹ illius pro quo
 querit. z si querēs fuerit masculus cōiuge solem cū significatorib⁹ suis z fac
 eum p̄ticipem in significatiōe. z si querēs fuerit mulier da sibi venere z fac
 eā p̄ticipē in significatiōe. postmodū aspicias cuiusmodi applicationem hēat
 dñs ascendētis vel luna cum dño septime domus z cuiusmodi applicationē
 hēat planeta a quo separaf⁹ luna cum planeta cui applicat. vel venus cum so
 le. Unde si dominus ascēdētis vel luna applicuerit domino septime domus
 vel planeta a quo separaf⁹ luna planete cui applicat. vel fuerit dominus ascē
 dētis vel luna in septima domo significat ob querēs hēbit rē quesitā tñ cū pe
 titiōib⁹ z p̄cibus multis. Et si applicatio fuerit de q̄rto vel oppositiōe signi
 ficat q̄ res ista erit tñ cū tarditate z labore z pena. Et si dñs septie dom⁹ ap
 plicuerit dño ascēdētis vel plāeta cui applicat luna plāete a quo ipsa separaf⁹
 vel fuerit dñs septime in ascendēte res illa leuiter fiet z cum magna valunta
 te mulieris z sue p̄tis: maxime si applicatio illa fuerit de tertio sextili. Et si nō
 inuenis aliquā applicationē inter significatores significat q̄ res non erit. Si
 aliq̄s querat a te si nocte illa cōplebit voluntatē suā cum muliere vel nō aspi
 ce si inuenis in q̄dne venerē aspiciētē ascendens. dic q̄ questio sua cōple
 bit illa nocte. Et si questio fuerit si habuerit rem cum muliere illa nocte p̄s
 terita vel nō iudica hoc eodē mō nec plus nec minus. Si queraf⁹ a te pro ali
 qua muliere si est virgo vel nō aspice ascēdēns z dñm ei⁹ z lunā z si eos inue
 neritis in signis fixis. dic q̄ est vgo salua ab omni labe limpidā. Et si fuerit in
 signis cōmunib⁹ vel mobilibus. dic q̄ est mulier z hēt vel habuit maritū. Et

si questio fuerit pro puella que dicit se virginē. dic qd est corrupta. z qd habuit
aligs rem cu3 ea. Si querat a te pro aliqua muliere quot maritos hēbit aspi
ce a domino decime vsq3 ad gradū martis z quot plāctas inueneris iter eo3
tot maritos hēbit. Et si mars fuerit in septima domo aspicias a marte vsq3
ad Joue hoc eodē mō z iudica scdm id z certificabis cū deo.

ctaua domus. Dic ponit significatiōes octauē do
mus. Et dicit qd octaua domus est do

mus mortis z timoriz z significat hereditates mortuoz quas he
redes debēt possidere post mortē. z significat finē annorum vite
post senectutē. Dicit Anduzgam p̄mus dñs triplicitatis huius do
mus significat timorē. Secundus significat p̄cepta z res antiq̄s. Terti⁹ signi
ficat hereditates mortuorū. Dicit Ptoleme⁹ conuenit vt inspicias ad status
gradus sterficiētis quis planetarū sit ibi vel aspiciat ipsum: z secūdum natu
ram illius erit iudiciū de morte: ita qd si saturnus fuerit dominus mortis acci
det p̄pter infirmitates longas: p̄pter pit̄im scilicet z reumata z p̄pter defe
ctum nature zc. talia. Et si Jupiter fuerit dominus mortis erit mors p̄pter
apostemata gule z pulmonis zc. huiusmodi. Et si fuerit mars erit mors pro
pter febres cōtinuas z acutas. Et si fuerit venus accidet mors p̄pter infirmi
tatem stomachi z epatis z cordis z per fluxum sanguinis z apostemata eun
tia per corpus z fistulas. z si fuerit mercurius erit mors p̄pter epilentiā z p̄
pter stultitiā z amissionem sensus. ¶ Haly dicit in commēto. i8. p̄positionis
quarte partis. Ptolemeus diuisit nobis mortē in duas maneries: vna est p̄
ueniens ex infirmitatibus. Alia est p̄ueniens a re in qua non habet phisicus
quid videri: sicut qui mori gladio: lancea: casu: igne z morsu bestie z fere vel
aque submersione z alijs multis occasionibus. Et quando planete guberna
tores salui fuerint ab infortunis z in suis met dignitatibus z potentes z quā
do super eos nullus plancta contrarius eleuatur tunc accidet mors p̄pter
infirmitates. Alia autem mors accidet quando planete fuerint ifortunati vel
debiles vel in dignitatibus alienis eis contrarijs aut planete contrarij ele
uati fuerint super eos. ¶ Narrare autē omnes maneries quibus contingit
mors esset hic nimis longū z qui voluerit hoc inueniet in quarta parte quas
dripartiti Ptolemei. Dicit Ptolemeus in. 74. p̄positione centiloquij. Cuz
fuerit mars corporaliter iunctus capiti algol z nō aspexerit luna ascenden
tem nec fuerit fortuna in. 8. Domo z dominus anauba luminarium opposit⁹
fuerit marti vel in eius aspectu quarto nati caput truncabit. Quod si lumina
re fuerit in medio celi suspendet. Et si fuerint mali aspiciētes a geminis z pi
sce abscident ei manus z pedes. Dicit Haly in commento quando fortuna
fuerit in domo octaua prohibet malam mortem. Audiui siquidem a quodaz
qui erat cum filio Haly valde animoso in mari qui cum vellet ingredi mare
nimis tumultuosum ventis yndas agitantibus ipsum increpasset dixit. non
timeo mibi mortem in mari. Jupiter enim fuit in natiuitate mea in domo
mortis z oriētalis qui prohibet mibi malā mortem. z vidi inq̄t in lecto illum
mori. Accidit etiā mibi vt qdam seruentes ostēderet mibi natiuitate3 filij do
mini sui z inueni solem in medio celiz ipse erat dñs anauba z ylech z martē

in quarto aspectu eius z saturnū in angulo terre eius ascendens piscis. vnde
 exterritus distuli dare iudiciū dicens. oportet vt anteq̄ iudicem cōpleantur
 dies nutritionis. Cum autem de puero valde sollicitarem circa inuestigatio-
 nem motū vel mouz suorum nihil intellexi vnde sibi timere truncatione
 manuū z pedem z infurcationē cū esset mansuet⁹ z verecūdus. Cūq̄ pueni-
 set ad. 30. annos ingressi sunt qdam domum ei⁹ fugiētes eo q̄ accusati erant
 de dolo sup eum qui p̄erat urbi z deprehensi fuerāt in domo illa z ipse cū
 eis amisit man⁹ z pedes z infurcat⁹ est. z ego vidi eum absq̄ manib⁹ z pedi-
 bus infurcatū Dicit Ptoleme⁹ in. 59. p̄positione centiloquiū cū interrogat⁹
 fueris de absente nō iudices de eo morte donec remoueas ebrietatez ab eo.
 nec vulneratū donec tollas sanguis minutionē. nec substātiā acq̄sitā donec
 pecuniā sibi cōmissam remoueas. est enim in his hoībus idē iudiciū. Dicit
 haly in cōmēto ibidem. qui tractat de iudicijs iudicat per formas que sunt
 p̄pe veritatem. id nō inuenit in fortitudine iudicioz p̄tio inter sopitū z mor-
 tum: z inter vulneratū z minutū. nec inter illū cui cōmissa est pecunia: z illuz
 qui acquisiuit illam. Audiui si qdem a patre meo cui deus parcat q̄ cum ipse
 fuisset cū his qui se absconderunt a face impatoris. cū abraham filio almo-
 rbedi q̄ qu otidie visitabat eum occulte alhasten filius abzabe astrologus: q̄
 p̄cepit vt afferret conchā eneā magnā aqua plenā in qua ponēs scabellū cō-
 suluit ei vt desuper sederet in maiori pte diei. z hoc ideo p̄cepit vt faceret er-
 rare astrologos imperatores in esse absconditoz: z cū impator quereret ab
 astrologis suis ubi ille eēt: dixerunt q̄ esset in medio maris. Dicit haly abēra-
 gel quando mars fuerit in octaua domo dānificans dñm octauē domus
 mors nati erit ex ferro. Et si saturnus fuerit in octaua domo dānificās dñm
 octauē domus mors nati erit p̄pter carcerē z penas. Quādo luna fuerit in
 octaua domo cū cauda draconis significat q̄ mors nati est p̄pter secessum
 vel medicinā laxatiuā. Quādo mercurius fuerit in octaua domo cū cauda si-
 gnicat q̄ mors nati erit p̄pter mala opera aut p̄pter toxicum aut facta ni-
 gromantie. Quā gradus occidētis z eius dñs ambo dānati fuerit nato signi-
 ficat malam mortem. Quā sol fuerit dānatus in natiuitate diurna vel luna
 in nocturna significāt illud idē. Quā significatores dānati fuerint sup terram
 manifestā mortē significant z patentem. Et quā dānati fuerint sub terra mors
 erit abscondita z occulta. Quādo aliqua infortunarū fuerit in octaua domo
 vel iuncta domino octauē domus significat fortem z malam mortē. Et si ali-
 qua fortunaz fuerit in octaua domo vel iuncta domino octauē dom⁹ signifi-
 cat bonam z pulchram mortē. Et si iupiter vel venus fuerit in hac domo for-
 tis z liber a radijs infortunarum natus erit fortunatus z laudatus z viuet
 annis. 73. z forte plus.

Nonā domus. Sic ponit significatōes nonē dom⁹.

grinationes z longa itinera z significat eplaz z legatos z rumo-
 res atq̄ somnia. Dicit Anduzgas q̄ p̄mus dominus triplicitatis
 hui⁹ domus significat peregrinationes z oē q̄ ei accidit in pe-
 regrinatōib⁹: secūdus significat fidē ac religionē. tertio significat sapientiā z

somnia. Dicit Haly Abēragel in rōnibus huius domus aspice in itinerib⁹ na
 ti p̄mitus a dño triplicitatis domus itineris: qm̄ qñ dñs triplicitatis domus
 itineris p̄mus fuerit in bono statu ⁊ for̄is fortunatus ⁊ receptus significat
 q̄ natus ibi per itinera ⁊ movebit se de uno loco ad aliū ⁊ erit fortunatus
 in itinerib⁹ suis. Et si fuerit in diuerso statu ab eo qđ dixim⁹ habebit impedi
 mēta ⁊ grauamina in itineribus ⁊ morib⁹ suis ⁊ erit uilipēsus in eis ⁊ extra
 betur ⁊ expellet de terra ⁊ loco suo nec i suis itinerib⁹ aliquā utilitatē uel lu
 crum habebit. Et si dominus triplicitatis domus itineris. secundus fuerit in
 bono statu fortunatus ⁊ receptus natus erit bone legis religiosus ⁊ custos
 legis: Et si fuerit in diuerso statu erit male legis nominabit malus: ⁊ de ma
 lis operibus ⁊ incredulus. Et si dñs triplicitatis tertius fuerit in bono statu
 natus erit veridic⁹ somni⁹: ⁊ quicquid videbit in somnijs veridicum erit
 nec menties. Dicit idem haly scias q̄ Mercurius h3 posse ac significatione
 propriā in causa legis ⁊ legalitatis sepatim ab alijs planetis. Et scias q̄ qñ
 fuerit in domo saturni v̄l in aspectu eius natus erit p̄fundarum cogitationū
 firmus in credulitate: laudat res alterius mūdi magis q̄ istius: ⁊ credit eas
 ac multū cogitat in illis ⁊ amat eas: ⁊ tenet q̄ res illius mūdi sint meliores
 q̄ istius. abhorret ludos ioculationes ⁊ solatia: humilis ⁊ patiēs laboris ac
 indigētie maxime si fortune cadētes fuerint non aspicientes ascendens. Et si
 Mercurius fuerit in domo Jouis: vel in eius aspectu natus erit boni noīs
 bone legis ⁊ legalitatis ⁊ legis i q̄ fuerit obseruator. Et si fuerit in domo mar
 tis: vel in eius aspectu ⁊ fuerit idem aspectus de quarto vel oppositōe nat⁹
 erit homicida irascibilis malefactor male legis ⁊ vilipēdet legē suam.

Decima domus.

Dic ponit significationes decime
 domus. Dicit q̄ decima domus
 est domus regni ⁊ sublimatiōis ⁊ exaltationis memorie ⁊ vocis
 in imperādo ⁊ magisterioꝝ atq; matrū. Et significat dimidiū an
 norum vite. Dicit anduzgag dñs triplicitatis decime. Primus si
 gnificat opus nati ⁊ exaltatiōem suam ⁊ sedis sublimatiōem. sc̄ds significat vo
 cem imperij ⁊ audaciā in imperādo. tertius significat stabilitatem atq; dura
 bilitatem eius. i. q̄tum durabit in dñatione sua. Dicit Ptolemeus in. 1. 5. pro
 positione centiloquij. Ascendētia inimicoꝝ regni ab eiusdem ascendente ca
 dentia sunt ⁊ ascendētia dominantū in illo angulo eius. Ascendētia vero
 ministrantium succedētia angulus. Ciuitatum autem ascendētia in earū
 edificationibus iudicant omnia que in eis occidunt. Que vero ascendētia
 sunt in regum ordinatiōibus quarūdam ciuitatum pronūciant omnia que
 sub eorum regno fiēt: ⁊ ascendens apparitiōis alicuius secte in illis scilicet
 ciuitatibus demonstrat quicquid sub illa secta futurum est in ipsis ciuitati
 bus. Dicit ibi haly in cōmento q̄ signa cadētia sunt quorū nullus est angu
 lus vel post angulum: ⁊ sunt quattuor: scilicet duodecimū tertium sextū ⁊ no
 num ab ascendente. Et dicit q̄ notum est omni astrologo q̄ cum fuerit ascē
 dens natiuitatis: aut aliquis angulus eius ascendens aut aliquis angulus
 inceptionis regni fueritq; natiuitatis alicuius cui regnum congruat perfic
 ietur ei regnum in illo regno: eritq; ei in illo honor ⁊ nō in alio. Quippe res

ges antiqui omnium nascentium in regnis suis natiuitates obseruabant: et cuiuscumq; ascendens deprehēdebant domū inimicorū regni uel sextum uel tertium uel nonum interficiebant ipsum puerū q; regnū ipsius esset contra regnū eorū. Et paucis interpositis dicit q; ascendens alicuius ciuitatis est signum cuius ascensione incipit quis collocare primū lapidem in illa. Ascendens secte est ascendens signū in tpe quo illa secta incipit preualere sup aliā sectam et susceperūt eam imozantes: et illud significat quātum durabit: et qd qd accidet in illa qzdiu durauerit. Dicit haly abenragel qn signū medij celi fuerit et signis igneis maxime si fuerit leo vl' aries: et sol in eo: et ps regis fuerit ibi in aspectu fortunaz natus sine vlla dubitatione rex erit.

Vndecima domus. Dic ponit significatiōes vndecime domus. Dicit q; vndecima domus est domus fortune et fiducie atq; laudis: et amicorū et ministrorū et auxiliatorū: et significat postremam medietatez medie vite. Dicit Andu: gāz q; dominus triplicitatis domus si

fiducie primus significat fiduciam. Secundus significat amicos. Tertius significat vtilitates seu profectus eorum. Dicit Ptolemeus in 39. ppōne centilo: quij; esse malū vndecime domus et eius domini in intronisatione regū significat quid accidet in consiliatorib; suis et eius substantia de malo: et eodē modo erit malum esse secunde significans: q; modicū adipiscetur populus euz illo rege. Dicit haly in cōmento. Astrologi cōuenerunt super hoc q; domus decima in omni ordinatione regum est locus eius: et vndecima auxiliatorū eius et ei; substātie et ascendēs est populi: et secunda substantie populi: et ideo impedit vndecima cōsiliatores: et secūda substantiam populi. Dicit haly abēragel in rōnibus hui; domus. Aspice ad dñm triplicitatis huius domus p; mūm: si inueneris eū receptū fortunatū et fortem iudica q; natus hēbit amicos multos lucra vtilitatē et bonū p; eis. Et si fuerit infortunat; et dānat; natus erit solitarius ab hominib; nō hñs amiciciam cū aliquo et retrahet et elongabit se ab illis qui procurant amorem et societatem ipsius. Et si dñs triplicitatis ipsius domus secūdu fuerit fortis fortunatus et receptus erit fortunat; honoratus et diues abundans in bono statu et bone vite. Et si fuerit ab hoc statu diuersus erit laboriosus: et indigens ac paupertatis et miserie manifeste. Et si dñs triplicitatis ipsius domus tertius fuerit fortunatus fortis ac in bono statu natus habebit filios remansuros post eum in bono statu et diuitijs et fortuna sua. Et si fuerit infortunatus debilis et cadēs ac in malo statu natus nō habebit filium q; post eū remaneat nec herede; sue generationis. Et scias q; melior status qz esse possit in amicorū causa est vt dominus ascēdentis sit receptus a domino vndecime domus eodem domino vndecime domus existente fortuna et in bono statu. quoniam quando sic fuerit habebit amorem et conuenientiam cum socijs et amicis.

De decima domus. Dic ponit significatiōes .iij. dom;. Et dicit q; .i. dom;

domus significat inimicos et labores tristitiā atq; inuidias et suurraciones et ingenia atq; bestias que equitant et significat sine

Vite: 7 qd cōtinget mulierib⁹ in imp̄gnari de. Dicit Anduzgas qd p̄m⁹ dñs tripli-
 citatis hui⁹ dom⁹ sigf inimicos. s̄s sigf labores. tertius bestias magnas: 7 i
 ponit sine dicit dices B est q sigf. i. 2. dom⁹. Dicit Haly abéragei in iudicijs hu-
 ius dom⁹. Aspice p̄mit⁹ ad dñm triplicitas hui⁹ dom⁹ p̄m̄m⁹ 7 si inueneris eū
 fortunatū fortē 7 altū iudica qd inimici nati appodiabūt eo sup eū 7 de se faci-
 ent qcqd voluerit. Et si fuerit cadēs dānat⁹ 7 cōbust⁹ 7 p̄egrin⁹ nat⁹ appodia-
 bit se sup inimicos suos: 7 ipsi ipediēnt: 7 accidet eis malū qd credebāt facef
 nato. Et si dñs triplicitas s̄s hui⁹ dom⁹ fuerit fortunat⁹ natus hēbit modicas
 tristitias 7 anxietates. Et si fuerit in diuerso statu erit multax impietātū 7 tri-
 stitax 7 accidet ei labores 7 impedimēta 7 dāna magna in eo qd hz 7 in cor-
 pore suo. Et si dñs triplicitas hui⁹ dom⁹ fuerit fortuna⁹ nat⁹ erit dyas-
 lecticus 7 eloquētie bone 7 felix in rōnib⁹ 7 causis suis: 7 q̄ quēlibet aduersan-
 tem sibi p̄sperabit. Et si fuerit in diuerso statu erit debilis rōnis ac loq̄le im-
 pedite. nō habebit ius de aduersarijs 7 suis malefactoribus.

Significāt 7 duodecim domus co-

lores. Sic ponit significatōes. i. 2. domoz quātum ad colores. Et dic
 qd p̄ma dom⁹ 7. sūt albe. 2. 7 i. 2. virides: 7. 3. 7 i. sūt croceae. 7. 4. 7 i. o. sunt ru-
 beae. 5. 7. 9. sunt hñtes colorē mellis. 6. 7. 8. sūt nigre. Postea dicit qd glibz pla-
 netax hz in aliq̄ istax domoz quādā ptāte 3 accitālē q̄ vocaf gaudiū. Mercuri-
 ri. n. gaudet in ascēdēte. luna gaudet in. 3. domo. Ven⁹ in. 5. Mars in. 6. Sol
 in. 9. Jupiter in. i. Saturnus in. i. 2. Deinde dicit qd anguli significāt fortius
 dinē 7 p̄fectionē. Cadētes vō ab āgulis significāt debilitatē 7 detrimētū exce-
 pto qd. 9. dom⁹ 7. 3. significāt rem aptā: 7 detectā cū fama: 7 B iō q̄ sūt gaudia
 luminariū sicut iaz dicebat qd sol gaudet in. 9. 7 luna in. 3. Et i. 2. domus 7. 6.
 significāt occultatibez 7 vilitatē rez. postea dicit qd anguli. s̄p̄ma dom⁹ 7. i. o.
 7. 7. 4. 7 dñi ipsoz angulorū significāt magnitudinē honoris 7 fortunē: 7
 elōgationē a casu 7 ifortunio. Et p̄ntia dñoz angulorū in cadētib⁹ ab angul⁹
 sigf ifortuniū 7 dedec⁹ 7 casuz. Et. i. i. dom⁹ q̄ succedit decime: 7 ei⁹ dñs signifi-
 cāt fortunā mediā. i. significāt fortunā: s̄z nō tantā quātā. i. o. Et. 5. dom⁹ q̄ suc-
 cedit q̄rte sigf fortunā mediā p̄ donatōes 7 cās filioz. Et s̄a domus 7 ei⁹ do-
 minus significāt fortunā mediā ex cā s̄be ministroz 7 auxiliatoz. Et. 8. dom⁹
 7 ei⁹ dñs significāt fortunā mediā ex s̄ba q̄ hereditaf a mortuis 7 a rebus oc-
 cultis. Postea ponit significatōes dñoz anguloz cum fuerint p̄ntes in ipsis
 angulis. Et dicit qd p̄ntia dñi ascēdētis in ascēdēte significat eius fortunā
 p̄ semetipsum 7 p̄ ppriā acq̄sitionē. Et si fuerit in. 7. sigf acq̄sitiōes p̄ p̄ntes
 7 vxores. Et si fuerit in. i. o. sigf acq̄sitionem p̄ magisteria. Et si fuerit in q̄rta si-
 gnificat acq̄sitiōes p̄ hereditates 7 ex cā patrū 7 p̄ p̄ductiōes aquax 7 popu-
 lationē terrax 7 ex rebus antiqs 7 radicalib⁹. alta littera hz eradicatib⁹. p̄re-
 sentia vō dñi decime in. i. o. domo sigf fortunā p̄ regē 7 regnū magnū 7 p̄ ma-
 gisteria alta. Et si fuerit in. 7. sigf regnū p̄ victoriā p̄tentionū 7 p̄ cās vxoz. Et si
 fuerit in. 4. sigf regnū p̄ cās mistrorū regis 7 p̄ cultus terrarū 7 p̄ edificatio-
 nes ciuitatū 7 diuisiōes fluminū 7 p̄ custodias ciuitatū 7 ex reb⁹ antiqs. Et si
 fuerit in ascēdēte significat regnū p̄ ingenia 7 p̄ pingratē regis ex reb⁹ vulgi.

49

Præsentia Domini septime domus in septima domo significat fortunā p negotiaciones & per cōventiones & cōmendationes id est de positiones & p mulieres & p satores. Et si fuerit in quarta significat fortunā per cōventiones & negociaciones & per causas patrum & hereditatum & cultus terre. Et si fuerit in ascēdēte significat fortunam per cōventiones & negociatōdes & p causas medicine & astronomie & p opa spiritualia atq; ingenia & cetera familia. Et si fuerit præsens in decima significat fortunā p cōuentōdes & negociatōdes & vxores & p causas regni. Præsentia vero Domini quarte domus in quarta domo significat fortunā ex fructu & p causas patrū atq; p res antiquas. Et si fuerit præsens in ascēdēte significat fortunam ex cultu terre & fructu p pfunditatē cōsiliij & ingenium: & si fuerit pñs in decima domo significat pfectū ex cultu terre & fructu p cās regum & magisterioꝝ. Et si fuerit pñs in 7. domo significat fortunā ex cultu terre & ex parte muliez & p cās vxoz & satorū & p negociatōnes. Deinde dicit hec q̄ dixim⁹ significat Domini angulis ita intelligas de alijs domibus suo modo scdm naturā scilicet cuiuslibet domus: & dicit quod ideo introduxit Dominos angulorum: vt sint exemplar in alijs domibus.

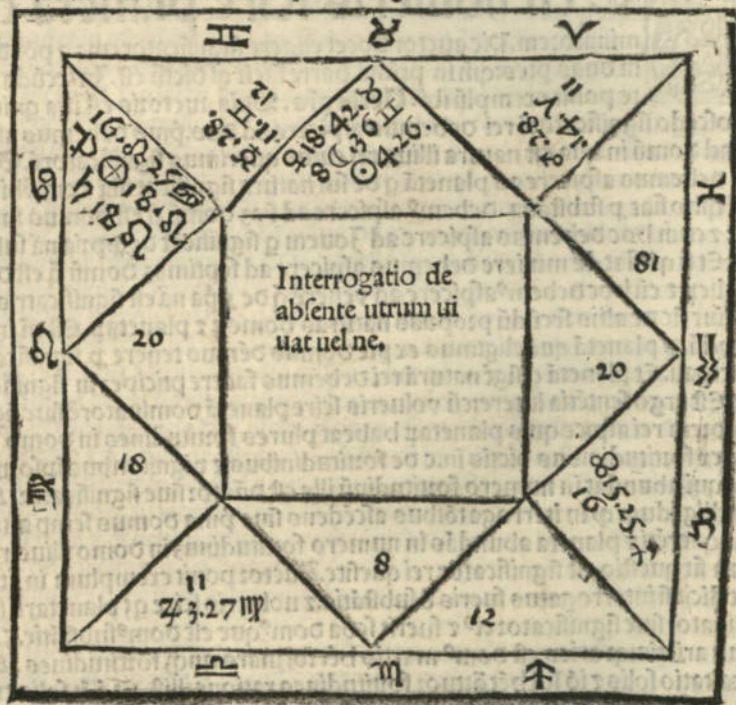

E cū uolueris scire planetā do

minatozem. Sic auctor docet eligere significatorem: & pōt diuidi in duas ptes: qm̄ in prima parte facit q̄ dictū est. In secūda parte ponit exemplū ibi. Verbi gr̄a. Sñia auctoris est ista q̄ in cognoscēdo significatōre rei debemus aspicerē ad duo. pmo debemus aspicerē ad domū in qua est natura illius rei cuius querimus significatōre. Secundo debemus aspicerē ad planetā q̄ de sui natura significat illā rem. vbi gr̄a. Si q̄stio fiat p substantiā debem⁹ aspicerē ad 3as domū q̄ est domus substantiæ: & cum hoc debemus aspicerē ad Jouiē q̄ significat de ppria nā substantiā. Et si q̄d fiat de muliere debemus aspicerē ad septimā domū q̄ est dom⁹ muliez & cū hoc debem⁹ aspicerē ad venerē q̄ de ppria nā est significatris mulierū: sic de alijs secūdū proprias naturas domoz & planetaz. Est tñ intelligendū q̄ planetā quē eligim⁹ ex pte domus dēmus tenere p significatōre pncipali. Et planetā q̄ sigt naturā rei debemus facere pncipes in significatōne. Est ergo sentētia littere: cū uolueris scire planetā dominatōrē siue significatōrem rei aspice quis planetaz habeat plures fortitudines in domo rei q̄ site ex fortitudinibus dictis in. c. de fortitudinibus & dignitatibus ipsorū. Et ille qui abundat in numero fortitudinū ille est dñator siue significatōr. Et est intelligēdum q̄ in interrogatōibus ascēdens siue pma domus semp attribuitur querēti & planeta abundās in numero fortitudinū in domo illius rei de qua fit questio est significatōr rei quesite. Auctor ponit exemplum in littera. Et dicit si interrogatus fueris s̄ substantiā. & uolueris scire q̄s planetarū sit dominator siue significatōr ei⁹ & fuerit scda dom⁹ que est dom⁹ substantiæ. 5. gradus arietis: q̄ aries est dom⁹ martis hēt ibi mars q̄q; fortitudines. Et est exaltatio solis & id sol hēt q̄tuor fortitudines ratione illi⁹. Et ē et solis triplis

citas 7 rōne illi⁹ hēt ibi tres fortitudines: 7 est terminus ionis: 7 rōne illi⁹ hēt
 ibi duas fortitudines: 7 facies martis: 7 rōne illi⁹ hēt ibi ynam fortitudinem.
 Sol igit hēt ibi. 7. fortitudines 7 mar⁹ sex 7 Jupiter duas: patet ergo q^d sol hēt
 ibi plures fortitudines. Et talis planeta. s. habēs plures fortitudines vocat^r
 almutam id est vincens. ergo sol in tali figura esset significat or^{is} substantie 7 co
 dem modo faciendum est. de alijs.

X potestatibus quoq³ planeta
rū accidētalibus. *Ista ps⁹ priuat sic. p^{ri} auctor
 determinauit de dignitatibus
 planetarū cēntialib⁹. Dic determinat de dignitatib⁹ ipsorū accidētalib⁹:
 b⁹: 7 expedit se breuissime dicēs: q^d ē vna dignitas accēntialis plāctarū q^d vocat^r
 haiz 7 est hec vt planeta diurn⁹ sit in die sup terrā 7 in nocte sub terra. Et plāc
 ta nocturn⁹ sit in nocte sup terrā 7 in die sub terra. Et est si sit plāeta masculin⁹ q^d
 sit in signo masculino 7 feminin⁹ i signo feminino tūc dī plāeta eē i suo haiz. i.
 in sua silitudine: 7 erit tūc fortitudo sua sicut fortitudo viri in loco sui pfect⁹
 7 lucri atq³ fortune. Et sic cōpleta est expō p^{ri}me dñe alchabicij itroductorij ad
 magisteriū iudiciorū astroz. Quidā hō iterrogauit de qdā abfēte vtrū eēt
 motu⁹ vel viu⁹ 7 fuit ascendēs qōnis. 20. gradus leonis 7 icidit talis figura.*

50

Aspexi in hac questione et dedi ascendens et elus dominum et lunam absentem pro quo facta fuit questio. aspexi et inveni dominum ascendentis in medio celi: propter quod videbatur prima facie quod viveret in prosperitate: sed quia inveni saturnum in angulo orientis prope angulum infra duos gradus dubitavi de vita illius specialiter: quia ibidem infortunavit partem fortune. Deinde aspexit ad domum mortis et inveni venerem fortiozem ibidem id est in domo mortis plura habere testimonia quia exaltationem et triplicitatem. aspexi ad locum eius in figura et qualiter se haberet ad ascendens et ad dominum ascendentis et ad lunam et inveni eam aspicientem ascendens aspectu quarto et saturnum ibidem existentem eodem aspectu propter quod magis dubitavi de vita. Deinde aspexi ad lunam et inveni eam oppressam sub radijs solis hoc fuit unum signum mortis. Inveni etiam lunam separatam a venere euntem ad coniunctionem domini ascendentis et transtulit naturam domini domus mortis ad dominum ascendentis. Hoc fuit certius signum mortis. Ex his collegi quod homo ille pro quo facta fuit questio esset mortuus: inuentumque est ita. Et quia Saturnus existens in ascendente fuit dominus septime domus significator uxoris illius pro quo facta fuit questio: et venus significatrix mortis aspexit eum significabat hoc quod forte interfector commiserat fornicationem cum uxore illius pro quo questio facta fuit.

Differentia secunda in naturis septem planetarum.

Ista est secunda differentia huius libri in qua auctor determinat de naturis septem planetarum. Et potest dividi in quattuor partes: quoniam primo determinat de naturis et proprietatibus septem planetarum. Secundo determinat de ordine seu principatu planetarum in septem diebus. Tertio de natura capitis et caudae draconis. Quarto determinat de ordine planetarum in domino dierum et horarum. Secunda pars incipit ibi de ordine vero planetarum. Tertia ibi: caput draconis. Quarta ibi: si autem fuerit aliqua dies. Prima pars dividitur in septem partes: quoniam primo ponit naturam saturni. Secundo iouis. Tertio martis. Quarto solis. Quinto veneris. Sexto mercurij. Septimo lune. ubi partes incipiant patet in littera. Primo ponit naturam saturni et quid significat ex rebus et moribus hominum et ex sectis et cetera. que omnia plane apparet in littera usque ad illam partem de annis fridarie. Circa quam parte est intelligendum quod quando dicitur anni fridarie saturni sunt. intelligendum est annus gubernationis in vita nati. Ad cuius evidentiam est sciendum quod in natiuitate diurna incipit fridaria a sole et gubernat ipsum. i. o. annis. postea gubernat ipsum venus secundum quantitatem annorum suorum. Deinde mercurius: et sic secundum ordinem planetarum cundo usque ad finem vite. Si autem natiuitas fuerit nocturna incipit gubernatio a luna et gubernat ipsum secundum quantitatem annorum suorum. Post lunam gubernat ipsum saturnus secundum quantitatem annorum suorum: et sic secundum ordinem planetarum. De hac materia est capitulum proprium in quarta differentia et ibi diffusius loquitur de hac domino concedente. Quando autem dicitur in littera: maximi dies

intelligendum est de annis quos dāt planete in duratione rerū scilicet in se-
 ctis 7 in alijs magnis rebus. Quando autem dicit maiores 7 medij 7 mino-
 res intelligendum est de annis quos dant planete in natiuitatib⁹ hoium ad
 viuendū: sicut dico de saturno ita de alijs planetis intelligas. Dicit Ptole-
 meus in 82. ppositiōe prime partis maius ac fortius opus saturni est infri-
 gidare 7 desiccare modicū ppter fortitudinē frigidis: 7 videt hoc eē pro eo
 quod est elongatus multū a calore solis 7 humidis fumositatibus terre. Dic
 Albumazar redarguit Ptolemeū 7 ponā deo dante ratiōes suas in fine hu-
 ius partis de naturis planetarū. Dicit Haly in cōmento ppositionis palle-
 gate quod ptolemeus vult dicere q̄ saturnus facit h̄ opus eo q̄ op⁹ suū est
 multū elongatum ab ope solis quod est opus caloris: 7 a luna cuius op⁹ est
 attrahere humores: q̄ quādo inspexit comparationē saturni cum sole 7 lu-
 na inueniet qd̄ ambobus erat contrarius: 7 ppter hoc dixit quod conuenit
 vt frigidus sit 7 siccus. Et ptolemeus met glosauit hanc comparationem in
 eo quod sequitur. Dicit ptolemeus scire quidem virtutem huius planete 7
 aliorum erit ppter rectificationē figurarum in respectu solis 7 lune quoniā
 earū aliquas videmus mutātes aerē vna manerie mutatiōis 7 earū aliquas
 alia manerie in diuersis ordinatiōibus mutatiōis augendi 7 minuendi. Dicit
 Haly in cōmento. Si memoriā hēs d̄ eo q̄ tibi diximus quō pbare possum⁹
 stellarū virtutes: glosa nō indiges in hoc. Et si huius oblitus es ausculta. dico
 tibi qd̄ sol 7 luna eo quod eorū opera magis apparent quā opera aliarū stel-
 larum. 7 sunt nobis magis manifesta: 7 opera reliquarū stellarum abscondita
 vidētur: cōuenit vt inspicias ad stellas habētes cōmunitarem cū duob⁹ lu-
 minaribus per figuras: idest p aspectus si augēt in suis operibus vel ab eis
 minuunt: 7 sicibus inspiciēdo ad omnes: donec certitudinē scias oīum nō se-
 mel sed pluries. Et si inueneris quod semp sequātur vnam manerie operan-
 di scies p certo cuiusmodi virtutem habent. Dicit Haly abenragel de natu-
 ra saturni. Saturnus est planeta senex magnus fessus vilipensus anxietatus
 tristitiaz longarū infirmitatū. natura eius est frigida 7 sicca 7 assimilatur me-
 lancolic que gubernatur de oibus humoribus: 7 nullus de ea. Quā fuerit ali-
 mutalicuius natiuitatis: 7 ipse in cancro natus erit turpissimi vultus 7 mis-
 rabilis creatura in forma 7 visione sua: ita qd̄ expauescent 7 mirabūtur quot
 quot videbunt eum 7 audient loqui de ipso. Dicit alfraganus quod corpus
 saturni est. 9 i. vicibus tantum quātum terra.

Iupiter fortuna masculus. Dic ponit naturam

Iouis 7 planum est quod dicit in littera. Jouis autē virtutū opus
 est cōplexionis tēperate 7 loc⁹ sui motus est medianus inter fri-
 giditātē saturni 7 calozē martis 7 ppter hoc puenit vt calefaciat
 7 humectat. Dicit Haly in cōmēto. multi crediderūt cū audierūt hoc verbū
 Ptolemei quod opera stellarū secūdū ei⁹ opinionē sequerent loca sphaera-
 rum scdm̄ q̄ vna existit supra aliā sicut credidit hiza auēquilon 7 alkindus 7
 alij qui cum talibus ratiōibus nos impediuerūt. Ego vō dico q̄ si opa stela-

larū sunt secūdū naturā quomodo possunt scri propositiōes q̄drutiales qm̄
 radices harum ambar sciētiarū diuerse sūt vna. s. ab alia. Amplius si oīa cor
 pora celestia nō sunt alicuius cōplexionis: calide: humide: frigide: neq; sicce
 sicut pbauit Aristoteles quō pōt Jouis complexio temperari eo qd̄ sphae
 ra sua existat inter illā martis ⁊ saturni. Nam si bene ad dcm̄ inspexeris Pto
 lemei inuenies nō esse put ipsi crediderunt. Et postq̄ docuit nos viam qua
 scirent virtutes stellarū ponit hoc vice alia in hoc loco dicens quod qm̄ pro
 bauerimus modū operis qd̄ operat in aere nos circūdante inuenimus q̄
 est medianus inter magnā frigiditatem quā facit saturnus ⁊ magnū calorem
 quē facit mars: ⁊ hoc affirmat id qd̄ dixit qd̄ calefacit: ⁊ humectat: dicit Haly
 abenragel iupiter ē planeta equalitatis: cōitatis: bonitatis: melioramētū: in
 tellectus: sensus: ⁊ pietatis: ⁊ temperatus est equalis ⁊ fortuna p aspectum
 ⁊ corporalem cōiunctionem significat bonitatem meliorationem legem sim
 plicitatē ⁊ castitatē dirigit ⁊ nō dānat: populat ⁊ nō destruit: abhorret saturn
 num ⁊ eius naturas. Quando deus incepit creare mundum erat in domo
 ascedēte lucet in ariete tauro ⁊ gemini: ⁊ minuit lux sua in cācro leone ⁊ vir
 gine. obscurat in libra scorpiōe ⁊ sagittario: ⁊ minuit eius obscuratio in cap
 corno aq̄rio ⁊ piscibus. Dic alfragan⁹ q̄ corpus Jouis est. 9. s. tm̄ q̄stū terra.

Ars masculinus.

Dic ponit naturā mars ⁊ pa
 tet in littera. dicit Ptoleme⁹

Mars pprie deficcet ⁊ p vim nature sue comburit eo qd̄ igneus
 hz colorem: ⁊ quia circa solem est ⁊ qm̄ sphaera in qua sol consti
 tit posita est sub eo. dicit Haly in cōmento Ptolemeus vult dice
 re q̄ opus virtutis martis id est q̄ experimur inuenimus siccitatis magne.
 Ad id quod dixit q̄ virtus martis comburit eo qd̄ igneum hz colorez. Dico
 quod stelle sunt substantie simplicis ⁊ non composite ex naturis diuersorū
 elementorū: apparitio sui coloris est recta eo quod ibi nō est aliqd̄ quod mu
 tet colorem cōuenientem eidem substantie. Ptolemeus autem docet nos p
 hoc dictū: regulā q̄ scimus virtutē stellarū quā p nos intelligere nō possumus
 ⁊ possumus eā intellegere per colorem. In hoc enim dicto adest dubiū qd̄ nos
 soluere opz. Nam multi credunt q̄ color nō ostendat virtutē rei ⁊ hoc est ve
 ritas in terrenis propter comissionem elementorū que in eis est. tñ in celesti
 bus nō est ita: qz eorū substantia non est vllō modo composita ex aliquo elemē
 to. Et pp hoc redijt ptolemeus ad probādum hanc virtutem alio modo di
 cens: ⁊ qz existit circa solem: ⁊ qz sphaera in qua est sol posita est sub eo vult
 dicere quod accidit: vt sit veritas res ista quia virtus martis comburit eo q̄
 existit circa solem: ⁊ qz sol est sub eo ⁊ cōmiscet virtus sua cū illa solis fit cali
 dus multū ⁊ siccus: ita q̄ sine temperamēto comburit. dicit Haly abenragel
 mars est planeta calidus ⁊ siccus igneus: destructor: iratus: victoriosus: dili
 gens occidere ⁊ interfecidiōes: rixas: litigia: cito irascit ira fortitotū cor suum
 exponit in rebus suis agēdis: prelia facit ⁊ destruit populationes. Exaltatio
 sua est in domo saturni. s. in capricorno q̄ significat clamores impedimēta ⁊
 gentē stultā ⁊ guerratiōes. Cōuenit saturnus marti in infortunio ⁊ resistit ei
 in frigiditate ⁊ tenebrositate. ⁊ inclinat solū amore sui ⁊ defendit auxilio eius

qm̄ sol exaltat in domo sua ⁊ gubernat eum de calore ⁊ siccitate q̄s recipit ab eodē: pprietas ⁊ nā sua continet ⁊ appropinquat pprietati ⁊ nature solis. nescius est ⁊ obliuiosus modici intellect⁹ ⁊ diminut⁹ sensu nec p̄siderat rerū fines: per eū ⁊ per ascensum ⁊ per descensum ei⁹ in circulo suo crescit ⁊ decre scit estatis calor ⁊ hyemis frigiditas oī anno. Dicit alfragan⁹ qd̄ mars p̄inet q̄tatem terre semel ⁊ dimidiū ⁊ octauā p̄tem eius.

Sol per aspectum fortuna. hic ponit naturā solis
 Solis ⁊ littera glosa non indiget. Dicit Ptolemaeus cognita res est qd̄ opus substātie solis est calefacere ⁊ dare aliquātulū siccitatis ⁊ hec opera magis pprie sentiunt ⁊ leui⁹ scita sunt oibus alijs ppter magnitudinē solis ⁊ ppter manifestaz mutationem quam per tempora anni facit ⁊ quanto magis accedit ad nostra capita tanto magis calefacit. Dicit Daly abenragel scito qd̄ sol est lumen ⁊ candela celi gubernator mundi factorum temporum: per eum sunt planete oriētales ⁊ occidentales: ⁊ per eum sunt apparetēs ⁊ occulti: ⁊ per eum mouetur omnis res se mouēs: per eū nascit̄ omnis res nascēs: crescit omne foliū ⁊ maturat̄ omnis fructus. Ipse est spirit⁹ celi magnus cum eo viuificant̄ signa: ⁊ quodlibet signum quādo est in eo hēt maioritatem super alia signa. quoniam ipm̄ viuificat ⁊ illuminat ⁊ dat ei fortitudinem ⁊ calorem ⁊ applicat calorem ⁊ fortitudinem ⁊ v̄tutem illius signi terre: q̄ natura ⁊ facta sua apparent in oibus reb⁹ ⁊ in cūctis aiatis ⁊ in aiatis existentib⁹ in terra. Et qm̄ exit de signo in quo est remanet illud signū in similitudine corpis defuncti. Est planeta magni dominij potentie nobilitatis altitudinis ⁊ magnitudinis. est fortuna per aspectum ⁊ infortuna per p̄suctionem corpalem. Vidēs enim qm̄ aliqs planeta coniungit sibi: cōburit ⁊ vincit eū ⁊ extinguit lumē ⁊ lucē suā. Locus suus in celo est q̄rtus. s. medius. ⁊ planetarū: sicut rex sapiēs qui per sensum manutinet regnum suū ⁊ per cōsiderationem ponit sedē suā in medio regni sui vt per oia latera attingat. Dedit marti militiā suā ⁊ qd̄ eē dux militie sue: q̄ celū solis est sub celo martis ⁊ cōuenit natura ⁊ calor suus cū natura ⁊ calore illius. Dedit Joui sua iudicia ppter temperiē honestatem saluationē ⁊ sue cōplexionis salurē: ⁊ q̄ nō est in eo qualitas mala nec peccādi natura. Dedit regnum saturno q̄ omnes planetę sua lumina mittūt ad eum ⁊ suas cōsiderationes. Dedit veneri collectio nem reddituū ⁊ vendendi redditus ⁊ emēdi: q̄ celū eius applicat suo ⁊ sunt vicini. Dedit mercurio scribaniam: q̄ status eius est sicut status scriptoris regis qui vadit qm̄ ille vadit ⁊ sedet qm̄ ille sedet. Dicit lune algazilaticum: q̄ est similis algazilo regis qui facit sua mādata ⁊ defert ea quocūq̄ scipit. Dicit alfraganus auct oritate Ptolemei quod corp⁹ solis continet corpus terre cētes sexagesies sexies ⁊ aliquātulum plus.

Venus fortūa femina nocturna.
 hic ponit naturam veneris ⁊ patet in littera qd̄ dicit. Dicit Ptolemaeus venus ipsamet opera Jouis facit ppter temperamētū sue cōplexionis excepto qd̄ est Joui in re vna cōtraria: q̄ calefacit pa

rum significantium pluuías 7 per eum 7 per mutationem suã de signo in signum: 7 per eam statum ac retrogradationem 7 directionem ipsius 7 per oppositiones 7 coniunctiones suas sciens motus ventorum 7 ei⁹ fortitudines. s. si erunt fortes vel debiles in oibus partibus illius anni: quoniam quando erit de vno signo 7 intrat aliud: vel quando est stationarius aut retrogradus significat ventos fortes humiditates 7 pluuiam 7 in aere accidentia de nubibus turbationes 7 his similia. Similiter qñ est in oppositione lune existente luna in aliquo signorum aqueorũ vel aereorũ significat quod pdixim⁹. In reuolutione annorũ mundi hêt magnã 7 veridicã significationẽ sup tenentes officia regũ. Afraganus dicit q̄ quãtitas corporis mercurij est vna ps de 32. milibus pitibus corporis terre.

¶ Vna fortuna femina nocturna.

Lic ponit naturam lune. s. in littere patet. Dicit Ptolemeus maior virtus lune est humectare: pro eo q̄ est multum circa terram 7 ppter fumositatem frigidam que per eam eleuat. 7 ppter hoc ad statum talem mutant corpora manifesta mutatione: q̄ facit mutari 7 putrescere corpora vt plurimum: 7 hêt etiã cum sole participationẽ modicã in calore pro eo q̄ recipit lumen ab eo. Albumazar redarguit Ptolemeũ in causa naturarum planetarum 7 sunt verba sua ista: quoniam plures reges græcie fuerunt sapientes post Alexandrum filiũ Philippi: vocabaturq; vnus quisq; eorum Ptolemeus: fueruntq; numero decem. 7 vna mulier: erantq; regnantes in egypto: 7 fuerunt anni regni eorum. 275. fuerunt vniuersi sapientes ex quibus fuit Ptolemeus vnus qui edidit librum almagesti sup causam motus circuli 7 q̄cquid in eo est ex planetis. Et quidam eorum edidit librum de iudicijs astrorum referens eam ad Ptolemeum auctorem libri almagesti. Diciturq; q̄ ille qui edidit librum iudiciorum ipse edidit librum almagesti: nesciturq; veritas huius rei: sed ille qui ex eis edidit librum iudiciorum narrauit in libro suo naturas planetarum 7 eorum causas. Incepitq; dicere q̄ sol calefacit in suauitate ac mora 7 q̄ opus eius sit in hoc euidentius 7 fortius opere ceterorum planetarum ppter magnitudinem eius 7 quãto magis eleuat ad zenith caput nostrorum auget nobis calor. Et putauit q̄ natura lune sit humida ppter proximitatem circuli ei⁹ a terra 7 ppter receptionẽ vaporum. q̄ ad eã eleuantur ex ea. Et putauit q̄ natura saturni sit frigida 7 sicca ppter longitudinem circuli eius a calore solis 7 longitudinez ei⁹ ab humiditate vaporum terre. Et putauit q̄ mars natura esset calida 7 sicca eo q̄ color ei⁹ similis est igni: 7 q̄ est ppe solem 7 q̄ est sub eo erigiturq; calor eius ad eum 7 calefacit eum. Et putauit q̄ Jupiter sit equalis complexionis: eo q̄ sit eius circulus inter circulos saturni 7 martis. Et ppter hanc causã est natura eius calida humida equalis 7 temperata. Et putauit q̄ veneris natura sit calida humida equalis. calor autem eius ex ppingrate circuli ei⁹ a sole. Humiditas vero ex vapore humido qui contingit eam ex terra. Putauitq; q̄ natura mercurij sit in quibusdam horis sicca 7 in quibusdam humida. Siccitas ei⁹ pppropingritatem ei⁹ a sole 7 q̄ non elongatur ab eo elongatione maxima.

Humiditas vero eius ppter proximitatē circuli eius circulo lune. Hoc est q̄ pu-
 tauit Ptolemeus in naturis planetarū: hoc est ratio qua usus est super hoc.
 Sed nos dicemus nunc q̄ sit in eius dictis pungendus idest reprehensione
 dignus nā q̄ putauit ex sole ꝛ calefactiōe rerum ab eo in suauitate ꝛ mōra B
 inuenit ex suo ope. quod autem dixit q̄ natura lune sit humida ppter primi-
 tatem circuli eius a terra ꝛ receptione vaporum qui erigunt ex terra ad eam
 hoc repellit a sapientibus eo q̄ spaciū quod est inter faciem terre ꝛ propin-
 quiorē locum in quo est luna sit. 128044 miliariorū: fere ea mensurā qua
 sit vnum miliarium. 3000. cubitorum. Et hoc patet in libro in quo narrantur
 longitudines corporum superiorum ab iuicem. Et non plus eleuant vapores
 a superficie terre scdm q̄ narrauit Ptolemeus q̄. 16. stadia scdm q̄ sta-
 diū quadringentorum cubitorum est: nam. 16. stadia faciunt duo miliaria
 ꝛ decimam ac tredecimam vni miliarij fere. longitudo vō lune qm̄ magis p-
 pe est superficie terre est vt diximus. 128044. miliariorū: fere. vñ ergo vel quōd
 applicat vapor terre ad lunā quousq̄ corrūpat vel mutet nām ei⁹. Per mo-
 dum p̄similē reprobat ipm̄ in naturis aliorum planetarum: sed p̄trans eo cā
 breuitatis. Haly in cōmēto p̄positioni p̄allegate de natura lune rñde. t ad rō-
 nes Albumazaris. Dicit enim Haly exponēs verba Ptolemei p̄mo Postq̄
 docuit nos Ptolemeus q̄ virtutes stellarum corporū suorū sequunt magnitu-
 dines ꝛ corpus lune parū est sicut in almagesti narrauit ꝛ eius opus sequit
 opus solis pte vna. Dicit hic q̄ est hoc pro eo q̄ multum est ppe terrā ꝛ pue-
 nit ad nos eius virtus anteq̄ mutet ꝛ ppter hoc apparet eius opus magis
 q̄ opus aliarum stellarū. Et videmus visibiliter q̄ attrahit humores terre ꝛ
 corporū: eā sequentiū ꝛ pro eo q̄ hēt lucē a sole operat in terrenis calorē mo-
 dicum accidentalē cum quo facit putrescere ꝛ mutari humores existentes in
 corporibus sicut ostensum est in phisica ꝛ in nā. Et manifestum est q̄ lux facit
 calorē. ꝛ pōt hoc p̄bari per specula que cōburūt ꝛ hīta. ꝛ q̄ luna lucē hēt
 a sole cōuenit vt hēat modicū calorē quem facit sicut per acidens. Et hoc
 est id quod vult dicere Ptolemeus. Et q̄ hoc non intellexit Albumazar cre-
 didit q̄ erraret in dicto suo dicens quōd pōt fumositas humida ad lunā ascē-
 dere cū fumositas ascendere nequeat ultra. 16. stadia ꝛ luna satis longi⁹ est.
 Ego vero risi de dictis talibus qualia sunt hec: ꝛ dixi qualiter nō intellexit hoc
 q̄ Ptolemeus noluit dicere q̄ fumositas humida ascēdat usq̄ ad lunā: sed
 dixit q̄ ascensus fumositatis humide qui est uersus lunā docet nos q̄ attra-
 hit humores terre ꝛ aliorū corporum eam sequentiū sicut adamas trahit fer-
 rum. Alfraganus dicit auctoritate Ptolemei q̄ magnitudo corporis lune est
 vna pars de. 39. partib⁹ terre: ꝛ dicit q̄ maius corp⁹ oīū corporū vniuersi est sol
 ꝛ post solē. 15. maxime sunt stelle: dicit enī q̄ vnaqueq̄ earū tenet corp⁹ terre
 centies septies. Tertio in magnitudine est Iupiter: ꝛ q̄rt⁹ saturn⁹. Post saturn⁹
 nū sunt stelle fixe scdm ordinis q̄rum qlibet p̄tinet terram nonagesies. Post ip-
 sas sunt stelle tertij ordinis q̄rum vnaqueq̄ p̄tinet terras septuagesies ꝛ bis.
 Post ipas sunt stelle q̄rti ordinis q̄rū qlibet p̄tinet terram. 54. Post ipas sūt
 stelle q̄nti ordinis q̄rum qlibet p̄tinet terram. 37. Post ipas sunt stelle sexi
 ordinis ꝛ minor: illarū immo minor: oīum que vident: q̄rum probatio est pos-

fibilis continet terram. i. 8. Maius corpus post ipsas est mars. post martem
 terra: post terrā venus: post venerē luna: z ultimo mercuri⁹. Patet igitur secu-
 dum alfraganum q̄ maius omnium corporū est sol z minus mercurius ex-
 ceptis generabilibus z corruptibilibus. De longitudine istorum corporum a
 terra dicit alfraganus q̄ ppior longitududo lune a terra est. 33 tantum quan-
 tum dimidiū diametri terre z. 20. pars eius: eritq; hoc. i. 04 i 2. miliaria.
 Et est longitududo longior lune q̄ est ppior lōgitududo mercurij sexagesies qua-
 ter tantū quātūm dimidiū diametri terre: z. 6. pars eius qd̄ est. 208542. mi-
 liariorum. Et lōgitududo lōgior mercurij que est ppior veneris est centū sexa-
 gesies septies tantum quantū dimidiū diametri terre qd̄ est 542750. millia-
 riorū. Et longitududo veneris longior q̄ est ppior longitududo solis est millesies
 z ceties z vigesies tantū quantum dimidiū diametri terre qd̄ est. 3640000.
 miliariorum. Et lōgitududo solis longior que est ppior lōgitududo martis est
 i220. tantū quātūm semidiameter terre quod est. 3965000. miliariorū. Et lō-
 gitududo martis longior q̄ est longitududo iouis ppior est. 8876. tantū quātūz
 semidiameter terre qd̄ ē. 28847000. miliariorū. Et lōgitududo iouis lōgior q̄
 ē ppior lōgitududo saturni ē. 14405. Tantū q̄stū semidiameter terre q̄ ē. 46
 816250. miliariorū. Et lōgitududo saturni lōgior q̄ ē eq̄lis lōgitududi stellaz fixaz
 z est quātitas dimidij diametri circuli signorū est. 20 i i 0. tm̄ quātū semidia-
 meter terre qd̄ est. 65357500. miliario. Et cū duplicatū fuerit hoc pueniet
 quātitas totius diametri circuli signorū. i. octauae sphaere q̄ est. i. 307 i 5000.
 miliariorū. Et cū multiplicatū fuerit hoc per. 3. z septimā vnus maioris de-
 scripti in octaua sphaera que est. 410818570. miliariorū: eritq; mensura vni-
 uscuiusq; gradus circuli maioris. i. 14 i 160. miliaria.

E ordine uero planetarum. Dic pos nit'ordi

D nem planetarum in conceptionib⁹ puerorum scilicet ordinē in
 gubernādo fetum q̄zdiu est in vtero matris. Dicit q̄ saturn⁹ gu-
 bernat ipsum ab hora cōceptionis vsq; ad finem vnus mensis.
 In scdo mēse gubernat ipsuz Jupiter. In tertio mars. In q̄rto sol. In q̄nto
 venus. In sexto mercuri⁹. In septimo luna: z pp hoc vt dicit puer in septimo
 mēse petit exitum: q; opera omnium planetarum sunt in eo completa: z qui
 tunc nascuntur possunt viuere ppter eādē causam. Deinde reperitur gu-
 bernatio ad saturnū z gubernat ipsum in octauo mense: z tunc qui nascūtur
 nō uiuūt proppter malitiā saturni. Deinde gubernat ipsum Jupiter in nono
 mense: z tūc cōiter nascūtur z uiuūt ppter bonitatem iouis. Deinde ponit or-
 dinē planetarū in regimine corporis post natiuitatem quātūm ad processuz
 in etatibus: z dicit q̄ luna icipit natū regere ab ingressu eius in mundū: z re-
 git ipsum quattuor annis qui sunt anni nutritionis. Deinde mercuri⁹ regit
 ipsum decem annis. Deinde venus octo. Deinde sol nouem. Deinde mars
 i 5. post hoc Jupiter. i2. Deinde saturnus vsq; ad finem vite.

caput draconis. Dic ponit naturam capitis z caude dracos
nie z patet.

I autē fuerit aliqua dies. Dic ponit ordinē pla

netarū q̄stum ad dñm dierū z horaz. Dicit q̄ aliq̄ dies sit alicui⁹ planete. p̄ma hora illi⁹ diei s̄m q̄ p̄ma hora ic̄ipit ab ortu solis ē illius met z. 2.ª. hora est plāete qui succedit in ordine celoz descēdēdo. z. tertia tertij planete in ordine: z sic per ordinē usq̄ ad finē. i. 2. horaruz diei artificialis. Et ille planeta cui⁹ est. i. 3. hora ille est dñs illius noctis: z cui⁹ est. 2. 5. hora. s. p̄ma hora diei sequētis illius est dies sequens. z auctor ponit exemplum in littera. ideo non est necesse vt ponam. z sic completa est expositio secunde differentie huius libri.

Quia annuente deo. Ista est tertia

differentia hui⁹ libri in qua auctor determinat de esse planetarum in semetipsis z de esse eorum adinuicem scilicet vnus ad alterum. Et diuidit in duas partes: quoniam in p̄ma determinat de esse eorum in semetipsis. In secunda parte de esse eorum adinuicem. secunda est ibi. De esse autē ipsorum adinuicem. Et illa diuidit in duas: qm̄ p̄mo determinat de esse qnqz planetarū respectu luminariū. Sc̄da de esse eoz iater se. sc̄da ibi: ē aut p̄uo de terminat de esse eoz in seipsis. Et est snia littere talis. Planete aliquādo dicunt ascendētes z aliquādo descendentes: z aliquando dicunt aucti lumine z magnitudine: z aliquādo diminuti lumine z magnitudine. Et quādoqz dicunt aucti numero z qnqz diminuti numero. Et qnqz dicunt aucti motu z qnqz diminuti in motu. Et omnes planete p̄ter solem dicunt qnqz septentrionales z qnqz meridionales. Et dicunt ascendentes z descēdētes in septentrione z meridie. Ista sunt que accidunt planetis in semetipsis. Et ista exponit auctor per ordinē in littera dicēs q̄ planeta qnqz ascēdit in circulo suo eccentrico ita q̄ sit in superiori parte eccentrici sui nō distans ab auge per. 90. gradus ante vel retro z tunc lumen eius apparet minus z etiam apparet minor in quantitate z eius cursus est tunc tardus quantum ad motū centri epicycli z dicitur tunc fortior. Quando autem est aliqua longitudinum medianum eccentrici sui. s. distans ab auge per. 90. gradus precise tunc est equalis in lumine z magnitudine z cursu. i. non dicitur magnus neqz parvus in lumine vel magnitudine z motus centri epicycli est equalis cum medio motu ipsius. Cum vero fuerit extra hec loca scilicet distans ab auge plus. 90. gradibus ante vel retro tunc descendit z apparet maior lumine z magnitudine z mouetur centrum epicycli tunc velocius q̄ medius motus ipsius. Et cū fuerit argumentum planete equatum minus. i. 80. gradibus scilicet quando ad dicitur equatio argumenti super medium motum tunc dicitur auctus numero. Et si argumentum equatum fuerit plus. i. 80. gradibus. s. quando equatio argumenti subtrahitur a medio motu tunc dicitur numero diminutus. Sed in luna quando addit equatio dicit aucta numero: quando subtrahitur dicit diminuta numero. Et quando aliquis trium planetarum altiorum mouetur

netarū respectu luminariū. Sc̄da de esse eoz iater se. sc̄da ibi: ē aut p̄uo de terminat de esse eoz in seipsis. Et est snia littere talis. Planete aliquādo dicunt ascendētes z aliquādo descendentes: z aliquando dicunt aucti lumine z magnitudine: z aliquādo diminuti lumine z magnitudine. Et quādoqz dicunt aucti numero z qnqz diminuti numero. Et qnqz dicunt aucti motu z qnqz diminuti in motu. Et omnes planete p̄ter solem dicunt qnqz septentrionales z qnqz meridionales. Et dicunt ascendentes z descēdētes in septentrione z meridie. Ista sunt que accidunt planetis in semetipsis. Et ista exponit auctor per ordinē in littera dicēs q̄ planeta qnqz ascēdit in circulo suo eccentrico ita q̄ sit in superiori parte eccentrici sui nō distans ab auge per. 90. gradus ante vel retro z tunc lumen eius apparet minus z etiam apparet minor in quantitate z eius cursus est tunc tardus quantum ad motū centri epicycli z dicitur tunc fortior. Quando autem est aliqua longitudinum medianum eccentrici sui. s. distans ab auge per. 90. gradus precise tunc est equalis in lumine z magnitudine z cursu. i. non dicitur magnus neqz parvus in lumine vel magnitudine z motus centri epicycli est equalis cum medio motu ipsius. Cum vero fuerit extra hec loca scilicet distans ab auge plus. 90. gradibus ante vel retro tunc descendit z apparet maior lumine z magnitudine z mouetur centrum epicycli tunc velocius q̄ medius motus ipsius. Et cū fuerit argumentum planete equatum minus. i. 80. gradibus scilicet quando ad dicitur equatio argumenti super medium motum tunc dicitur auctus numero. Et si argumentum equatum fuerit plus. i. 80. gradibus. s. quando equatio argumenti subtrahitur a medio motu tunc dicitur numero diminutus. Sed in luna quando addit equatio dicit aucta numero: quando subtrahitur dicit diminuta numero. Et quando aliquis trium planetarum altiorum mouetur

veloci⁹ medio motu suo vocat^r auctus motu^r quando vadit minus medio
 motu suo vocat^r motu diminut⁹. Eodem modo intelligit^r de sole & luna. Et quā
 do mouet^r tantū q̄ntum medius mot⁹ suus tūc dicit^r motu c̄lis. Et q̄n ven⁹ vel
 mercurius mouet^r velocius q̄ sol dicit^r auctus motu: quādo tardius dicit^r
 motu diminutus. Et quādo aliquis planetarum. 6. transuerit. nodum inter
 sectionis deferētis sui cū egyptica qui nodus vocat^r genzabar est septērio
 nalis. Et est septētrionalis ascendens. i. augens latitudinē quousq̄ elongat⁹
 fuerit ab interfectione per. 90. gradus. Et cum elongat⁹ fuerit plus. 90. gra
 dibus ab interfectione est septētrionalis descendens. i. minuens latitudinem
 quousq̄ elongatus fuerit ab interfectione per. 180. gradus & tunc est interse
 ctione opposita p̄me & nullā habet latitudinem. i. est in egypticaz. cuz trans
 uerit illam sit eius latitudo meridiana & est meridionalis descendens quousq̄
 elongat⁹ fuerit ab interfectione p̄ma per. 270 gradus. Et cū transuerit hūc
 numerum est meridionalis ascendens quousq̄ reuertit^r ad interfectionem
 primam ubi latitudo eius erit nulla. Hęc est sententia littere de esse planeta
 rum in semetipsis.

Desse autē ipsorum adinuicē tra
 ctemus. Prius determinauit de esse planetarum in seip
 sis. Hic determinat de esse eorum adinuicem. &
 p̄mo de esse quinq̄ planetarū respectu luminariū. Et diuidit in
 quattuor p̄tes sc̄dm quattuor eē que habēt planete erga soles & lunam. Pri
 mum est visio faciei ad faciē. Sc̄dm est securitas. Tertiu est cōbustio. Quar
 tum est orientalis & occidentalis. p̄mo ergo determinat de visione faciei
 ad faciē. Sc̄do de securitate. Tertio de cōbustioe. Quarto de orientatitate &
 occidentatitate. p̄ma ps est in p̄n⁹. Sc̄da sc̄dit ibi: ex hoc ductoria. Tertio
 ibi: ois pl̄eta. Quarta ibi: ex quo altiores. C̄n̄ia p̄me ptis est. Quā aliqs
 planeta fuerit occidentalis a sole s. q̄ oriat^r post solis ortuz & fuerint inter ip̄m
 & solem tot signa quot sunt inter domū illius planete & leonem qui est dom⁹
 solis talis planeta dicit^r esse in visione solis facie ad faciē. Verbi gr̄a: capri
 cornus est domus saturni & est sextū signum a domo solis. s. leone. cum igit
 fuerit saturn⁹ in sexto signo a sole cōputando numerū signorū a sole versus
 saturnum sc̄dm ordinem signorum. Aliter enim non eēt occidentalis si non
 cōputaret^r hoc modo tunc dicit^r ipsum videre facie ad faciē. Et signū sagit
 tarij est q̄ntum a leone. cum igit Jupiter fuerit in q̄nto signo a sole incipiēdo
 a sole versus iouem s̄m ordinem signorum dicit^r videre ipsum facie ad faciē
 & sic de alijs. Et quando aliquis planeta fuerit orientalis a luna & fuerit inter
 ipsum & lunam sc̄dm ordinem signorum tot signa quot sunt inter domū ipsi
 us planete & domum lune. s. cancrum tunc dicit^r esse in eius visione facie ad
 faciē. Verbi gratia: cancer est signum sextum ab alia domo saturni. s. ab aq̄
 rioribz cum fuerit luna a saturno in. 6. signo est inter eos visio facie ad faciē
 Et ē cancer est signū q̄ntū a domo iouis. s. a piscibz: idēq̄ cū fuerit luna in. 5.
 signo a ioue s̄m ordinem signorum est inter eos visio facie ad faciē: & sic de
 alijs suo modo poteris exemplificare.

Hoc ductoria planete. Dic Determi- nat de. 2. esse.

S. planetarū erga luminaria. s. de ductoria quod idem est q̄ securitas. Et est snia talis q̄n aliqs planeta est in suo baim z in aliquo angulorū ascēdētis. s. in ascēdēte vel in. io. vel. 7. vel. 4. Domo z ali q̄ luminarium sit in aliquo anguloꝝ ab ipso planeta ita q̄ sit planeta in die orientalis a sole z in nocte occidentalis a luna. hoc est vt sit in die in. io. signo a sole. tūc eniz est in angulo a sole z oriētalis. vel in nocte in. 4. signo a luna. tūc eni est in angulo a luna z occidentalis tunc dicit̄ eē in sua ductoria. Angulus aut̄ oppositionis non hēt hic locū. R. 6. est qz planeta existēs in opposito solis vel lune nec est oriētalis nec occidentalis. Postea dicit q̄ oīs planeta a tēpore quo abscondit̄ sub radijs solis vsqz ad temp⁹ quo incipit apparere dicit̄ cōbutus. Et incipit cōburi q̄n incipit irare radios: z cū venerit ppe solē infra. 12. gradus vocat̄ opprēssus: z cū fuerit cū sole in eodē gradu z fuerit inter eos min⁹ semidiametro solis z cū hoc latitudo planete fuerit minor semidiametro solis dicit̄ vnit⁹ vel incorporatus soli. Et cū trāsuerit hāc vnionē dicit̄ eē in cōualescētia donec sit liberat⁹ a radijs solis.

Hoc quo apparent altiores tres.

Hic determinat de oriētali tate z occidentali tate planetarū. Dicit q̄ tres ple supiores q̄n exeunt de sub radijs solis z icipiūt apparere de mane ante ortū solis quousqz. ueniāt ad oppositū solis. hoc est q̄ sint ppingores circulo horizonis oriētalis q̄ occidentalis. q̄n sol est in linea medie noctis tūc vocant̄ orientales z dextri. Vocant̄ oriētales eo q̄ ortū tur aū solem: z vocant̄ dextri eo q̄ sunt in dextra pte celi a sole. Pars enim occidentalis est dextra z oriētalis sinistra. ponat̄ enim q̄ homo uertat faciem suam versus meridiem patet q̄ oriēs est sibi a sinistris z occidēs a dextris. Et q̄n aliqs trium supiorum planetarū trāsuerit oppositionē solis dicit̄ occidentalis sinister. dicit̄ occidentalis nō q̄ sit in pte occidentali celi a sole imo hui⁹ cōtrariū est verū. Sed dī occidentalis pro tāto qz occidit post solē. Et dī sinister qz est in pte oriētali celi a sole que est sinistra s̄m q̄ dictū est. Ven⁹ vō z mercuri⁹ glibet eoz infra tps quo circuit epicyclū suū cōiungit̄ soli bis. vna vice p directionē. s. in supiori pte epicycli. Alia vice per retrogradationē. s. in inferiori pte epicycli. Igif q̄n aliqs eoz sepat̄ a cōiunctiōe solis in medio retrogradatiōis. s. in inferiori pte epicycli recedit a sole versus pte occidentalem celi. Et q̄n elōga⁹ fuerit a sole tm q̄ pōt videri videt̄ de mane aū ortū solis. id tūc vocat̄ oriētalis Dexter donec cōburat̄ a sole. i. donec iūgat̄ soli in supiori pte epicycli per directionē. Et cū sepat̄ fuerit a sole per directionē videt̄ de vespere post occasu solis id tūc vocat̄ occidentalis sinister donec iterū cōburat̄. Et est dīa iter venere z mercuriū z tres supiores. ven⁹ eni z mercuri⁹ q̄nqz in recessu eoz a sole siue in exitu de sub radijs sūt oriētales z q̄nqz in exitu eoz de sub radijs sūt occidentales. Planete aut̄ supiores semp cum exeūt de sub radijs solis fiunt orientales. Et dicuntur augmentari in fortitudine donec sint elongati a sole per. 30. gradus. z a. 30. usqz ad. 60. dicuntur fortes. Et post

quod elongati fuerint a sole ultra 60. gradus dicuntur orientales euntes ad debilitatem usque ad principium retrogradationis. Et a principio retrogradationis usque ad oppositionem solis dicuntur orientales retrogradi. Et ab oppositione usque ad directionem dicuntur occidentales retrogradi. Et a directione usque ad 30. gra. post directioem dicuntur occidentales fortes. Et a 30. gra. post directionem quousque veniant ad 30. gra. prope solem dicuntur occidentales euntes ad debilitatem. Et postea dicuntur occidentales debiles quousque comburantur. Venus vero et Mercurius quando separantur a sole per retrogradationem sunt orientales et vocantur debiles quousque veniant ad directioem: et a directione donec sint elongati a sole tantum quantum solent elongari in principio retrogradationis dicuntur orientales fortes. Deinde sunt debiles orientales et quousque operantur sub radijs solis: et postea dicuntur uniti cum sole: deinde combusti euntes ad apparitionem: et ab apparitione eorum usque ad elongationem eorum a superiori parte epicycli 60. gra. sunt occidentales fortes: et ab hoc loco usque ad retrogradationem sunt occidentales euntes ad debilitatem: et postea usque coniunctionem sunt occidentales debiles. Si vero non intelligeret ista hoc modo esse falsa cum non sit possibile eos elongari a sole usque ad 60. gra. in zodiaco. Postea dicit quando aliquis planeta exit de sub radijs solis et nulli coniungitur corpore vel aspectu est in suo lumine proprio.

Hic illorum erga se inuicem. Prius Deter-
 minauit de his que accidunt planetis in semetipsis: et de his que accidunt quousque planetis erga luminaria. Sic determinat de his que accidunt 7. planetis ad se inuicem. Et posset diuidi in tot partes quot sunt modi accidentium que accidunt planetis ad inuicem. Et possunt reduci ad 6. modos secundum significationem littere qui sunt isti: coniunctio: vacuatio: cursus: feracitas: tractatio luminis: redditus luminis: prohibitio: pulsatio nature: receptio: redditus nature: refrenatio sue quietas: frustratio: abscisio luminis: veneratio: destructio: obsessio: dilectio et odium. Ista exponit auctor in littera per ordinem usque ad finem istius differentie. Significatio prime partis est talis. Coniunctio est cum fuerint duo planete in duobus signis que se aspiciunt aliquo aspectu: et ille qui fuerit leuior inter eos. id est velocior in motu transierit de suo signo pauciores gradus quam ponderosus. id est tardior in motu de suo signo. ita que differentia ista sit. 6. gra. vel infra: et tunc dicitur quod leuior vadit ad coniunctionem ponderosioris: verbi gratia: pono quod sol sit in ariete et transierit de ipso ariete. 6. gra. et Mars sit in Leone et transierit de ipso. id est 12. gra. ista duo signa aspiciunt se aspectu trino. Et sol qui est velocior in motu quam Mars transiit pauciores gradus de ariete quam Mars de Leone: et sunt in differentia 6. gra. In proposito exemplo sol vadit ad coniunctionem Martis de aspectu trino. Et si sol esset in 2. gradu arietis: et Mars in 2. gradu Leonis: tunc esset coniunctio completa. Et si sol esset ultra duodecimum gradum arietis Marte existente in 12. Leonis: tunc esset inter eos separatio. Et hec vocatur coniunctio longitudinis. Coniunctio autem latitudinis est cum fuerint duo planete in vno signo coniuncti corporaliter et fuerint equalis latitudinis ab ecliptica ita quod latitudo vnius sit ascendens in septentrione et alterius descendens

56
in septentrione vel vnus ascendens in meridie ⁊ alterius descendens in me-
ridie. Vel si fuerit cōiunctio ex aliquo aspectuum ⁊ latitudo vnus fuerit se-
ptentrionalis ascendens: alteri⁹ meridiana ascendens. Verbi gratia: pono
quod luna cōiungatur saturno in aliquo signo: ⁊ in aliquo gradu ⁊ minuto
illius ita quod saturnus sit iuxta genzabar suum vadens ad septentrionem
in latitudinem: ⁊ sit eius latitudo. 3. minutoꝝ ⁊ luna appropinquet ad caudā
draconis ueniēs a septētrione minuēs latitudinē: ita quod ei⁹ latitudo simi-
liter sit. 3. minutoꝝ: hec est cōiunctio verissima quātum ad longitudinem ⁊
latitudinē. Et in hoc casu luna eclyparet saturnum nisi diuersitas aspectus
lune eēt tanta quōd impediret. Licet auctor dicat quod latitudo vnus debeat
esse ascēdēs ⁊ alterius descendēs tamen uidef mihi quod in cōiunctiōe corpali
in omni casu quo cōtingere poterit quōd latitudines amboꝝ sint eāles ad ean-
dem partē. Uolo dicere quod ambe latitudines sint septētriales: ⁊ in aspectu
meridionales erit cōiunctio latitudinum veridica: ⁊ in aspectu oppositiōis si la-
titudines fuerint equales in diuersis partibus ita quod vna sit meridionalis ⁊ alia
septētrionalis erit aspectus veridicus quātum ad latitudines.

E T cum seperatur unus planeta
ab alio. Dicit ponit vacuatōez cursus. Dicit quā aliquis planeta fue-
rit coniuictus alteri corpore vel aspectu: ⁊ post separatiōez ab illo
nō cōiungit alicui alteri corpe vel aspectu quādiu fuerit in illo si-
gno tunc dicit esse vacuus cursu. Verbi grā: pono quōd luna iungat Jouis cor-
poralr in sagittario: ⁊ post separationez eius a ioue nō sit aliqs planeta in sagit-
tario cui possit coniūgi: nec radij alicuius quem possit aspiciere in hoc casu
luna ē vacua cursu donec exeat de sagittario ⁊ iungat alicui corpe vlt aspectu.

E T si fuerit planeta in aliquo si-
gno. Dicit quando aliquis planeta fuerit in aliquo signo vbi nul-
lus alter planeta sit nec radij alicuius ille planeta quādiu fuerit
in signo illo sic se habente dicitur esse feralis: siue siluestris in si-
militudine hominis non habentis societatem cū aliquo.

Et cum ferit separatus. Dicit quādo planeta uelo-
cioris motus sepauerit se
a planeta tardioris mot⁹ ⁊ in separādo se ab eo iungatur alteri tunc trāffert
naturam primi ad scōm. Verbi gratia: pono quod luna separetur a coniun-
ctione corporali iouis: ⁊ ante quā compleatur separatio coniungatur saturno
aliquo aspectu: uel corporaliter luna trāffert tūc naturā Jouis ad saturnū.
Sit etiam alio modo translatio scilicet quādo planeta leuis cōiungit ponder-
osiori se: ⁊ ille ponderosus alteri adhuc ponderosiori se tunc medius trans-
fert naturam leuis ad ponderosiozem. verbi grā: pono quod luna aspiciat
iouē aliquo aspectu ⁊ iupiter aspiciat saturnū. Jupiter in hoc casu transfert
naturam lune ad saturnum.

Si aut non coniungitur. Dicit quōd quā duo planes
te fuerint hoc mō dises

posti quod unus eorum nō iungitur alteri sed ambo iungitur alicui tertio: tunc si ille tertius aspiciat aliquē locū ex locis circuli p̄icit lumen illoꝝ duorum ad illū locū. Et si aliq̄ planeta fuerit in loco radioꝝ suoꝝ reddit illi lumen illoꝝ duorum. Verbi gratia: pono quod sol sit in capricorno ⁊ venus in piscibus: ita q̄ nō aspiciant se. Deinde pono qđ mars sit in cācro aspiciēs solē de oppositoꝝ venerē de tertio. in B casu mars recipit lumē solis ⁊ veneris: ⁊ reddit lumina ipsoꝝ ad loca circuli in q̄bus sunt radij martis: ⁊ hoc vocatur redditus luminis. Sit etiam alio modo redditus luminis quādo duo planete nō aspiciunt se: sed tertius transfert lumen vnus ad alterum ita q̄ sepetur ab vno ⁊ iungatur alteri: tunc idem est q̄ translatio.

Sequitur prohibitio. Dicit quādo tres planete fuerit in uno signo sed in diuersis gradibus ⁊ ille qui fuerit tardior motu trāsuērit plures gradus illius signi quā aliquis alioꝝ duoz tunc medius eoz phibet cōiunctionem leuioris cū ponderoso. verbi gratia: pono quod saturnus sit in i. 2. gradu virginis: ⁊ pono qđ mars sit in quinto gradu eiusdem virginis. in hoc casu mars petit cōiunctionē saturni. Sed pono quod luna sit in. 8. gradu eiusdem virginis in B casu nō esset iudicandum q̄ mars cōiungeretur saturno: quia luna est in medio ⁊ phibet eius cōiunctionem. Sit etiā phibitio alio modo: ita q̄ duo planete sint in vno signo ⁊ leuior iungitur ponderosiori ⁊ alter planeta aspiciat eūdem pōderosum ⁊ aspectus eius sit ita ppe sicut cōiunctio corporalis alterius: tunc ille qui corporaliter iungitur phibet aspiciētē ne aspiciat. Et si in hoc casu vnus illoꝝ fuerit p̄pinquior q̄ alter ille qui fuerit p̄pinquior obinet ⁊ dicitur iungi pōderosiori. verbi gratia: pono quod saturnus sit in i. 2. gradu virginis: ⁊ mars in. 8. gradu eiusdem. Et pono quod iupiter projiciat radios suos ad octauū gradum virginis in hoc casu mars phibet aspectus iouis. Sed si iupiter projiceret radios suos ad nonum gradum esset iudicandum quod iupiter aspiceret saturnū: ⁊ cum hoc phiberet cōiunctionē martis. Et si iupiter projiceret radios suos ad. 7. gradū eēt iudicandū q̄ mars iungeretur saturno ⁊ cum hoc phiberet aspectū iouis.

Et si iungitur planeta domino illius signi. Dicit quādo aliquis planeta iungitur per aspectū domino illius signi in quo fuerit vel domino exaltatiōis vel triplicitatis vel termini vel faciei of cici mittere naturā dñi illi? dignitatis ad ipsum cuius fuerit dignitas. verbi gratia: pono q̄ sol sit in capricorno aspiciēs saturnū exītez in virgine. in hoc casu sol est in domo saturni ⁊ mittit naturā ipsius saturni saturno. Et si leuis planeta fuerit in aliquo loco vbi h3 dignitatē aliquā. verbi gra: qđ sit dom? sua vel exaltatiō ⁊c. ⁊ aspiciat aliquē planetā ponderosiorē se q̄ nullā habeat dignitatem in loco eius dicit leuis mittere suā fortitudinē ponderoso: verbi gra: pono q̄ luna sit in tauro. s. in exaltat de sua ⁊ aspiciat saturnū exītez in virgine de trino. in hoc casu luna naturā suam siue virtutē mittit ipsi saturno licet saturnus nullā habeat dignitatē in loco lune. Sed si saturno hēat dignitatē in loco lune. verbi gra: pono q̄ luna sit in. 24. gradu tauri in exaltatione sua ⁊ in termino ⁊ facie saturni ⁊ aspiciat saturnū mittit saturno naturam p̄

52
priam et naturam saturni ratione termini et faciei sue.

Et quando fuerint aliqua dignitatum

suarum. Dicitur planeta leuior aspiciet poterosiorem se et leuior habet dignitates in loco in quo est et ille quem aspiciet etiam habebit aliquam dignitatem tunc leuius mittit ponderoso utraque naturas. scilicet suam propriam et illi quem aspiciet: et hec missio vocatur receptio. verbi gratia: pono quod sol sit in ariete in exaltatione sua et in domo martis et aspiciat matrem aliquo aspectu. in hoc casu sol mittit marti naturam suam propriam et cum hoc naturam martis ratione domus sue: et mars recipit solem a domo sua. Et si contingat quod inferior sit in dignitate superioris et e converso superior in dignitate inferioris illa est melior receptio quam esse potest. verbi gratia: sit sol in ariete in domo martis et mars in leone in domo solis et sol aspiciat martem aspectu tertio talis receptio integra et perfecta.

Hinc sequitur redditus.

Dicitur quod inferior planeta aspiciet superiorem et ille quem aspiciet est combustus sub radijs: vel retrogradus. in hoc casu superior reddit inferiori virtutem quam sibi misit: quod propter debilitatem suam non potest retinere eam. Et si in tali casu uterque fuerit in angulo vel in succedenti tunc redditus fit cum proficuo. Et si inferior fuerit in angulo et superior non ita tamen quod superior recipiat inferioris talis redditus etiam fit cum proficuo. Et si inferior fuerit cadens ab angulo et superior in angulo fit redditus cum proficuo. Et si ambo fuerint cadentes redditus fit cum detrimento. ubi gratia: pono quod luna sit in tauro et aspiciat mercurium existens in capricorno combustus. in hoc casu luna mittit mercurio naturam suam. Sed quod mercurius est combustus non potest retinere naturam sibi missam: ideo redditur lumini illud quod recipit ab ea et si in hoc casu ambo fuerint in angulis redditus est proficuo et cetera.

Deinde sequitur almenē.

Dicitur quod planeta inferiori vult coniungi superiori sed antequam compleat coniunctionem inferiori sit retrogradus hoc vocatur refrenatio verbi gratia: pono quod saturnus sit in 2. gradu virginis: et venus in principio virginis vadens ad coniunctionem saturni. Sed cum puenerit venus ad 8. gradum vel nonum. scilicet antequam contingat saturnum incipit retrocedere. in tali casu refrenatur venus ne coniungatur saturno: et idem intellige de aspectu si iret ad aspectum: sed antequam aspectus compleret inciperet retrocedere.

Hanc sequitur alchorad. i. contrarietas.

Dicitur quod contrarietas est quando tres planete fuerint in uno signo quorum unus sit ponderosus: et alij duo leues: et unus duorum leuium transierit ponderosum et alter petat coniunctionem ponderosi sed antequam coniungatur ponderosus ille qui transierit ponderosum sit retrogradus: et coniungatur ponderoso per retrogradationem: et obuiat alteri leui: tunc retrogradus destruit coniunctionem illius cui obuiat cum ponderoso. Verbi gratia: pono quod sit saturnus in 8. gradu virginis: et mars sit in 2. gradu eiusdem: et iupiter sit in principio virginis petens coniunctionem saturni: sed antequam coniungatur sibi: mars incipiat retrogradari et coniungi saturno per retrogradationem et obuiet iouis

in hoc casu mars destruit coniunctionē iouis cū saturno.

Sequitur alphas id est frustratio. ^{De} ^{cit}

q̄ frustratio est q̄n planeta leuis petit cōiunctionem ponderosi sed antequā compleat coniunctio ponderosus intrat aliud signum ⁊ sint radij alicuius alterius planete in principio illius signi tunc quando leuis volens coniungi p̄deroso intrat illud signum cōiungit radijs illius planete ibi aspicientis: ⁊ sic annullat coniunctio p̄ma: verbi gr̄a: pono quod saturnus sit in.29. gradu leonis ⁊ mars sit in.24. gradu eiusdē petens cōiunctionem saturni. Sed anq̄ iungat mars saturno saturnus intrat virgines: ⁊ pono qd̄ iupiter aspiciat primum gradum v̄ginis. in hoc casu mars exiens de leone cōiungit radijs iouis: ⁊ sic annullat coniunctio martis ⁊ saturni.

Hanc quoq̄ sequitur abscisio luminis.

Dicit q̄ abscisio luminis est q̄n aliqs planeta leuis petit cōiunctionē p̄derosi ⁊ in sc̄do signo a signo p̄derosi sit alter planeta sed anteq̄ leuis iungat p̄deroso ille qui est in sc̄do signo sit retrograd⁹ ⁊ iungit p̄deroso. i tali casu retrogradus abscindit lumen p̄derosi a pl̄eta qui volebat ei iungi. Et est q̄n idē qd̄ p̄rietias sed differt in hoc q̄ in p̄rietate planeta retrograd⁹ nō solū iungit p̄deroso sed etiam iungit leui qui volebat iungi ponderoso per obuiationem ⁊ p̄t exemplificari sicut ibi fuit dictum. Sit etiā alio modo abscisio luminis. s. quando planeta leuis petit cōiunctionem ponderosi ⁊ ille ponderosus petit cōiunctionē alteri⁹ ponderosioris ⁊ iungit et anteq̄ leuis iungat p̄mo p̄deroso. verbi gr̄a: pono qd̄ mars petat cōiunctionē iouis ⁊ iupiter patet coniunctio nem saturni ⁊ ante q̄ mars iungat ioui iupiter iungat saturno: in tali casu saturnus abscindit lumen iouis a marte.

Sunt quoque his planetis. ^{Dicit q̄ planete in} ^{q̄busdam locis cō}

fortanē ⁊ in q̄busdam debilitant ⁊ in q̄busdā locis fiunt fortune ⁊ in q̄busdā ifortune. Siunt fortune in aspectu sextili vel tertio bonorū ⁊ vt in fortune sint cadentes ab eis iuxta q̄ intelligendū est q̄ q̄n aliqs planeta est in eodē signo cum alio vel in q̄rto vel in septimo vel decimo ab ipso dicit esse in angulo ab illo. Et si fuerit in sc̄do signo ab ipso vel in q̄nto vel in octauo vel in.1. dicitur eē. ab ipso in succedenti. Et si fuerit ab ipso in tertio signo vel in.6. vel.9. vel.12. dicit esse in cadenti ab ipso. Siunt etiam fortune quando separantur ab vna fortuna ⁊ iunguntur alteri aut quod sint inter radios duarum fortunarum ⁊ hoc vocatur veneratio a quibusdam. Siunt etiam fortune quando sunt vniti sole in eodem gradu: aut quod sint in eius aspectu tertio vel sextili vel in aspectu trino vel sextili lune: ⁊ etiam vt sint aucti numero ⁊ lumine: ⁊ quod sint in aliqua dignitatum suarum vel in suo hāz. Et planete fiunt fortiores quando ascendunt in circulo augis ⁊ quādo sunt septentrionales vel ascendunt in septentrione. Similiter fortificantur quando sunt in statione secunda euntes ad directionem. Similiter quando exeunt de sub radijs solis ⁊ quando sunt in angulis vel in succedentib⁹. Et tres superiores fortificat quā

do sunt orientales. Et si aspiciunt solem aspectu sextili augmētatur eoz fortitudo. Similiter quādo fuerit in quartis masculinis vel in signis masculinis. Fortitudo solis etiam augmētatur in quartis et in signis masculinis p̄ter q̄z in libra. ibi enim nō fortificat̄ p̄pter casum ab exaltatione licet libra sit signū masculinum et etiā in quadra masculina. Et tres inferiores planete scilz exis stentes sub sole significantur quādo sunt occidentales a sole: et in quartis et in signis femininis. Et luna fortificatur cum fuerit in nocte super terrā: et in die sub terra et cum fuerit in signo et in loco feminino et cum fuerit in exaltatione solis scilicet in ariete.

Ex ifortunio uero planetarum. Dicit quod planete sūt

ifortune id est ifortunant̄ quando sunt in aspectibus maloz: et quādo coniungūtur malis per corpus vel per aspectuz ita qd̄ inter eos et corpus mali vel inter eos et radios mali sit minus termino vnus planete. Et ifortunantur qn̄ sunt in terminis maloz aut in domibus maloz. Verbi gratia: iupiter vel venus ifortunatur in terminis saturni et martis: et in domib⁹ eoz. Et ifortunatur qn̄ ifortune eleuant̄ super ipsos ita qd̄ sint ifortune in. i. o. vel. i. i. signo ab ipsi. Juxta qd̄ intelligēdum est quod planeta existens in. i. o. signo ab alio dicit̄ eleuari super ipsum: sicut existens in. i. o. domo eleuatur super ascēdens: et si istud fiat sine receptiōe est peius. Verbi grā: pono quod iupiter sit in principio sagittarij et saturnus in principio virginis. in hoc casu saturnus eleuat̄ super iouem. Virgo enim est decimū signum a sagittario. Ifortunatur etiā quādo sunt in coniūctione solis: vel in opposito solis: vel in aspectu eius quarto. Etiam ifortunatur quādo sunt in capitibus suozum genz: ab ar̄ id est in intersectionibus deferentiū eozum cū ecliptica siue in capite vel cauda draconis eoz: vel p̄ hec loca per. i. 2. gradus vel infra maxime si in his locis luna fuerit impedita ab eis: vel sol scilicet vt luna: vel sol iungat̄ eis in his locis v̄ aspiciat̄ eos aspectu inimico. Ratio aut̄ quare ifortunant̄ in his locis est quia possunt ibi eclipsari. Ifortunant̄ etiā quādo distāt a sole per quattuor grad⁹ ante v̄ retro. Et quādo fuerint inter corpa vel radios duozum maloz: ita qd̄ seperent̄ ab vno malo corpore vel aspectu et iungantur alteri malo: aut fuerit malus: uel radij eius in signo quod est ante cum et alit̄ malus uel radij eius in signo quod est post eum. tūc enim dicitur obsessus. Verbi grā: pono qd̄ iupiter sit in virgine et in. ii. gradu: et mars vel radij martis sint in. i. o. gradu eiusdē et saturn⁹ vel mars sint in. i. 2. gra. eiusdēz in h̄ casu iupiter diceret̄ obsessus a duab⁹ ifortunis. Eodē mō dicit̄ de signis qd̄ sunt obfessa qn̄ vnus malus est in eius p̄ncipio et alter in eius fine. Sed qn̄ sol v̄ fortuna aspiciat̄ planetā vel signuz obfessum aspectu sextili: vel tertio ita qd̄ sit aspect⁹ ad. 7. gradus prope vel infratunc per talem aspectū soluit̄ obfessio. Ifortunatur et̄ quādo sunt retrogradi vel combusti aut cadentes ab angulis. Et debilitant̄ qn̄ sunt tardi cursus quod vadūt minus medio motu eoz. Et qn̄ sunt in statione p̄ma euntes ad retrogradatiōez: aut qd̄ sint in gradib⁹ tenebrosis: aut planete masculini in signis v̄ gradib⁹ femininis: et in die sub terra et in nocte super terram: aut feminini in signis masculinis et in gradib⁹

masculinis ⁊ in die super terram ⁊ in nocte sub terra. Hoc. n. est cōtrariū. h. s. i. z id est similitudinē eorum. Et debilitantur siue infortunant qñ sūt in locis op-
 positis dignitatū suar: aut q̄ sint in latitudine meridiana ab egyptica marie
 si fuerint descēdentes in eadē latitudine: aut sint in via combusta. s. a. medietate
 libe vsq; ad mediū scorpiōis: aut sint iuncti planete retrogrado: aut ca-
 dent: aut quod nō sint recepti. Et tres superiores. s. saturnus iupiter ⁊ mars
 debilitantur cum fuerint occidentales a sole: aut in quartis femininis: ⁊ sol
 debilitatur in signis ⁊ in quartis femininis: nisi fuerit in nona domo: qz in il-
 la gaudet. Tres inferiores scilicet ven⁹ mercuri⁹ ⁊ luna debilitant in signis
 ⁊ in quartis masculinis. Et dicit de planetis quod sunt quidā eorū seimicē
 diligentes. Dicit quod quidam planete diligunt se inuicem: ⁊ quidam habēt
 se odio: ⁊ patet in lra. ⁊ sic completa est expositio tertie differētie alchabiciij
 introductorij ad iudicium.

Differētia quarta in expositō ne nominū astrologicorū.

^{Lōpletij}
^{trib⁹ dif}
 ferentijs huius libri in qbus auctor determinauit de esse cir-
 culi signorū essentiali ⁊ accidēiali in prima differētia: ⁊ de na-
 turis septem planetarū in. s. a. differētia: ⁊ de his que accidunt septem plane-
 tis in semetipsis: ⁊ adinuicem. s. in tertia differētia. Sequitur quarta differē-
 tia in qua exponit nomina quibus vrūtur magistri iudiciorū ⁊ docet ea ap-
 plicare ad opus. Et potest tota illa differētia diuidi in. i. 6. partes scdm. i. 6. ca-
 pitula que ponit in ea. In primo capitulo loquit de cōiunctionibus magnis
 connumerādo eas. In secūdo capitulo docet inuestigare gradum ascendē-
 tem alicuius natiuitatis. In tertio capitulo docet eligere locum vite in nati-
 uitatib⁹. In quarto capitulo docet eligere datorem annorū vite in natiuitatib⁹.
 In. 5. docet eligere planetā dñatorē natiuitatis q̄ p̄est nato post hylech ⁊ al-
 cōchodē. In. 6. tractat de p̄fectu annorū natiuitatis ⁊ mūdi. In. 7. c. docet di-
 rigere significatorē quēlibet ad quēlibet locum circuli. In. 8. docet dirigere
 gradū ascendētem in natiuitatib⁹. In. 9. docet inuenire dūodenarias planeta-
 rum ⁊ domorū. In. 10. docet inuenire nouenarias. In. 11. docet inuenire deca-
 nū. In. 12. docet inuenire dñm orbis siue horē. In. 13. docet inuēire annos fri-
 darie in natiuitatib⁹. In. 14. docet cognoscere q̄s planetarū eleuat sup̄ altēp.
 In. 15. docet inuenire qñ sit aptio portarū. In. 16. loq; de horis fortunat⁹ ⁊ in-
 fortunat⁹: vbi p̄tes incipiant patebit in p̄cessu. In p̄mo ergo. c. loquit gene-
 raliter de magnis cōiunctōib⁹ ⁊ dicit q̄ cōiunctōes magne sūt res significā-
 tes destructiōes siue mutatiōes. q̄ sunt in h̄ seculo: ⁊ sunt. 6. in nūcro. C̄ Pri-
 ma maior oib⁹ cōiunctōib⁹ est p̄iunctio iouis ⁊ saturni in p̄ncipio ariet⁹ ⁊ h̄ sit
 in. 960. annis semel. C̄ Secūda p̄iunctio est mutatio p̄iunctiōis iouis ⁊ saturni d̄
 una triplicitate ad aliā ⁊ hoc fit in. 240. annis semel. Et qñ venit p̄iunctio eorū
 ad aliq̄ triplicitatē ante q̄z creat illā duodecies p̄iungunt. Verbi gratia: p̄iun-
 ctiō iouis ⁊ saturni nunc est in triplicitate aerea ⁊ incipit in signo geminorū.
 anno dñi. i. 325. ab illo tpe in. 20. annis. s. āno dñi. i. 345. cōiungent in aqua.

rio ⁊ ab illo in .20. annis coniungentur in libra ⁊ postea in geminis: ita s̄m
 hunc ordinē donec in his tribus signis duodecim cōiungantur ⁊ si multipl̄
 caueris. 20. per .i. 2. inuenies. 240. annos post quos cōiunctio mutabit se ⁊
 intrabit triplicitatē aquaticā ⁊ stabit ibi similiter p. 240. ānos ⁊ sic de alijs tri
 plicitatib⁹ itelligas: ⁊ itelligas q̄ sicut dicit q̄ p̄iunctio maria reuertit in. 960.
 ānis ad p̄ncipiū ariet. i. ad triplicitatē igneā ita p̄iunctio intrās p̄ncipiū alicui⁹
 alterius triplicitatis nō reuertit ad p̄ncipium eiusdē nisi post. 960. annos sta
 bit igit̄ vt supra dcm̄ est in quilibet triplicitate. 240. annis triplicitates sūt quat
 tuor. multiplica igit̄. 240. per quatuor: ⁊ inuenies. 960. ānos. Tercia p̄iunctio ē
 martis ⁊ saturni in cancro in quibuslibet. 30. ānis. Quarta cōiunctio est iouis
 ⁊ saturni in quocūq; signo fuerit: ⁊ s̄ fit in. 20. ānis semel. Quinta cōiunctio ē in
 troitus magni luminaris in primuz minutuz equinoxij vernalis id est ariet̄.
 Sexta cōiunctio est solis ⁊ lune ⁊ eorum oppositio. Et quando dicitur ascens
 dens cōiunctiois magne intelligit̄ de ascendēte scilicet introit⁹ solis in arie
 tem in illo anno in quo d̄z fieri illa cōiunctio. Verbi gratia: cōiunctio iouis ⁊
 saturni fuit in geminis anno dñi. 1325. Et ascendens introitus solis in arietē
 in illo anno fuit taurus. 20. gradus: taurus ergo est ascendens illius coniu
 ctiois. Istę cōiunctiones que dicte sunt vocantur cōiunctiōes magne. Alie
 multe sunt p̄iunctiones in planetis quarū numerus est i 20. s̄m p̄tolemeū
 in. 50. p̄positiōe centiloquij. Dicit enim ibi, nō obliuiscaris esse. i 20. p̄iunctio
 nes que sūt in stellis erraticis. In illis. n. est maior scia eoz q̄ sūt in s̄ mūdo
 suscipiētū incrementū ⁊ decrementū. Haly ibi in cōmento numerat eas: ⁊
 dicit quod quedam sunt cōiunctiōes binarie ⁊ quedam trinarie quedam
 quatrinarie quedam quinarie quedam senarie quedam septenarie. Binaria
 aut̄ cōiunctio est quādo duo planete tantum p̄iungūtur: ⁊ hoc potest. 2. i. mo
 dis variari. Ternaria cōiunctio est quando coniungūtur tres planete ⁊ hoc
 potest variari triginta quinq; modis. Quatrinarie cōiunctio est qñ cōiun
 guntur quattuor planete: ⁊ hoc potest variari similiter. 35. modis. Quinaria
 cōiunctio est quādo coniungunt quinq; planete: ⁊ hoc potest variari. 21. mo
 dis. Senaria cōiunctio est quādo cōiunguntur sex planete: ⁊ hoc potest va
 riari. 7. modis. Septenaria nō est nisi vna scilicet cōiunctio omnium septē
 planetarum. Et si computaueris seu addideris hos numeros predictos ad
 inuicem inuenies. i 20. Qui volunt singulas numerare inueniēt eas nume
 ratas in cōmento p̄positionis p̄allegate.

Tex hoc animodar quod est.

In hoc capitulo auctor docet inestigare gradum ascendēte ali
 cuius natiuitatis supposito qđ sciat signū ascēdēs ⁊ ignoret gra
 dus: ⁊ s̄ docet secundū sententiā p̄tolomei non s̄m propriā intē
 tionem. Dicit enim p̄tolemeus in. 34. p̄positione centiloquij Almusteli su
 per locum cōiunctionis vel p̄uentionis est in p̄simili gradu anguli ex an
 gulis omnis natiuitatis humane que fuerit in illa cōiunctiōe vel p̄uentiōe.
 Et omnis gradus qui nō est similis gradui almutē super locū cōiunctiōis
 vel p̄uentionis nō est angulus alicuius natiuitatis humane. Sentētia littere

talis est cum uolueris inuenire gradum ascendentem natiuitatis alicuius p̄
dera cōiunctionem solis ⁊ lune que p̄cessit natiuitatem vel oppositionē si p̄ce
cessit oppositio. Si p̄cessit conjunctione natiuitas dicitur coniuunctionalis: si p̄ces
sit oppositio siue p̄uentio q̄d idem est natiuitas uocatur p̄uentionalis. Si na
tiuitas fuerit cōiunctionalis cōsidera gradum in quo cōiunguntur lumina
ria. s. gradum zodiaci in quo fuit coniuunctio p̄cedens illam natiuitatem. ⁊ vbi
de q̄s planetarum sit fortior in gradu per multitudinem testimoniorum. ille
enim est almutem sup locum cōiunctionis. Equa ergo eum ad horam natiui
tatis quo equato cōstitue ascendens ad horam natiuitatis sc̄dm estimationē
ita tñ quod sis certus de signo ascendente. Si enim deficeres in signo hec re
gula nō valeret tibi. Habito igitur signo ascendente hora natiuitatis: cōsidera
utrum locus planete quem equalisti tali dispōe stante sit p̄pingor gradui ascē
dentis vel gradui decime domus ⁊ cui eorū fuerit p̄pingor hunc angulum
facies similem gradui planete. hoc est: pone tot gradus signi existentis in an
gulo quot gradus p̄transiuit planeta de signo in quo est. Et vt euidenti⁹ pa
teat sententia littere. pono in hoc exemplum. ¶ Pono quod in hora natiuita
tis alicuius ascendens fuit libra sed nescio quis gradus eius: ⁊ pono q̄ nati
uitas fuit cōiunctionalis ⁊ cōiunctio p̄cedens eam fuit in 6. gradu aquarij
video q̄ saturnus est fortior in illo gradu: ergo equabo saturnum ad horam
natiuitatis ⁊ ponatur q̄ inueniam eum in 20. gradu virginis video q̄ satur
nus in hoc casu est p̄pingor ascendenti q̄ medio celi sc̄dm gradus ascē
datum: faciam ergo angulum ascendentis ad similitudinem gradus satur
ni. hoc est ponam vigesimum gradum libre in ascendente ⁊ si fuisset p̄pingor
medio celi fecissem angulum mediū celi vigesimum gradum signi ibidem ex
istentis. Si autem natiuitas p̄uentionalis fuerit operaberis per gradum op
positionis sicut nunc tibi dixi de gradu cōiunctionis id est considerabis pla
netam hñtem plures fortitudines in gradu oppositionis. Sed dubium est
de gradu p̄uentionis cum in p̄uentione siue oppositione sol sit in vno gradu
⁊ luna in opposito quem ergo gradum accipiem⁹ pro gradu p̄uentionis utrū
gradum solis vel gradum lune. Dicit auctor sc̄dm intentionem Ptolemei q̄
gradum illius luminaris accipere debemus q̄d fuerit sup terram. Sed ad
huc restat dubium. Ponas q̄ vnum luminare sit in ortu reliquum in occasu
⁊ sic neutrum erit sap terram nec sub terra. Dicit auctor q̄ qdam sapiens di
xerunt q̄ debemus opari per gradum illius luminaris q̄d fuerit in oriēte. De
inde dicit auctor q̄ Ptolemeus dixit si plures planete cōuenirent in dñō lo
ci cōiunctionis vel p̄uentionis. s. q̄ duo planete vel tres in loco illo hēret e q̄
les fortitudines videlicet q̄ vnus hēret ibi tot fortitudines quot alter: tunc
debemus accipere illum qui fuerit in suo haim: ⁊ si glibet eorum fuerit in suo
haim tunc debemus accipere illum qui citius deberet mutari ad melius e. i. il
lum qui citius irabit signum in quo hēt plures fortitudines q̄ in illo signo in
quo est. Et si fuerint orientales a sole eligas eum qui fuerit soli p̄pingor: dū
mō nō sit cōbustus. ¶ Juxta istam ptem notandum est q̄ alter est modus in
uestigandi gradum ascendentis natiuitatis ⁊ ille modus accipit a snia pto
lemei in 51. pp̄one centiloquij vbi dicit. Locus lune in natiuitate est ipse gra

dus ascēdēns de circulo in hora casus spmatis in matricem ⁊ locus lune ho
 ra casus spmatis est gradus ascendens hora natiuitatis. Est etiam itelligēdū
 ad euidēntiam dicendorum q̄ more infantum in vteris matrum non sunt eū
 les sc̄dm q̄ dicit Daly in cōmento p̄positionis iam allegate. More autē sunt
 distincte in .3. in maiorem moram ⁊ in mediā ⁊ in minorem. Minor autem
 mora continet. 258. dies Media mora continet. 273. Maior mora continet
 .288. dies. Et differentia inter maiorem ⁊ minorem sunt. 30. dies. Istud est in
 telligēdum de his que nascunt sc̄dm cursum naturalem. De abortiuis autē
 ⁊ de his qui nascunt in septimo mense hec regula non tenet. Quantitas autē
 more infantis in vtero accipitur a loco lune in figura hora natiuitatis. Si enī
 in hora natiuitatis luna fuerit in p̄ncipio septime domus super terram .i. su
 pra horizonem occidentalem tunc infans fuit in utero matris per morā mi
 nozem. .i. per. 258. dies. Et si luna fuerit in hora natiuitatis in gradu ascenden
 te tunc infans stetit in vtero per moram mediā. .i. per. 273. dies. Et si luna fue
 rit hora natiuitatis in gradu qui est ante gradum occidentis tunc infans ste
 tit in vtero per morā maiorem. .i. 288. dies. Et nota q̄ cum luna in natiuitate
 est in pte occidentali p̄pe horizonem si astronomus credit eam esse sup ter
 ram q̄n est sub terra vel econtra errabit in hora conceptionis. per. 30. dies.
 Si vero luna fuerit super terram elongata ab occidente idest inter oriens ⁊
 occidēs mora in vtero est maior minorū mora ⁊ minor media. Dico q̄ est ma
 ior minorū mora sc̄dm quantitatem elongationis lune ab occidente. Et si luna
 fuerit sub terra elongata ab ascendente mora in utero est maior media ⁊ mi
 nor maiorū ⁊ est maior media sc̄dm quantitatem elongationis ab ascenden
 te. Cum sc̄dm hanc viam volueris gradum ascendēntis natiuitatis alicuius
 inuestigare constitue ascendens ad horam natiuitatis sc̄dm estimationē ⁊ p̄
 pingorem quantum poteris veritati ⁊ equalunam ad illam horam ⁊ vide in
 quo loco ceciderit in figura. q̄ si ceciderit in p̄ncipio septime domus subtra
 he ab hora natiuitatis. 258. dies. Et remanebit hora cōceptionis. Si vero ce
 ciderit inter septimam domum ⁊ ascēdēns. .i. sup terrā vide per quot gradus
 sit elongata a gradu occidentis ⁊ p̄o q̄buslibet. .i2. gradibus accipe vnū diē
 ⁊ p̄o quolibet gradu qui fuerit ultra. .i2. accipe duas horas quos dies ⁊ ho
 ras adde sup morā minorē. .i. sup. 258. dies. Et totum subtrahē ab hora nati
 uitatis ⁊ remanebit t̄pus cōceptionis. Si vero ceciderit in ascendēte subtra
 he ab hora natiuitatis. 273. dies ⁊ remanebit t̄pus cōceptōis. Si vero cecide
 rit inter ascendēs ⁊ septimā. .i. sub terra cōsidera q̄ntum sit elongata a gradu
 ascendente ⁊ p̄o q̄buslibet. .i2. gradib⁹ accipe vnum diem ⁊ p̄o quolibet gra
 du sesiduo duas horas ⁊ numerum dierum ⁊ horarum pueniēte adde sup
 moram mediā ⁊ totum subtrahē ab hora natiuitatis. Si vero luna cecide
 rit in fine sexte domus subtrahē ab hora natiuitatis moram maiorē ⁊ rema
 net hora cōceptionis. Hora igit cōceptionis nota equalunam ad illam ho
 ram ⁊ gradus in quo inuenta fuerit fuit ascendens in hora natiuitatis. Licet
 hec via sit vera sc̄dm intentionem fere diuinū sapientum. Videtur m̄ mibi ⁊
 certus sum q̄ non sufficit ad inuestigandum gradum in casu ubi non habeo
 gradum ascendēntem nisi per estimationem. Supponit enim q̄ sciam elon

gationem lune a gradu occidentis vel ab ascendente: et si ignorem gradus ascē-
dentē et per cōsequens gradum occidentis quomodo poterō scire distantia
lune ab aliquo illorum nescio. Posito enim quod estimatio mea deficiat per .12.
gradus distantia lune ab occidente vel ab ascendente etiā deficiet per .12. gra-
dus et pro illis deberet accipi vna dies et sic deficiet hora cōceptionis in vna
die et defectus ultimus. s. in gradu ascendente erit quātū luna mouet vna die.

Ex hoc hylech.

In hoc capitulo auctor dicitur
et eligere hylech. i. significa-
torem vite in natiuitatib⁹. Snia littere est ista. In eligendo signifi-
catorē vite debemus incipere a sole si natiuitas fuerit in die et si
inuenerim⁹ ipsū ante gradum ascendente per .5. gradus uel in
fra. i. si inuenerimus ipsū solem in .5. gradibus qui ascēderūt sup horizontē. s.
in fine. i. 2. dom⁹ aut si inuenerimus ipsū in .10. domo uel. i. 1. domo accipiemus
solem pro hylech siue fuerit in signis masculinis siue in signis femininis. Si
vero nō fuerit in his signis debemus inspicere si fuerit in .7. uel. 8. uel. 9. do-
mo in signis masculinis adhuc accipiem⁹ ipsū pro hylech. Et si vero his tri-
bus locis iā dictis. s. in .7. domo uel. 8. uel. 9. esset in signis femininis non esset
aptus ad hoc quod esset hylech. Si igit sol nō fuerit aptus hylech aspiciemus
ad lunam si eam inuenerimus in ascendente uel in .2. uel in .3. domo aut in .7.
uel. 8. domo ipsa erit hylech. siue fuerit in signo masculino siue feminino Si
vero non fuerit in his locis aspiciem⁹ si inuenerim⁹ eam ante gradum signi
ascēdentis per .5. gradus uel infra: aut in .10. domo aut. 4. aut in .5. in signo fe-
minino adhuc ipsa erit hylech. Si autē in his locis eēt in signis masculinis nō
esset apta hylech. Si vero natiuitas fuerit in nocte debemus incipere pmo
a luna. Si inuenerim⁹ eam ante gradum occidentem per .5. gradus uel infra
.i. in illis .5. gradib⁹ qui sunt sub terra et pte occidentis aut in aliquo alioꝝ loco
rum p̄dictorum scđm modum dictum ipsa erit hylech. Et si ipsa non fuerit
apta aspiciemus ad solem qui si fuerit ante gradum septime domus per .5.
gradus uel infra. s. sub terra aut fuerit in .4. uel 5. domo erit aptus hylech.
siue signa sint masculina siue feminina. Et si fuerit in ascendente uel in .2. do-
mo in signo masculino erit aptus hylech in feminino vero non. Si vero lu-
minaria non fuerit apta ut sint hylech aspiciemus utrum coniunctio p̄cessit
natiuitatem uel oppositio: quod si p̄cessit coniunctio aspiciemus gradum coniū-
ctionis. s. illum gradum in quo luminaria fuerunt cōiuncta ante natiuitates:
et si inuenerimus ipsum gradum in aliquo quatuor angulorum uel in aliquo
succeedentium accipiemus ipsum pro hylech. Et si non inuenerimus ipsū in
aliquo angulorum neque succeedentium. Debemus aspiciere ad gradū p̄tis for-
tune qui si fuerit in aliquo angulorum uel succeedentium debem⁹ ipsū accipere pro
hylech. Si vero nō fuerit in aliquo horum locorum debem⁹ ultimo accipere gra-
dū ascēdentē natiuitatis. Si autem oppositio p̄cessit natiuitatem debemus as-
picere ad gradum oppositis sicut dictū est de gradu cōiunctionis et postea ad
p̄te fortune et ultimo ad gradū ascēdentē natiuitatis: nec op̄ in gradu cōiun-
ctionis uel p̄uentionis uel p̄tis fortune aspiciere utrum signa sint masculina uel
feminina. Et sic patet quod sol potest esse hylech in die et nocte sup terrā et sub terrā

In.ii.locis. Potest enim eē sup terram hylech in sex locis z sub terra in.5. Et luna sifr potest esse hylech in.ii.locis. Potest eniz sub terra esse hylech in sex locis z sup terram in.5. Si autem luna in aliquo pdictorum locorum fuerit combusta sub radijs solis nō erit apta hylech. Et cum fuerint domus eēte se cundum doctrinam traditam in canonibus astrolabij z tabularum pmi mobilis onnis planeta qui fuerit ante ascendens vel ante pncipiū alicuius alterius domus per gñqz gradus vel infra erit fortitudo ei⁹ valida in domo que succedit. Et omnis locus ex locis pdictis nō potest esse hylech nisi aspiciat eū aliqua planeta habens dignitatem in loco illo. s. qz sit dñus domus vel domus exaltatōis aut triplicitatis aut termini aut faciei. Tota snta littere potest reduci ad pauca verba. Quinqz sunt loca a qbus recipit hylech idest significator vite que sunt hec: sol: luna: gradus coniunctionis vel pūentionis: pars fortune gradus ascendens natiuitatis. Si natiuitas fuerit in die incipienduz est a sole. Et si nō fuerit in locis aptis scdm qz pdictum est recipienda est luna. Et si non fuerit apta recipiendus est gradus coniunctionis vel pūentionis qui si non fuerit aptus recipienda est pars fortune. Et si non fuerit apta recipiendus est gradus ascendens natiuitatis. Dicit ptolemeus qz hylech nū qz debeat accipi ab aliquo loco existente sub terra. Dicit enim z puenit vt nō opemur in re tā nobili sicut ista per id totū quod est sub terra sed semp per id quod ascendit z apparet sup terram. Nec conuenit nos operari per signum quod ascendens non aspiciat nec per signum quod ascendit ante ascendens quod dicit dom⁹ laboris. i. domus. i. qz est cadens ab angulo z plus etiam: quoniam fumositates que eleuant ab humoribus terre turbant virtutes ei⁹ que venit ab ea ad terram cum spissitudine ac lugubritate suaz dñat. eā pp quod apparent colores z magnitudines stellarū existentium in hac domo aliterius manerie qz sint per naturam eorum. Daly Albenragel dicit sapientes in hoc sunt plurimum discordati: tamen id in quo maior pars eorum concordat est qz incipiant pmitus in natiuitatibus diurnis a sole z incipiūt si est in aliquo anguloz vel succedenti z in signo masculino z in q̄rta masculina z aspexerit aliquam dignitatum suarum erit ipse hylech: z si ita non fuerit nec aspexerit aliquam dignitatum suarum nō erit ipse aptus pro hylech: z pquiret tūc hylech: a luna z si eam inueneris in angulo vel in succedenti z in signo feminino z in q̄rta feminina z aspexerit aliquam dignitatum suarum accipe eā pro hylech alioquin non erit apta: tunc aspice natiuitatem si fuerit coniunctionalis accipe hylech a gradu ascendente: z si dominus aliquis habens ibi aliquā dignitatem aspexerit gradum illum accipies eum pro hylech. Et si ascendens non fuerit aptum per gras hylech a parte fortune. Et si pars fortune nō fuerit apta per gras hylech a loco coniunctionis vel oppositionis precedentis natiuitatē. Et si non fuerint apti natiuitas nō habebit hylech. Et oportebit te necessario reuertī ad dirigendum per athazir loca hylech ad loca fortunaz z ad radios earum z ibi inuenies locum finis. Et si natiuitas fuerit nocturna pquiret pmit⁹ hylech a luna sicut incepisti pergrere de die a sole. Et si eaz in ueneris in angulo vel in succedenti in signo feminino z in q̄rta feminina z aspexerit aliquam dignitatum suarum ipsa erit hylech. Alioquin perquiret by

lech a sole z si eum inueneris in angulo vel in succedenti in signo masculino
 z in quarta masculina z aspexerit eum habes dignitatem ibidem accipias eum
 pro hylech alioquin non erit aptus. Et tunc si natiuitas fuerit puentidialis per
 quiras hylech a parte fortune sicut perquisiisti a luna z sole. Et si pars fortune
 non fuerit apta perquiras hylech a gradu ascendente. Et si aliquis eorum non fue
 rit aptus per hylech pergras hylech a gradu coniunctionis vel preuentionis p
 cedentis natiuitate. Et si fuerit in angulo uel in succedenti: fuerit aspectus ab
 aliquo habete ibi aliquam ex quibus dignitatibus accipe eum per hylech. Et qua
 do sol fuerit hylech z non habuerit alcochode pergras hylech a gradu lune.
 z si ille. i. gradus lune fuerit hylech z non habuerit alcochode perquiras hylech
 a gradu ascendente si natiuitas fuerit coniunctionalis: z si gradus ille fue
 ri hylech z non habuerit alcochoden perquiras hylech a parte fortune. Tamē
 si natiuitas fuerit preuentionalis incipe pmitus a parte fortune: z si fuerit hylech
 z non habuerit alcochoden aliis horum perquiras hylech a gradu coniun
 ctionis uel oppositiōis antecedentis natiuitate: z si nullus eorum habuerit alco
 choden quoniam natus non habuit hylech nec alcochode est significatio vi
 te hac durabilitatis modice. Et scias quod in hylech qui perquirat ab ascendente z
 a parte fortune z a gradu coniunctiōis vel preuentionis non aspiciatur masculini
 tas nec femininitas signorum neque quartarum. Et dicit maior pars sapientum quod lu
 na in tertia domo apta est ut sit hylech: quia gaudet in ea z dicitur similiter quod
 soli in nona domo conuenit esse hylech quia gaudet ibidem.

Tex hoc alcochoden. In hoc capitulo
 docet auctor eli
 gere alcochode qui est dator annorum vite. Sicut littere est talis cum
 uolueris scire quos planetarum est dator annorum vite. Debemus aspice
 re quis planetarum habeat plures dignitates siue fortitudines in
 loco hylech. Verbi gratia: si sol fuerit hylech debemus respicere planetam for
 tiorum in loco solis. Et si luna fuerit hylech debemus respicere fortiorum in lo
 co lune. z sic de alijs locis intelligendum est. Et si talis planeta aspexerit locum hylech
 a quocumque aspectu debemus ipsum accipere per alcochoden. Si vero non aspe
 xerit debemus respicere alium post illum. scilicet planetarum qui habet in loco hylech ali
 quas fortitudines: sed non tot sicut primus dicitur gradus. Verbi gratia: si vnus ha
 beat in loco hylech sex fortitudines z alius habeat ibi. 5. uel. 4. fortitudines si
 primus non aspexerit locum hylech non poterit esse alcochoden. tunc si secundus
 aspexerit locum hylech debemus ipsum accipere per alcochoden: z si ille etiam
 non aspexerit debemus aspiciere iterum ad alium habentem pauciores dignitates
 z sic debemus procedere: donec inueniamus aliquem aspicientem locum hylech
 qui habeat aliquam dignitatem in loco hylech: z si nullam planetarum inuenimus
 aspicientem locum hylech qui habeat ibi dignitatem uel dignitates ille locus non
 potuit esse hylech: ideo in hoc casu oportet querere aliud hylech secundum mo
 dum prius dictum. Verbi gratia: si natiuitas fuerit diurna z sol fuerit in loco
 apto ad hoc quod sit hylech: tamen nullus habet dignitatem in loco solis aspiciens
 ipsum sol non poterit esse hylech: quia non habet alcochode: ideo oportet tunc
 perquirere hylech a luna. z si ipsa fuerit in loco apto hylech z nullus habes

52

In loco eius dignitatem sit aspiciens eū oꝛ pergrere hylech a pte fortune vel a gradu cōiunctionis vel puentionis vel gradu ascēdente scđm ordines pre dictum. Et videbat qbusdam esse incipiēdum a dñō domus iia videlicet q si dñs domus loci hylech aspererit hylech accipiebant euꝛ pꝛo alcohoden z nō aspererunt aliquem alium. Si autē dominus domus nō aspererit aspiciēbant dñm exaltationis qui si aspererit ponebant illum alcohoden. Et si ille non aspererit aspiciēbant dñm triplicitatis. Deinde ad dñm termini: De inde z vltimo ad dominum faciei. Dorothius aspexit pmo dñm termini z pꝛoposuit eum dñō domus: sed hoc non videt veritati cōsonum. Et qdam dixerunt si duo vel tres vel plures planete conueniant dignitatibꝫ ita q habeant equales fortitudines eēntiales in loco hylech z oēs aspererint illū locū accipiendus est ille qui pꝛo pinguis aspicit: z si in hoc etiā cōueniant qđ raro cōtingit accipiēdus est ille qui fuerit inesse laudabili a sole ita q sit cōiunctꝫ cum sole in vno gradu z nō sit elongatus ab ipso per .iō. minuta. Vel accipiendus est ille qui fuerit pꝛo pinguior angulo aut ille qui fuerit in initio ortꝫ matutini. s. qui incipit apparere in mane ante ortum solis aut ille qui fuerit in statione sua scđa z iens ad directionē aut qui fuerit in alio esse laudabili a sole. s. q sit orientalis sit fuerit aliquis trium superiorum aut occidentalis si fuerit aliquis trium inferiorum. Si vō contingat q sol fuerit hylech z fuerit in leone vel in ariete. s. in domo vel exaltatione sua erit ipse hylech z alcohodē. Et si luna fuerit hylech z fuerit in cancro vel in tauro erit ipsa hylech z alcohoden z non oportet cōsiderare aliquē alium. Ptolemeus dicit q ille est alcohoden qui hēt plures fortitudines in loco hylech siue aspiciat siue nō aspiciat ipm locum. sed nullus sapiētum cōcordat cum eo. ideo tutius videt mihi tenere viam sapientū. De annis vero quos dat alcohoden licet auctor nihil dicat: volo tñ scđm sententiam haly abenragel pauca z veritati magis cōsona narrare. Dicit haly abenragel maior pars sapientum huius scientie dicūt q quādo alcohoden fuerit in angulis dat annos suos maiores: z qñ in succedentibus dat annos suos medios. z qñ in cadentibus dat annos suos minores nec dat melioramentum alicui succedentium sup aliū z est error. Dicit haly abenragel. scias q de secretis coopertis z signalibus celatis huius scie est qñ alcohoden fuerit in gradu decime domus dat annos suos maiores. Et quando fuerit in gradu vndecime domus dat annos suos medios. Et quando remouet ab vno istorum duorum duorum locorum z vadit ad aliū aspice quot gradus sunt ab vno ad aliū z diuide per eos annos qui sunt inter annos maiores z annos medios. Verbi grā: pono q gradus .iō. domus sit tertius gradus piscium: z pono q venus sit alcohoden z sit in .iij. gradu piscium: est ergo elongata a puncto .iō. domꝫ per .iō. gradus. z pono q a principio .iō. domus vsqꝫ ad pncipium .iij. sunt .30. gradus. Scio q si esset in pncipio .iō. domus daret annos maiores qui sunt .82. Et si esset in pncipio .iij. domus daret annos suos medios qui sunt .45. nunc autem in neutro horum duorum pntorum est. subtraham ergo .45. annos. s. medios ab annis maioribus. s. 82. z remanent .37. anni quos multiplicabo per distantiam venis a principio decime domus z prouenient .370. z diuidam per .30. s. per longitudinem in

ter decimam domum & undecimam & exhibunt. 12. anni & remanent post diuisionem. 10. que multiplicabo per. 12. & diuidā per. 30. & exhibunt quattuor menses. subtraham ergo. 12. annos & quattuor menses ab annis maioribus ueneris & remanebunt. 69. anni. & 8. menses: & erunt anni quos dat uenus in rali casu. Istud exemplum poteris applicare ad alios angulos & domos. Dicit haly abenragel quando alcohoden fuerit combustus & ipse iens ad solem ita qd nō appareat perdit totum datum suum. q: qñ est in hoc statu nō dat nisi dies vel horas vel res que nomen nō habent. & terminus cōbustionis est iste. Post qz saturnus fuerit occidentalis a sole & sol fuerit ad eum & fuerit inter eos. 15. gradus donec remanserit & orientalis fuerit & fuerint inter eos decem gradus completi. Et iupiter illud idem. Mars tamen post qz inter euz & solem in occidente fuerint. 15. gradus quousqz sit orientalis & inter eos sint nouem gradus. Mercurius tamen facit facta sua & dat dona sua cōpleta qz diu fuerit directus: dummodo non sit appropinquatus soli ad minus de septem gradibus & a septem gradibus usqz ad. 5. dat. nō tamen complete. Sed a pncipio septem graduum donec transeat solem per quinqz gradus perdit suum datum totum. & a quinqz gradibus usqz ad cōplementum septem graduum dat modicum: uerum post qz transiuit. 7. gradus dat suum datum cōpletum. & hoc idem facit uenus excepto qd quādo apparet uisibiliter ad minus horum quinqz graduum dat tunc datum suum cōpletum. Luna tamen qñ applicat soli eundo ad eum & fuerint inter eos. 15. gradus debilitat eius factum & dat modicam rem. s. dies uel qd huic assimilaf. Et quādo applicu erit soli ad. 12. gradus perdit totum eius datū donec transuerit gradū solis per. 10. gradus & tunc dat modicū datū dies. s. uel qd ei assimilaf quousqz trāsu erit solē per. 12. gradus & tūc dabit totū eius datum cōpletum. Casus autē planete qui est p̄trarius exaltationi aufert mediū dati. & termin⁹ hui⁹ casus & ita sol cum fuerit in qnto gradu libre quousqz transeat. 25. gradus eiusde est in casu suo. residuū signi iudicabit sicut detrimētū. Saturn⁹ est in suo casu a pncipio duodecim gradus arietis donec trāseat. 26. gradū eiusdem: & residuum signi pro detrimēto iudicabit. Jupiter est in suo casu a q̄rto gradu capricorni usqz ad cōplementū. 20. graduū. & residuū signi iudicabit sicut detrimētū. Mars est in suo casu a pncipio. 19. gradus cācri usqz ad finē ipsius cācri. & in pncipio ipsius signi iudicat sicut detrimētum. Et uen⁹ est in suo casu post qz trāsuu terminū Jouis usqz ad. 21. gradū uirginis. Istud de uenre qd dicit nō pōt stare nisi itelligas scdm terminos ptolemei. scdm enī terminos illos. 14. gradus uirginis est finis termini iouis. Scdm v̄o terminos posteros in alchabicio nō est ita. ibi enim termin⁹ iouis finit in. 21. gradu uirginis. Uel igit littera haly est corrupta uel nō pōt dictum suū itelligi nisi scdm terminos ptolemei. Et mercuri⁹ est in suo casu a pncipio. 8. gradus pisciū usqz ad cōplementū. 19. graduū ipsius: & in residuo eiusde signi iudicat tanqz si eet in detrimento suo. Retrogradatio triū supior planetaz a pncipio sue retrogradationis usqz ad oppositionē solis. i. usqz ad mediū retrogradationis aufert medietatem dati & alia medietas remanet. & qñ trāsu erit oppositionem solis aspice quot gradus & minuta ibit retrogradādo ab oppositione solis. &

63

quot fuerint aspice quā ptem pportionalē hnt ad oēs gradus quos hēt retrogradari ab oppositiōe vsq; ad directionē ⁊ tm addas medietati dati ⁊ dirigas gradus illos recte cū suis minutis tali modo q; qñ planeta fuerit in pncipio directionis sue dabit recte suū datū cōpletū. Pono in hoc exēplum: pono q; mars fuerit alcochoden ⁊ fuerit datū suū totū. 60. anni scdm pportionem p̄s factā inter angulū ⁊ succedētem ⁊ ponat q; sit ipse retrogradus inter mediū retrogradationis amisit ergo in medio retrogradatiōis sue ⁊ añ mediū retrogradationis medietatē hoꝝ annoꝝ ⁊ remāserūt. 30. anni: ⁊ pono q; inierit ultra mediū retrogradatiōis sue. i. oppōnē solis retrogradādo per duos gradus: ⁊ pono q; ab oppōnē vsq; ad directionē debeat ire retrogradādo per .10. grad⁹. multiplicabo igit̄ duos grad⁹ per medietatē dati qđ amisit. s. per 30. annos ⁊ pueniēt. 60. q. 60. diuidā per .10. ⁊ exhibūt. 6. āni quos annos addā medietati dati. s. 30. annis ⁊ pueniēt. 36. āni. hoc cēt datū martis in casu pposito. Tū venus ⁊ mercuri⁹ postq; qlibet eoz icipit retrogradari pdit medietatē dati ei⁹ qđ dat qñ est direct⁹. ⁊ postmodū aspice quot grad⁹ ⁊ minuta sibi remanēt vsq; ad occultationē suā recte q̄sto plus poteris: q; venus forte appebit existēdo iter eā ⁊ solē min⁹. 5. gradib⁹. Et qñ fuerit appens dabit mediū datū nisi apparuit existēdo iter eā ⁊ solē min⁹. 5. gradib⁹ q; tunc nō pdest illi appitio illa in hoc statu. Postmodū dirigas illos gradus ⁊ minuta postq; retrogradari icēpit quousq; occultauerit se subtilr ⁊ recte ⁊ diuidas per hoc mediū dati qđ remāsit in mō pdicto. q; qñ occultat totū pdit ei⁹ datum sic pdixim⁹ q; nihil remanet ei. Et pōt exemplificari ad silitudinez exēpli dati in retrogradatione trius superiorum. Dicit haly q; iupiter ⁊ venus qñ cōiuncti fuerint copaliter vel quando aspiciunt alcochodē de tertio vel sextili addunt numero annorum quos dedit alcochoden scdm numerus annorum suoz minorum annos vel mēses vel dies vel horas iuxta vtutes vel debilitates eorum: ⁊ tm ambe infortune saturnus ⁊ mars qñ iungunt copaliter cū alcochoden vel ipm aspiciūt de opposito vel q̄rto minuūt ei numerum annoz suoz minorū. Sed qñ mercuri⁹ fuerit cum fortunis addentibus alcochoden addit ipse similiter numerum annoz suorum minorū: ⁊ qñ fuerit cum infortunis minuētib⁹ alcochoden minuit etiā ptem suam ⁊ qñ mars ⁊ saturnus aspexerint de tertio a signis breuium ascēsiōnū aut de sextili lōgarū ascēsiōnū minuūt. Et dico qđ sol in q̄rta ⁊ oppositiōne minuit numerū annoz suoz minorū: ⁊ addit de. 3 ⁊ sextili. Multi ex astrologis antiq; ⁊ modernis dicunt qđ luna fortunata addit de tertio vel sextili. ⁊ oēs sapientes huius scientie consentiēt quod qñ natus nō habuerit hylech ⁊ habuerit aliquā duarum fortunarum in ascendente vel medio celi possibile est qđ viuet scdm q̄ritatē annoz minorū illius fortune que vitam significauit nisi gradus ascēsiōis ⁊ lana fuerint ifortunati vel fuerit eadē fortuna dñā dom⁹ mortis: q; tūc significat modicā durabilitatem ⁊ vitam.

Amutē uero qui p̄cē natiuitati.

Dic auctor docet eligere almutem. i. planetā dñatorem in figura a quo accipit esse nati post hylech ⁊ alcochodē. Sentētia littere est

ista planeta habes maius dñum siue plures fortitudines in .5. locis pdictis a qb^o accipit hylech q̄ sūt locus solis locus lune loc^o cōiunctōis uel preuentionis pars fortune gradus ascendēs ille planeta est almutē id est uincēs. Et si aliqs habuerit dignitates in 5a uel tertia uel pluribus locis ex locis pdictis ille est almutē. Verbi gratia: pono q̄ unus planeta sit dñs ascendēt 2 dñs termini eiusdē ascendētis 2 cū hoc dñs faciei eiusdē. talis planeta haberet in ascendente. 8. fortitudines: 7 pono q̄ alter planeta sit dñs exaltatiōis ascendētis 2 dñs dom^o loci solis 2 dñs triplicitatis ptis fortunē talis planeta esset dignior almutē quaz primus: q̄a habet plures fortitudines in locis pdictis. Et ut abbreviet sermo coligende sūt fortitudines cuiuslibet in .5. locis pdictis: 2 ille eorum qui abundauerit in numero fortitudinū ille erit almutem.

Tex hoc profectio in annis natiuitatū atqz mun. In hoc. c. docet op^o pfectiōis. i. mutatōis annoz

de vno signo ad aliud: 2 hoc dupliciter. primo in annis natiuitatū. Secūdo in annis magnaz cōiunctiōnū. Opus in annis natiuitatū est facile 2 est snia littere talis. cū uolueris scire ad qd signū applicat annus natiuitatis alicuius: uide quot anni pfecti trāsierint nato 2 incipies a gradu ascendente natiuitatis: 2 dabis cui libet anno vnū signū: 2 ubi finitus fuerit numerus ibi erit signū pfectionis ab ascendēte. Verbi grā: ascendēs alicuius natiuitatis fuit. i. o. grā. arietis in fine pmi anni uenit pfectio ad. i. o. gradū tauri. In fine secūdi anni ad. i. o. gradum geminoz: 2 sic p̄m hunc ordinem dando cui libet anno signū vnum vsqz ad complementū. i. 2. annoz. tunc enim scilicet in fine i. 2. annoz reuertit ad locum radicis. Si autem multi anni trāsierint nato subtraham a toto numero annoz pfectoz qui transferunt nato. i. 2. quoties poteris id est diuide p. i. 2. 2. numez qui remanet infra. i. 2. projice ab ascendente natiuitatis p̄m modum prius dictū. Verbi grā: ascendēs cuiusdam natiuitatis fuit. i. 3. gradus uirginis: 2 transferunt nato. 3 2. anni solares completi. subtraham a. 3 2. annis. i. 2. bis 2 remanent. 8. anni completi: dabo ergo p̄mum annum uirgini: secūdam libere: tertium scorpionis: quartum sagittario: quintum capricorno: sextū aquario: septimū piscib^o: octauū arietis: ueniet ergo pfectio ad signū qd succedit immediate. s. ad tauz ad cōsimilē gradū gradū radicis. s. ad. i. 3. eiusdem. Sicut dixi de gradu ascendēte: ita faciendum est de gradu solis: 2 gradu lune: 2 gradu ptis fortune: 2 ubi applicuerit annus dñs illius signi est dispositio: illius anni. Et ab illo accipiuntur facta de quibus natus se intromittet illo anno 2 fortuna 2 infortunia que accident sibi illo anno. Auctor: ponit exempla in littera: ideo non est necesse multum insistere exemplis. Deinde dicit auctor: cū pfectio anni puenerit ad aliquē gradum alicui^o signi 2 fuerit aliqs planeta uel radij alicuius planete post ipsum grā. in eodem signo uel in eadem domo in figura 2 uolueris scire quando pueniet profectio ad ipsum planetā uel radios eius: uide quot gradus 2 minuta sint inter grā. ad quē puenit annus 2 ipsum planetā uel radios eius 2 multiplica illos per . 2. 2. sextā vnius. hoc est dicere. dabis cui libet gradui. i. 2. dies 2 sextam partem vnius 2 proueniet tibi dies qui sunt a principio illius anni vsqz ad tem-

pus in quo pfectio perueniet ad planetā vñ eius radios. Ratio autēz quare
 cuiuslibet gradui datur. i. 2. dies: 7. 6. vnus est: q: hoc modo in fine anni cōple-
 tur vnum signum. Si enim multiplicaueris. 30. gradus per. i. 2. 7. sextā vnus
 proueniet. 365. dies qui sunt dies vnus anni. Dicit Ptolemeus in propo-
 sitione. 236. quarte partis quadripartiti sui. 7. sciemus dispositionē facti anno-
 rum accipiēdo numez annoz natiuitatis: 7. piciemus eos a quolibet lo-
 corum hylegiorū secūdum ordinatiōem signozum: unicuiq; signo annum 7
 accipiemus dispositozes a signo in quo applicat numerus graduū. Idē Na-
 ly in commēto dicit quod in hoc dicto vult narrare Ptoleme⁹ qđ quodlibet
 signum disponit in āno vno: 7. sic ibit signi reuolutio in quo est significator q
 baslibet. i. 2. annis vna vice vsq; ad finē vite: 7. hoc sciunt oēs astrologi.

rofectio autē ex annis mūdi. Pic
Doz

cet opus pfectōis in annis mundi. Sententia litere est talis. Cū
 volueris scire applicatiōez annoz alicuius secte vide quot tran-
 sierint anni solares completi a pncipio illius āni in quo fuit ma-
 gna cōiunctio q̄ significauit illam sectā: 7. diuide illū numez annoz p. i. 2. 7. nu-
 mez q̄ remāserit infra. i. 2. pice ab ascendēte illi⁹ āni in quo fuit p̄iunctio 7. vbi
 applicuerit numerus ibi est signū pfectiōis. Auctor ponit exemplū in lra de
 secta sarracenoꝝ. i. machometi: 7. dicit qđ iter annū p̄iunctionis q̄ significauit
 legē illā 7. annū apparitiōis machometi. sin quo incepit p̄dicare fuerūt. 6. i.
 āni. Alia littera h3. 52. āni. Ego credo qđ debēt esse. 52. āni: 7. 57. dies. alioquin
 nō cōcordabit cū illo quod dicit postea. 7. ascendēs anni in quo fuit illa con-
 iunctio fuit signū geminoꝝ 7. puenit ille ānus in quo incepit predicare ad si-
 gnum uirginis. i. ad signum illius planete qui fuit dñs signi ascendētis anni
 cōiunctionis. Si enim subtrahātur a. 5. i. 2. quotiēs poterit remanent. 3. deē
 ergo signo geminoꝝ prim⁹. scōs cācro. tertius leoni. 7. sic ānus inc̄mplet⁹
 qui fuit positus in numero puenit ad signum uirginis. Nō est nobis magna
 cura quot anni fuerunt ab anno illius coniunctionis vsq; ad primum an-
 nuā arabū. Sufficiat enī nobis scire qđ ānus ille in quo inceperāt āni arabū
 puenit ad uirginē: qā āni arabū sunt nobis noti ex tabulis extractiōis earū 7
 poterimus inc̄p̄e a h̄gine fm qđ dicit auctor in lra. Et qz tpe auctor ipsi opa-
 bant in ptib⁹ suis p annos p̄saz: id applicat dem̄ suū ad ānos p̄saz. 7. dicit cū
 volueris h̄re noticiā huius rei. i. scire ad qđ signū applicat ann⁹ ex āno con-
 iunctionis q̄ significauit sectā sarracenoꝝ vide quot āni p̄sazum trāsierūt 7
 verte illos in dies p tabulā extractiōis earū deseruiētē annis p̄saz: aut quod
 multiplicent anni per. 365. tot enim dies cōtinet annus p̄ficus qz aut p̄fici
 nō hnt qrtaz diei 7. numero dieꝝ q̄ puenerit tibi adde. 362. 4. dies. tot enī di-
 es fuerūt a principio annorū arabū usq; ad principiū annorū p̄saz. 7. qđ
 collectū fuerit diuide p. 365. 7. quartā vnus: 7. pueniet anni solares: si qđ resi-
 duum fuerit erūt dies anni imp̄fecti. Et potes etiam numerum dieꝝ reduce-
 re ad annos solares p tabulas extractiōis earū deseruiētēz annis solaribus.
 Tota intētiō auctoris stat in hoc quod sciamus quot anni solares p̄fecti trā-
 sierunt ab inf̄tio annoꝝ arabum vsq; ad tēpus cōsideratiōis 7. damus cuius

bet anno vnū signū fm modū prius dictū: et inciplemus a virgine: et ego po-
nam exemplū applicādo ad computationes nostras fm annos dñi nri iesu
xpi. Cum volueris scire ad quod signum applicat annus cōiunctionis quod signifi-
cauit legem sarracenorum, subtrahere ab annis xpi. 621. annos. 6. menses. 7. 6. menses. 7.
14. dies. tot enim anni fuerūt a principio annorum xpi vsq; ad principiū an-
norū arabum 7 numerum annorū perfectorū qui remanserit diuide p. 12. 7
illud quod remanet pice a virgine dādo cuilibet anno signū vnū fm modū
prius dictum 7 remanet annus imperfectus sequēs annos pfectos quos vi-
uisti manet in uirgine. Verbi gratia: anni xpi sunt mō. i. 330. cōpleri 7. 22. die-
es ab illis subtraham. 621. annos. 6. menses. 14. dies remanēt. 708. anni sola-
res perfecti. 6. menses. 7. 8. dies. Illi sunt anni qui trāsierūt a principio annorū
arabū vsq; modo. quos annos perfectos diuidā p. 12. 7 totus numerus surgit
ita quod nō remanet aliquis annus pfectus. Dico ergo quod pfectio anni cōiunctiois
magne que significauit sectā sarracenorum modo est in uirgine 73 sētētā aucto-
ris. Sicut exēplificatū est de secta sarracenorū ita pōt fieri in aliis sectis si de
beāt dici secte si sciat cōiunctio significās illā sectā 7 ascēdēs āni cōiunctiois.
Sed de hac materia nō expedit multū loqui. est enī res que nō cōcordat cū
fide nostra: sed si quis delectat in his 7 voluerit reducere mutationes quod fiunt
in legibus ad motus superiorū corporū legat libros de magnis cōiunctioib; 7
ibi inueniet. Deinde dicit si volueris pfectioes a signo cōiunctiois que signifi-
cauit p̄dictā sectā pice annos predictos a scorpione: quia cōiunctio illa fm eū
fuit in scorpione. Si vō volueris pfectionē ab ascēdēte regni vide quot an-
ni solares trāsierūt a principio illius regni. Ipse exēplificat de vno regno: sed
nescio de de quo regno loq̄r 7 nō curo quia sine exēplo suo pōt itelligi ista. Sicut
autē de ascēdēte regni ita dicit itelligi de ascēdēte fundatiois alicuius ciuitatis
vel castri vel et cuiuscūq; edificij: ita quod accipiant āni solares pfecti qui trāsierūt
a principio fundatiois illius 7 p̄iciant ab ascēdēte principij fundatiois fm modū an-
nō dcm. Deinde dicit si volueris pfectioes ab ascēdēte mutatiois cōiunctiois Jovis
7 saturni de triplicitate aquatica ad triplicitatē igneam subtrahere ab ānis
psarum. i. 76. annos p̄ficos 7 cōuerte illos qui remanent in annos solares 7
pice a leone. vult dicere quod cōiunctio iouis 7 saturni in principio annorum
perfarum fuit in triplicitate eq̄tica 7 post principium annorum psarum per
quos ipsi cōputabant per. i. 76. annos mutauit se cōiunctio ad triplicitatem
igneā: id iubet subtrahere ab annis psar. i. 76. annos 7 remanēt āni qui trāsie-
runt ab āno mutatiois iunctiois ad triplicitatē igneā 7 iubet eos ānos qui re-
manēt vertere in ānos solares quia p̄fici nō hūt bifertū: 7 āni solares hūt: p̄fec-
tio autē sit fm ānos solares: 7 iubet pice a leone: quia fm ipsum leo fuit ascē-
dēs in āno mutationis cōiunctionis ad triplicitatem igneam. ex quo vide-
tur quod auctor: iste fuit 7 composuit hunc librum in tempore quo cōiun-
ctio fuit in triplicitate ignea. nunc autem hec cōiunctio est in triplicitate
aerea. ideo ponam exemplū de triplicitate in qua nos sumus. Cum volueris
scire pfectionem ab āno mutatiois iunctiois iouis 7 saturni ad triplicitate
aeream subtrahere ab annis xpi. i. 324. annos. 7. 7. dies. 7. 20. horas. tātū
enim tempus transtulit a principio annorum xpi vsq; ad principiū annorum

63

mutationis cōiunctionis ad triplicitatem in qua nos sumus: residuum p̄
 t̄ice a. i. 3 gradu tauri. ille enim fuit ascendens anni supradicti: ubi perduxerit
 te numerus ibi erit profectio anni. Verbi gratia: anni xpi sunt numero.
 i. 330. completi: 22. dies. ab illis subtraham. i. 324. annos 7. 7i. dies. 7 rema-
 nerit. 5. anni perfecti 7. 3i 6. dies anni imperfecti: dabo primum annus tauro
 incipiendo a. i. 3 gradu eius. fm signo geminorum incipiendo a. i. 3. gra. eius
 tertium cancrō. quartum leoni incipiendo a. i. 3. gradu eius. quintum virgini
 icpiendo. a. i. 3. gradu eius. venit ergo profectio. 6. ani mundum perfecti ad li-
 bram ad. i. 3. gradum. Et si volueris gradum in quo est profectio dici vltimi
 ex diebus qui transferūt de anno imperfecto multiplica numerū dierum an-
 ni perfecti per. 30. 7 productum diuide per. 365. 7 numerus quotiēs erit gra-
 dus. Si aut aliqd remāserit post diuisiones multiplica illd p. 60. 7 diuide p idē
 quod prius 7 numerus quotiēs erit minuta. verbi gratia. in pposito exēplo
 remāserunt de anno imperfecto. 3i 6. dies quos multiplicabo per. 30. 7 pro-
 ueniet. 9480. quem numerum diuidam per. 365. 7 exibunt. 25. gradus 7
 remanēt post diuisionem. 355. que multiplicabo per. 60. 7 proueniet. 21300. 7
 diuidam per. 365. 7 exibunt. 58. minuta addam ergo super. i. 3 gradum libe-
 25 gradus 7. 58. minuta 7 proueniet numerus vsq; ad. 8. grad⁹ 7. 58. minu-
 ta scorpionis. ibi ergo nunc est profectio ab ascendente anni mutationis cō-
 iunctionis ad triplicitatem acream.

E **T**ex hoc directio. In hoc caplo auctor docet
 dirigere significatorē quē
 directio siue dirigere significatorē ad quēlibet locū circuli nihil
 aliud est quam inuenire gradus equinocialis qui reuoluntur
 a loco significatoris vsq; ad locum ad quē debet dirigi. Si locus significato-
 ris fuerit in medio celi uel in angulo terre tunc dirigere est inuenire gradus
 equinocialis qui reuoluntur a loco significatoris vsq; ad locū quē debet di-
 rigi in horizonte recto. Si autem fuerit in ascendēte uel in occidēte tunc est
 inuenire illos grad⁹ in horizonte obliquo. Si aut nō fuerit in aliquo horū lo-
 corū tunc accipiuntur ascēssiones mixtim scilicet miscendo ascēssiones circu-
 li directi cū ascēssionib⁹ regionis: pportionaliter tñ fm distantia loci significa-
 toris ab angulis: 7 gradus directiōis quāq; significāt annos quāq; dies quāq;
 alia tpa. In natiuitatib⁹ quilibet grad⁹ significat annū. In reuolutiōib⁹ annoꝝ
 mundi 7 natiuitatum quilibet gradus significat diem. Et quidā volūt quod in
 reuolutionibus annoꝝ. 59. minuta 7. 8. s̄a scilicet motus solis in vno die
 significant vnum diem. In coniunctionibus solis 7 lune 7 in oppositionibus se-
 cundum quosdam quilibet. i. 3. gradus. i. 0. minuta scilicet quātum luna mo-
 uetur in die per medium cursū significāt dies. Cū ergo volueris significato-
 rem aliquē dirigere ad quēcunq; locū circuli si significator ille fuerit in gra-
 du mediij celi vel in angulo terre subtrahere ascēssiones circuli directi grad⁹ si-
 gnificatoris ab ascēssionib⁹ circuli directi loci ad quē vis dirigerē 7 remanēt gra-
 dus directionis. Si vero significator fuerit in ascēdēte aut occidēte subtrahere
 ascēssiones circuli obliqui gradus significatoris ab ascēssionib⁹ circuli obliqui

ad quem vis eum dirigere et remanet gradus directionis. Exemplum quod est in medio celi. Pono quod luna sit in medio celi in .5. gradu aquarii et pono quod radij oppositi saturni sint in .6. gradu piscium. Ponom quod velim dirigere lunam ad radios oppositos saturni. Quiesui igitur ascensionem gradus lune in circulo directo et inueni. 57. gradus. 23. minuta. Quiesui etiam ascensionem sexti gradus piscium ubi sunt radij oppositi saturni in eodem circulo directo et inueni. 67. gradus. 48. minuta. Deinde subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus radiozum saturni et remanserunt. 30. gradus. 25. minuta. illi essent gradus directionis in hoc casu. Exemplum quando est in ascensione. Pono quod luna sit in eodem. 5. gradu aquarii et radij saturni in. 6. piscium. Quiesui ascensiones gradus lune in circulo obliquo in regione cuius latitudo est. 48. graduum. et inueni. 30. gradus. 22. minuta. Quiesui etiam ascensiones sexti gradus piscium et inueni. 348. gradus. 31. minuta. subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus gradus radiozum saturni et remanserunt. 18. gradus. 9. minuta. illi essent gradus directionis in hoc casu. hoc eodem modo dirigatur gradus ascendens ad quemlibet locum circuli. Si vero significator dirigendus fuerit extra hec loca tunc si fuerit inter medium celi et ascendens vide distantiam eius a medio celi subtrahendo ascensiones gradus medij circuli in circulo directo ab ascensionibus gradus significatoris quam distantiam serua. Deinde scias medietatem arcus diurni gradus significatoris per modum dictum in capitulo de radiationibus et serua eam. Deinde subtrahere ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem vis eum dirigere et quod remanserit erit significator circuli directi serua eum. Deinde subtrahere ascensiones gradus significatoris in circulo obliquo ab ascensionibus loci ad quem vis eum dirigere in eodem circulo obliquo et quod remanserit est significator regionis. Deinde subtrahere significatorem minorem de maiori et diuam multiplica per distantiam ab angulo medij celi et productum diuide per medietatem arcus diurni et pueniet pars proportionalis quam adde super significatorem circuli directi si fuerit minor significatoze regionis: vel subtrahere si fuerit maior et quod puenit erit gradus directionis. Si autem velles dirigere contra successione signorum sicut dirigunt partes et planete retrogradi. scilicet procedendo ab ascensione versus medium celi tunc debes accipere distantiam significatoris ab ascensione per ascensiones regionis et debes addere partem proportionalem diuam duorum significatorum super significatorem regionis: si ille erit minor significatoze circuli directi aut subtrahere ab eo si est maior. in alio non differt opus. Si autem significator dirigendus fuerit inter ascensiones et angulum terre: vide distantiam gradus significatoris ab ascensione subtrahendo ascensiones gradus ascensionis regionis ab ascensionibus gradus significatoris regionis et serua distantiam Deinde scias medietatem arcus nocturni gradus significatoris per modum dictum in ope radiationum quam et serua Deinde subtrahere ascensiones gradus significatoris in circulo obliquo ab ascensionibus loci ad quem vis eum dirigere in eodem circulo obliquo et quod remanserit est significator regionis quem serua. Deinde subtrahere ascensiones gradus significatoris circuli directi ab ascensionibus circuli directi loci ad quem vis eum dirigere et quod remanserit erit significator circuli directi. Deinde subtrahere minorem de maiori et remanebit diuam duorum significatorum: quam multipli-

ca p distantia gradus significatoris ab ascendente z p ductu diuide p medietate
 tem arcus nocturni gradus significatoris z pueniet ps pportionalis qua adde
 significatori regionis si fuerit minor significatore circuli directi: vel subtrahere
 a significatore regionis si fuerit maior significatore circuli directi: q post ad-
 ditione: vel subtractione puenit sut gradus directis. Si vo volueris dirige
 re z successione signoz. s. pcededo ab angulo terre vsus ascendens: tuc debes
 accipere distantia significatoris ab angulo terre p ascensionem circuli directi z
 multiplicare illa p diam duoz significatoroz z diuidere p medietate arcus di-
 urni ut pus dictu est: z ptem pportionalis des addere ad significatore circuli
 directi si fuerit minor significatore regionis. Vel subtrahere si fuerit maior in
 alio non differt opus. Si autem significator dirigendus fuerit inter angu-
 lum terre z gradu occidentis opari des cu gradu opposito significatoris z cu
 gradu opposito loci ad que vis eu dirigere z p distantia gra. oppositi signifi-
 catoris a medio celi: z p medietate arcus diurnum gra. oppositi significatoris
 gra. n. opposit? significatoris tm distat a linea meridiana qtu gra. significato-
 ris ab angulo terre: z medietas arcus diurni gra. oppositi est tata qsta e medietas
 arcus nocturni significatoris. z est tuc ide op? q fuit iter mediu celi z ascen-
 dens. Si vero significator diriged? fuerit iter angulu occidentis z mediu celi
 des opari sifr p gradu oppositu significatoris z p distantia eiusde ab ascendente
 z p medietate arcus nocturni eiusde gradus oppositi z p gradu oppositu loci
 significatoris ad quem dirigendus est: z est eiusdem operatio sicut fit inter
 ascendens z angulu terre. Si vo ptingat q significator dirigendus sit in vna
 quadra z locus ad quem debet dirigi sit in alia qdra. Verbi gratia: significa-
 tor sit inter mediu celi z ascendens: z locus ad quem debet dirigi sit inter ascen-
 dens z angulum terre tunc debes dirigere vsqz ad angulu z postea dirigere
 angulu vsqz ad locu ad quem debet dirigi z iungere has directiones insimul.
 Diriges autem significatore prius dictu: a q accipias distantiam significa-
 toris ab angulo qui est retro ipsum in ordine signoz sicut si fuerit inter an-
 gulum mediu celi z ascendens accipies distantiam eius ab angulo mediu celi.
 Et si fuerit inter ascendens z angulum terre accipies distantiam eius ab ascen-
 dente: accipies etiam medietate arcus diurni vel nocturni gradus significa-
 toris vel eius oppositi per modum prius dictum: z angulum ad quem vis di-
 rigere accipies pro loco ad quem debet dirigi: z teneto ordinem pus dictu.
 Illa directione facta diriges angulu p modu prius dictu qn significator fuerit
 in aliquo anguloru vsqz ad locu ad quem dz dirigi significator: z addes vna
 directioe z cum alia: z pueniet gradus directiois. Auctor in littera dicit quod
 debet accipi distantia significatoris ab angulo z illa debet diuidi per partes
 horarum gradus significatoris z puenient hore distantie significatoris ab an-
 gulo z dicit quod dz accipi sexta pars differentie duorum significatoru quaz
 sextam partem iubet multiplicare per horas distantie significatoris a meri-
 die: z pueniens iubet addere ad significatorem circuli directi vel subtrahere
 per modum dictu. Sed modus que posui est leuior z planior. In modo. n.
 auctoris oportet accipere distantiam ab angulo per eundem modu que ego
 posui z vltra hoc oportet querere partes horaru gradus significatoris: z po-

itea diuidere distantia ab angulo per partes horarū gradus significatoris ⁊
 quod prouenerit tenere. Oportet etiam secundū modū suū querere signi-
 ficatorē circuli directi ⁊ significatorem regionis per eundem modum quem
 posui ⁊ etiam differentia duorum significatorum: ⁊ ultra hoc oportet illam
 differentia diuidere per sex ad hoc q̄ habeat. 6. pars ei⁹. Et in multitudine
 operationum faciliter cadat error uidef mibi modus quē posui certior. Exē-
 plum quando significator est inter medium celi ⁊ ascendens ⁊ locus ad quē
 debet dirigi in eadem quadra scilicet inter mediū celi ⁊ ascēdens. Pono q̄
 luna sit hylech ⁊ sit i quinto gradu aquirij ⁊ pono quod radij oppositi satur-
 ni ⁊ idem esset de corpore: sunt in sexto gradu piscium: ⁊ pono quod angu-
 lus medij celi sit. 2. gradus capricorni. Ad dirigendū lunam ad radios sa-
 turni quesui primo ascēssiones gradus medij celi in circulo directo ⁊ inueni
 21. gradus ⁊ 39. minuta subtraxi ascēssiones gradus medij celi ab ascēssio-
 nibus gradus lune: ⁊ remansit distantia lune a medio celi. 5. gradus. 44.
 minuta. Deinde quesui ascēssiones grad⁹ lune in circulo obliquo ⁊ inueni.
 330. gradus. 22. minuta que sui etiam ascēssioes gradus oppositi loci lune
 i 04. gradus ⁊ 30. minuta a quibus subtraxi ascēssioes grad⁹ lune: sed q̄ nō
 potui subtrahere eo q̄ ascēssiones gradus lune erāt maiores ascēssionib⁹
 gradus oppositi addidi ascēssionibus gradus oppositi lune. 360. gradus ⁊ p-
 uenerunt. 464. gradus. 30. minuta: deinde subtraxi ⁊ remanserūt. i 34. gra-
 dus. 8. minuta ⁊ hoc fuit totus arcus diurnus gradus lune quem mediaui
 ⁊ fuit medietas. 67. gradus ⁊ 4. minuta. Seruaui itaq; distantia lune a me-
 dio celi ⁊ medietatem arcus diurni lune. Deinde subtraxi ascēssiones gra. lu-
 ne in circulo directo que fuerint. 37. gradus. 23. minuta ab ascēssionib⁹ gra-
 radioꝝ saturni in eodem circulo q̄ fuerunt. 67. gra. 48. minuta ⁊ remāserūt
 31. gradus. 25. minuta: ⁊ hoc fuit significator circuli directi seruaui itaq; eū.
 Deinde subtraxi ascēssiones gra. lune in circulo obliquo qui fuerūt. 330. gra-
 dus. 22. minuta ab ascēssionibus radioꝝ saturni in eodē circulo obliquo qui
 fuerunt. 348. gradus. 31. minuta ⁊ remansit significator regionis qui fuit. i 8.
 gradus. 9. minuta. Deinde subtraxi significatorē regionis a significatore cir-
 culi directi ⁊ remāsit differentia duorum significatorum que fuit. i 2. gradus
 i 6. minuta. Deinde multiplicauī istam differentia p distantia lune a medio
 celi ⁊ diuisi per medietate arcus diurni gradus lune ⁊ prouenit ps pportio-
 nalis q̄ fuit. 2. gradus. 52. minuta. 38. sa quam partem pportioalem etiam
 subtraxi a significatore circuli directi quia fuit maior significatore regionis ⁊
 remāserūt gra. directionis qui fuerunt. 27. gradus. 32. minuta. 2 i. 60 accēpi
 pro quolibet gradu unum annum ⁊ pro quibuslibz minutis. 5. residuis vnū
 mensem. ⁊ p quolibet minuto. 6. dies: ⁊ p quolibet scdo. 6. minuta dieꝝ cum
 completum fuerit hoc tēpus a tēpore natiuitatis cui⁹ figura fuerit hoc mō
 disposita moꝝes natus. Quando uero significator est inter ascendens ⁊ en-
 gulum terre operaberis cum distantia ab ascendēte et cum medietate arcus
 nocturni: ⁊ non differt in alio. Cum uolueris dirigere contra successionem si-
 gnorum si significator fuerit inter mediū celi ⁊ ascēdēs operaberis cū distā-
 tia ab ascēdente ⁊ cum medietate arcus diurni. Si significator fuerit inter an-

67
gulum terre z gradum occidentis operaberis cum opposito gradus signi-
ficatoris z gradu opposito loci ad quem vis dirigere: z tūc ē opus tuū inter
medium celi z ascendens. Et si significator fuerit inter gradum occidentis z
medium celi operaberis similiter cum gradibus oppositis: z tunc est opus
tuum inter ascendens z angulum terre. ¶ Nota tamen q̄ s̄m modū dictum
diriguntur significatores q̄ non habent latitudinem. Quando autem signi-
ficatores habent latitudinem difficilius est modus: p̄pter hoc factum fuit
instrumentum ad dirigendum planetas habentes latitudines z illud instru-
mentum vocatur directorium. Videbatur compositū seu inuentū illi in-
strumenti q̄ significator habens latitudinem non posset dirigi per tabulas
ascensionum: vel nō sine magna difficultate. Ego autē dico q̄ instrumentum
suum nō est sufficiens: nisi sit maxime quātūtatē ita q̄ possit recipere minuta
tale autem vix potest fieri. In directionibus enim vt plurimū accipit p̄ quo-
libet gradu vnus annus. mō s̄m directionibus instrumentū non sit diuisus
nisi per gradus vix inueniet in eo certitudo vsq; ad annū: hoc si instrumen-
tum sit bene factum ita q̄ nō sit error in diuidēdo: hoc autē nō sufficit. Et ego
dico tibi q̄ significator habens latitudinem p̄t dirigi ad locū h̄ntem latitu-
dinem p̄ tabulas ascensionum: z nō vidī modū expositū in aliquo libro. Mo-
dus autē est iste cum volueris dirigere significatozē h̄ntē latitudinē ab eclip-
ptica ad corpus alicui⁹ planete ē h̄ntis latitudinē vel ad radios alicui⁹ h̄ntis
latitudinē. quere primo gradū cū quo significator mediat celū s̄m doctrinā
canonū p̄mi mobilis. Deinde quere gradū cum quo mediat celum loc⁹ ad
quem vis dirigere s̄m eādē doctrinā: z accipies gradum cum quo signi-
ficatoz mediat celum pro loco significatoz: z per hunc scies distātiā signi-
ficatoz a medio celi vel ab ascendente per modum p̄ius dictum nec plus
nec minus: z accipies locum cum quo mediat celum loc⁹ ad quem debet di-
rigi pro loco ad quē debet dirigi: z cum istis duobus queres significatozē
circuli directi per modum p̄ius dictum. Deinde quere gradum cū quo orit
significator in regione sua s̄m doctrinā canonū z p̄mi mobilis: quere etiā
gradū cum quo orit locus ad quem debet dirigi s̄m eosdē canones. Dein-
de cum gradu cum quo oritur significatoz queres medietatez arcus diurni
vel nocturni per modum p̄ius dictū: z q̄res significatozē regidīs cū istis duo-
bus gradib⁹. s̄. cū gradu cū quo orit significatoz z cū gradu cū quo orit loc⁹
ad quē debet dirigi in alio nō differt opus. Dico tibi ē t̄ breuiter oportet q̄-
rere gradum in quo significatoz mediat celum z gradum cum quo mediat
celū locus ad quem debet dirigi. cū p̄mis duob⁹ opz querere significatozē
circuli directi. cum alijs duob⁹ oportet querere significatozē regionis. Cum
gradu cū quo significatoz mediat celū oportet querere distātiā a medio ce-
li si fuerit inter mediū celi z ascendens: cū gradu cū quo orit significatoz opz
querere medietatez arcus diurni vel nocturni. Si autē significatoz fuerit inter
ascendens z angulū terre oportet querere distātiā significatoz ab ascen-
dente cū gradu cum quo oritur significatoz: z cū eodē medietatem arc⁹ no-
cturni in oibus alijs est idem opus cū opere p̄ius dicto. Est ē vnus alius
casus qui potest contingere in directionibus quando significatoz z locus ad

que debet dirigi hñt latitudines: aut vnus eoz h3 latitudinem. Potest enim
 cōtingere qđ significator dirigēdus 7 locus ad quem d3 dirigi simul veniant
 ad lineam meridianam: ita qđ ambo mediāt celū cū eodez gradu 13 nō sint in
 eodē gradu in egyptica. Si aliqđ istoz casuū eueniat: tūc opaberis eodē mō
 quo dicam. Si significator 7 locus ad quem d3 dirigi ueniat cū eodē gradu
 ad mediū celi: qđ nō sunt aliqđ ascēdēs in circulo directo inter eos ponēs
 p significatore: circuli directi. o. postea qres significatore regionis accipien
 do ascēssiones in circulo obliquo a loco cū quo orit significator vsq; ad locū
 cū quo orit locus ad que d3 dirigit: totū illud. s. significatore regionis multi
 plicabis per distantia significatoris ab āgulo 7 pductū diuides p medietatē
 arcus diurni vel nocturni: 7 pueniet ps pportionalis quā tenebis p gradi
 bus directiōis. Si aut significator dirigēdus: 7 locus ad que d3 dirigi oriant
 cū vno 7 eodē gradu ponēs p significatore regionis. o. 7 significatore circuli
 directi multiplica per distantia significatoris ab āgulo: 7 diuide p medie
 tatem arcus diurni vel nocturni: 7 pueniet ps pportionalis quā tenebis p gra
 dibus directiōis. Ponere de oib⁹ exempla eēt nimis lōgū: sed intēdo dño cō
 cedēte in fine istius expositiōis ponere equatidē vnus natiuitatē in qua pate
 bit modus inuestigādi ascēdētēz eligēdi hylech 7 alcohodē: 7 ponā ibi ali
 quas pectiōes radioz 7 aliquas directiōes: sufficiāt hec de opere directio
 num. Dicit auctor in littera cognitis ānis directiōis si volueris scire locū isti
 us directiōis in zodiaco adde annos directiōis super ascēssiones circuli di
 recti gradus significatoris si significator fuerit in medio celi vel in āgulo ter
 re 7 reduces ad gradus equales in circulo directo: 7 vbi perduxerit te nume
 rus in circulo signoz: ibi est locus directiōis: 7 dicitur locus diuisionis 7 do
 min⁹ termini illius loci dicitur diuisor. Si significator fuerit in ascēdente adde
 annos directiōis super ascēssiones regionis gradus significatoris: 7 reduc
 ad gradus equales in circulo obliquo: 7 vbi pduxerit te numerus in circulo
 signoz: ibi est locus diuisionis: 7 domin⁹ termini illius loci est diuisor. Et istō
 est idē opus cum opere de projectionib⁹ radioz: 7 qñ feceris directionem 7
 feceris istud opus inuenies in fine eundem locum ad quem direxisti: nisi si
 significator haberet latitudinem.

Tex hoc algebutar in natiuita
 tibus. In hoc capitulo auctor docet dirigere gradum ascēdētē
 in natiuitatibus. Sententia littere est talis. Considera in cuius pla
 nete termino sit gradus ascēdēns 7 cōsidera finē illius termini. De
 inde qre ascēssiones grad⁹ ascēdētēz in circulo obliquo p tabulā tue regionis
 7 serua eas: qre etiā ascēssiones finis illius termini p eandē tabulā a qbus
 subtrahē ascēssiones gra. ascēdētis 7 gra. q remāserint sūt gra. directiōis. acci
 pe p quolibet gradu annū vnū. 7 p quolibet qnq; minutū vnū mēsem: 7 p q
 libet minuto. 6 dies 7 p quolibet sō duas horas 7. 24. minuta hore: 7 plane
 ta q est dñs termini est dispositio annoz siue diuisor. Postea considera finēz
 fmini: imediate seqñz 7 subtrahē ascēssiones finis termini pcedētē ab ascēssionib⁹
 finis termini illi: 7 remanebūt grad⁹ directiōis accipe sic p⁹ p quilibet gra. an.

num vnum ⁊ cetera. ⁊ Dominus illius termini est dispositoz siue diuisor: ⁊ isto modo facies ad finem cuiuslibet signi s̄m ordinez signoz vsqz ad finem vite. Et si fuerit in aliquo termino aliqs planeta uel radij alicuius planete illa planeta erit p̄iceps in diuisione. Exēplū in hoc pono q̄ ascendēs alicui⁹ natiuitatis fuit quartus gradus virginis cōpletus ad dirigēdum gradū istū ⁊ fide ra p̄mo in cuius planete termino est iste gradus. ⁊ patet p̄mo q̄ in termino mercurij ⁊ durat terminus usqz ad finem. 7. gradus virginis. quesui ascētiō nes gradus ascendētis in orizonte obliquo in regione cui⁹ latitudo est. 48. gradus ⁊ inueni. i. 44. gradus. 27. minuta. quesui ēt ascēsiōnes finis termini scilicet finis. 7. gradus virginis. ⁊ inueni. i. 48. gradus. 33. minuta. subtraxi ascēsiōnes gradus ascendētis ab ascēsiōnib⁹ finis termini ⁊ remanserunt 4. gradus. 6. minuta. dedi cuilibet gradui annum ⁊ quibuslibet. 5. minutis vnum mensem ⁊ cuilibet minuto. 6. dies: ⁊ fuerunt quattuor anni idest mensis. 26. dies. ⁊ mercurius Dominus termini fuit dispositoz istoz annorum. Deinde considerant terminum immediate sequentem qui est veneris ⁊ durat vsqz ad finem. i. 7. gradus virginis. quesui ascēsiōnes finis termini illius scilicet veneris ⁊ inueni. i. 62. gradus. i. 5. minuta. a quibus subtraxi ascēsiōnes finis termini p̄cedētis mercurij: ⁊ remanserūt. i. 3. gradus. 44. minuta. qui fecerūt. i. 3. ānos. 8. mēses. i. 2. dies. ⁊ uenus disposuit hos annos. in fine istius termini fuit etas nati. i. 7. anni. 9. menses. i. 8. dies. Deinde sequitur terminus Jouis qui durat usqz ad. 2. i. gradū uirginis cōpletus. q̄sui ascēsiōnes eius ⁊ inueni. i. 67. gradus. 9. 3. minuta. a quibus subtraxi ascēsiōnes finis termini p̄cedētis: ⁊ remāserunt quinqz grad⁹. 28. minuta que fecerūt qnqz annos. qnqz mēses. i. 8. dies: ⁊ Jupiter fuit dispositoz istoz annoz. Factaqz est etas nati in fine istoz annoz. 23. āni. tres mēses. sex dies. Deinde segtur termin⁹ martis ⁊ faciendum est: vt prius: ⁊ s̄m istum ordinem est directio cōtinuata vsqz ad finē vite: ⁊ quotiens directio peruenit ad corpus vel radios infortuna veniet nato infirmitas vel impedimentum in corpore suo s̄m naturam illius infortune nisi fortune aspexerint ipsum locū. tūc. n. minuēt malum.

X hoc duodenaria planetarū ⁊

domorum. In hoc capitulo auctor docet inuenire dñm duodenarie. Intelligēdum est ad euidētiam istius capituli q̄ quodlibz signū intelligitur diuidi in duodecim ptes: ⁊ qlibet ps est de duobus gradib⁹ ⁊ 30. minutis. Hypspalensis ponit hoc capitulum: ⁊ duo capitula sequētia inter dignitates planetarū: ⁊ Dominus s̄m duodenarie est Dominus illius signi. Dominus sc̄de duodenarie est planeta succedens descendēdo ⁊ sic secūdum ordinem. Verbi gratia: dñs p̄ime duodenarie arietis est mars. secūde sol. tertie uenus. quarte mercurius. quinte luna. sexte saturnus. septime Jupiter. octaue iterum mars: ⁊ sic secundum ordinem. Sentētia auctoris est talis. Cū uolueris scire duodēarias planetarū vel domoz vide quātum trāsiuit planeta de signo in quo est aut de domo in qua est ⁊ numerum illoz graduum multiplicā p̄ duodecim: ⁊ sup numer⁹ p̄ductum adde numerum graduum quos multiplicasti. ⁊ quod collectum fuerit pijce ab initio s̄

gni in quo est planeta dando vnicuiq; signo. 3 o. 7 vbi finit⁹ fuerit numer⁹ ibi erit duodenaria.

Et ex hoc anaubarach. Dic docet inuenire dominu nouenarie. Sententia enim est talis. Cum volueris scire nouenariam siue dominum nouenarie alicuius planete: vide quot gradus pertransiuit planeta de signo in quo est: vel d^o modo in qua est. 7 diuide totum illud signum in .9. diuisiones. 7 erit quelibet diuisio ex tribus gradibus 7.20. minutis. Deinde vide in qua parte illius diuisionis sit planeta. 7 dabis primam diuisione 3 domino signi mobilis eiusde 3 triplicitatis. 7 secundam diuisionem domino signi sequentis: 7 sic eundo secundum ordinem signorum quousq; venias ad illam nouenariam in qua est planeta cuius queris dominum nouenarie. Verbi gratia: pono quod sol in .24. grad. aquarij. ad sciendum dominum nouenarie gradus solis dedi primo tres gradus aquarij 7.20. minuta domino signi mobilis eiusdem triplicitatis. est autem aquarius de triplicitate aerea. Signum mobile illi⁹ triplicitatis est libra: dñs cuius est uen⁹. est ergo uen⁹ domina prime nouenarie aquarij. s. primo 7 triu⁹ graduu 7.20. minutoy. Deinde dedi scdam diuisione nouenaria⁹ marti dño signi sequentis. s. scorpionis 7 completi tunc fuerunt a principio aqrij. 6. grad⁹ 7.40. minuta. Deinde tertiam nouenaria⁹ dedi Joui. s. dño sagittarij qui succedit scorpionis. 7 coplecti fuerunt tunc a principio aquarij. i o. gradus. Dedi quartam nouenariam saturno domino capricorni qui succedit sagittario: 7 completi fuerunt a principio signi. i 3. gra. 7.20. minuta. Dedi quintam nouenaria⁹ saturno domino aquarij: 7 completi fuerunt. i 6. gradus 7.40. minuta. Dedi sextam nouenaria⁹ log dño piscium 7 completi fuerunt a principio signi aquarij. 2 o. gradus. Dedi septimam nouenariam marti domino arietis: 7 copleti fuerunt a principio signi. 2 3 gradus: 7.20. minuta. Dedi octauam nouenaria⁹ veneri dño tauri. illa ergo est diuisio nouenarie solis in casu pposito: 7 completi fuerunt tunc gradus. 26. 7 minuta. 40. aquarij. Quando ergo inuenies in libris iudiciorum de domino anaubarach luminarium si fuerit in die intelligit de domino nouenarie solis. si in nocte de domino nouenarie gradus lune. Illa que auctor dicit patet legendo litteram.

et ex hoc adoringen. Dic docet inuenire decanu. Sententia ei⁹ est talis. Diuide signum ascendens in tres partes: 7 quelibet diuisio erit ex decem gradibus. Dabisq; primam diuisionem domino ascendens. secundam domino secundi signi: 7 tertiam dño tertij signi. Vult dicere qd prima diuisio est domini eiusde 3 signi qd ascendit. Et secunda diuisio est domini signi sequentis eiusdem triplicitatis. tertia diuisio est dñi tertij signi illius triplicitatis. ita qd tres decani sunt domini triu signoy vnius triplicitatis. Auctor ponit exemplum tale in lra. pposito qd pma facies arietis sit ascendens ei⁹ decanus est mars. Si scda facies est ascendens ei⁹ decan⁹ est sol dñs leonis scdi signi eiusde triplicitatis: 7 si tertia facies sit ascendens ei⁹ decanus est iupiter dñs sagittarij qd est tertiu signu illius triplicitatis. Et si pma facies leonis sit ascendens ei⁹ decan⁹ est sol dñs eiusde 3 signi. Si scda facies sit ascendens ei⁹ decanus est iupiter dñs signi quod suc-

cedit leoni in eadem triplicitate. Si tertia facies sit ascendens eius decan^o est mars dñs tertij signi a leone in eadē triplicitate. s. arietis. 7 fm hunc moduz itellige de alijs triplicitatibus.

Tex hoc dominus orbis.

In hoc capitulo ponitur ordinem in domino horaruz in natiuitatibus. Scia littere est talis. Aspice in qua hora natus egreditur vterum et dominum illius hore: Da pmo anno natiuitatis 7 per illum significat esse nati in eode n anno qzum ad fanitates vel ifirmitates corporis nati sicut per dominum ascendentis. Et dabis dominum hore sequēis scdo anno. 7 per eum significat esse substantie in eode anno sicut per dñm domus substantie. Dabis dñm tertie hore tertio anno ab hore natiuitatis. 7 per eum significat esse fratru in illo anno sicut per dñm tertie dom^o. 7 isto mó facies de alijs dominis horaruz cūdo fm ordinē horaz 7 domoz vsqz ad finē vite. 7 planū est in littera qd dicit. Explū in hoc ponat qz qdam nat^o fuit in die solis hora q̄rta que hora q̄rta est hora lune. erit luna dña pmi anni. 7 ab ea accipit eē corpis. Hora sequēs est saturni. erit ergo saturn^o dñs scdi anni. 7 ab eo accipit eē substantie in illo anno. 7 sic per ordinem.

Et ex hoc dispositio darie.

In hoc capitulo auctor docet ordinare annos fridarie 7 gubernationis planetarum in natiuitatibus. Scia littere talis est. Si natiuitatis fuerit in die incipit fridaria a sole 7 gubernat ipm natū sol fm q̄stitate annoz sue fridarie qui sunt decē. Post solem gubernat ipm ven^o fm q̄stitate annoz fridarie ei^o qui sūt octo. Post venerē gubernat mercuri^o per. 13. annos. Deinde luna per nouē annos. Deinde saturn^o p. 11. Deinde iupiter per. 12. annos. Deinde mars per. 7. annos. Deinde caput draconis per tres ānos. Deinde cauda diacois per duos ānos. Deinde reuertit dispositio ad solē 7 vadit per ordinē planetaz sic p̄us: numer^o aut^o oium annoz est. 75. 7 qui trāsit hūc numeroz ānoz reuertit ad dispōnē p̄mā fm qz possibile est. Si aut^o natiuitas est in nocte incipit fridaria a luna 7 disposuit luna annos suos. Deinde saturn^o. Deinde iupiter. Deinde mars. Deinde sol. Deinde venus: postea mercurius. Deinde reuertit ad lunā 7 vadit fm ordinē planetaz sicut p̄us. Et qñ aliqs planeta disponit annos sue fridarie disponit ipse septimam ptem illorum annozū solus. In scda autem septima p̄cipat ei planeta frequens qui ei succedit. In tertia autem p̄cipat ei planeta tertio. In q̄rta h̄ritus. Et in q̄nta q̄ntus. 7 sic vsqz ad septem septimas 7 septem planetas Uerbi gratia: pono qz natus fuit qz in die incipit ergo fridaria a sole 7 gubernat ipsum sol fm q̄stitatem annozū fridarie sue qui sunt. 10. anni. 7 gubernabit ipse sol solus septimam ptem istorū decem annozū. s. per vnū annuz solarē 7. 156. dies 7. 12. horas. Nec est enī septima pars decem annozū. In scda septima parte horum decem annozū habuit venus p̄cipationem cum sole in fridarie dispositione per vnum annū 7. 156. dies. 7. 12. horas. 7 transferunt tūc nato duo anni. 313. dies completi. Deinde habuit p̄cipationem cum sole in dispositione fridarie mercurius per vnum annū. 7. 156. dies. 7. 12. horas. 7 in fine huius di

uisionis trāserūt nato. q̄tuor anni solares. 104. dies. 6. hore. Deinde habuit p
 ticipationem cū sole luna per eandē septimā. 10. annorū. 7 in fine hui⁹ diuisio
 nis trāserunt nato. 5. anni. 260. dies. 18. hore. Deinde habuit p̄ticipationes cū
 sole saturnus per septimā ptem. 10. annorū. 7 in fine huius diuisionis transe
 runt nato septem anni. 52. dies completi. Deinde habuit participationem cū
 sole iupiter in dispositione fridarie per eandem septimam. 7 in fine huius di
 uisionis trāserunt nato. 8. anni solares. 208. dies. 12. hore. Deinde habuit p̄
 ticipationem cum sole in dispositione fridarie mars in vltima septima pte de
 cem annorum. 7 in fine huius diuisionis trāserunt nato. 10. anni completi.
 fm hunc modum est faciendum in fridarijs oium planetarum. Caput autez
 draconis 7 cauda' qlibet eorum disponit per se annos fridarie sue sive parti
 cipationem planetarum. Narrare autē euentus contingentes nato in quali
 bet hāz diuisionū eēt nimis longū. Haly autē abenragel in suo libro magno
 complete posuit omnes diuisiones 7 iudicia cuiuslibet diuisiōis. Ideo qui vos
 lunt hec iudicia legant librum illum.

Ter hoc almanar. In hoc capitulo docet q̄
 planetarū sit eleuat⁹ sup al
 terū. Intētio sua est q̄ plāeta qui fuit altior in circulo suo breui. s.
 in epicyclo dicitur eleuat⁹ sup alterū eleuatione de qua hic loquit. 7
 hoc est qd̄ dicitur p̄toleme⁹ in. 63. ppōne centilocalij. Dicit enī op̄
 aspicere in coniunctione Saturni 7 iouis in eodem minuto ad eleuationem
 vnus super alterum 7 iudica cūz fortitudine nature eius in hoc mundo. Et
 s̄līr fac in. 21. coniunctionibus residuis. Haly ibidem dicit in commento. eleua
 tio planete super planetam est vt sit remotio eius ab auge sui circuli breuis. 7
 ille dicitur eleuatus super alterum. Auctor autem in littera iubet aspicere mes
 dium locum planete 7 verum locum planete. 7 si verus locus planete fuerit
 minor medio motu planete est descendens a superiori pte epicycli versus in
 feriozem ptem. Si vero verus locus planete maior medio motu fuerit plane
 ta est ascendens ab inferiori pte epicycli versus supiozem ptem. 7 vt breuiter
 dicat si argumentum eq̄tum planete fuerit minus sex signis cōmunibus est
 descendens. 7 si plus est ascendens. Deinde iubet auctor subtrahē mediū mo
 tum planete de vero motu eiusdem si mediū motus fuerit minor vero: vel
 econtra si fuerit maior ita videlicet. q̄ minor subtrahat a maiori 7 residuus iu
 bet multiplicare per septem. 7 numerum puenientem iubet diuidere per. 22.
 7 numerum quotientē iubet tenere pro eleuatione q̄i ascendit vel pro depres
 sione quando descendit. De venere 7 mercurio iubet respicere differentiam
 inter locum cuiuslibet eorum 7 locum solis 7 iubet facere sicut in alijs. Mo
 dus p̄us dicitur sc̄dm sententiam p̄tolemei videt mihi melior 7 certior. Dein
 de dicit auctor q̄ fortior significatio planetarum est. cum vnus eorum fuerit
 eleuatus super alterum in coniunctione. In oppositione autem 7 in quarto
 aspectu erit significatio minus apparens. 7 si vnus planeta fuerit ascendens
 7 alter descendens. ille qui fuerit ascendens vadit supra descendentem. 7 si
 yterque fuerit ascendens ille vadit super alium: qui fuerit maioris ascensio
 nis. 7 si yterque fuerit descendens ille vadit super alium. qui fuerit minoris

descensionis. Dicit etiam alio modo planeta eleuari sup planetam quatum ad latitudinem quae septentrionalis vadit super meridianum. Et si fuerit ambo septentrionales ille qui fuerit plus septentrionalis vadit super illum qui fuerit minus septentrionalis. Si vero fuerint ambo medionales ille qui fuerit minoris latitudinis vadit super illum qui fuerit maioris latitudinis. Si fuerit aliquis planetarum in egyptica carens latitudine tunc planeta septentrionalis vadit super eum et ipse carens latitudine vadit super meridianum.

Lex hoc apertio portarum. Dicitur quod apertio portarum dicitur quando inferior iungitur superiori et cum hoc fuerit eorum domus opposita. Verbi gratia quando luna coniungitur cum saturno vel eum aspicit tunc est apertio portarum. Sic quoniam sol coniungitur saturno. domus enim solis et lune sunt opposita domibus saturni. Sic fit apertio portarum quoniam mercurius coniungitur Jovi. quae ambe domus utriusque sunt opposita. Sic quoniam iungitur venus marti fit apertio portarum quae eorum domus sunt opposita. Dicitur hispalensis quod venus significat humiditatem. mercurius significat ventos. saturnus nebulas et frigus. mars ventos a dextro id est a meridie et calorem. iupiter temperiem et ventos a sinistro id est a septentrione. Dicitur idem hispalensis quoniam luna separata a iunctio alicuius planete vel ab eius aspectu et coniungitur alteri planete et sint illorum planetarum domus opposita. hoc est apertio magnarum valuarum in qua necesse est venire ventos vel pluias ut est ex natura illorum planetarum. verbi gratia luna quoniam separata a venere coniungitur marti. aut separata a mercurio coniungitur Jovi. aut separata a sole coniungitur saturno. hoc est apertio magnarum valuarum.

Et ex hoc albutez. Dicitur loquitur de horis fortunatis et infortunatis. Dicitur quod in die inuenerant. id est. horas post coniunctionem solis et lune et datur casus soli. et diuiduntur casus in tres partes et iudicatur super primas quattuor horas secundum iudicium primi domini triplicitatis loci solis. et iudicatur super quattuor secundas secundum iudicium secundi domini triplicitatis loci solis. et super quattuor ultimas secundum iudicium tertii domini triplicitatis loci solis hora coniunctionis. Postea datur veneri. id est. horas sequentes et diuiduntur casus sic in tres partes et iudicatur super quilibet quattuor secundum iudicium domini triplicitatis loci veneris hora coniunctionis. Postea faciunt sic cum mercurio et luna et cum ceteris planetis secundum ordinem planetarum donec reuertatur orbis ad solem post. 84. horas. et tunc recipiunt a sole secundum eundem ordinem. et hoc continuatur usque ad coniunctionem secundam. Et quidam dicunt quod post coniunctionem sunt. id est. horae que vocantur combustae in quibus non est bonum incipere aliquid opus. et post has. id est. combustas sunt. 72. horae incombustae in quibus utilis est inceptio operum. et post has. 72. incombustas iterum sunt duodecim combustae. et iterum post illas. 72. incombustae et post eas. id est. combustae et sic usque ad coniunctionem sequentem. Et ut breuiter dicatur omnes. id est. horae que datur soli secundum ordinem planetarum sunt combustae et. 72. que sunt aliorum planetarum sunt incombustae. Deinde dicitur auctor et diuiduntur has. id est. horas combustas in tres diuisiones et quilibet dies erit ex quattuor horis. Et dicuntur quidam quod qui inceperit bellum in quattuor primis horis combustis timenda est

p̄ditio aie sue. Auctor nō intelligit p̄ditionē aie post vitā istā ita q̄ post sepati-
 onem aie a corpore rapiant eā diaboli z deducāt ad inferos. Sed intelligit aie
 p̄ditōne idest amissionē vite p̄sentis z hoc mō intelligit in oibus locis iudicio-
 rum astronomie. De ista enim p̄ditione pertinet ad eos loqui. De p̄ma autez
 perditioe pertinet teologis. Et qui inceperit bellum in sc̄bis q̄tuoꝝ hois t̄is
 mendū est detrimentū sui corporis. s. absq; perditione vite z qui inceperit bel-
 lum in vltimis q̄tuoꝝ timēda est perditio oium que possidet z timet perditio
 illoꝝ que p̄tinēt ad ip̄m z sic cōpleta est expō q̄rte dñe alchabicij introductoꝝ
 rij ad magisterium iudicioꝝ astroꝝ.

Differentia quinta in cōmemo- ratione uniuersarum partiuꝝ.

Ista est q̄nta differentia istius libri in q̄na auctor docet p̄iecti-
 onē p̄tium z potest diuidi in duas partes: quoniā in p̄ma par-
 te ponit partes que cadūt in natiuitatibus. Et in s̄ca parte ponit partes que ca-
 dunt in reuolutionibus annoꝝ mundi. Sc̄da pars incipit ibi: z auxiliā-
 te deo. P̄ma pars diuidit in duas partes: q̄m in p̄ma parte dat modū p̄-
 iectionis p̄tium in generali z exemplificat de parte fortune. In sc̄da parte po-
 nit in speciali partes. i. 2. domoꝝ. Sc̄da pars incipit ibi. incipiam⁹ itaq; post
 partem fortune. S̄nia p̄me partis est talis. Modus in p̄iectionibus partiuꝝ
 est q̄ accipiuntur gradus equales qui sunt inter vnum locum z alium z nu-
 merus ille p̄iicitur ab ascendente vel alio loco. vel adduntur super gradus
 equales qui fuerunt inter ambo loca gradus qui sunt ab initio signi ascendē-
 tis z p̄ductum computatur ab initio signi ascendētis dādo cuilibet signo
 30. gradus. z vbi finitus fuerit numerus ibi est pars fortune. Verbi gratia: po-
 no q̄ sit sol in fine sexti gradus piscium z luna sit in fine. i. 4. gradus geminoꝝ
 rum z gradus ascendētis sit. i. 0. gradus arietis. subtraham verum locum so-
 lis a v̄o loco lune z remanēt. 98. grad⁹ sup quos addā. i. 0. grad⁹ qui sunt a p̄n-
 cipio arietis vsq; ad gradū ascendēte z pueniūt. i. 08. grad⁹ icipiā p̄icere ab
 initio arietis dādo cuilibet signo. 30. gradus: z terminatur numerus iste in
 28. gradu cancri. ibi ergo est pars fortune in exemplo p̄posito.

Incipiamus itaque. In hac parte ponit projectionis p̄-
 tium sc̄dm ordinem. i. 2. domoꝝ
 ponendo in q̄libet domo partes ad illam pertinentes. Et potest diuidi in tot
 partes quot sunt domus ubi partes incipiunt patet in littera. P̄mo ponit
 partes p̄me domus z sunt sex. P̄ma est pars vite. Sc̄da est pars hylech. Ter-
 tia est pars futuroꝝ siue pars diuinauonis. Quarta est pars dilectionis z
 concordie. Quinta est pars stabilitatis z durationis. Sexta est pars animosi-
 tatis z audacie. Dicit in littera cum volueris sc̄re partem vite accipe gradus
 qui sunt a Joue vsq; ad saturnum in die z in nocte gradus qui sunt a saturno
 vsq; ad Jouem z proiice ab ascendente. Albumazar dicit in suo introductoꝝ
 rio magno q̄ hec pars significat vitam naturalem z esse corporis ac victus
 que si fuerit boni esse significat prolixitatem vite. z sanitatem corporis z gau-

dium anime. Si vo fuerit impedita significat paucitatē vite ⁊ multitudinē in-
 firmitatū animiq; merore ac tristitiam. Deinde dicit auctor pars hylech acci-
 pit a gradu cōiunctionis que p̄cessit natiuitatē si natiuitas fuerit p̄iunctiona-
 lis. vel a gradu p̄uentiōis. i. oppositionis si natiuitas fuerit p̄uentionalis vsq;
 ad gradū lune ⁊ p̄icit ab ascendente natiuitatis ⁊ vbi finit⁹ fuerit numerus
 ibi est pars hylech. Albumazar dicit qd̄ hec pars dirigif̄ quēadmodū dirigif̄
 hylech per grad⁹ ⁊ ducif̄ ei⁹ p̄fectio per signa quēadmodū fit de hylech. cū-
 q; p̄uenerit ei⁹ directio vel p̄fectio ad malos significat impedimentū ⁊ pericu-
 lū. Et erant multi sapientū astrologorum cū inuenirēt hoiem parietem peri-
 cula maxima in q̄busdam t̄pibus ⁊ nō inuenirēt in eodem t̄pe suum hylech
 p̄uenisse ad loca maloz. nec inuenirent idē impedimentū patētē significatio-
 nem in reuolutione eiusdem anni nesciebant causaz hui⁹ rei. Et ideo latebāt
 eos hoc: q; nō dirigebāt hanc p̄tem ⁊ si direxissent eā inuenissent hoc maluz
 accidere in eodem t̄pe quo p̄uenisset hec pars ad loca quedam significantia
 ipsum periculum. Pars futurorū accipif̄ in die a luna vsq; ad solē: ⁊ in nocte
 ecōtra ⁊ p̄icit ab ascēdēte ⁊ p̄prietates isti⁹ p̄tis sc̄dm Albumazar est signifi-
 care aiām ⁊ corp⁹ ⁊ esse eorum. ⁊ significat fidem ⁊ p̄phetiam ⁊ regionē ⁊ dei
 cultū ⁊ secreta ⁊ cogitationes atq; intētīōes ⁊ res occultas ⁊ celatas: ⁊ oē qd̄
 absens est ex rebus per hūc modū applicabis iudicia in alijs ⁊ a quo loco in
 quē accipiat q̄libet ⁊ a quo loco proiciat patet in littera.

Secunda domus.

Hic ponit p̄tes sc̄de domus ⁊ sunt tres. Prima est pars sbe.

Secda est pars paupertatis ⁊ puitatis ingenij. Tertia est pars bea-
 titudinis triūphi ⁊ victorie. Albumazar dicit q; pars substātie si-
 gnicat p̄fectū ⁊ victum ac cibū q̄b⁹ substētant corpora que si fu-
 erit in bono loco significat bonū eē in substātia cibo ⁊ victu. Et si fuerit ipedi-
 ta significat malū eē in his que dixim⁹. Leteras aut̄ species fortune apparen-
 tes ex substātia. s. que thesaurizat ⁊ seruat ac acquirif̄ significant ceteri signifi-
 catores substātie ⁊ pars fortune.

Tertia domus.

Hic ponit p̄tes tertie domus ⁊ sunt due. Prima est ps̄ fratrū. Secda est

pars benivolētie fratrū. Dicit Albumazar qd̄ pars fratruz ⁊ dñs
 eius. i. dñs signi in quo ceciderit significāt esse fratrum ⁊ cōcordi-
 am eorum atq; dilectionē peregrinationemq; eoz ⁊ absentiam.
 Post hec aspice si hec pars ⁊ dñs eius ceciderint in signis multoz filiorum
 multiplicabuntur fratres. ⁊ si ceciderint in signis paucorū filiorum erunt pa-
 uci. Et si volueris sc̄ire numerum eorum accipe numerum signozum que fue-
 runt inter p̄tem ⁊ dñm domus in qua ceciderit aut quot fuerint iter ip̄m dñz
 ⁊ p̄tem ⁊ pone vniciq; signo vnum. Et si fuerit inter eos signum cōe dupli-
 ca numerum eiusdem signi. Et si fuerit inter ipsam p̄tem ⁊ dñm domus in
 qua ceciderit aliqs planeta accipe ei etiam vnum. Albumazar etiā ponit par-
 tem vnā in hac domo que vocat̄ pars mortis fratrum: ⁊ dicit quod accipif̄
 in die a sole in gradum mediū celi ⁊ in nocte e contra. ⁊ augentur de super gra-
 dus ascēdētis ⁊ p̄icit ab ascēdēte. ⁊ quotienscunq; p̄uenerit hec pars secū

dum directionem ad significatores fratrum z sororum dādo vnicuique gradui vni
annū, aut per pfectionē dādo cuilibet signo annū eueniet fratribus z sororibus
bus aliqd horribile, aut aliq̄ eorum morietur

Quarta domus. Hic ponit partes quarte domus z sunt sex. Prima est pars patris.

Secunda est pars mortis patris. Tertia est pars annorum. Quarta est pars hereditatum z possessionum. Quinta est pars nobilitatis nati vtrum sit filius illius cui imponit vel non. Sexta est pars finis rerum. Albumazar dicit quod pars patris significat eē patris z eius nobilitatis atq; generis, z si hec pars fuerit boni esse pater erit nobilis. Et si dominus domus huius partis fuerit boni esse pater erit fortunatus. Si vō fuerit mali esset erit laboriosus. A scda parte huius domus que est pars mortis patris accipit causa mortis: z quotienscunq; pfectio anni puenerit ad hanc partem vel ad dñm eius significat periculum patri, z filii cum peruenit aliquis eorum ad significatores patris.

Quinta domus. Hic ponit partes quarte domus z sunt septem. Prima est pars filiorum.

Secda est pars temporis in quo debent haberi filij. Tertia est pars per quam scit masculinitas vel femininitas. Quarta est pars per quam scit de nato de quo fit interrogatio utrum sit masculus vel femina. Quinta est pars ad quam cum puenerit iupit est significatio filij. Sexta est pars dilectionis filiorum. Septima est pars scientie filiorum. Dicit Albumazar si pars filiorum ceciderit in signo multorum filiorum habet multos filios. Si vō ceciderit in signo sterili nō habet aliquē filium. Si vō ceciderit in signo paucorum filiorum habet paucos filios. Et si hec pars significauerit filios z fuerit fortunata filij viuent: z si infortunata morientur.

Sexta domus. Hic ponit partes sexte domus z sunt due. Prima est pars azemena id est debilitatis

inseparabilis alicuius membri. Secda est pars seruoꝝ. Si pars azemena fuerit cōiuncta cum fortunis erit natus sanus in membris suis. Si vō fuerit p̄iuncta ifortunis habet morbos inseparabiles in membris. z loca in quibus erunt hec egitudines sciunt a locis infortunarū significatiū eas.

Septima domus. Hic ponit partes septime domus z sunt quattuor. Prima est

pars desponsationis viroꝝ. Secda est pars desponsationis mulierū. z hec accipit duobus modis. Tertia est delectationis z voluptatis. Quarta est pars nuptiarum. Quā pars desponsationis puenerit per directionē ad Jone vel venerē est significatio desponsationis. Et ego iuent in vna natiuitate tps desponsationis quā dñs ptis desponsationis puenerit ad ipas pte per directionē dādo cuilibet gradui annum vnum.

Octaua domus. Hic ponit partes octaue domus z sunt quattuor. Prima est pars mortis. Secda

est pars plāete qui iter facit. Tertia est pars anni in quo veniet nato mors aut partus zc. Quarta est pars p̄tentionis z litigationis. Dicit albumazar si pars mortis fuerit ipe

Alta z dñs eius z non aspererint eos fortune interficiet natus morte turpissi-
 ma. Si vo aspererint fortune erit eccontrario. Si luna sol aspererit partem pla-
 nete interficientis z ipsa luna fuerit in signo membrorum abscisioz nat⁹ iter-
 ficier patiedo. Et si luna fuerit impedita abscidei ei aliqd de membris. Qñ, ps
 anni in quo timef nato mors z dñs eius cū dño ascendens fuerint impedi-
 ti erit natus multarum infirmitatū z afflictionis in corpe atqz substātia z mul-
 totiens appropinqbit pditioni corporis z amissione substātie. z quotienscūqz
 pfectio anni puenerit ad hanc partem: aut peruenerit hec pars per pfectio-
 nem aut directionem ad ascendens aut ad dñm eius inueniet natus pericu-
 la in corpe z infirmitatibus z inueniet angustia z horribile in substātia. time-
 bit quoqz mortē ex diuersis partibus.

Ona domus

Hic ponit partes none domus z sunt due. Prima est pars peregrinatiois.

Secda est pars itineris in aq. Ab istis accipiunt pegrinatioes na-
 ti z itinera per aquas. Albumazar dicit. **C**Si pars itineris in aq
 ceciderit in signo aquatico faciet natus multa itinera per aquas
 z si ibi fuerit fortunata habebit in suis itinerib⁹ pfectum ac lucrum. z si fue-
 rit infortunata significat contrarium.

Ecima domus

Hic ponit ptes decime domus z sunt. 5. Prima est pars regiois at

qz regni. Secunda est pars regis atqz regni. Tertia est pars pn-
 cipatum opis regni. Quarta est pars significans utrum sit causa
 regni vel non. Quinta est pars matrum.

Vadecima domus

Hic ponit partes vndecime domus z sunt due. Prima e

pars amicorum. Secūda est pars significans pfectum z effe-
 ctum z amicitiam amicorum.

Dodecima domus

Hic ponit vnaz solā par-
 te i hac domo que est ps

inimicorū. Et hee sunt ptes alie qb⁹ utunt magistri iudiciozū. Hic
 ponit qsdā alias ptes que non sunt in aliq domoiz z sunt sex. Pri-
 ma est ps mendacii rumoz. Secda est ps rōnis z pfunditatis sensus. Tertia e
 ps sapiētie z disciplie. Quarta est ps guerre z plioz. Quita est ps pacis. Sex-
 ta est ps aspiciēdi in reuolutioe annoz. z oēs iste piiciunt ab ascēdēte.

Quia auxiliante deo.

Prus auctor po-
 suit ptes que ca-

dūt in natiuitatib⁹. Hic ponūt ptes que cadūt in reuolutionib⁹ an-
 noz mūdi. Et pōt diuidi in duas ptes: qm̄ pmo ponit ptes qb⁹ utū-
 tur magistri iudicioz in reuolutionib⁹ in causis regnoz. Secdo po-
 nit ptes qb⁹ utunt magistri iudicioz in psciēdo forū rerū. scda est ibi. Itē sunt
 hic alie ptes. Dicit q⁹ ex ptrib⁹ que exercent in reuolutionib⁹ annoz mundi ad
 sciēdū cās regni atqz iperij z ista accipit a marte in lunā: z piicit ab ascēdēte
 piuctiois que significat mutationē regni z accipit alio mō a gradu ascēdētis
 piuctiois in gradū piuctiois. itelligēdo a gradu ascēdētis reuolutiois qñi in

Quo est coniunctio usque ad locum in quo planetae coniunguntur. et nisi hoc modo intelligatur
impossibile est. Supponit enim quod homo sciat gradum ascendentem in hora coniunctionis
planetarum superiorum. Hoc autem est impossibile scilicet quod dicit abraham auenezre dicit enim
si possemus scire diem in quo coniungi debeant: et hec res magna. Sit et per alio modo
videlicet accipit a gradu medii celi reuolutionis illius anni in quo fuit coniunctio
usque in sole et accipit a gradu iouis. Secunda pars per quam scit quod tunc debeat dura
re rex in regno. Sic accipit hora electionis regis a sole in .iij. gradibus signi leo
nis. Et accipit a luna. accipit et a luna in .iij. gradum ceteri et accipit a sole. 3^a pars
est de tempore electionis regis. hic accipit hora electionis regis in die a ioue in sa
turnum et in nocte e contra et accipit ab ascendente reuolutionis anni in quo surrexit
rex. Et si iupiter fuerit in signo ceteri et reuolutio fuerit diurna et cum hoc fuerit iu
piter cadens ab angulo tunc accipit a saturno in iouem et addunt desuper .30. gra
dus: et accipit ab ascendente. Si vero iupiter et saturnus fuerint sibi oppositi et ambo
fuerint cadentes ab ascendente accipit medietas graduum qui sunt inter eos et
accipit ab ascendente. Et si fuerit iupiter in exaltatione sua et fuerit reuolutio in no
cte numerat ab eo in saturnum et accipit ab ascendente. Deinde dicit auctor quod due
sunt partes maxime ex quibus extrahitur tempus electionis regis et eius duratio. Pri
ma earum est ut aspicias horam electionis regis et aspicias ubi puenit perfectio anni
a coniunctione triplicitatis que significauit illam sectam in qua est illud regnum hoc quod dicit
omnibus .30. gradibus annus et omnibus duobus gradibus cum dimidio mensis. et sic secundum istam
proportionem usque ad horam electionis. et cum sciueris in quo gradu signi sit serua illum
gradum: quia ab eo equabis primam partem. Et cum uolueris equare eam partem ascendens reuo
lutionis anni in quo surrexit ipse electus. Postea respice saturnum et iouem et quod eorum
fuerit orientalis a sole accipe ab illo usque in gradum equitatis partis prime quam serua
sti: et accipe ab ascendente reuolutionis et quo puenit numerus ipse est locus partis prime.
C Nota quod auctor dicit accipe a planeta orientali a sole et saturno vel ioue et non di
cit quod sit faciendum quoniam abo sunt orientales. ego credo quod tunc debet accipi ab eo qui
soli fuerit propinquior. Item non dicit quod debeat fieri quoniam nullus eorum est orientalis vel
breuiter dicam nescio quod fieri debeat quia non vidi istas duas partes per hunc modum
positas in aliquo alio libro. Secunda pars scilicet huius modo. Aspice coniunctionem iouis et saturni
in qua surrexerit rex vel cepit regnum ad quod signum et gradum puenit perfectio anni da
do cuiuslibet anno .30. gradibus. et cuiuslibet mensis .2. gradibus cum dimidio usque ad diem in quo sur
rexerit rex et ipse est locus equitatis partis secunde sua cum. Post hanc accipe a saturno vel ioue
ue quod eorum orientalis fuerit usque ad locum partis secunde et accipe ab ascendente reuolutio
nis anni et quo puenit numerus ipse est locus partis secunde. He sunt partes que
significat fortitudinem regis et eius durationem. Dicit haly abenragel. aspicias in
reuolutionem annorum mundi pro intronizatione intronizati. Primo a saturno que
est prima pars. et a ioue que est secunda. et quot gradibus. et quot minuta fuerint inter eos et
nota sunt. **C** Postmodum considera in quo signo est dominus medii celi et reduceas illos
gradibus ad ascensionem illius signi in quo fuerit et quod inde exiuerit erit id quod durat an
ni vel menses aut dies. Et si fuerit in domibus vel in exaltationibus suis erunt anni
et si fuerint peregrini in succedentibus erunt menses: alioquin erunt dies. Sicut quoniam sol
applicauerit marti et mars fuerit cursu uacuo non applicas saturno significat quod
milites mouebunt contra ipsum intronizatum et ueniet super ipsum erecti. et per hoc acci

dēt ci tristitie z anxietates z forte capiēt cū. Tñ si mars cū hoc applicuerit sa turno ipoz nature pūngunt z nullus mouebit ptra cū.

Item sunt alie partes.

hic auctor ponit ptes que ex-
ercētur in reuolutiōib⁹ anno-
rū mūdi per q̄s scit que res erūt chare z que viles. Snia littere ē talis. Cū vo
lueris scire vtrū aliq̄ res erit chara vel vilis multum vel parum p̄sidera pte il-
lius rei z vide in cui⁹ planete domo vel exaltatiōe vel termino siue triplicitas
te cadat ipsas ps. qui planeta si fuerit cōbust⁹ vel retrogradus aut in aliquo
loco maligno vilescit res illa z erit pui p̄cij. Si vō fuerit in loco fortitudis aut
in angulo z maxime i medio celi grauabit res illa z erit maioris p̄cij. z si pue-
nerit dñs dom⁹ illius ad locū descēsiōis sue vilescit res illa. Vult dicere si pla-
neta hñs plures fortitudies in loco p̄tis fuerit in aliq̄ dignitatū suaz z maxie
in sua exaltatiōe. aut fuerit in aliquo anguloz z maxime in medio celi res illa
erit chara. z fm q̄titate fortitudis planete in suis dignitatib⁹ aut in angulis
vel succedētib⁹ erit q̄titas caristie. Si vō planeta ipse fuerit in casu a domo
vel exaltatione sua vel fuerit in domo cadēte ab angulo vilescet res illa z erit
pui p̄cij. Aspice s̄itr aspectum fortunarū z infortunarū ad eā. s̄item z ad lu-
nā z dñm eius q̄s sit z q̄liter aspiciat illam ytem. Si aut fortūa z luna aspiciat
ipsam ptem multiplicabit eadem res in p̄cio. z si aspexerit eaz in fortune de-
trimētum patiet res illa z erit vilis z pui p̄cij. Ego dico tibi q̄ si planeta hñs
plures fortitudies in loco p̄tis in reuolutiōe āni retrogradus fuerit z cū hoc
fuerit in aliq̄ dignitatū suarū vel in angulo significat q̄ res illa erit chara sed
nō in p̄ncipio anni q̄z diu dñs p̄tis est retrogradus. z qñ ille planeta incipiet
dirigi tunc res illa incipiet esse chara. Eodem mō si planeta dñs p̄tis fuerit
in casu z fuerit directus significat vilitatem rei sed illa vilitas erit maxima qñ
planeta incipiet eē retrogradus. Deinde ponit p̄iectiones z incipit a pte tritici
z dicit q̄ ps tritici accipit a sole in martē z p̄iciat ab ascēdēte: a qb⁹ locis ac-
cipiant z a qb⁹ locis p̄iciant patet in littera. Et vt melius pateat mod⁹ po-
nam exemplū de pte tritici in figura p̄iunctionis p̄cedentis introitum solis in
arietem z ēt in figura reuolutionis anni isti⁹. Si 33 i. dico q̄ parisus fm veri-
tate tabularū alfonsij in hora p̄iunctōis solis z lune p̄cedentis introitū solis in
arietem erit ascēdēs p̄mus gra. cancri. loc⁹ solis illa hora erit. 5. signa alfonsi.
56. gradus. 42. minuta. 36. s̄a verus loc⁹ martis fuit vnū signum. 44. gra. 17.
minuta. 28. s̄a videbo q̄z tū est inter solē z martem subtrahendo locum solis a
loco martis z inuenio. i. signū. 47. gra. 34. minuta. 52. sc̄da que numerū cōpa-
tabo ab ascēdente z terminat numerus in libra. 18. gra. 10. minuto. 6. sc̄da. De-
inde videbo q̄s est ibi fortior z inuenio saturnū in illo loco fortiorē qz est ex-
altatio sua nose cuius hēt ibi q̄ttuor fortitudines. z est triplicitas sua rōne cui-
us hēt tres fortitudines. est ēt facies sua rōne cuius hēt vnā fortitudinē: hēt
ergo saturn⁹ in loco p̄tis tritici. 8. fortitudies. Post saturnū est ven⁹ qz est do-
m⁹ sua z hēt ibi. 5. fortitudines. z iupiter hēt ibi terminū. Aspiciā statū cuiuslibet
bet istoz in figura z fm statū eoz videbo de sorte tritici. Aspiciā p̄mo ad satur-
num que statū ipse hēt in figura: z inuenio ipm in angulo terre nō distantem
ab angulo per. 4. gra. significat hoc q̄ triticū debet eē charū nō tū multuz qz

angulus nō est fortis fortior enī angulorū q̄ntum ad hoc est mediū celi: deinde
ascēdens: postea angulus terre z vltimo angulus occidentalis tñ q̄ saturnus
est retrogradus z in loco suo pegrinus nulla hñs in loco suo dignitatē
significat q̄ triticū in p̄ncipio anni erit parū p̄ciū. Et qñ saturnus incipiet di-
rigi ascēdet precīū eius z erit magis charū. hec est significatio saturni. Deinde
de aspiciam ad statum veneris z inuenio eam in domo. i. i. sua ppria domo
significat hoc similiter q̄ triticū erit aliquātulum charū. Prospiciā etiā eā
dem partem in figura reuolutōis anni eiusdē. Dico quod ascēdēs reuolu-
tionis fm tabulas p̄dictas erit q̄rtus gradus. i. 5. minuta. 26. Sa libze. Distā-
tia inter solē z martē erit idest signū. 45 gradus. 3. minuta. 59. secūda. 8. Opus
tabo hūc numerū ab ascēdētē: z terminat numerus in capico: nō. i. 9. gra.
i. 9. minuto. 25. 80 mars h3 in loco istius partis exaltationē z triplicitatē h3
ergo ibi septē fortitudines. saturnus h3 ibi domū z facies: h3 ergo ibi sex for-
titudines. mars est fortior in loco z ipse in angulo medij celi significat hoc q̄
triticum debz esse charum: sed qz mars est in casu ab exaltatione sua nō erit
charum donec exiuerit casum suum.

CSinitur scriptū sup alchabiciū ordinatum p Joānē de saxonia in villa pa-
risiensi. anno. i. 33 i. Correctū p artū z medicine doctozē magistz Bartholo-
meū de altem z nusia. Impressum Venetijs p Joānem z Gregoriz de gre-
gorijs fratres. anno natiuitatis dñi. M. ccccc. ij. die. xvij. Februarij.

Tabula foliorum huius operis.

<p>^a Libellus isagogicus De diuisione Tabula domoz Ubi preponunt</p>	<p>^d fu erit homo hñs hoc fortassis erit net solum defendere postulata a dño</p>	<p>^g ges antiqui omnium Presentia domini Aspexi in hac qōne larum sunt secundum</p>
<p>^b Differentia secūda equales z breues Venus fortuna z coniunctione sua</p>	<p>^e pōt esse rō: quia angulo medij celi te: z remanebit nibus gradus</p>	<p>^h in septentrione pziā z naturam do sunt orientales rio z ab illo in</p>
<p>^c uentionis que in initio ortus gulus medij celi niat ad bonos vel</p>	<p>^f contactu horizontis igneum erit aliqua putatur a gradu qō frater eius est</p>	<p>ⁱ pus in quo mutationis ca per distantiam z cum medietate num vnum zc.</p>
		<p>Sinit.</p>

Res
4007